

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

جنگ ایران و عراق

در

اسناد سازمان ملل متحد

جلد (۲)

ترجمه محمد علی خرمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل

نویسنده:

محمد علی خرمی

ناشر چاپی:

مرکز اسناد و تحقیقات دفاع مقدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۹	جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل جلد ۲
۹	مشخصات کتاب
۱۰	اشاره
۱۹	پیشگفتار
۲۱	مقدمه
۲۹	اسناد سال ۱۹۸۳ میلادی ۶۲ - ۱۳۶۱ ه.ش
۲۹	سند شماره ۰۸۲
۳۰	سند شماره ۰۸۳
۳۲	سند شماره ۰۸۴
۳۴	سند شماره ۰۸۵
۳۵	سند شماره ۰۸۶
۳۶	سند شماره ۰۸۷
۳۷	سند شماره ۰۸۸
۴۱	سند شماره ۰۸۹
۴۳	سند شماره ۰۹۰
۴۵	سند شماره ۰۹۱
۴۶	سند شماره ۰۹۲
۴۷	سند شماره ۰۹۳
۴۸	سند شماره ۰۹۴
۵۰	سند شماره ۰۹۵
۵۱	سند شماره ۰۹۶
۵۲	سند شماره ۰۹۷
۵۵	سند شماره ۰۹۸

۵۵	سند شماره ۰۹۹
۵۶	سند شماره ۱۰۰
۵۷	سند شماره ۱۰۱
۵۷	سند شماره ۱۰۲
۵۸	سند شماره ۱۰۳
۶۰	سند شماره ۱۰۴
۶۱	سند شماره ۱۰۵
۶۳	سند شماره ۱۰۶
۹۴	سند شماره ۱۰۷
۹۶	سند شماره ۱۰۸
۹۸	سند شماره ۱۰۹
۹۹	سند شماره ۱۱۰
۱۰۰	سند شماره ۱۱۱
۱۰۲	سند شماره ۱۱۲
۱۰۵	سند شماره ۱۱۳
۱۰۶	سند شماره ۱۱۴
۱۰۷	سند شماره ۱۱۵
۱۰۸	سند شماره ۱۱۶
۱۰۹	سند شماره ۱۱۷
۱۰۹	سند شماره ۱۱۸
۱۱۰	سند شماره ۱۱۹
۱۱۳	سند شماره ۱۲۰
۱۱۵	سند شماره ۱۲۱
۱۳۱	سند شماره ۱۲۲
۱۳۱	سند شماره ۱۲۳
۱۳۳	سند شماره ۱۲۴

۱۳۴	سند شماره ۱۲۵
۱۳۴	سند شماره ۱۲۶
۱۳۵	سند شماره ۱۲۷
۱۳۷	سند شماره ۱۲۸
۱۳۸	سند شماره ۱۲۹
۱۳۹	سند شماره ۱۳۰
۱۴۱	سند شماره ۱۳۱
۱۴۲	سند شماره ۱۳۲
۱۴۳	سند شماره ۱۳۳
۱۴۳	سند شماره ۱۳۴
۱۴۴	سند شماره ۱۳۵
۱۴۵	سند شماره ۱۳۶
۱۴۶	سند شماره ۱۳۷
۱۴۸	سند شماره ۱۳۸
۱۵۲	سند شماره ۱۳۹
۱۵۳	سند شماره ۱۴۰
۱۵۳	سند شماره ۱۴۱
۱۵۷	سند شماره ۱۴۲
۱۵۸	سند شماره ۱۴۳
۱۶۰	سند شماره ۱۴۴
۱۶۲	سند شماره ۱۴۵
۱۶۴	سند شماره ۱۴۶
۱۶۵	سند شماره ۱۴۷
۱۶۹	سند شماره ۱۴۸
۱۷۱	سند شماره ۱۴۹
۱۷۳	سند شماره ۱۵۰

۱۷۵	سند شماره ۱۵۱
۱۷۶	سند شماره ۱۵۲
۱۷۷	سند شماره ۱۵۳
۱۷۸	سند شماره ۱۵۴
۱۷۹	سند شماره ۱۵۵
۱۸۰	سند شماره ۱۵۶
۱۸۳	سند شماره ۱۵۷
۱۸۵	درباره مرکز

سرشناسه: خرمی، محمد علی، گردآورنده

عنوان و نام پدیدآور: جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل / گردآوری و ترجمه اسناد محمدعلی خرمی؛ مجری موسسه مطالعات سیاسی فرهنگی اندیشه ناب و مدیریت بهره دهی مرکز اسناد دفاع مقدس.

مشخصات نشر: تهران: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، مرکز اسناد و دفاع مقدس، ۱۳۸۷ -

مشخصات ظاهری: ج.: جدول، نمونه.

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ص.ع. به انگلیسی: Iran - Iraq war in U.N documents.

یادداشت: ج. ۲-۴ (چاپ اول: ۱۳۸۷).

یادداشت: ج. ۶-۹ (چاپ اول: ۱۳۸۸) (فیا).

یادداشت: ج. ۱۰ و ۱۱ (چاپ اول: ۱۳۸۹) (فیا).

موضوع: سازمان ملل متحد -- تاریخ -- اسناد و مدارک

موضوع: جنگ ایران و عراق، ۱۳۵۹ - ۱۳۶۷ -- اسناد و مدارک

شناسه افزوده: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. مرکز اسناد دفاع مقدس

شناسه افزوده: موسسه مطالعات سیاسی و فرهنگی اندیشه ناب

شناسه افزوده: سپاه پاسداران انقلاب اسلامی. مرکز اسناد دفاع مقدس. مدیریت بهره دهی

رده بندی کنگره: DSR1596/خج ۹ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۳۰۷۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۱۲۳۴۶۳۰

مجموعه ی « اسناد سازمان ملل درباره ی جنگ ایران و عراق » شامل اسنادی است که با عنوان سند مجمع عمومی یا سند شورای امنیت سازمان ملل متحد از تاریخ ۲۹ آوریل ۱۹۸۰ (۹ اردیبهشت ۱۳۵۹) تا ۲۸ نوامبر ۱۹۸۰ (۷ آذر ۱۳۶۹) درباره ی جنگ ایران و عراق، زمینه سازی آن و وقایعی که پس از آتش بس رخ داده، منتشر شده است.

مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ که بعد از توقف جنگ تلاش برای جمع آوری اسناد نظامی، سیاسی و... جنگ را افزایش داده بود تا به تکمیل اسناد گردآوری شده در دوران دفاع مقدس پردازد، از اواسط دهه ۱۳۷۰ درصد جمع آوری اسناد سازمان ملل درباره این واقعه ی بزرگ برآمد. بخشی از این اسناد با همکاری اداره سازمان های بین المللی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران، با جست و جو در آرشیو اسناد این اداره تهیه شد. بخش دیگری نیز با مراجعه به دفتر سازمان ملل در تهران تهیه گردید.

پس از گردآوری این مجموعه، ترجمه آن شروع شد. در جریان مطالعه، ترجمه و ویرایش اسناد ترجمه شده، نواقص دیگری در این اسناد مشاهده گردید که با توجه اینکه در سال های اخیر دسترسی به اسناد سازمان ملل با مراجعه به سایت اینترنتی این سازمان میسر شده است، نواقص رفع گردید. در نهایت بیش از ۱۳۰۰ سند سازمان ملل درباره ی جنگ ایران و عراق جمع آوری شد که تلاش اصلی این کار و همچنین ترجمه ی آن با همت آقای محمد علی خرمی انجام گرفت.

این مجموعه اسناد برای انتشار در چند کتاب سازمان دهی شده که به تدریج منتشر خواهد شد. هر کتاب شامل تصویر اسناد به زبان انگلیسی و ترجمه و چکیده اسناد

به زبان فارسی است. به رسم امانت، اسناد به طور کامل ترجمه شده و بدون دخل و تصرف در کتاب درج شده است، فقط از چاپ بعضی کلمات یا عبارات بی ادبانه و توهین آمیز نسبت به مقامات جمهوری اسلامی، در برخی نامه های دولت عراق، خودداری شده و به جای آن سه نقطه (...) آمده است. همچنین گاهی کلماتی برای توضیح یا تکمیل اضافه شده که در علامت [] درج گردیده است.

از همه ی کسانی که در مراحل مختلف گردآوری، ترجمه و آماده سازی کتاب با این مرکز همکاری کرده اند، به ویژه گردآورنده و مترجم اسناد، و همچنین آقای احمد نصرتی که در رفع نواقص، تنظیم و آماده سازی آن بسیار کوشید و نیز آقای سید سعادت حسینی که تعدادی از اسناد و مقدمه کتاب را ترجمه کرد و همچنین آقایان حسین رحمتی، حسین مجیدی سجاد نخعی، هادی خاوشی، حمید رضا رئوفی و حمیدرضا شهبازی که در آماده سازی کتاب با مدیریت بهره دهی همکاری کردند، سپاس گزاری می شود.

مرکز اسناد دفاع مقدس

(مرکز مطالعات و تحقیقات جنگ)

۱۳۸۷

ص: ۱۱

تاریخ و اسناد دو موضوع همزاد و همنشین به شمار می روند. رویدادها، اعمال قدرت، تحولات سیاسی، انقلاب ها، جنگ ها و جابه جایی در قدرت سیاسی همراه با ساختارها، سازمان ها، اراده های معطوف به حفظ قدرت و تحول آن، سبب تصمیم گیری ها و رفتارهای آشکار و پنهان می شوند. اسناد زاینده راهبردها، برنامه ها، تصمیم ها و رفتارها هستند و یکی از اجزاء مهم و تعیین کننده در آگاهی بخشی درباره ی چرایی، چیستی و چگونگی تصمیم ها و رفتارها و بالطبع تحولات و رویدادها می باشند. اهمیت اسناد و پی بردن از این طریق به حقایق امور تا آنجا است که رویکرد سند سازی و تحریف واقعیت ها، به عنوان یک نگرانی جدی، بر مطالعات تاریخی تأثیر گذار بوده است.

اسناد در سطوح مختلف پایه ای قوی برای مطالعات تاریخی بوده است: سطوح فروملی، ملی و بین المللی. در هر سه سطح مورد اشاره یعنی گروه های سیاسی و غیر رسمی، دولت ها و سازمان های بین المللی و شرکت های چند ملیتی، در رفتار سیاسی، اقتصادی و امنیتی و نظامی خود اسنادی را به جای می گذارند که برای فهم دقیق رویدادها و تحولات، مطالعه آنها ضروری است.

سازمان های بین المللی، به خصوص سازمان ملل و نهاد اصلی آن شورای امنیت در جریان رویدادهای سیاسی، همواره مرجعی مهم برای رسیدگی به بحران ها، جنگ ها، استقلال دولت ها، و تحولات بین المللی هستند و به تبع آن اسناد این سازمان ها منابعی اساسی برای مطالعات سیاسی است.

« سازمان ملل متحد » از سال ۱۹۴۵ جایگزین « جامعه ملل » گردید و با سازمان ها و بخش های مختلف، در ابعاد گوناگون به عنوان ناظر، هادی و داور بین المللی به ایفای نقش پرداخت. در میان اجزاء و ارکان سازمان ملل، سه رکن این سازمان شامل مجمع عمومی، دبیرکل و شورای امنیت، دامنه شمول و قدرت و نفوذ آن را تعیین می کنند. در مجمع عمومی دولت ها صرف نظر از بزرگ و کوچک بودن، قدرت کم یا زیاد و نیز میزان توانایی

مالی و اقتصادی، به بیان مسائل مورد علاقه خود می پردازند. دبیرکل نیز به رغم تأثیر پذیری ساختاری از شورای امنیت، بیشتر در چارچوب مجمع قابل تعریف است. اما شورای امنیت، مجمعی در درون سازمان ملل است که تصمیم ها و رفتارهای آن، معطوف به منافع و اراده قدرت های بزرگ است. این نقش آن قدر تعیین کننده است که پنج عضو دائمی شورا شامل امریکا، انگلستان، فرانسه، چین و شوروی سابق (اکنون روسیه) تصمیم های اساسی و سمت گیری های رفتاری سازمان ملل را مشخص می سازند. در میان این پنج عضو نیز دولتی که دارای قدرت نظامی و تکنولوژی، توانایی مالی و اقتصادی، سرزمین و جمعیت، و نفوذ بین المللی بیشتری باشد، تأثیر گذاری بیشتری دارد.

« منشور ملل متحد » مبنای تصمیم ها و رفتارهای سازمان ملل و شورای امنیت تعیین شده است. در میان فصول منشور، که بن مایه نقش شورا را رقم زده است، نظم بین المللی و حفظ صلح و امنیت درج شده است. وظیفه ذاتی شورا به عنوان داور بین المللی آن است که مانع از بی نظمی و تعرض واحدهای سیاسی به یکدیگر شود؛ و در صورت وقوع جنگ، مطابق فصول ۶ و ۷ منشور باید به اعاده نظم و تنبیه متجاوز اقدام نماید. علاوه بر این، شورا کانون ارجاع شکایت ها و درخواست ها برای حفظ نظم و مقابله با بی نظمی است. واحدهای سیاسی هنگام تهدید، بحران، یا تعرض سایر واحدهای همسایه یا دولت های منطقه یی و یا فرامنطقه یی به آنها، به مکاتبات حقوقی و سیاسی و نیز ارسال گزارش از وضعیت موجود به شورا، مبادرت می ورزند و از این طریق خواهان رسیدگی شورا به خواسته های خود و حل و فصل مسائل می شوند.

جنگ ایران و عراق به عنوان منازعه یی محدود اما طولانی، پس از جنگ جهانی دوم مورد منحصر به فرد است که به مدت ۸ سال، منطقه خلیج فارس و خاورمیانه را تحت تأثیر قرار داد. دو کشور درگیر، در طول دوران نزاع به مکاتبه با دبیرکل و گاهی نیز با رئیس شورای امنیت روی آوردند. نامه های دولت عراق و ایران در سطوح رئیس جمهور، وزیر امور خارجه و نیز هیئت نمایندگی، به شورا و دبیرکل ارسال می شد و به عنوان اسناد سازمان ملل به ثبت می رسید. این صدها نامه و گزارش علاوه بر ثبت آنها به عنوان سند، مواضع دو کشور را در طول جنگ نشان می دهد و نیز حکایت گر روند جنگ می باشد. در این مکاتبات طرفین سعی کرده اند شورا را متوجه اقدامات خلاف قانون و ناقص منشور از جانب طرف مقابل کرده و شورا را وادار به اقدام نمایند. در این میان، دولت عراق مکاتبات بیشتری داشته و حتی در بدیهی ترین امور، از جمله تجاوز به جمهوری اسلامی ایران، کوشیده است که طرف مقابل را مقصر و خود را مبرا نشان دهد.

علاوه بر مکاتبات دو طرف، نامه های دبیرکل به سران یا وزیران خارجه دو کشور و همچنین مواضع و تصمیم های مجمع عمومی و شورای امنیت که در قالب بیانیه یا قطعنامه صادر می شد، بخش مهم دیگری از مجموعه ی اسناد به ثبت رسیده ی سازمان ملل درباره این رخداد بزرگ است.

مکتوبات ارسالی عراق به سازمان ملل درباره شروع جنگ جالب توجه است. در سند شماره ۱۰ مورخ ۲۴ سپتامبر ۱۹۷۵ / ۷ / ۱۳۵۹ (۱۹۸۰) از طرف نمایندگی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل، دلایلی واهی زیر پا گذاشتن قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر و شروع جنگ بیان شده است. در سند شماره ۱۱ نیز سعدون حمادی وزیر امور خارجه عراق طی نامه به رئیس شورای امنیت صریحا اعلام کرده است که عراق توافق نامه ۶ مارس ۱۹۷۵ (اسفند ۱۳۵۳) الجزایر را فسخ کرده است و از طریق حمله نظامی در پی دست یابی به حقوق خود برآمده است. این اقدام، یعنی تجاوز فراگیر به ایران، دفاع از خود نامیده شده است. در حالی که در مورخ ۱۱ فوریه ۱۹۷۹ (بهمن ۱۳۵۷) عراق با اعزام عناصر و واحدهای نظامی به مرزهای جنوب و جنوب غربی استان خوزستان و نیز کردستان با هدف اجرای عملیات خرابکارانه و کمک به گروه های ضد انقلاب، عملا قرارداد ۱۹۷۵ را فسخ کرده بود. صدام حسین رئیس جمهور عراق نیز در (سند شماره ۱۵) نامه مورخ ۲۶ سپتامبر ۱۹۸۰ (۴ مهر ۱۳۵۹)، یعنی روز پنجم حمله نظامی به ایران و در حالی که ارتش او در پنج استان ایران تا عمق و پهنه زیاد پیشروی کرده بود، خطاب به دبیرکل نوشت:

« ... عراق شدیداً به دنبال صلح و امنیت بین المللی است که نایستی مورد تهدید واقع شود... آنچه تا کنون انجام داده ایم متأثر از حقوق قانونی خود و اعاده آن می باشد، و علی رغم اینکه به طور منطقی جهت دست یابی به حقوق خود عمل کرده ایم. دولت ایران با حملات ناجوانمردانه علیه منافع حیاتی ما و منطقه و نیز کل جهان، در جهت تشدید وضعیت اقدام کرده است، به طوری که راهی برای ما باقی نگذاشته و مجبوریم برای حفظ منافع خویش از خود دفاع نماییم! »

جالب تر از نامه صدام حسین، نامه وزیر امور خارجه عراق به دبیرکل سازمان ملل در ۱۵ آگوست ۱۹۸۱ (۲۴ مرداد ۱۳۶۰) است که در مورخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۱ (۱۳ شهریور ۱۳۶۰) به عنوان سند شورای امنیت منتشر شد (سند شماره ۴۰). (۱) در این نامه قوی ترین دلیل برای متجاوز بودن ایران اظهارات مسعود رجوی رهبر سازمان مجاهدین خلق (منافقین) اعلام شده است. این اظهارات که در روزنامه لوماتن فرانسه در مورخ ۳ آگوست ۱۹۸۱ / ۵ / ۲ / ۱۳۶۰ (۱۹۸۱) چاپ شده، چنین است: « به عنوان یک گروه اعلام می داریم که رهبران مذهبی مسئول جنگ علیه

ص: ۱۴

عراق می باشند. ما نوارهای کاست مستندی را از اقدامات تحریک آمیزی که آنها علیه عراقی ها دستور داده اند در اختیار داریم. «استناد وزیر خارجه عراق به اظهارات رهبر سازمانی است که فراگیرترین اقدامات تروریستی را علیه مردم کوچه و بازار، نخبگان، امامان جمعه و جماعت و مقامات سیاسی و اجتماعی جمهوری اسلامی در نیمه اول سال ۱۳۶۰ انجام داده و عده بسیاری را به شهادت رسانده است. رئیس جمهور، نخست وزیر، رئیس دیوان عالی کشور، دادستان، نمایندگان مجلس و... از آن جمله بوده اند. سازمان مجاهدین خلق علاوه بر همکاری اطلاعاتی و جاسوسی با دولت و ارتش عراق، از سال ۱۹۸۶ (۱۳۶۵) عملاً در کنار ارتش عراق به عملیات نظامی علیه رزمندگان ایران مبادرت ورزید و خسارات زیادی به ملت ایران وارد ساخت.

در زمینه بهانه جویی برای تجاوز به ایران، مقامات عراق در نامه خود به سازمان ملل حمله ایران به مناطق مسکونی عراق را دلیل باطل اعلام کردن قرارداد ۱۹۷۵ عنوان کرده اند. در حالی که نه قبل از جنگ و نه پس از جنگ شروع جنگ، به رغم حملات وسیع موشکی و هوایی عراق به شهرهای اهواز، دزفول، اندیمشک، خارک و... که برخی در عمق ۲۰۰ کیلومتری مرز مشترک دو کشور قرار داشتند، ایران کوچک ترین اقدامی در مقابله به مثل برای حمله به مناطق مسکونی عراق ننمود؛ فقط از اسفند ۱۳۶۳ و پس از آن که رهبران عراق حمله به شهرها را تا تهران و سایر شهرهای کشور گسترش دادند و کوشیدند و از آن به عنوان ابزاری مؤثر در تسلیم کردن اراده ملت و دولت ایران بهره گیرند، به مقابله به مثل در سطح محدود روی آورد. بنابراین، رفتار و مواضع رهبران عراق - که بر پایه دروغ و فریب و ادعا استوار بود - بدیهی ترین موضوعات جنگ همچون تجاوز به ایران را شامل می شد. آنها ایران را شروع کننده جنگ اعلام می کردند و در نامه های خود به آرمان سازمان ملل، می کوشیدند این دروغ را واقعیت جلوه دهند. اما سرانجام و البته بسیار دیر، خاویر پرز دکوئیار دبیر کل وقت سازمان ملل، در پی مأموریتی که شورای امنیت درباره تعیین متجاوز به وی محول کرده بود، در ۹ دسامبر ۱۹۹۱ (۱۸ آذر ۱۳۷۰) گزارشی درباره ی اجرای قطعنامه ی ۵۹۸ تسلیم شورای امنیت کرد. در بند ۶ این گزارش آمده است: «رویداد برجسته ای که تحت عنوان موارد نقض حقوق و مقررات بین الملل بدان اشاره کردم، همانا حمله ی ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) علیه ایران است که بر اساس سازمان ملل متحد، اصول و قوانین شناخته شده ی بین المللی یا اصول اخلاقی بین المللی قابل توجیه نیست و موجب مسئولیت مخاصمه است.»

رویکرد دروغ و فریب، جنبه های دیگری از نامه نگاری های مقامات عراقی با سازمان ملل

را شامل می شود. به عنوان مثال، برخی اسناد عراق به جزایر سه گانه تنب بزرگ، تنب کوچک و ابوموسی پرداخته و به عنوان جزایر عربی، خواستار عقب نشینی ایران از آنها شده است. این جزایر هنگام تجاوز هم به عنوان اهداف عراق عنوان شد؛ و به ریشه های تاریخی مالکیت ایران به جزایر کم ترین توجهی نشد. اما از سوی دیگر، عراق کویت را استان نوزدهم خود می دانست و حتی بر اساس این ادعا پس از پایان جنگ با ایران، به کویت تجاوز کرد و تمام ملت ها و دولت های منطقه را بهت زده کرد. زیرا کویت از لحاظ مالی، پشتیبانی و جغرافیایی، عراق را در جنگ علیه ایران به طور گسترده یاری داده بود.

دروغ دیگر عراقی ها در اسناد سازمان ملل، که رسانه های غربی و به خصوص رسانه های صهیونیستی به آن دامن می زدند، موضوع خرید سلاح های اسرائیلی توسط ایران است. مقامات عراقی با این ادعای کذب در صدد مشروعیت بخشیدن به تجاوز خود و دادن شمول به اهداف خود مبنی بر حمایت از فلسطین و مقابله با اسرائیل بودند. اما همگان در عالم، و به خصوص دول عربی منطقه می دانستند که سخت ترین و صادق ترین دشمن اسرائیل جمهوری اسلامی و رهبری آن بوده است. استنادات عراق در ادعاهایش درباره خرید سلاح های اسرائیلی، رسانه های امریکایی، اروپایی و اسرائیلی بودند. عراق در حالی چنین ادعایی می کرد که تجاوز عراق به ایران، مرگ ده ها هزار نفر و بی خانه مان شدن بیش از دو میلیون نفر و میلیاردها دلار خسارت به ایران انقلابی را سبب شده بود که همین افزایش امنیت اسرائیل و کاهش فشار احتمالی بر این رژیم را در پی داشت. نکته مهم آن که، تعداد ایرانیان مسلمان بی گناه که با بی رحمی های عراق در سال اول تجاوز ارتش عراق (شهریور ۱۳۵۹ تا شهریور ۱۳۶۰ - سپتامبر ۱۹۸۰ تا سپتامبر ۱۹۸۱) کشته شدند، از کل کشته شدگان فلسطینی در تجاوز صهیونیست ها از سال ۱۹۴۸ تا ۱۹۸۰ (۱۳۲۷ تا ۱۳۵۹ شمسی)، بیش تر بود.

سندسازی های دروغین رژیم عراق جنبه های دیگری نیز داشت و مقامات عراقی در صدد بودند تا در مهم ترین نهاد حقوق بین المللی، و نیز در سطح رسانه ها، نخبگان، دولت مردان و افکار عمومی کشورهای منطقه، حقایق جنگ و رویدادهای آن را به نفع خود و به ضرر ایران رقم بزنند. این جنبه ها عبارت بودند از:

- شکنجه و اعدام اسیران جنگی

- حملات تروریستی ایران به سفارت خانه های عراق

- عقب نشینی اختیاری از مناطق اشغالی ایران

- بهانه قرار دادن حمله اسرائیل به جنوب لبنان و اشغال آن در سال ۱۹۸۲ (۱۳۶۱ شمسی) باری عقب نشینی از خاک ایران، با ادعای هدف کمک به فلسطینیان در مقابل اسرائیل.

و بالاخره اسناد عراقی سازمان ملل، اطلاعیه های ارتش عراق و اظهارات و مکتوبات مقامات عراقی، توأم با فحاشی اهانت و ناسزا به مقامات و مسئولان و نهادهای ایرانی بوده است. این بخش از اسناد، سطح سندهای سازمان ملل را از سطح ملی به یک منشأ فروملی و گروه یاغی تقلیل داده است.

بخش دیگر اسناد، بیانیه ها و قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل است که در روند جنگ و مقاطع تعیین کننده درگیری صادر شده و بر ماهیت، گسترش، سمت و سو و طولانی شدن آن اثر گذاشته است. اعضای دائم شورای امنیت علاوه بر رفتار در کسوت حقوقی شورای امنیت، در جایگاه ابرقدرتی نیز با تحریم ها، انسداد مجاری تهیه سلاح و حتی کالاهای اساسی، تأثیر گذاری بر بازار، قیمت و تولید و صدور نفت ایران، و نیز تجمیع متحدین خود در چگونگی رفتار با ایران و تسهیل در روابط با عراق، صدام حسین را در طول دوران جنگ یاری دادند.

رویکرد جانبدارانه شورای امنیت سبب شد که کلیه قطعنامه های صادره در طول جنگ، با هدف فشار بر ایران و حمایت از عراق انجام شود؛ و عدم پذیرش این قطعنامه ها توسط ایران، با فشار بیش تر بر جمهوری اسلامی، و افزایش همگرایی عراق با شورای امنیت را در پی داشته باشد. از این رو در اسناد، انزوا و محکومیت ایران و بر عکس، مقبولیت عراق بیشتر نمایان است. چرا که ۸ سال شورا در مقابل ایران و بی توجه به منشور، به صدور قطعنامه مبادرت ورزید. به عنوان مثال، در حالی که سازمان ملل پس از آتش بس، در سال ۱۹۹۱ (۱۳۷۰) عراق را متجاوز اعلام کرد، در مهرماه ۱۳۵۹، پس از تجاوز عراق، شورای امنیت در قطعنامه ۴۷۹ (۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ - ۶ مهر ۱۳۵۹) خود حتی حاضر نشد از عراق بخواهد که به مرزها برگردد. اعلام متجاوز بودن رژیم صدام حسین که هیچ شورا فقط از طرفین خواست که از به کار بردن بیش تر زور خودداری ورزند. این موضع شورای امنیت به مدت ۲۱ ماه ادامه داشت و شورا در این مدت هیچ تغییر موضعی نداد و هیچ قطعنامه ای صادر نکرد؛ اما آن گاه که ایران توانست طی ۹ ماه با اجرای چهار عملیات ثامن الائمه در (۵ / ۷ / ۱۳۶۰) (۲۷ سپتامبر ۱۹۸۱) طریق القدس در ۲۳ / ۹ / ۱۳۶۰ (۱۴ دسامبر ۱۹۸۱) فتح المبین در ۲ / ۱ / ۱۳۶۱ (۲۲ مارس ۱۹۸۲) و بیت المقدس در ۱۰ / ۲ / ۱۳۶۱ (۳۰ آوریل ۱۹۸۲) بخش اعظم مناطق اشغالی را آزاد کند، شورا به مشاهده در خطر قرار گرفتن موقعیت نظامی و سیاسی عراق، قطعنامه ۵۱۴ را در ۱۲ جولای ۱۹۸۲ (۲۱ تیر ۱۳۶۱) صادر کرد و همچون قطعنامه ۴۷۹ بار دیگر از طرفین خواست که از به کار بردن زور

خودداری کنند. مزید بر این، از طرفین خواست که در مرزهای بین المللی متوقف شوند؛ امری که باید در قطعنامه ۴۷۹ مورد توجه قرار می گرفت. شورا در هدف گذاری هر دو قطعنامه منافع و مصالح عراق را مرجح دانست و به رغم اینکه طبق مفاد منشور و وظایف شورا در حفظ نظم و امنیت و برقراری صلح جهانی و منطقه ای موظف به تأمین حقوق ایران و تنبیه متجاوز بود، به آن اهتمام نورزید. جهت گیری شورا در این دو قطعنامه اصلی ترین عوامل طولانی شدن جنگ به شمار می رود. شورا با و بی توجهی به تجاوز عراق در صدور قطعنامه ۴۷۹، سبب طولانی شدن جنگ تا تیرماه ۱۳۶۱ گردید و در این زمان نیز با صدور قطعنامه ۵۱۴ و بی توجهی به حقوق ایران و عدم تضمین صلح و امنیت در مرزهای ایران و عراق، موجبات ادامه جنگ را به مدت ۶ سال دیگر فراهم آورد.

شورای امنیت حتی در صدور قطعنامه ۵۹۸ (۱۹۸۷)، که به دلیل فشار نظامی ایران و احتمال سقوط آخرین خطوط دفاعی عراق صورت گرفت، حاضر نشد به وظیفه خود عمل نموده و با لحاظ کردن حقوق مادی و معنوی ایران به عنوان متغیر اصلی و مؤثر بر اختتام نزاع، به غائله خاتمه دهد. رویکرد شورا در قطعنامه ۵۹۸ بیشتر سیاسی بود تا حقوقی، و نیز بستر سازی برای مداخله مستقیم امریکا در جنگ. اتفاقاً پس از تصویب قطعنامه ۵۹۸، ارتش امریکا وارد خلیج فارس شد و به درگیری نظامی مستقیم با رزمندگان ایران پرداخت. ورود امریکا به صحنه درگیری به نفع عراق، مغایر با مفاد و روح قطعنامه ۵۹۸ بود.

بنابراین، اسناد سازمان ملل بعضاً جنگ طلبی ایران و صلح طلبی عراق را به نمایش می گذارد، در حالی که ایران به دلیل بی توجهی شورای امنیت و ناتوانی در دسترسی به حقوق مادی و معنوی خود، حاضر نبود اراده ظالمانه شورا را بپذیرد و متقابلاً عراق به دلیل ناتوانی در مقابل ایران و عدم دست یابی به اهداف تجاوز، همواره قطعنامه های شورا را می پذیرفت. از این رو در مدت ۸ سال، بیانیه ها، قطعنامه ها و مواضع اعضاء شورا، در جهت فشار بیش تر روی ایران و جانبداری از عراق، استمرار داشت. و نتیجه ی این رویه شورا، صحنه گذاشتن روی مواضع و رفتار عراق بود. این نکته، از کلیه اسناد قابل درک است.

سازمان کنفرانس اسلامی نیز از مشی شورای امنیت و جانبداری از عراق تبعیت می کرد و حاضر نبود به موضوع تجاوز، غرامت، و تنبیه متجاوز ورود کند. از این رو استناد مکاتبات عراق به مصوبات سران این سازمان و نیز نشست وزیران خارجه آن، بر وزن دیپلماسی صلح طلبی عراق و استنکاف ایران از آن افزوده است.

علاوه بر این، شورا در قطعنامه های خود هیچ گاه حاضر نشد عراق را به دلیل گسترش جنگ به مناطق مسکونی، عرصه های اقتصادی و تجاری و همچنین راه اندازی و تشدید جنگ

نفتکش ها و کاربرد سلاح های شیمیایی تقبیح نماید و در قطعنامه های مرتبط با چنین اقداماتی با کلی گویی و رویکرد اخلاقی، به توصیه و درخواست روی آورد و از برخورد آمرانه - که کار ویژه اصلی و وظیفه ذاتی آن است - خودداری ورزید. این مواضع و رویکرد، به منزله نادیده گرفتن ورود عراق به حوزه های ممنوعه در هنگام جنگ ها و باز گذاشتن دست او برای مقابله با ایران به نحوه دلخواه بود. نکته حائز اهمیت آن است که عراق پس از استفاده گسترده از سلاح شیمیایی در جنگ با نامه نگاری درباره اسیران عراقی و سایر موضوعات، در صدد فرافکنی مسئله و انحراف از آن برمی آمد و رفتار شورا نیز این حربه را با تأثیر همراه می ساخت.

موضوع دیگری که از مطالعه اسناد مستفاد می شود، کم تحرکی دیپلماسی جمهوری اسلامی و پر کنش بودن دیپلماسی عراق است. به این عدم توازن، پوشش رسانه ای جهانی و نیز حمایت سیاسی و دیپلماسی ابرقدرت ها، قدرت های بزرگ و سازمان های بین المللی از عراق را نیز باید افزود. انبوه خبرها درباره مواضع عراق و پوشش و تکرار آن توسط رسانه ها و اظهارات مقامات سیاسی امریکایی، اروپایی، اعراب و...، در مقابل رویکرد اختصاری ایران در اعلام مواضع و تکرار آن و نیز کم اعتنائی رسانه های بین المللی در انتشار مواضع ایران به این عدم توازن عمق و گسترده بیشتری می داد.

کتاب حاضر، دومین جلد از مجموعه « جنگ ایران و عراق در اسناد سازمان ملل » است که دوره یک ساله بهمن ۱۳۶۱ تا دی ۱۳۶۲ (۱۹۸۳ میلادی) را شامل می شود. جلد های بعدی این مجموعه به تدریج آماده و منتشر می شود در اختیار محققان، پژوهشگران و علاقه مندان به مباحث دفاع مقدس قرار خواهد گرفت. با آن که کار جمع آوری، ترجمه، رفع نواقص، آماده سازی و سایر امور مربوط به انتشار این مجموعه پس از پایان جنگ آغاز شد، اما بنا به عللی از تسریع در چاپ آن اجتناب گردید. از جمله علل مهم این مسئله، اکران از انتشار اسناد عراق (با توجه توصیفی که از این اسناد در همین مقدمه شد)، در درون جامعه ایران و نیز تعداد کمتر مکاتبات ایران با سازمان ملل و شورای امنیت نسبت به عراق بود. اما گذر زمان و اعلام حقانیت جمهوری اسلامی ایران در گزارش دبیرکل سازمان ملل و نیز سقوط دولت عراق و پذیرش متجاوز بودن حکومت صدام حسین در سطح جهان و نیز اهمیت مکاتبات ایران و عراق در پژوهش های سیاسی و نظامی جنگ، مرکز را بر آن داشت که به چاپ این مجموعه در سطح محدود و بیشتر با هدف پاسخ گویی به نخبگان و محققان اقدام نماید. ان شاء الله با انتشار این مجموعه مرکز اسناد دفاع مقدس، منبع مهم دیگری را به تاریخ و ادبیات دفاع مقدس خواهد افزود.

حسین اردستانی

۱۳۸۷

ص: ۱۹

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۸۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۵۹۶

- ۸ فوریه ۱۹۸۳ (۱۹ بهمن ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۷ فوریه ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل طارق عزیز معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عراق درباره شرارت های اخیر رژیم متجاوز ایران علیه عراق، ارسال می گردد.

ریاض س. القیسی - نمایندگی دائمی

پیوست

تلگرام مورخ ۷ فوریه ۱۹۸۳ معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیرکل

مایلم توجه جناب عالی را به این حقیقت جلب نمایم همان طور که منابع رسمی عراق در عالی ترین سطح مکررا هشدار داده اند، رژیم ایران به دنبال حملات جدید در مقیاس وسیع بود که با عبور از مرزهای عراق، حاکمیت و امنیت ما را تهدید نماید و آنچه در شب ۶ و ۷ فوریه ۱۹۸۳ (۱۷ و ۱۸ / ۱۱ / ۱۳۶۱) رخ داد مبین این هشدار است و نیروهای این رژیم حمله جداگانه ای را به ناحیه الشیب (Al-Shib) در استان میسان آغاز کردند و در صبح ۷ فوریه ۱۹۸۳ رژیم ایران با صدور اعلامیه ای اعلام کرد که نیروهایش مرحله نخست عملیات را در شب قبل آغاز نموده و از مرزهای عراق عبور کرده اند و طبق اهداف از پیش تعیین شده خود به پیش می روند.

ص: ۲۰

ضمن توجه جناب عالی به این حوادث، یکبار دیگر بر اهمیت این مسئله و پیامدهای فاجعه آمیز آن بر امنیت و ثبات منطقه تأکید و اعلام می نمایم که اگر به ایران اجازه داده شود، بر این گونه طرح های خود علیه عراق و عملی ساختن آنها اصرار می ورزد.

اطمینان کامل داریم که جامعه بین المللی همان طور که اراده ی خود را از طریق قطعنامه های ۵۱۴ (۱۹۸۲) و ۵۲۲ (۱۹۸۲) شورای امنیت ابراز نموده و به اتفاق آرا آن قطعنامه ها را تصویب نموده است و همچنین در قطعنامه ۳ / ۳۷ مجمع عمومی مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲، آتش بس فوری، عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی و حل و فصل مناقشات به روش صلح آمیز بر اساس اصول عادلانه و حقوق بین المللی را خواستار بوده، از ابعاد فاجعه آمیز ادامه تجاوزات ایران آگاهی دارد. بنابراین، جامعه بین المللی در حد امکان با ابزارهای مختلف کوشیده است این تجاوزات را محکوم نموده و از ادامه آن - طبق قطعنامه های مجمع عمومی و شورای امنیت - به خاطر حفظ صلح و امنیت بین المللی جلوگیری نماید. همچنین خواستار روابط دوستانه و تحکیم اصل حسن همجواری میان دولت ها با توجه به مقاصد و اصول سازمان ملل گردیده است.

در ضمن به اطلاع شما می رسانم که نیروهای مسلح عراق توانستند نخستین حمله ایران را دفع نموده و آن را متلاشی سازند. ما یلم همچنین اعلام نمایم که دولت عراق از هر اقدام مثبتی که از طرف سازمان ملل صورت پذیرد استقبال نموده و مشارکت بیشتر خود را جهت یافتن حل و فصل صلح جویانه، عادلانه و شرافتمندانه در مناقشه ایران و عراق افزایش خواهد داد.

طارق عزیز - معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه

سند شماره ۰۸۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۵۹۷

- ۸ فوریه ۱۹۸۳ (۱۹ بهمن ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۲ فوریه ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیر کل بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً عطف به نامه مورخ ۲۱ دسامبر ۱۹۸۲ نمایندگی

ص: ۲۱

دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به جناب عالی (S / ۱۵۵۳۹) به اطلاع می‌رسانم که نامه مذکور کاملاً با روش‌های تبلیغاتی پوچ رژیم ایران بر پایه دورویی و تزویر هماهنگ می‌باشد.

به وضوح برای جامعه بین‌المللی آشکار است جنگ تجاوزگرانه‌ای که از سوی ایران به عراق در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ تحمیل شد، با بمباران شهرها و روستاهای مرزی عراق با توپ‌های ۱۷۵ میلی‌متری توسط نیروهای نظامی ایران شروع گردید و شهرها و مناطق مسکونی از جمله بصره، خانقین، مندلی، زرباطیه و سایر نقاط هدف قرار گرفته و این حملات به شدت و بدون هیچ ملاحظه‌ای تقریباً از روزهای نخست جنگ به طور ناجوانمردانه و روزانه ادامه داشته است.

مسئله، نهایت دورویی را در این نامه - که عراق هیچ‌علاقه‌ای به صلح ندارد - می‌توان ملاحظه نمود. در حالی که پرواضح است عراق همواره از تمامی تلاش‌های صلح‌جویانه جهت خاتمه جنگ حمایت کرده و صادقانه با همه توان در داخل و خارج سازمان ملل جهت نیل به حل و فصل عادلانه و شرافتمندانه جنگ تلاش کرده است و بر کسی پوشیده نیست که رژیم ایران در برابر عدم موفقیت این گونه تلاش‌ها مسئول بوده و به تنهایی در مقابل اراده جامعه بین‌المللی که از برقراری صلح حمایت می‌کند، ایستاده است.

عراق کاملاً آگاه است که جامعه بین‌المللی فریب دورویی رژیم ایران را که به صورت عادت درآمده است نمی‌خورد و به حقایق اشراف دارد. این رژیم در نامه مذکور از قطعنامه ۳ / ۳۷ مجمع عمومی مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲ به عنوان قطعنامه تحمیلی از سوی عراق نام برده و در واقع حاکمیت ۱۱۹ کشور را که آزادانه به آن رأی مثبت داده و تنها یک رأی منفی را که همانا رأی رژیم ایران بود زیر سؤال برده است و این دلیل دیگری از عدم توجه رژیم ایران به اراده جامعه بین‌المللی می‌باشد که تبلور آن مجمع عمومی سازمان ملل است.

در اینجا فهرستی از تجاوزات نظامی رژیم ایران از تاریخ ۱ اکتبر الی ۱۵ نوامبر ۱۹۸۲ به پیوست ارسال می‌گردد که هدف آن اشغال عراق و تغییر رژیم در این کشور اعلام شده است.

دکتر ریاض م. س. القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۹۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۶۰۸

- ۱۵ فوریه ۱۹۸۳ (بهمن ۱۳۶۱)

یادداشت مورخ ۱۴ فوریه ۱۹۸۳ هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

متن پیام رئیس جمهور صدام حسین در مورد اطلاعیه نهایی نمایندگان دولت های سوریه، لیبی و ایران در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۸۳ را به پیوست ارسال نمی نمایم.

ص: ۲۳

نامه مورخ ۲۵ ژانویه ۱۹۸۳ رئیس جمهوری عراق خطاب به دبیر کل

مایلم توجه شما را به اطلاعیه مشترک نمایندگان رسمی دولت های سوریه، لیبی و رژیم ایران که مطبوعات رسمی سوریه در تاریخ ۲۳ ژانویه ۱۹۸۳ در دمشق منتشر کردند، جلب نمایم.

این اطلاعیه که توجه شما را جلب خواهد کرد حاوی موضع رسمی اعلام شده جهت سرنگونی رژیم کشور ما است. این اقدام را تعدادی از اعضای سازمان ملل انجام دادند که در مغایرت آشکار با منشور سازمان ملل و نیز مهمترین اصول و مفاهیم روابط بین المللی است.

آنچه که این اقدام را کاملاً خطرناک ساخته این است که چند ماهی پس از صدور قطعنامه های ۵۱۴ مورخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲ و ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ و قطعنامه ۳ / ۳۷ مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲ که مجمع عمومی در سی و هفتمین نشست خود تصویب کرده، صورت گرفته است. قطعنامه ها خواستار آتش بس فوری، عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی و حل و فصل مناقشه به روش های صلح جویانه مطابق با اصول عادلانه حقوق بین المللی می باشند.

این اطلاعیه کاملاً با مفاد قطعنامه ها که در آن از کشورها درخواست شده بود از بکارگیری اقدامات خصمانه در دامن زدن به درگیری پرهیز نمایند، مغایرت داشته که می تواند به ادامه درگیری کمک نموده و در اجرای قطعنامه های مصوبه شورای امنیت و مجمع عمومی خلل ایجاد نماید.

این اقدام دولت های مزبور عضو سازمان ملل، نقض آشکار مواد بند ۲۵ منشور سازمان ملل می باشد که در آن از کشورهای عضو خواسته است تصمیمات شورای امنیت را بپذیرند و به آن عمل نمایند.

این اقدام بدون شک، تنش در منطقه حساس ما را بسیار تشدید خواهد کرد و بر صلح و امنیت بین المللی تأثیر منفی خواهد گذاشت. همچنین توجه شما را به این مهم جلب نموده و امیدوارم که از موضع مسئولیت خود در روابط بین المللی استفاده نمایید به خاطر اینکه اصول روابط میان دولت ها خدشه دار نشود و شما موضع مناسبی را در راستای اهداف سازمان ملل و اصول منشور این سازمان اتخاذ نمایید.

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۵۶۱۶

- ۲۱ فوریه ۱۹۸۳ (۲ اسفند ۱۳۶۱)

- بیانیه رئیس شورای امنیت

شورای امنیت در پی مشورت های غیر رسمی خود مورخ ۲۱ فوریه ۱۹۸۳ تشدید اخیر درگیری میان ایران و عراق را مورد ملاحظه قرار داد.

اعضای شورا نگرانی عمیق خود را از وضعیت خطرناک میان ایران و عراق که شدیداً صلح و امنیت بین المللی را در موضع تهدید قرار داده و نیز درباره این حقیقت که قطعنامه های ۵۱۴ (۱۹۸۲)، ۴۷۹ (۱۹۸۰)، و ۵۲۲ (۱۹۸۲) هنوز اجرا نشده است ابراز نمودند.

اعضای شورای مصرات بر تعهدات کشورهای عضو تحت منشور تأکید ورزیده که مناقشات بین المللی خود را از طریق مسالمت آمیز حل و فصل نمایند و در چنین حالتی است که صلح و امنیت بین المللی و عدالت در معرض خطر قرار نخواهد گرفت و نیز در روابط بین المللی خود از تهدید و استفاده از زور علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی هر کشوری اجتناب نمایند.

اعضای شورا تأسف عمیق خود را از ادامه منازعه و تشدید آن و از خسارات جانی و مالی قابل ملاحظه ای که بر اثر این منازعات ایجاد شده، ابراز نمودند.

آنها بر لزوم اجرای قطعنامه های قبلی شورا درباره موضوعی که به اتفاق آرا تصویب کرده اند، تصریح نمودند. اعضای شورا یکبار دیگر مصرات خواستار آتش بس فوری و پایان دادن به کلیه عملیات های نظامی و نیز عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی به منظور یافتن راهی جهت حل و فصل صلح آمیز بر اساس اصول منشور، شده اند.

شورا این موضوع را تحت بررسی قرار داده و از کلیه کشورهای عضو مصرات درخواست می نماید که از کلیه تلاش ها جهت کمک به بازگرداندن صلح و امنیت به منطقه، بهره گیرند.

اعضای شورا از دبیرکل درخواست می نمایند به تلاش هایش با مشورت به طرف های منازعه به منظور دست یابی به حل و فصل مسالمت آمیز ادامه داده شود و شورا را از نتایج آن مطلع سازد.

- شماره سند مجمع عمومی: ۹۹ / ۳۸ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۵۶۲۷ / S

- ۲۸ فوریه ۱۹۸۳ (۹ اسفند ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۲۴ فوریه ۱۹۸۲ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً توجه شما را به گزارش هفته نامه لبنانی «الحوادث» که در جدیدترین شماره ی اخیر خود مورخ ۱۸ فوریه ۱۹۸۳ تحت عنوان «الحوادث در جبهه عراق» منتشر شده، جلب می نمایم این هفته نامه به نقل از فرمانده سپاه چهارم ارتش عراق می نویسد:

« ما خطوط مرزی را مجدداً ترسیم خواهیم کرد و ارتفاعات و کوه ها را بازپس خواهیم داد. »

در این گزارش فرمانده سپاه چهارم عراق مواردی را به شرح ذیل خاطر نشان ساخته است:

« استعمارگران که خطوط مرزی را میان عراق و ایران ترسیم می کردند جانب ایران را گرفتند... به صورتی که کلیه ارتفاعات و کوه ها را در مرز ایران قرار دادند و دشت ها و زمین های کم ارتفاع را به عراقی ها واگذار کردند به خاطر اینکه از نظر استراتژیکی تحت لطف و مرحمت ایران باقی بماند. »

وی افزود: « همان طور می توانید ملاحظه کنید این کوهستان ها و نقاط مرتفع اکنون در دست ماست و همچنان در دست ما باقی خواهند ماند و پس نخواهیم داد... وقتی مرزهای جدید ترسیم خواهد شد که ما آن را ترسیم نماییم نه استعمارگران. به عبارت دیگر کوهستان ها در دست ما باقی خواهد ماند. » (ترجمه غیر رسمی از عربی)

دولت جمهوری اسلامی ایران لازم می داند توجه جامعه بین المللی را یکبار دیگر به حقایق ذیل جلب نماید:

۱- این نخستین بار نیست که مقامات عالی رتبه عراقی به جاه طلبی های ارضی خود اقرار می کنند. رژیم حاکم بر عراق نیز نسبت به ایران این ادعاها را دارد.

۲- بلندی های غرب جزء سرزمین های ایران می باشند که عراق الحاق آن به خود را در ذهن می پروراند.

۳- این اظهارات شکی در مورد اهداف واقعی جنگ تجاوزگرانه علیه ایران یعنی نابودی انقلاب اسلامی و الحاق سرزمین های ایران باقی نخواهد گذاشت.

۴- عراق مبارزه تبلیغاتی گسترده ای را طی سه سال گذشته به عمل آورده و استادانه جامعه بین المللی را علی رغم حقایقی که در جبهه های جنگ رخ داده، فریب داده است. دلیل واضح تر از پوچی سخنان صدام حسین این است که وی سال گذشته رسماً اعلام کرده بود که نیروهایش از مرزهای بین المللی جهت دستیابی به صلح کاملاً عقب نشینی کرده اند در حالی که فرمانده سپاه چهارم ارتش عراق در هفته گذشته این حقیقت را فاش ساخت که سرزمین هایی که عراق اشغال کرده، قصد دارد حفظ نماید. همچنین صدام حسین اعلام کرده بود که به مفاد قرارداد ۱۹۷۵ در مورد خطوط مرزی ایران و عراق احترام خواهد گذاشت در حالی که ژنرال های وی از ترسیم مجدد و یک طرفه خطوط مرزی توسط عراق سخن می رانند.

۵- حقیقت اینکه رهبران رژیم صهیونیستی و عراق به استدلال های مشابهی جهت توجیه سیاست های توسعه طلبانه خود تمسک می جویند و برای مردم مسلمان ایران تعجب آور نیست، به خاطر اینکه آنها این رهبران را می شناسند که پرچم امپریالیستی همانندی برافراشته اند.

۶- برای اینکه جامعه بین المللی موضع جمهوری اسلامی ایران را درباره جنگ تجاوزگرانه عراق علیه ایران درک نمایند می بایست دقیقاً به دنبال واقعیات موجود در جبهه های نبرد باشند و تحت تأثیر تبلیغات واهی عراق قرار نگیرند.

سند شماره ۰۸۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۰۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۶۳۲

- ۱ مارس ۱۹۸۳ (۱۰ اسفند ۱۳۶۱)

نامه مورخ ۲۷ فوریه ۱۹۸۳ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

ص: ۲۷

بنا به اطلاع دولت متبوعم به پیوست اسامی ۹۴۰۵ شهروند ایرانی اعم از نظامی و غیرنظامی که از آغاز جنگ تجاوزگرانه عراق علیه جمهوری اسلامی ایران مفقود شده اند گزارش شده است (۱).

این فهرست تنها یکی از جنایات ددمنشانه بی شمار رژیم بعثی در بمباران اهداف غیر نظامی و اعدام اسیران می باشد. به صورتی که صلیب سرخ بین المللی نیز آن را مستند کرده است. عدالت و اصول منشور سازمان ملل حکم می کند که جامعه بین المللی و سازمان ملل قویا به نقض گسترده و وقیحانه حقوق بین المللی بشر دوستانه توسط رژیم عراق واکنش نشان داده و این جانیان جنگی همانند جنایت کاران جنگی نازی ها به عدالت سپرده شوند.

در این نامه اسامی بیش از ۹۴۰۰ نفر مفقود جهت توجه کمیسیون حقوق بشر در اجلاس جاری خود در ژنو ارسال شده است. جای بسی قدردانی است اگر جناب عالی از نفوذ خود استفاده نموده و از کمیسیون بخواهید این موضوع را در اجلاس جاری خود تحت بررسی قرار دهد و از کلیه امکانات جهت فشار به رژیم عراق به خاطر برقراری عدالت استفاده گردد.

سید احمد سراج زاده - کاردار موقت

سند شماره ۰۸۸

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۱۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۶۳۶

- ۷ مارس ۱۹۸۳ (اسفند ۱۳۶۱)

یادداشت مورخ ۲ مارس ۱۹۸۳ هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

هیئت نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیرکل، احتراماً به پیوست متن پیام سرگشاده صدام حسین رئیس جمهور عراق خطاب به خلق های ایران را ارسال می نماید.

ص: ۲۸

۱-۲. این لیست به دبیرخانه ارائه شده تا درباره این درخواست مشورت کرد.

پیام مورخ ۱۵ فوریه ۱۹۸۳ آقای صدام حسین رئیس جمهور عراق

بسم الله الرحمن الرحيم

ما قبلا و در خلال جنگ نامه های سرگشاده ای را از طریق دیپلماتیک و غیره به حکام ایران ارسال نموده ایم و آنها را به عدم تسلیم در برابر هوای نفس... و نقشه های بیگانه که آنها را به تجاوز علیه عراق وادار می سازد، دعوت کردیم. آخرین نامه سرگشاده، مصاحبه با خبرگزاری عراق بود که قبل از حمله ناموفق ایران به خاکمان انتشار یافت. ما تلاش کرده ایم که از تجاوز خودداری شود و بر طریق صلح تأکید داشتیم تا از خون ریزی جلوگیری کنیم. صرف نظر از اثر تلخی که شیوه خصمانه رژیم ایران بر کشور ما گذارده، کوشیدیم با استفاده از کلیه امکانات، خطرات این شیوه خصمانه را کاهش دهیم، لکن تمام تلاش های ما به شکست انجامید. علت این شکست در بینش خصمانه و عقب مانده رژیم شما و انگیزه های... برخی از ارکان آن نهفته است که از طریق اصرار بر سلطه پذیری بیگانگان وضعیت اسفبار و دردناکی را در آخرین تهاجم خود متحمل شدند که هیچ نتیجه و سودی در بر نداشته است. ما اعلام می کنیم پس از آن که کلیه تلاش های ما با حکام شما به شکست انجامید و با توجه به نکاتی که اشاره کردیم، وظیفه خود می دانیم که این نامه را برای شما ارسال نماییم و بگوییم هر فرد ایرانی صرف نظر از جایی که در آن به سر می برد باید از خود بپرسد برای چه به جنگی ادامه می دهد که برای ایران تنها ضرر داشته است؟ اطمینان کامل داریم که پاسخ به این سؤال، به دور از دروغ، افترا و شیوه های حکام، شما را به نتیجه منطقی رهنمون سازد. ارتش و مردم ایران باید بدانند که ادامه این جنگ که حکامشان خواهان ماجراجویی... هستند، مصلحت نیست.

آقایان، ممکن است حکام ایران به شما بگویند که ایران یک دولت اسلامی است و وظیفه دارد عراق را آزاد و آن را همانند خود یک دولت اسلامی کند، گر چه آنها این را قبل از جنگ و در خلال آن آشکارا و صریح گفته اند. در اینجا می خواهم با فکری آسوده متذکر شوم، تحقیقا دوران اشغال و اشغال گری پایان یافته و مربوط به گذشته ی دور است و افکار عمومی جهان در گفتار و عمل توسعه طلبی هر کشوری علیه کشور دیگر را حتی از سوی کشورهای بزرگ که دارای امکانات وسیع و بیش از آنچه که ایران در اختیار دارد، رد می نماید و دوران اشغال گری به صورتی که ایران ابراز می کند، پایان یافته است.

با وجود این شانس پیروزی در این دوران کم شده است، چرا که این شیوه از سوی

ملل جهان مردود است و این امر ما را در تنگناهای جدی قرار می دهد که تنها در صورت چشم پوشی از آن موجب رهایی از این تنگنا خواهد گردید، اگر این مطلب در مورد کشورهای بزرگ که به توسعه طلبی معتقد هستند، صدق کند پس چگونه انتظار داشته باشیم که ایران قادر به پیشبرد توسعه طلبی خواهد بود، در حالی که امکاناتش بسیار کمتر از کشورهای بزرگ است. اگر حکام... به شما گفته اند که خلق های ایران موفق شده اند شاه ایران را که از سوی ایالات متحده امریکا حمایت می شد، فراری دهند، بنابراین خلق های ایران به آسانی می توانند عراق را نیز در خاکش شکست دهند، فریبی بیش نیست.

به شماست که به حکام صرف نظر از مقاصدشان بگویید که شاه ایران، ایرانی بوده و خلق های ایران به خاطر دلایل روشنی علیه وی قیام کردند، این استدلال و روش جهت سرنگونی نظام حاکم در عراق و یا اشغال خاک آن کارگر نیست زیرا عراق دارای ملتی بزرگ و ارتشی قهرمان است که میهن و روحیه آن را به خاک، تاریخ و رهبری پیوند داده است. اگر برخی در گذشته به چنین خیال واهی افتاده اند می توانند در این امر تحقیق کنند. تجربه سه سال جنگ به ویژه تلاش جهت عبور از مرزهای ما در نبرد شرق بصره، شرق مندلی و شرق میسان باید حقایق را روشن کرده باشد. ممکن است حکام شما بگویند که حکومت ما از آن خداست و پیروزی بر عراق آسان خواهد بود. در حالی که باید از خود پرسند چرا طی سه سال حکومت عراق سقوط نکرد.

دوم اینکه چه کسی در طی این سه سال در برابر متجاوزین جنگید؟ آیا این ملت و ارتش عراق نبود که در برابر تجاوز ایستادند؟ اگر ملت و ارتش عراق به حکومت خود اعتقادی نداشتند، موضع آنها آن موضعی که اکثر شما طی سه سال جنگ در میدان های نبرد لمس کردید، نبود؟ فرض کنیم که رابطه میان حکومت و ملت ما بر خلاف واقعیت که بسیار صمیمی و چشم گیر است، نباشد. حکام شما این حکم را از کجا آورده اند که به خود اجازه تغییر اوضاع سیاسی در یک کشور همسایه را می دهند که در قانون اساسی خود اسلام را در دین حکومت قرار داده است. اگر ملت عراق از حکومت خود ناراضی باشند، ایران نمی تواند چنین چشم داشتی داشته باشد. در حالی که ملت عراق در طول تاریخ آموخته اند که در برابر ظلم و ستم بایستند و علیه هر حکومت و نظامی که نمی پسندند، قیام کنند. ملت عراق این مهم را در عصر جدید و ۲۰ سال پیش قبل از به قدرت رسیدن حکام جدید ایران، انجام داده است. بنابراین چرا حکام ایران اصرار می ورزند تا ملت عراق را خوار و ذلیل کنند و خون ایرانی ها را بریزند. ما پاسخ به این سؤال را به شما واگذار می کنیم.

از این گذشته این چه کالایی است که رهبران ایران آرزو دارند تا آن را به عراق و سایر کشورهای منطقه صادر کنند؟

آیا تفکر حکام ایران همان کالای بنجلی نیست که ایران را ویران و زندان های خود را مملو از فرزندان ایران که نقش مملوسی در سرنگونی رژیم شاه داشته اند، کرد.

آیا بهتر از آن کالایی است که قومیت های ایران را در وضعیت اسف باری قرار داده و آیا بهتر از آن کالایی است که روحانیون و مجتهدین و مقلدین ایرانی، آن را رد کرده اند. پس اگر مطلب چنین است چگونه یک شخص و با هر اجتهادی چنین تصور می کند کالایی که بخش عمده آن را متفکران ایرانی رد می کنند، مورد قبول مردم عراق و ملت های منطقه واقع شود، آن هم به وسیله اسلحه.

اسلام خاتم دین های آسمانی است و محمد (ص) پیامبر بزرگوار خاتم النبیین است و این بدین معنی نیست که اجتهاد برای مؤمنین، رودررویی و برخورداری است که قبل از ظهور اسلام فزونی داشته است. اگر مطلب چنین باشد که واقعا نیز این است چگونه حکام ایران حق انتخاب مردم عراق و ملت های منطقه را رد می کند و به کشور ما تجاوز می کنند. آقایان، رژیم شما اصرار بر ادامه جنگ دارد و به کلیه تلاش های بین المللی از جمله کشورهای اسلامی جهت خاتمه جنگ و احترام متقابل کشورها در حق انتخاب حکومت و امنیت خویش، مخالفت می کند و چنین نشان می دهد که رژیم ایران تنها از طریق بحران ها می تواند به حکومت خود ادامه دهد. ولی اطمینان کامل داریم که این رژیم با ادامه جنگ به سوی وضعیت اسف باری سوق پیدا خواهد کرد و علاوه بر آنچه که تا کنون از دست داده، خسارت بیشتری را متحمل خواهد شد. توقف جنگ از ریختن خون بیشتر فرزندان ایران جلوگیری خواهد کرد و فرصت سازندگی را فراهم خواهد ساخت و ایران را قادر می سازد که از سرمایه های خود حفاظت کند. میلیون ها تن از ایرانیان که منبع درآمدی ندارند با استمرار جنگ مشکلاتشان بیشتر خواهد شد که تنها با برقراری صلح رفع خواهد شد که در غیر از آن راه هلاکت و بدبختی خواهد بود. آقایان شما با اطاعت از اوامر حکام خود بر خلاف عقیده اسلامی عمل می کنید. چون نه تنها به دولت همسایه حمله می کنید که پیامبر اکرم (ص) نهی کرده، سرزمین مقدسی را مورد حمله قرار داده اید. عراقی ها نه تنها از خاک خود دفاع می کنند بلکه از ارزش های دینی نیز محافظت می نمایند و محققا خداوند تبارک و تعالی با حق و علیه باطل و متجاوزین است.

خداوند باری تعالی به کسانی که از سرزمین مقدس خود دفاع می کنند، بشارت دعوت صلح داده و نه به متجاوزین اشغال کننده.

حکام شما سخت در اشتباهند چون دعوت صلح ما را ناشی از ضعف تفسیر می کنند. ما همان طور که یادآور شدیم در برابر ملت های جهان و ملت بزرگمان احساس مسئولیت می کنیم، لذا دعوت به صلح می نماییم و می دانیم که ادامه جنگ زخم ها را عمق بخشیده و زیان های بسیاری را به خلق های ایران و ملت عراق وارد خواهد ساخت. ما و ملتمان در حالی که از برگ گل نازک تریم در عین حال به صلابت و ستبری شمشیر جدمان امام علی رضی اله عنه می باشیم و بدین گونه مطامع [امام] خمینی و یارانش را به شکست خواهیم کشاند و زمین نجف و کربلا را از چکمه های تجاوزگران مصون نگه می داریم و سرزمین عراق عزیز را مطهر باقی نگه خواهیم داشت.

منظور از نگاشتن این نامه تنها روشن گری بخش مهمی از حقایق برای ملت و ارتش ایران است تا بلکه بتوانند سهمی جهت جلوگیری از خون ریزی و تخریب داشته باشند. امیدواریم که حقایق را درک کرده و از ماجراجویی بیشتر خودداری کنید.

سرنوشت متجاوزین توسعه طلب، سرنوشت دردناکی است و حکامی که هزاران تن از ایرانیان را گسیل می دارند، مسئول هستند.

صدام حسین - ۱۵ فوریه ۱۹۸۳

سند شماره ۰۸۹

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۵۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۶۹۹

- ۱۲ آوریل ۱۹۸۳ (۲۳ فروردین ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۱ آوریل ۱۹۸۳ نماینده دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل عراق در مورد متن نامه آقای طارق عزیز معاون نخست وزیر امور خارجه جمهوری عراق در مورد موضوع جدیدترین اقدام تجاوزکارانه در مرزهای عراق را به پیوست ارسال می دارم.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

نامه مورخ ۱۱ آوریل ۱۹۸۳ معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عراق خطاب به دبیرکل توجه به شما تلگرام مورخ ۷ فوریه ۱۹۸۳ (S / ۱۵۵۹۶ - A / ۳۸ / ۸۹) خود خطاب به

ص: ۳۲

جناب عالی جلب می نمایم که در آن تأکید کردم که عراق مکرراً نسبت به نیت رژیم ایران در شروع حملات در مقیاس وسیع به منظور عبور از مرز عراق و تهدید حاکمیت و امنیت عراق هشدار داده است. این هشدارهای عراق وقتی صورت عینی به خود گرفت که ایران در شب ۶ و ۷ فوریه ۱۹۸۳ حمله کرد و طی آن رژیم ایران بیانه ای صادر کرده و در آن اعلام کرد که نیروهایش علیه عراق حمله ای را آغاز کرده اند و از مرزهای عراق گذشته و طبق اهدافی که در عملیات مشخص شده بود، پیشروی می کنند، اما نیروهای مسلح عراق توانستند حمله ایران را دفع نمایند.

علی رغم بیانه ای که رئیس شورای امنیت در ۲۱ فوریه ۱۹۸۳ (سند S/ ۱۵۶۱۶) صادر کرده بود، رژیم ایران از اقدامات تجاوزکارانه اش دست برنداشته و در طی شب ۱۰ آوریل ۱۹۸۳، مجدداً حمله وسیعی را به مرز عراق آغاز کرد و تلاش نمود یکبار دیگر از مرز عبور کند؛ و آن چیزی بود که یک روز قبل از آغاز تجاوز [امام] خمینی خودش اعلام کرده بود که به طور مشخص منظور از حمله ورود به داخل خاک عراق بود.

ما یکبار دیگر اهمیت این اقدام تجاوزکارانه و پیامدهای فاجعه آمیز آن را متذکر می شویم که متوجه امنیت و ثبات منطقه خواهد بود. در صورتی که سکوت فعلی در برابر سیاست تجاوزکارانه که رژیم ایران در پیش گرفته است ادامه یابد و به این رژیم آزادی داده شود به اجرای طرح هایش علیه عراق ادامه خواهد داد.

در این باره می خواهم مجدد تأکید کنم که پذیرش و اجرای قطعنامه های شورای امنیت که طبق ماده ۲۵ منشور سازمان ملل می باشد الزام صریح داشته و بدون ابهام است و انتخابی یا مشروط نیست.

شکی به این حقیقت نداریم که ارگان های سازمان ملل سکوت کرده اند و در مقابل اقدامات تجاوزکارانه مکرر که رژیم ایران علیه عراق انجام می دهد چشم خود را بسته اند و این رژیم را تشویق می کنند که بر نگرش تحقیر آمیزش نسبت به این سازمان بین المللی و نادیده گرفتن تعهداتش نسبت به منشور، اصرار ورزد.

امیدوارم که شما حرکت مناسبی طبق اراده جامعه بین المللی که در قطعنامه های شورای امنیت و مجمع عمومی درباره منازعه نظامی میان عراق و ایران ابراز شده است صورت خواهید داد.

از سازمان ملل بر اساس منشور خود درخواست می شود که تجاوز جدید ایران را محکوم نماید، تا از ادامه تجاوز به خاطر حفظ صلح و امنیت بین المللی جلوگیری شود.

یکبار دیگر به اطلاع می رسانم که نیروهای نظامی عراق موج نخستین حمله ایران را

سرکوب و آن را دفع کرده و نیروهای عراقی اقدام به سرکوب کردن باقیمانده های نیروهای متجاوز ایران نموده اند. همچنین می خواهم تأکید کنم که حکومت عراق از هر گام مثبتی که سازمان ملل بردارد استقبال نموده و به طور مؤثر جهت توقف خونریزی می تواند مشارکت داشته باشد و جهت نیل به راه حل صلح جویانه، عادلانه و شرافتمندانه در مناقشه نظامی میان عراق و ایران از هر گونه تلاشی در این باره حمایت می نماید.

طارق عزیز - معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه جمهوری عراق

سند شماره ۰۹۰

- شماره سند مجمع عمومی: ۱۶۳ / ۳۸ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۵۷۲۳ / S

- ۲۲ آوریل ۱۹۸۳ (۲ اردیبهشت ۱۳۶۲)

یادداشت رسمی مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل ضمن تشکر از دبیرکل این سازمان، احتراماً متن بیانیه جمهوری اسلامی ایران را به نخستین نشست فوق العاده سازمان منطقه ای جهت محافظت از محیط دریایی را به پیوست ارسال می نماید.

پیوست

نخستین نشست فوق العاده سازمان منطقه ای جهت محافظت از محیط دریایی

همکاران گرامی

همان طور که مطلعید و به صورتی که در اطلاعیه ۱۰۱۶ مورخ ۲ مارس ۱۹۸۳ منعکس شده، فرماندهی عالی نیروهای عراق، دو چاه نفتی در حوزه نوروز را هدف موشک قرار دادند که این حوزه نفتی در طی ماه های ژانویه، فوریه و مارس در آتش سوخت و هم اکنون نیز نفت خام مستقیماً از یک چاه نفتی دیگر در این حوزه به درون آب نشت می کند.

قطعا می دانید که چنین اقداماتی از سوی عراق نقض آشکار ماده ۳۵ کنوانسیون ژنو در سالم سازی محیط و عدم توسل به اقدامات نظامی که به آلودگی محیط دریایی منجر

ص: ۳۴

شود، می باشد، همچنین مفاد و روح کنوانسیون منطقه ای کویت، درباره همکاری جهت محافظت محیط دریایی از آلودگی و نیز پروتکل همکاری منطقه ای در مبارزه با آلودگی های ناشی از نفت و سایر مواد سمی را نقض کرده است.

هیئت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران ضمن قدردانی از هیئت های نمایندگی کشورهای عضو در این کنوانسیون به خاطر تلاش های خود جهت برطرف ساختن آلودگی محیط دریایی و نیز آگاهی از این حقیقت که این قبیل آلودگی ها تهدید کننده کشورهای منطقه می باشد، مایل است به اطلاع برساند همان طور که یقیناً در خبرها شنیده اید، شب گذشته (۱۳ آوریل ۱۹۸۳ مطابق با ۲۴ فروردین ۱۳۶۲) یک بار دیگر نیروهای عراقی این حوزه های نفتی را در سواحل ایران هدف حملات خود قرار دادند. هیئت های نمایندگی محترم می بایست توجه خود را به این حقیقت معطوف سازند که اقدام اخیر عراق در زمانی اتفاق افتاد که هیئت نمایندگی این کشور در نشست اخیر، جهت برطرف ساختن مشکلاتی که عراق باعث شده، ابراز علاقه می نمود، در حالی که حمله شب گذشته عراق خلاف این را ثابت کرده است. در واقع زمان انتخاب شده عراق جهت این حمله نشان دهنده آن است که هیچ اراده قاطعی از سوی عراق جهت همکاری با این نشست مشاهده نمی شود تا این نشست را به شکست بکشاند. در حالی که دولت جمهوری اسلامی ایران بهترین همکاری را برای موفقیت این نشست به عمل آورده و در قبال خواسته های مردم منطقه واکنش مثبت و سازنده داشته و نیز حسن نیت خویش را به خوبی نشان داده است.

با توجه به حقایق فوق، هیئت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران قویاً این قبیل اقدامات را که مغایر با روح کنوانسیون کویت و پروتکل های ضمیمه آن می باشد، محکوم نموده و از رؤسای هیئت های نمایندگی کشورهای عضو قاطعانه می خواهد که این قبیل اقدامات ضد انسانی عراق را محکوم نمایند و بر اساس تعهدات و وظایف خود در چارچوب کنوانسیون کویت اقدامات لازم را به عمل آورده و از تضعیف این کنوانسیون جلوگیری نمایند.

دولت جمهوری اسلامی ایران به رغم کلیه این قبیل اقدامات ضد انسانی، بیش از پیش آمادگی خود را جهت انجام تعهدات خویش به صورتی که سایر دولت های عضو آن را در چارچوب این کنوانسیون پذیرفته اند، اعلام می دارد.

از زمان اقدامات اخیر عراق به منظور از بین بردن چاه های نفتی ایران، ابوذر و سروش، (که قبلاً اردشیر و سیروس نامیده می شد) و نیز آلودگی آب های منطقه، درخواست می گردد که این نامه در دبیرخانه کنوانسیون به عنوان یک سند رسمی ثبت شود تا جهت اجرای پاراگراف B کنوانسیون گام لازم برداشته شود.

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۵۶

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۲۹

- ۲۶ آوریل ۱۹۸۳ (۶ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۲ آوریل ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً به اطلاع می‌رسانم که چهارشنبه مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۸۳ در ساعت ۱۸:۳۰ شهر دزفول یکبار دیگر هدف سه موشک عراقی قرار گرفت که بر اساس جدیدترین اطلاعات، ۲۱ غیر نظامی بی‌گناه شهید و بیش از ۱۱۰ نفر مجروح شدند. تحقیق جهت یافتن اجساد بیشتر هنوز ادامه دارد.

این برای نخستین بار نیست که شهر بی‌پناه دزفول و ساکنان بی‌گناه آن هدف گلوله باران توپخانه دوربرد عراق و موشک‌های فراگ ۷ قرار گرفته است. در واقع از ابتدای جنگ، ارتش متجاوز عراق استراتژی جنایات جنگی اش را بر انهدام و وارد ساختن خسارات جانی و مالی متمرکز ساخته است و در بسیاری از موارد جنایات عراق علیه مردم غیر نظامی مستند شده که در این میان اسناد S / ۱۵۲۷۰, S / ۱۵۴۱۷, S / ۱۵۴۷۹ از آن جمله می‌باشد. به علاوه رفتار ددمنشانه عراق در بمباران اهداف غیر نظامی حتی در مطبوعات غرب نیز مستند شده است.

این جنایات حکام عراق که نه تنها نقض حقوق بین‌المللی است بلکه همچنین نقض اصول انسانی مشترک می‌باشد و به طور آشکار ثابت شده است که ژست‌های صلح‌جویانه آنها و توسل به مجامع بین‌المللی تنها آخرین تلاش آنان جهت فرار از تنبیه به خاطر جنایات ۳۰ ماه گذشته خود می‌باشد.

عدم صداقت رژیم عراق در درخواست‌های آتش‌بس خود با این جنایات وحشیانه علیه مردم غیر نظامی برملا شده است.

برای مردم ایران، ادامه رفتار جنایتکارانه حکام عراق، تنها منطق شناخته شده آن است به خاطر اینکه نمی‌توان از این رژیم انتظار بیشتری داشت که ماهیت جنگ‌طلبی خود را تغییر دهد و صلح‌جو گردد. رژیمی که به کشور همسایه خود تجاوز کرد، منشور سازمان ملل، قرارداد الجزایر و اصول حقوق بین‌المللی را نقض کرد و تا این تاریخ به تاکتیک‌های

جنایت آمیز علیه مردم غیر نظامی از جمله بمباران بیمارستان ها، مدارس و مکان های مقدس ادامه داده و حیات زیست دیگر کشورهای همسایه خلیج فارس را با گلوله باران حوزه های نفتی سواحل ایران که نقض ماده ۳۵ پروتکل ژنو در تأمین محیط زیست می باشد به خطر انداخته است و به مخالفت با روند عادی سازی علی رغم تعهداتش تحت پروتکل کویت ادامه داده، نمی توان انتظار داشت که نگرش و رفتارش را تغییر دهد که تلاش دارد چهره وقیح خود را تحت ژست های صلح جویانه فریبده پنهان سازد.

در هر حال از سازمان های بین المللی خواسته می شود که اقدامات جنایتکارانه و مداوم رژیم عراق علیه مردم غیر نظامی بی گناه ایران را محکوم نمایند. دولت جمهوری اسلامی ایران صادقانه امیدوار است که این بی رحمی ها که از ماهیت و نیت واقعی رژیم عراق سرچشمه می گیرد و برای جامعه بین المللی عموماً و شورای امنیت سازمان ملل خصوصاً روشن گردد و آن مطمئناً زمانی است که شورا نسبت به بی تفاوتی گذشته اش درباره این وضعیت و پشتیبانی سیاسی اش از متجاوز پاسخ گوید و همان طور که در قطعنامه های گذشته آشکار شد در نتیجه نفوذ قدرت های امپریالیست در شورا، سعی شد حمایت سیاسی خود در شورا را به پشتیبانی نظامی قبلی خود از جنایتکاران جنگی بعث بیفزایند و این قطعنامه ها تصویب شد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۰۹۲

- شماره سند مجمع عمومی: ۱۶۷ / ۳۸ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۵۷۳۵ / S

- ۲۷ آوریل ۱۹۸۳ (۷ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۶ آوریل ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و متعاقب نامه مورخ ۲۲ آوریل ۱۹۸۳ (S / ۱۵۷۲۹ - A / ۳۸ / ۱۶۵) خود، احتراماً به اطلاع جناب عالی می رسانم در ساعت ۱۸:۳۰ (به وقت محلی) تنها چهار روز پس از حمله قبلی، سه موشک عراقی به شهر مظلوم دزفول اصابت کرد که تعداد زیادی از مردم شهید شدند و مناطق بسیاری تخریب گردید. طبق آخرین اطلاعات، بیش از ۳۷ نفر

ص: ۳۷

شهید و بیش از ۲۰۰ خانه مسکونی و مغازه ویران شد. اکثر شهدا زنان و کودکان هستند که بسیاری از کودکان بین ۲ ماه تا ۱۱ سال سن داشتند. تحقیق جهت اطلاع از قربانیان بیشتر در جدیدترین وحشی گری مزدوران عراقی ادامه دارد.

ما دائما به سازمان های بین المللی عموما و سازمان ملل خصوصا نسبت به ماهیت حکومت رژیم بعثی عراق هشدار داده ایم و نیز از جنایات جنگی فجیع آن علیه مردم غیر نظامی شهرها و روستاهای مرزی ایران، آنان را مطلع ساخته ایم.

بی تفاوتی سازمان ملل نسبت به این اقدامات جنایتکارانه و پشتیبانی واقعی شورای امنیت از رژیم عراق در صدور قطعنامه درباره این موضوع به عنوان گواهی است که حکام عراق به ادامه بی رحمی علیه مردم غیر نظامی بی گناه ما تشویق کردند.

با سکوت سازمان ملل علیه متجاوز انتظار می رود جنایات جنگی بیشتری را شاهد باشیم. برخی از این جنایات به عهده کشورهای دارای نماینده در شورای امنیت است که با پشتیبانی نظامی وسیعشان از متجاوزان عملا با آنها همسو شده اند.

این چهل و هشتمین حمله موشکی عراق به دزفول از آغاز تجاوز عراق می باشد. بنابراین برای مردم دزفول که قربانی این جنایات می باشند تعجب آور است که آیا زمان آن فرا نرسیده است که جامعه بین المللی به قصور عمدی خود از مسئولیت هایی که تحت منشور برعهده دارد، خاتمه دهد و این قبیل وحشی گری ها را محکوم نماید و قبل از این که منافع غیر قانونی قدرت های امپریالیست را در نظر گیرد، جان انسان ها را مد نظر قرار دهد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نماینده دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۰۹۳

- شماره سند مجمع عمومی: ۱۷۳ / ۳۸ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۵۷۳۹ / S

- ۲۸ آوریل ۱۹۸۳ (۸ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۷ آوریل ۱۹۸۳ دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و بازگشت به نامه های ۲۲ آوریل (S / ۱۵۷۲۹ - A / ۳۸ / ۱۶۵) و (S / ۱۶۷ / - A / ۳۸ / ۱۶۷) ۲۶ آوریل S / ۱۵۷۳۵ / خود، احتراماً به اطلاع جناب عالی می رساند که

ص: ۳۸

در مورخ ۲۵ آوریل منطقه پل دختر ایران هدف حمله موشک های عراقی قرار گرفت. طی این حملات، ۲۱ غیر نظامی بی گناه شهید و بیش از ۱۰۰ نفر مجروح شدند. بدیهی است اگر اقدام فوری در محکومیت این جنایات وحشیانه از طرف جامعه بین المللی به طور کلی و شورای امنیت به طور اخص به عمل نیاید، شاهد جنایات بیشتری خواهیم بود که در واقع بی تفاوتی شورا مشوق اصلی آن می باشد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۰۹۴

- شماره سند مجمع عمومی: A/۳۸/۱۷۷

- شماره سند شورای امنیت: S/۱۵۷۴۳

- ۴ می ۱۹۸۳ (۱۴ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً عطف به نامه های نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی که طی اسناد مورخ ۲۲ آوریل (A/۳۸/۱۶۵-S/۱۵۷۲۹) و ۲۶ آوریل (A/۳۸/۱۶۷-S/۱۵۷۳۵) و ۲۷ آوریل ۱۹۸۳ (A/۳۸/۱۷۳-) S/۱۵۷۳۹ منتشر شد به اطلاع می رساند محتوای این نامه ها نمونه هایی از دورویی و فریب کاری رژیم ایران را نشان می دهد.

ایران در نامه های خود تلاش کرده نگرانی خود را در مورد جان و مال غیر نظامیان ابراز نماید و سعی در کتمان این حقیقت دارد که این رژیم با تجاوز به عراق در تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ با توپخانه دوربرد شهرهای خانقین، زرباطیه و مندلی را هدف قرار داد و بدین وسیله جنگ را آغاز کرده است. لازم به ذکر است که این رژیم نخستین حملات هوایی را به شهرها آغاز کرد و تأسیسات اقتصادی از جمله تأسیسات نفتی را گلوله باران کرد و به سوی کشتی های بازرگانی در شط العرب [اروند رود] آتش گشود. دلایل این اقدامات تجاوزگرانه اطلاعیه های نظامی صادره از سوی فرماندهی مشترک ارتش جمهوری اسلامی ایران به ویژه شماره های ۱ و ۳ مورخ ۱۸ و ۱۹ سپتامبر ۱۹۸۰ می باشد.

حائز اهمیت است خاطر نشان گردد که نمایندگی دائمی ایران در کنفرانس مطبوعاتی مورخ ۲۵ آوریل ۱۹۸۳ خود در سازمان ملل با گستاخی اظهار داشت: «اگر چه

شهرهای عراق به خوبی در برد توپخانه ما هستند، جمهوری اسلامی ایران قصد ندارد به اقدامات تلافی جویانه علیه غیر نظامیان دست بزند.» که در واقع چیزی جز کتمان حقایق نیست. توپخانه ایران شهرهای خانقین، مندلی، زرباطیه، بدره و بصره را هدف قرار داده است و به طور روزانه نیروهای متجاوز ایران به ویژه پس از عقب نشینی ژوئن ۱۹۸۲ نیروهای عراقی به مرزهای شناخته شده بین المللی، اقدام به گلوله باران شهرها نموده اند.

تزویر در نامه های ایران با توجه به اصول بشر دوستانه و آگاهی افکار عمومی برملا شده و در واقع تلاش هایش به یأس مبدل شده است.

دورویی و در حقیقت فریب در برابر حقوق بین الملل و منشور سازمان ملل و شورای امنیت دوام نخواهد داشت. نمایندگی دائمی ایران باید به خاطر داشته باشد که هر خواسته ای قبل از اینکه شکل قانونی پیدا کند می باید مطابق با اصول حقوق بین المللی و منشور باشد که در مناقشات نظامی نقش محوری و اقتدار با شورای امنیت است. با مخالفت مغرورانه ایران نسبت به اقتدار شورا و رد قطعنامه های شورا که به اتفاق آرا جهت حل و فصل مناقشه نظامی در جنگ تحمیلی علیه عراق تصویب شده، این رژیم بر اساس قوانینی که خودش تأیید کرده است، محکوم می باشد.

به علاوه نمایندگی دائمی ایران وقتی که از اصطلاح «بی تفاوتی نسبت به وضعیت» از طرف شورای امنیت سخن می گوید در واقع توهین کرده است. این موضع شترمرغی واقعیت را تغییر نمی دهد زیرا شورا در سه مرحله به اتفاق سه قطعنامه را به تصویب رسانده و درخواست پایان جنگ و استفاده از ابزارهای صلح جویانه جهت حل و فصل مناقشه را نموده است؛ موضع مشابهی نیز مجمع عمومی در قطعنامه ۳ / ۳۷ مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲ اتخاذ کرد، در کلیه موارد، عراق قطعنامه های مذکور را پذیرفته و آمادگی کاملش را جهت اجرای آنها ابراز نمود در صورتی که ایران آنها را رد کرده است. آنچه بسیار حائز اهمیت است این است که عراق حتی بسیار جلوتر از قطعنامه هاست. در جلسه ۲۳۹۹ شورای امنیت که در ۴ اکتبر ۱۹۸۲ تشکیل شد، وزیر امور خارجه عراق اظهار کرد که عراق آنقدر از حقانیت موضع خویش مطمئن است که آماده است حکمیت شورای امنیت را بپذیرد. مطمئناً وقتی کشوری آماده است تمام اختیارش را به طرف سوم بی طرفی واگذار کند، تبعیتش از قانون تحت حقوق و منشور بین المللی قطعاً مضاعف است.

آنچه لازم به ذکر است این است که آیا رژیم ایران به جای غوغا سالاری و توهین به سازمان ملل به ویژه شورای امنیت که با آن برخوردی دو گانه و فریب آمیز دارد حاضر به

انجام تعهدات خود مشابه آنچه عراق در نزد شورا انجام داده، می باشد. آنچه در حال حاضر مسلم این است که رژیم ایران بر ادامه جنگ تجاوزگرانه اش علیه عراق مصر بوده که باید به خاطر جنایات... علیه صلح - که از مسئولیت کامل جامعه بین المللی است - محکوم شود.

دکتر ریاض القیسی - سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۰۹۵

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۷۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۴۴

- ۵ می ۱۹۸۳ (۵ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۳ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً عطف به نامه مورخ ۲۴ فوریه ۱۹۸۳ (S / ۱۵۶۲۷ - A / ۳۸ / ۹۹) نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل خطاب به جناب عالی، به اطلاع می رساند که موضع رسمی عراق در مورد مناقشه نظامی میان ایران و عراق در فواصل مختلف هم در مجامع سازمان ملل و نیز در سایر مجامع بین المللی بیان شده، این موضع صریح و روشن بوده و نیاز به تکرار مجدد آن نیست.

مفاد نامه مذکور نمایندگی دائمی ایران، چیزی جز تلاش... برای منحرف ساختن حقیقت موضع عراق و گریز ایران از تعهدات قانونی و لا-یتغیر خویش نسبت به منشور سازمان ملل در مورد حل و فصل صلح جویانه تجاوزات نظامی که به عراق تحمیل کرده است، نمی باشد.

در تکذیب به اصطلاح حقایق از سوی نمایندگی دائمی ایران، در واقع لازم است که جهت جلب توجه جامعه بین المللی همان طور که ادعا کرده، بسیار سودمند خواهد بود اگر نظر خود را به آن جامعه درباره گزیده های ذیل که از همان گزارش منتشره هفته نامه لبنانی «الحوادث» مورخ ۱۸ فوریه ۱۹۸۳ استناد شده، بیان کند.

در مورد اطلاعیه های نظامی ایران اشاره می شود که اطلاعات ارائه شده به زبان فارسی با اطلاعات ارائه شده به زبان عربی متفاوت است. سکوت روشنی در چشم پوشی از کبر و غرور ایرانی ملاحظه می شود... در حالی که در اطلاعیه نظامی به زبان فارسی از سوی قرارگاه خاتم صادر شده و رادیو تهران مورخ ۷ فوریه پخش کرد، آمده است

ص: ۴۱

که ارتش و سپاه انقلاب حمله « سپیده دم » (والفجر) را آغاز کردند و ۲۵۰ کیلومتر مربع را بازپس گرفته و ۳ پاسگاه مرزی عراق را به اشغال درآوردند و تیپ چهاردهم ارتش عراق را نابود کردند، در همین حال در بخش عربی خطاب به ارتش و مردم عراق خواستار کمک جهت سرنگونی رژیم بعثی علفقی و استقرار جمهوری خدا در کربلا، نجف، کاظمین و سامراء شده است. سپس این رادیو در مورد چگونگی سرنگونی صدام حسین افزود وقت آن رسیده، انقلاب اسلامی آماده خواهد بود. که حکومتی بر اساس اصل ولایت فقیه (رهبر عالی مذهبی) و تحت رهبری شورای عالی انقلاب اسلامی در عراق مستقر سازد. این رادیو از عراقی ها درخواست کرد راه را برای ارتش اسلام بگشایند.

علی رغم تناقضات موجود در اطلاعیه ها و گزارش های نظامیان ایران که غیر قابل بحث می باشد، برخی از رهبران معتقدند که مردمشان باید از حقایق مطلع باشند و برخی نیز ترجیح می دهند که حق خود مردم را به خود آنها تحمیل کنند حتی اگر کاملاً اغفال کننده باشد. کلیه این موارد در محدوده ی معقولی باقی ماند تا اینکه رئیس مجلس ایران هاشمی رفسنجانی اعلام کرد که: « این آخرین تهاجم خواهد بود و سرنوشت منطقه تعیین خواهد شد. » رفسنجانی از پیروزی خود به عنوان نتیجه مسلم یاد کرد و وی ضمن هشدار به دولت های خلیج آنها را به صورت ذیل تهدید کرد: « به دولت های منطقه و به ویژه دولت های بخش جنوبی خلیج فارس هشدار می دهم که دخالت نکنند. ما به آنها اطمینان می دهیم که نسبت به آنها صبور خواهیم بود و اقدامات گذشته آنها را فراموش خواهیم کرد. » وی متعجب است چرا اعراب هنوز از حمایت های خود دست برنداشته اند و چرا صدام حسین به تهدیدات ایران اعتنایی نکرده است.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی

سند شماره ۰۹۶

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۵۷۴۷

- ۵ می ۱۹۸۳ (۱۵ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۵ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهور اسلامی خطاب به دبیرکل سازمان ملل بنا به اطلاع دولت متبوعم توجه شما را به مطالب ذیل جلب می نمایم. در شب دوشنبه مورخ ۲ می ۱۹۸۳ در ساعت ۲۲:۰۰ تلویزیون بغداد برنامه عادی خود را قطع

ص: ۴۲

کرد و بیانیه وزیر فرهنگ و اطلاعات عراق را پخش کرد و اعلام کرد که عراق شهرهای ایران را به تلافی گلوله باران شهرهای عراق بمباران خواهد کرد. این تنها یکی از دیگر از جدیدترین هشدارهای عراق می باشد که یک بار دیگر حملات ناجوانمردانه خود را علیه غیر نظامیان ایران از سر گیرد به صورتی که رژیم حاکم بر عراق تاکنون عمل کرده، سعی می نماید اقدامات جنایتکارانه خود را علیه غیر نظامیان ایران با این قبیل ادعاهای بی اساس توجیه کند، بدیهی است که حکام عراق جنایات جدیدی را علیه غیر نظامیان ایران طرح ریزی کرده اند.

مایلم در اینجا توجه شما را به این حقیقت جلب نمایم که اگر شورای امنیت نسبت به این جنایات ضد بشری عراق علیه غیر نظامیان بی گناه در ایران که از ابتدای سپتامبر ۱۹۸۰ مرتکب شده ی، بی تفاوت باقی نمی ماند، عراق آزادانه این قبیل جنایات را امروزه مرتکب نمی شد.

مردم مسلمان ایران هیچ راهی جز ادامه نبرد نخواهد داشت تا حقوق قانونی خود را به دست آورند و صلح شرافتمندانه و پایدار در منطقه برقرار شود.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۰۹۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۱۸۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۵۲

- ۹ می ۱۹۸۳ (۹ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۵ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

احتراما عطف به یادداشت ۲۰ آوریل ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل (سند S / ۱۵۷۲۳ - A / ۳۸ / ۱۶۳)، موارد ذیل را به اطلاع می رسانم.

همان طور که می دانید سازمان منطقه ای حفظ محیط دریایی که کلیه کشورهای خلیج عربی را شامل می شود اجلاس فوق العاده ای را جهت بررسی موضوع آلودگی ناشی از نشت نفت از چاه های ایران تشکیل دادند. نفت از دو چاه ایران نشت می کند، چاه معروف به نوروز ۳ که یک کشتی بازرگانی با آن برخورد کرد و فروریخت و دوم از چاه هایی که بر اثر عملیات های نظامی در منطقه آتش گرفته اند.

یک کشتی بازرگانی به چاه نوروز ۳ در ۲۷ ژانویه ۱۹۸۳ بدون اینکه دخالتی از سوی عراق صورت گرفته باشد برخورد کرد و ایران هیچ گزارشی در مورد آلودگی ناشی از نشت نفت تا مدت زمانی که از این حادثه سپری شده بود ارائه نکرد و از تعهدات خود بر اساس کنوانسیون منطقه ای کویت در مورد همکاری در حفظ محیط دریایی منطقه سازمان ملل ناشی از آلودگی و اطلاع دادن به شورای منطقه ای سازمان ملل جهت حفظ محیط دریایی بلافاصله پس از آلودگی ناشی از تصادفات، سرباز زده است.

عراق قبلاً اعلام کرد که منطقه، یک منطقه نظامی عملیاتی است و در آن کلیه تحرکات ممنوع است. این اعلامیه مطابق با قوانین حقوق بین المللی از طرف عراق صادر شد که در زمان مناقشه نظامی کاربرد دارد و جهت محدود ساختن تلفات و خسارت بر اثر این قبیل درگیری ها اتخاذ شده است، کلیه این عوامل به عراق فشار وارد ساختند تا با کلیه فعالیت های ایران در منطقه از جمله اکتشافات نفتی مخالفت نماید. البته عراق تحت فشار قرار داشت تا اعلامیه ای به خاطر لجاجت و پافشاری ایران جهت ادامه تجاوزی که علیه عراق در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ آغاز کرده، صادر نماید و این موضع عراق بر اساس حق قانونی کشورها در دفاع از خود طبق بند ۵۱ منشور سازمان ملل می باشد.

حقیقتاً طرفی که مسئول آلودگی خلیج است، ایران می باشد و این به خاطر رد کلیه پیشنهادات صلح که از سوی عراق مطرح گردیده و یا کلیه تلاش های میانجی گرانه بین المللی که به منظور برقراری صلح میان دو کشور صورت گرفته، می باشد. کلیه این تلاش ها در چارچوب سازمان ملل، نهضت عدم تعهد، سازمان کنفرانس اسلامی و یا در قالب سایر تلاش های بین المللی بوده است.

از همین رو، مشکل آلودگی خلیج عربی ناشی از نشت نفت ایران یک مسئله فنی نیست که در سایر موارد آلودگی ها واقع می شود. این یکی از پیامدهای جنگ است که ایران بر ادامه آن پافشاری می کند و علی رغم تمایلات منطقه، علیه منافع آنها و به طور کلی افکار عمومی بین الملل، ادامه دارد.

این مشکل حتی اگر هم اکنون تحت کنترل درآید در هر زمان دیگری تا مادامی که عملیات های نظامی ادامه داشته باشد، احتمالاً رخ می دهد. بنابراین نمی توان آن را تنها در قالب فنی مورد بحث قرار داد. به علاوه عوامل فنی که موضوع را تحت بررسی قرار داده اند، تلاش هایی را جهت مشخص ساختن ماهیت و اثرات آن به عمل آورده و از ابزارهای فنی جهت کنترل کردن آن استفاده کردند که نتوانستند تدابیر لازم را جهت حل این مشکل بیابند و نهایتاً حساسیت سیاسی و نظامی را برانگیخته است.

هیئت نمایندگی عراق در آن جلسه جهت احترام به قوانین و مقررات حقوق بین المللی و اقتدار سازمان ملل، انعطاف نشان داد و علی رغم درخواست مداوم عراق جهت صلح و اصرار مداوم ایران بر تجاوز، عراق موافقت کرد که آتش بس یکطرفه تحت نظارت سازمان ملل به منظور تعمیر چاه هایی که نفت از آن نشت می کند، اعلام نماید.

به هر حال، موضع هیئت نمایندگی ایران در گفت و گوهای کویت تماما کذب و جنبه مانور داشت. این هیئت نمایندگی قول های معقول و منطقی را که قبلا جهت حل این مشکل داده بود، رد کرد و اصرار داشت که عراق بایستی عملیات های نظامی خود را در منطقه به تعویق اندازد و ایران به تنهایی در حوزه این چاه نفتی بدون اینکه نظارتی صورت گیرد و یا تضمین هایی در عدم بهره برداری این کشور از این موقعیت برای مقاصد دیگر بدهد به تنهایی اقدام به تعمیر نماید.

این موضع ویژه ای است که در چارچوب هیچ عرف یا منطقی نیست و هدف اصلی آن ادامه تخریب تأسیسات اقتصادی عراق و محروم ساختن این کشور از حق طبیعی خود جهت صادرات نفتی خود از بنادر خلیج مطرح شده است.

عراق این موضع را اتخاذ کرد و علی رغم اثرات منفی آن در موازنه قدرت در مناقشه میان خود با ایران اقدام به فداکاری نمود و به درخواست برادران عرب خود در خلیج و برطرف کردن نگرانی آنان به خاطر منافعشان و نیز منافع جامعه بین المللی پاسخ داد.

اگر واقعا عراق نگران این مسائل نبود، موضع عادی خود را اتخاذ می کرد و آن محفوظ داشتن حق دفاع از خود است و اجازه نمی داد که رژیم ایران چاه ها را تعمیر کند، به خاطر اینکه خود باعث شده که به منافعش بزرگ ترین و وسیع ترین خسارات ممکن وارد آید و معلول سیاست تجاوزکارانه خویش و نیز پافشاری اش جهت طولانی نمودن جنگ می باشد.

عراق بر اساس موضع اصولی خود و با توجه به حس مسئولیت خویش نسبت به مردم منطقه و جهان، یکبار دیگر آمادگی اش را تحت نظارت بین المللی اعلام می نماید که عملیات های نظامی در منطقه را حتی در کلیه جبهه های نبرد با ایران به تعویق اندازد و با موضع مثبت و مؤثر خود جهت حل مشکلات منطقه و برطرف ساختن کلیه خطرات آن مشارکت نماید.

عراق قطعنامه های آتش بس سازمان ملل و کلیه تلاش های میانجیگرانه بین المللی را پذیرفته است و اکنون جلوتر از ایران به اراده ی جامعه بین المللی پاسخ گفته و اجرای آن را مورد توجه قرار داده است به خاطر اینکه مردم منطقه بتوانند در صلح زندگی نمایند و توجه آنها را به تلاش سازنده تحت حمایت قانون، جلب می نمایم.

ریاض س. القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۶۳

- ۱۳ می ۱۹۸۳ (۲۳ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۳ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

توجه شما را به نامه مورخ ۵ می ۱۹۸۳ خود در مورد نگرانی های دولت متبوعم درباره نیت رژیم حاکم بر عراق در ارتکاب موج جدیدی از جنایات وحشیانه علیه غیر نظامیان جمهوری اسلامی ایران جلب می نمایم.

بنا به اطلاع و با کمال تأسف به اطلاع می رسانم که در صبح پنج شنبه ۱۲ می در ساعت ۹:۰۰ مناطق مسکونی شهر اندیمشک با موشک زمین به زمین عراق هدف قرار گرفت که در نتیجه آن ۲۲ تن از غیر نظامیان بی گناه از جمله چند کودک شهید و نیز ۱۳۳ نفر مجروح و ۱۳۰ خانه و مغازه تخریب شد.

در ساعت ۲۰:۱۵ همان روز یک موشک عراق به مناطق مسکونی شهر دزفول اصابت کرد که در نتیجه آن ۴ نفر شهید و ۷۶ نفر مجروح و ۷۰ خانه و مغازه از بین رفت.

دولت جمهوری اسلامی ایران مکررا بر بی تفاوتی جامعه بین المللی نسبت به جنایات حکام عراق علیه انسانیت هشدار داده که چیزی جز حمایت و تشویق جنایتکاران به خاطر جنایاتی که مرتکب می شوند، نیست.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نماینده دائمی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۶۵

- ۱۶ می ۱۹۸۳ (۲۶ اردیبهشت ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۲ می ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و عطف به نامه نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۵ می ۱۹۸۳ (S / ۱۵۷۴۷) به اطلاع می رسانم که نامه ایران نمونه دیگری از ماهیت ریاکارانه و اقدام... رژیم ایران است و چیز جدیدی در محتوای نامه های اخیر نمایندگی آن رژیم وجود

ندارد که به تفصیل در نامه مورخ ۲ می ۱۹۸۳ خود (S / ۱۵۷۴۳ - A / ۳۸ / ۱۷۷) به آن پاسخ گفته ام.

در این فرصت مایلیم از نمایندگی دائمی رژیم ایران بخواهم که وی برای سازمان ملل روشن سازد آیا نیروهای نظامی این رژیم اکثر شهرهای عراق را به توپخانه سنگین در تاریخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ هدف قرار نداده اند و آشکارا به عراق تجاوز نظامی نکردند و آیا این نوع بمباران توسط نیروهای متجاوز ایران رویه روزانه این رژیم به ویژه پس از عقب نشینی نیروهای عراق به مرزهای شناخته شده بین المللی در ژوئن ۱۹۸۲، نمی باشد.

دکتر ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق

سند شماره ۱۰۰

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۲۳۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۹۶

- ۲۶ می ۱۹۸۳ (۵ خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۵ می ۱۹۸۳ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و نیز نامه های قبلی خود، احتراماً به اطلاع می رسانم که در تاریخ ۱۸ می ۱۹۸۳، نیروهای عراقی به طور وحشیانه مناطق غیر نظامی شهر سرپل ذهاب را هدف قرار دادند که بر اثر آن یک غیر نظامی مجروح شد.

در طی همان روز توپخانه دوربرد ارتش متجاوز عراق مناطق مسکونی آبادان را هدف قرار داد و تعدادی خانه مغازه تخریب و تعدادی غیر نظامی نیز مجروح شدند.

در ۲۱ می ۱۹۸۳ مناطق مسکونی آبادان یکبار دیگر با آتش توپخانه دوربرد عراق مورد اصابت قرار می گرفت و یک غیر نظامی کشته و ۹ نفر مجروح شدند.

نیازی نیست که برای جامعه بین المللی یادآور شویم که رژیم عراق به اقدامات جنایتکارانه اش حتی در حضور هیئت سازمان ملل که سرگرم تحقیق درباره ادعاهای جمهوری اسلامی ایران در خصوص بمباران مناطق غیر نظامی از سوی عراق بود، ادامه داد.

این نه فقط نشان دهنده عدم احترام به حقوق و سازمان های بین المللی از سوی رژیم عراق می باشد بلکه همچنین مؤید آن است که رژیم عراق به قدری از حامیان خود مطمئن است و از جانب نیروهای امپریالیستی در قسمت مختلف سازمان نیز مورد

حمایت واقع می شود که ضرورتی نمی یابد اصول جامعه بین المللی را حتی در حضور هیئت سازمان ملل رعایت کند.

سید احمد سراج زاده - کاردار موقت

سند شماره ۱۰۱

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۲۳۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۷۹۸

- ۲۷ می ۱۹۸۳ (۶ خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۵ می ۱۹۸۳ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و علاوه بر یادداشت های قبلی خود احتراماً به اطلاع شما می رسانم که در ۲۵ می ۱۹۸۳ ارتش متجاوز عراق شهر بانه را بمباران کرد که بر اثر آن ۸ غیر نظامی بی گناه کشته و ۷۳ نفر مجروح شدند.

این چهارمین حمله علیه اهداف غیر نظامی در طی دیدار هیئت نمایندگی سازمان ملل می باشد. امروز وزیر امور خارجه جهت بازدید از جدیدترین جنایات جنگی عراق از هیئت دعوت به عمل آورده است.

سید احمد سراج زاده - کاردار موقت

سند شماره ۱۰۲

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۰۴

- ۲۷ می ۱۹۸۳ (۶ خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۷ می ۱۹۸۳ جانشین نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً متن بیانه آقای طارق عزیز معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عراق مورخ ۲۵ می ۱۹۸۳ درباره دیدار هیئت نمایندگی سازمان ملل از ایران و عراق را به پیوست ارسال می دارم.

زهیر ابراهیم محمد

ص: ۴۸

متن بیانیه آقای طارق عزیز معاون نخست وزیر و وزیر امور خارجه عراق مورخ ۲۵ می ۱۹۸۳

عراق از هیئت منصوب شده دبیرکل سازمان ملل جهت بررسی خساراتی که به شهرهای عراق وارد شده و تأسیسات غیر نظامی این شهرها بر اثر این جنگ که ایران علیه کشورمان از ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ آغاز و خسارت وارد ساخته است، استقبال نمود. این هیئت در چارچوب موافقت صورت گرفته با دبیرکل سازمان ملل در این باره همکاری خواهد کرد.

در آستانه بازدید هیئت و در تأیید مواضع صلح جویانه، بشر دوستانه و مسئولانه عراق که این کشور از آغاز مناقشه و تا حال حاضر از آن تبعیت کرده، آمادگی خود را جهت امضای قرارداد ویژه صلح، میان عراق و ایران تحت نظارت سازمان ملل اعلام می دارد که به موجب آن دو طرف متعهد شوند هیچ حمله ای به شهرها و روستاهای دو طرف علی رغم ادامه جنگ ننمایند.

عراق همچنین آمادگی اش را جهت پذیرفتن ناظران سازمان ملل در مرزهای دو طرف به منظور تعیین میزان تبعیت طرفین نسبت به موافقت نامه اعلام می دارد و این امکان به صورت عملی باید به وجود آید که از تخریب شهرها و مناطق مسکونی اجتناب گردد.

اکنون این موضع را عراق اعلام کرده و از بعد بشر دوستانه و مواضع انسانی و مسئولانه عراق می باشد که در طی مناقشه با ایران نیز حفظ شده است. پر واضح است که ادعاهای حکام تهران نیز در مورد حمله به شهرها و مناطق مسکونی و شدت نگرانی هایش به خاطر امنیت شهروندانش در رعایت حداقل اصول بشر دوستانه، کاملاً روشن خواهد شد.

سند شماره ۱۰۳

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۲۶۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۲۴

- ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ (۲۴ خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۶ ژوئن ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً جزئیات حملات ایران علیه عراق در آوریل ۱۹۸۳ را به اطلاع می رسانم.

پس از تجاوز نیروهای نظامی ایران و ناتوانی آنها جهت دست یابی به اهداف توسعه طلبی خود در نبردهای بی شمار قبلی و جدیدترین آن در نبرد الشیب، شکست

نیروهای ایران را به خاطر عدم شناخت از طبیعت زمین، قدرت استحکامات دفاعی عراق، برتری واحدهای زرهی عراق و نیز وجود اختلافات در فرماندهی ایران روشن ساخته که نیروهای نظامی ایران آماده تهاجم دیگری به منطقه واقع در طیب و فکه شدند تا بلکه به اهداف تجاوزگرانه خود دست یابند. نیروهای متجاوز ایران با تجاوزات عمدی خود جهت کنترل بخش هایی از خاک عراق در منطقه ی واقع در طیب و فکه سعی کردند تا آنجایی که ممکن است به داخل خاک عراق نفوذ کرده و به سوی شهر العماره حرکت کنند. نیروهای نظامی ایران تدارکات زیادی را جهت تجاوزات خود انجام داده بودند.

این تدارکات و آمادگی ها بیش از دو ماه طول کشید و با بسیج واحدهای منظم ارتش و نیروهای متعلق به سپاه در مجموع بیش از ۱۲۰۰۰۰ نفر را در امتداد سه محور اصلی شامل محور شمالی عین خوش - شرفانی، محور مرکزی چم هندی (- Al Jam Aandi) (Ayhah) و محور جنوبی چنانه - فکه مستقر کرده بودند.

همان طور که انتظار می رفت نیروهای نظامی متجاوز ایران حمله ای را در ساعت ۲۳:۳۰ (به وقت محلی) مورخ ۱۰ آوریل ۱۹۸۳ از محورهای شمالی و مرکزی در محدوده ی بیش از ۳۰ کیلومتر مربع آغاز کردند. وضعیت محورهای یگان های نظامی ایران که در این حمله شرکت داشتند به اختصار به شرح ذیل می باشد:

در ساعات نخست حمله، نیروهای نظامی عراق تهاجم تجاوزگرانه ایران را در محور شمالی شکست داده و نیروهای متجاوز ایران خسارات سنگینی را هم از نظر جانی و هم از نظر تجهیزات متحمل شدند و تعدادی از آنها به اسارت گرفته شدند.

در محور مرکزی نیروهای متجاوز ایران دو سرپل محدود به دست آوردند و به تقویت آن با واحدهای نظامی از عقبه و از دیگر محورها به منظور حفظ آن اقدام نمودند تا امکان گسترش عملیات های بعدی شان فراهم گردد ولی نیروهای نظامی عراق با به محاصره در آوردن دشمن به نیروهای آنها خسارت وارد کرده و به بیرون راندن این نیروها از خاک عراق که اشغال کرده بودند، اقدام نمودند.

در ۱۶ آوریل ۱۹۸۳ نیروهای نظامی عراق حمله تهاجمی خود را با پشتیبانی آتش توپخانه و جنگنده های نیروی هوایی آغاز کردند که در مقیاس وسیعی نیروهای متجاوز ایران را منهدم کردند. باقیمانده این نیروها به نقاط تجمع قبلی خود عقب نشینی نمودند.

خسارات نیروهای نظامی ایران ۱۵۰۰۰ کشته، تعداد زیادی اسیر، انهدام ۴۱ تانک، ۴۰ نفربر نظامی، ۴۰ خودرو، ۶ توپ مختلف و غنیمت تعدادی از تجهیزات نظامی و سلاح های سبک و نیمه سنگین و همچنین تعدادی تانک و خودرو حمل و نقل، می باشد.

این تجاوز ایران یکی از سری عملیات هایی بود که ایران تدارک دیده است تا از مرزهای بین المللی عبور کرده و خاک عراق را به اشغال درآورد. بنابراین مسئولیت کامل این تجاوز و پیامدهای آن متوجه ایران خواهد بود.

ریاض القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۰۴

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۲۶۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۲۵

- ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ (۲۴ خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۹ ژوئن ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً متن پیشنهادات آقای صدام حسین رئیس جمهوری عراق در نامه مورخ ۷ ژوئن ۱۹۸۳ خود خطاب به مردم ایران به پیوست ارسال می گردد.

ریاض القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی

پیوست

پیشنهادات رئیس جمهور عراق در نامه ۷ ژوئن ۱۹۸۳ خود خطاب به خلق های ایران

۱- دست یابی به توافق جهت توافق جنگ در منطقه خلیج از جمله آب ها، بنادر، سواحل و حریم هوایی، از بصره و المحمره (خرمشهر) تا تنگه هرمز و مسیرهای منتهی به آن از طریق دریای عربی و اقیانوس هند طبق چارچوب ویژه و تحت نظارت بین المللی؛ به کشتی های بازرگانی ایران و عراق و نیز سایر کشتی ها این امکان را می دهد که آزادانه جهت صادرات نفت خام و واردات سایر کالاها حتی اگر نبرد زمینی ادامه داشته باشد، تردد نمایند. اگر چه این پیشنهاد به خلق های ایران بنا به تشخیص ما صورت گرفته با خاطر اینکه اثرات منفی در دورنمای اقتصادی و اجتماعی که به طور مستقیم یا غیر مستقیم در حال حاضر و آینده سایه می افکند، کاهش یابد تا مقاصد و انگیزه ها مشخص تر گردد و موضع حق از باطل تمیز داده شود. وقتی که [امام] خمینی از مشکلات اقتصادی ایران سخن می گوید و یا از فقری که مردم با آن دست به گریبانند، وی کلیه این موارد را به جنگ مرتبط می سازد. اکنون علی رغم ادامه جنگ که امیدواریم در اسرع وقت ممکن متوقف شود، فرصت را مغتنم شمرده و برای ایران این امکان را

فراهم می‌سازیم که فشار جنگ از وضعیت اقتصادی این کشور در این منطقه کلیدی برداشته شود و ایرانی‌ها فرصت یابند اقتصاد و شرایط زندگی خود را بهبود بخشند.

۲- نتیجه توافق برای طرفین این امکان را ایجاد می‌کند که از حمله به شهرها و روستاها خودداری ورزند، این توافق می‌بایست تحت نظارت یک سازمان بین‌المللی بنا به توافق صورت پذیرد.

۳- توافق جهت توقف جنگ در طی ماه رمضان به خاطر اعتقادات اسلامی و انجام فرائض مسلمانان و معتقدان به پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) پیشنهاد می‌گردد.

سند شماره ۱۰۵

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۲۶۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۲۶

- ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ (خرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۰ ژوئن ۱۹۸۳ سفیر و نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً موارد ذیل را به اطلاع می‌رسانم.

ایران شهرها و روستاهای عراق در جولای ۱۹۸۰ بمباران کرد و نیروهای نظامی ایران مورخ ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ شهرهای خانقین، مندلی، زرباطیه را با توپ ۱۷۵ میلی‌متری شدیداً هدف قرار داد که این آتش سنگین مستقیم باعث بروز مناقشه نظامی میان عراق و ایران گردید.

قبل از اینکه عراق به حق قانونی دفاع از خویش در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ اقدام نماید، برخی از سازمان‌های بین‌المللی را از حملات ایران مطلع ساخته و یادداشت‌هایی را توسط وزیر امور خارجه در مورخ ۱۴ سپتامبر ۱۹۸۰ برای آنها ارسال کرد و عراق راهی جز مقابله با سماجت ایران جهت دفاع از خود بر اساس بند ۵۱ منشور سازمان ملل نداشت.

بر اساس مفاد این اصول، شورای امنیت سریعاً دخالت کرد و قطعنامه ۴۷۹ را در ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ تصویب کرد. عراق اعلام کرد که قطعنامه را پذیرفته و با آتش بس بدون هیچ قید و شرطی موافق است در حالی که ایران قطعنامه را صریحاً رد کرد.

عراق در موارد بسیاری تمایلش را به آتش بس و برقراری روابط حسن همجواری با همسایه خود ایران بر اساس متقابل به حاکمیت، مصونیت مرزهای بین‌المللی و عدم

دخالت در امور داخلی یکدیگر مورد تأکید قرار داده است و در پاسخ به درخواست رئیس جمهوری پاکستان به طور یک طرفه از ۵ - ۸ اکتبر ۱۹۸۰ اعلام آتش بس نمود اما ایران با تشدید عملیات های نظامی خود به آن پاسخ داد. عراق بر قطعنامه های ۵۱۴ مورخ ۱۲ جولای ۱۹۸۲ و ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۱۹۸۲ صحه گذاشته و به درخواست آتش بس و عقب نشینی به مرزهای شناخته شده بین المللی پاسخ مثبت داده است، در حالی که ایران آن را رد کرد.

عراق همچنین قطعنامه ۳ / ۳۷ مورخ ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲ مجمع عمومی در مورد پیامدهای طولانی شدن درگیری نظامی میان دو کشور را پذیرفت در حالی که ایران آن را رد کرد.

علی رغم این حقیقت ایران با حمله نمودن به عراق تجاوز را آغاز نمود و شکی نمی توان داشت که پس از تصویب قطعنامه شورای امنیت مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ مسئولیت کامل ادامه درگیری را به عهده دارد و بنابراین کلیه پیامدهای آن از جمله خسارات مالی و جانی متوجه این کشور است.

بر اساس ماده ۲۵ منشور سازمان ملل ضروری است که اعضای سازمان ملل تصمیمات شورای امنیت را بر اساس مفاد منشور پذیرفته و به آن عمل نمایند. ایران با رد مفاد منشور در عدم اجرای تصمیمات شورا، کل مسئولیت های ناشی از ادامه جنگ از جمله مسئولیت پرداخت غرامت لازم را به عهده گرفته است.

بر اثر تجاوز ایران، عراق خسارات مادی سنگینی را به خاطر انهدام بسیاری از تأسیسات اقتصادی خود و نیز محرومیت از حق آزادی دریانوردی در منطقه خلیج عربی متحمل شده که خسارات سنگین مادی و نیز تلفات جانی زیادی را باعث شده است. عراق بر درخواست رسمی خود تصریح می نماید که ایران می بایست کلیه خساراتی را که متحمل شده ایم جبران نماید.

همان طور که در بالا- تبیین شد این ایران بود که درگیری نظامی را آغاز کرد و اقدام به تجاوز علیه تأسیسات غیر نظامی اقتصادی و بمباران شهرها نمود که مسئولیت ادامه این وضعیت متوجه این کشور بوده و طرف مسئول در خسارات ناشی از آن می باشد.

در مورد دوره ی مربوط به آغاز عملیات های نظامی تا تصویب قطعنامه شورای امنیت مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ و جدال های موجود در این باره، یکبار دیگر عراق اعلام می نماید که آماده است این موضوع را به داوری واگذارد، به منظور اینکه طرف مسئول آغاز کننده عملیات ها مشخص گردد و در مورد مسئول بودن کامل ایران پس از تاریخ مذکور، شکی نمی توان داشت.

ریاض القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۳۴

- ۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ (۳۰ خرداد ۱۳۶۲)

گزارش دبیرکل درباره نتایج تحقیق هیئت اعزامی به ایران و عراق درباره حملات هوایی و موشکی به مناطق غیر نظامی

۱- در تاریخ ۲ می ۱۹۸۳ (۱۲ اردیبهشت ۱۳۶۲) نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران از من خواست که به درخواست دولتت جهت اعزام نماینده خود برای بازدید از مناطق غیر نظامی ایران که عراق مورد حمله ی نظامی قرار داده است پاسخ مثبت دهم. وی خاطر نشان کرد در صورتی که دولت عراق نیز از این نماینده جهت بازدید از عراق دعوت به عمل آورد، دولت ایران از آن استقبال خواهد کرد.

۲- من به نمایندگی دائمی ایران اطمینان دادم که به درخواست وی نهایت توجه معطوف خواهد شد و خاطر نشان کردم که به عنوان دبیرکل، مساعی جمیله خود را صادقانه تحت نظارت شورای امنیت در جنگ میان ایران و عراق به کار بسته و قصد دارم موضوع را به اطلاع شورا برسانم تا اقدام لازم اتخاذ گردد. همچنین به وی اطلاع دادم که موضوع را با نمایندگی دائمی عراق در میان خواهم گذاشت.

در ۳ می ۱۹۸۳ (۱۳ اردیبهشت ۱۳۶۲) با نمایندگی دائمی عراق موضوع را مورد بحث قرار دادم. وی پس از مشورت با دولت متبوعش در تاریخ ۱۲ می ۱۹۸۳ (۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۲) به من اطلاع داد، عراق نیز تمایل دارد که این نماینده از مناطق غیر نظامی عراق که مورد حمله نظامی ایران واقع شده، بازدید نماید.

۳- در ۱۲ می (۲۲ اردیبهشت) تصمیم خود را جهت اعزام هیئتی به اطلاع شورای امنیت رسانده و به دنبال آن تصمیم خود را به نمایندگان دائمی دو کشور ابلاغ کردم. دو دولت موافقت کردند که وظیفه محوله به هیئت بررسی و ارزشیابی خسارت وارده به مناطق غیر نظامی دو کشور تا آنجا که ممکن است انجام پذیرد و هر کجا که امکان داشته باشد خسارت ناشی از جنگ و نیز نوع مهماتی که باعث این خسارت شده مشخص گردد.

از هیئت نمی توان متوقع بود که تعداد تلفات یا میزان خسارات مادی ناشی از حملات را مشخص تر سازد.

هیئت مسئولیت داشت که گزارش نهایی خود را پس از تحقیقات و مشاهدات انجام

شده به من ارائه دهد. به شورای امنیت و نیز به نمایندگان دائمی دو کشور اطلاع دادم که این گزارش را برای شورای امنیت ارسال نمایم.

۴- طرفین درخواست کردند که تضمین مناسبی جهت تأمین هیئت در طی اقامت آنها در منطقه نه تنها در منطقه جنگی خاک خودشان بلکه در منطقه جنگی سرزمین طرف مقابل داده شود. بنابراین انتظار می رود که از طرف هر یک از دولت ها دستورات لازم به مقامات نظامی خود در منطقه جنگی صادر شود. قبل از اینکه هیئت به ستادها در ۱۸ می ۱۹۸۳ اعزام شوند تضمین ها دریافت گردید.

۵- دو طرف همچنین درخواست کردند تا مأموریت هیئت در مناطق مورد نظر مشخص گردد. به همین منظور جهت تأمین شرایط لازم مأموریت ها به طرفین اعلام گردید. طرفین همچنین درخواست نمودند که وسایل لازم جهت حمل و نقل هیئت برای این سفر فراهم گردد.

مایلم از هر دو دولت جهت فراهم نمودن تسهیلات مأموریت تشکر و قدردانی نمایم.

۶- در مسیر حرکت هیئت در ایران، دولت این کشور از هیئت خواست که محل دیگری به نام بانه را مورد بازدید قرار دهد. این هیئت مأموریت داشت که بازدیدهای دیگر را به شرطی که در تاریخ زمان بندی شده ی سفر هیئت به عراق خللی ایجاد نشود، مورد موافقت قرار دهد. همچنین هیئت مذکور به مقامات عراقی اطلاع داد که پس از ورود به بغداد آماده است که هر محلی را مقامات عراق مایل باشند، مورد بازدید قرار دهد.

۷- اعضای هیئت شامل سرتیپ تیموتی. ک. دیوآما مشاور نظامی دبیرکل و آقای اقبال رضا افسر ارشد در اداره معاونت امور سیاسی ویژه بودند. علاوه بر این، از آنجا که هیئت به کارشناسانی در زمینه مهمات نیاز داشت از دولت سوئد خواسته شد دو نفر که یکی از آنها کارشناس عالی رتبه در زمینه مهمات و دیگری از افسران عالی رتبه توپخانه بود هیئت را همراهی نمایند. دولت سوئد با کمال میل پذیرفت و سریعاً دو کارشناس را جهت همکاری به هیئت معرفی کرد که آقایان دکتر اکی پرسون (مسئول قسمت سلاح های مخرب) مؤسسه تحقیقات دفاع ملی سوئد و سرهنگ برتیلی ماتسون فرمانده هنگ توپخانه بودند. در اینجا مایلم از دولت سوئد به خاطر آمادگی سریعش در دادن مأموریت به دو تن از کارشناسان خود که در انجام مأموریت هیئت نقشی حیاتی داشت، قدردانی نمایم.

۸- هیئت به من گزارش داد که طی مباحثات انجام شده در وزارت امور خارجه هر یک از دو کشور، طرفین ادعاهایی را درباره نقض پروتکل چهارم ۱۹۴۹ ژنو متذکر شدند. در این مذاکرات دولت عراق مدعی بود که جنگ در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور

۱۳۵۹) آغاز شد. اما موضع دولت ایران این بود که جنگ در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) آغاز شده است. دو طرف همچنین اظهار می داشتند که بخش هایی از سرزمینشان در اشغال نیروهای طرف دیگر است. در اینجا باید ذکر شود که هیئت هیچ نظریه ای در مورد این گونه مسائل و دیگر مسائل سیاسی که توسط دو دولت در طی مذاکرات اظهار شد، ارائه نداد، زیرا این موضوعات در حیطه مأموریت آن نبوده است.

۹- هیئت به من گزارش داد که با مقامات کمیته بین المللی صلیب سرخ در ژنو جهت بحث درباره یافته هایش و نیز بخش های مربوط به یادداشت کمیته بین المللی صلیب سرخ در ۷ می ۱۹۸۳ (۱۷ اردیبهشت ۱۳۶۲) ملاقات داشته است.

۱۰- مایلم از اعضای هیئت و نیز کارشناسانی که به منظور تکمیل این کار پر زحمت، تحت شرایط توان فرسا تلاش کرده اند، قدردانی نمایم.

۱۱- گزارش ارائه شده هیئت به شرح ذیل است:

متن گزارش هیئت

مقدمه

۱- هیئت به مناطق جنگی ایران از ۲۱ تا ۲۶ می ۱۹۸۳ (۳۱ اردیبهشت تا ۵ خرداد ۱۳۶۲) و نیز به مناطق جنگی عراق از تاریخ ۲۸ لغایت ۳۰ می ۱۹۸۳ (۷ تا ۹ خرداد ۱۳۶۲) سفر کرد.

۲- مأموریت هیئت عبارت بود از:

الف) مشخص نماید آیا مناطق غیر نظامی خسارت دیده یا تخریب شده مورد حمله نظامی قرار گرفته است یا خیر؟ همچنین در تخریب این مناطق از ادوات نظامی اعم از بمباران هوایی، گلوله توپ، حملات موشکی، راکت و یا از مواد منفجره دیگری استفاده شده است؟

ب) تا آنجا که امکان دارد میزان خسارات و تخریب برآورد شود.

ج) تا آنجا که ممکن است، انواع مهمات مورد استفاده مشخص گردد. در حالی که انتظار نبود هیئت میزان تلفات وارده را مشخص کند اما ارتباط روشنی میان میزان خسارت در مناطق غیر نظامی و میزان احتمالی تلفات جانی وجود دارد و به همین دلیل هیئت این مهم را مورد توجه قرار داد. به هر تقدیر آمارهای ارائه شده در گزارش از سوی دو دولت تهیه شده که بدون اظهار نظر هیئت ذکر گردیده است.

۳- در حین انجام کار، هیئت مشخصه هایی از قبیل جمعیت معمول قبل از جنگ، جمعیت فعلی و علت تغییرات جمعیتی به دلیل فاصله مرزی، خطوط جبهه یا تأسیسات نظامی، نزدیکی به تأسیسات مخابراتی یا اقتصادی و استراتژیک یا مجاورت با مناطق مهم

نظامی و نیز تاریخ حمله و نوع مهمات مورد ادعا را مد نظر قرار داده است. همچنین توجه به خاصی به منطقه مجاور و میزان انهدام هر محل نموده است که پس از رسیدن به هر محل که دولت میزبان طرح ریزی کرده بود، هیئت مقام عالی غیر نظامی یا فرمانده نظامی مسئول عملیات ها در آن منطقه و یا هر دوی آنها را جهت توضیح درباره سؤالات فوق فرا می خواند. آنها و دیگر مقاماتی که بعداً مورد سؤال واقع می شدند به وضوح هر گونه اطلاعات تکمیلی را که هیئت ضرورت می دید، ارائه می دادند. سپس هیئت از محل های خسارت دیده که مقامات محلی انتخاب می کردند بازدید می کرد و در برخی موارد بر اساس اطلاعات دریافتی محل هایی را جهت بازدید انتخاب می کرد.

مدارک نشان دهنده آن است که کارشناسان، انواع مهمات استفاده شده، را در همان محل و یا هر محل دیگری که ضرورت داشت، بررسی می کردند. از محل های خسارت دیده و نوع مهمات احتمالی مورد استفاده از قبیل پوکه یا قسمت ها یا قطعات بمب تصویر برداری می شد. گزیده ای از تصاویر مربوط جهت تحقیق موجود می باشد. هر یک از چهار عضو هیئت به طور جداگانه، به اختصار و جزء به جزء از خسارات و قطعات بجای مانده از مهمات احتمالی مورد استفاده یادداشت برداری می کردند، سپس آن یادداشت ها با یکدیگر مقایسه می شد و اطلاعات موجود به اختصار نوشته می شد تا در گزارش استفاده شود.

۴- هیئت خواهان آن است که در پرونده ذکر شود که آنها در چه شرایطی کار می کردند؛ فرصتی نبود که اطلاعات ارائه شده مقامات مسئول، در مورد محل استقرار واحدهای نظامی با تأسیسات محلی، فواصل آنها از خطوط درگیری، وضعیت ارتباطات، وجود تأسیسات اقتصادی - استراتژیک و اهمیت نظامی آنها و غیره بررسی شود. بنابراین هیئت مجبور بود به اطلاعات ارائه شده دولت مربوط اکتفا نماید و آن اطلاعات را هر جا که امکان داشت، با مشاهدات خود تکمیل کند.

۵- بر اساس دستور العمل تنظیمی، اعضای هیئت هیچ نقطه نظری را با هیچ مقام رسمی یا دولتی یا سایر اشخاصی که در گزارش به آنها اشاره شده مورد بحث قرار ندادند. همچنین هیچ نکته ای را که ملاحظه کرده و یا در طی بازدیدشان در سرزمین دولت دیگر محقق می دیدند با دولت دیگر در میان نگذاشتند. اعضای هیئت هیچ گونه اظهار نظر قطعی و یا نظریه دیگری را با رسانه های خبری در میان نگذاشتند.

۶- هیئت عمیقاً از مقامات ایران و عراق به ویژه مقاماتی که مستقیماً هیئت را در سفر به مناطق مختلف همراهی می کردند و زحماتی را در کشور خود متحمل شدند تا هیئت بتواند کارش را به نحو احسن انجام دهد، تشکر می نماید.

۷- مسیر ترسیمی دولت ایران شامل بازدید از مناطق غیر نظامی بود که اخیراً و نیز در گذشته مورد حمله واقع شده و خسارت دیده بودند. تاریخ بازدید از محل های مختلف در پرانتز قرار داده شده است و زمان قید شده به وقت محلی می باشد و آمار تلفات، مربوط به غیر نظامیان است.

الف - دزفول ۲۱ می ۱۹۸۳ (۳۱ اردیبهشت ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۸- این شهر قبل از جنگ ۱۶۷۰۰۰ نفر جمعیت داشت که جمعیت فعلی آن ۱۸۵۰۰۰ نفر می باشد. این افزایش جمعیت مربوط به هجوم آوارگان از سایر نقاطی است که مورد حمله واقع شده اند. فاصله شهر تا مرز تقریباً ۸۰ کیلومتر است.

۹- مقامات اظهار داشتند که شهر در ۲۰ و ۲۲ آوریل و ۱۲ می ۱۹۸۳ (۳۱ فروردین، ۲ و ۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۲) با موشک های زمین به زمین از سمت غرب مورد حمله قرار گرفته است. سه نقطه از شهر که مورد اصابت قرار گرفته و به ترتیب عبارت از منطقه چولیان، منطقه بیمارستان افشار و منطقه سیه پوشان.

تعدادی از ساختمان ها با بولدوزر تخریب و بقایای آنها به محل دیگر برده شده بود تا کشته ها و مجروحان را تخلیه نمایند. گفته می شد بسیاری از اجساد هنوز زیر آوارها مدفون شده اند.

۱۰- حدفاصل خطوط جبهه با شهر مشخص نشد. پایگاه مهم هوایی در ۸ کیلومتری شمال غربی شهر به سمت اندیمشک واقع شده است. هیچ سربازی در شهر مستقر نیست و نزدیک ترین منطقه حائز اهمیت که سربازان رزمنده در آن آرایش گرفته بودند در حدود ۸۰ کیلومتری می باشد. یگان هایی از پدافند هوایی در شهر، آرایش گرفته اند و هیچ نوع کارخانه با اهمیت نظامی در آن وجود ندارد.

۱۱- به هیئت همچنین اطلاع داده شده که از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) تا این تاریخ بیش از ۵۰ موشک به شهر پرتاب شده است. در همین مدت بیش از ۶۰۰۰ بار بمباران هوایی و گلوله باران علیه شهر صورت گرفته است. بر اثر این حملات تا کنون ۶۰۰ کشته و بیش از ۲۵۰۰ نفر مجروح شده اند. ۱۳۰۰ خانه، ۳۲ مدرسه و ۲۲ مسجد به میزان وسیعی تخریب شده است.

مشاهدات هیئت

۱۲- دزفول شهر نسبتاً بزرگی است و در حاشیه جنوبی رودخانه دز واقع شده است که آن را از منطقه پایگاه هوایی واقع در شمال شهر جدا می سازد. سدی در حدود ۲۰ - ۲۵ کیلومتری شمال شرقی آن قرار دارد و دو پل بر روی رودخانه دز در شهر مشاهده می شود. این شهر در هیچ مسیر ارتباطی مهم واقع نشده است. در زمان فراهم شده، هیئت نمی توانست مشخص نماید که آیا تأسیسات استراتژیک یا اقتصادی مهمی غیر از آنچه که مقامات ایران نشان دادند وجود دارد یا خیر.

۱۳- سه محل از کل بخش های مسکونی که اخیراً مورد حمله واقع شده بود مورد بازدید هیئت قرار گرفت، فواصل میان آنها یک کیلومتر بود. مساحت کل منطقه تخریب شده تقریباً ۷۵ در ۷۵ متر بود، محل های اول و دوم تا حدود زیادی هموار شده بود و محل سوم هنوز پر از نخاله و ناهموار بود و کار هموار کردن آن در دست اقدام بود. در آن بخش، بناهای خیلی قدیمی از آجر و گل و نزدیک به یکدیگر ساخته شده بود که می توان برآورد کرد تعداد زیادی خانه در این منطقه تخریب شده است. بسیاری از خانه های اطراف منطقه خسارت سنگینی متحمل شده و تعدادی نیز غیر قابل تعمیر بودند. در محل دوم دهانه ای به قطر حدود ۱۰ و عمق ۲ متر بود که بخشی از آن از آوار پر شده بود، وجود داشت.

۱۴- در محل های فوق تعدادی قطعات ترکش پیدا شد. به طور قطع نمی توان گفت اما به احتمال زیاد قطعات موشک بودند. نوع و میزان تخریب نشان می دهد که سر کلاهک داری حداقل ۳۰۰ کیلوگرم مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد بوده که خسارت در هر یک از این محل ها را باعث شده است. تعداد زیادی از قسمت ها و قطعات فلزی که در فرمانداری جمع آوری شده بود، به هیئت نشان داده شد. گفته شد که این قطعات از محله های دزفول از جمله سه محله ای که اخیراً مورد حمله قرار گرفته و نیز از محله ای در اندیمشک جمع آوری شده است. هیچ علامت و نشانه ای از فرسودگی در این تکه ها و قطعات دیده نمی شد چند تکه از آنها به طور قطع از

موشک های اسکاد - بی بود و با علامت ۸K۱۴ مشخص بودند. این موشک ها دارای برد تقریبی ۲۷۰ کیلومتر می باشند. هیچ مدرکی ارائه و پیدا نشد که این کلاهک ها از هواپیما پرتاب شده باشد.

۱۵- هیئت همچنین از دو محل که مناطق مسکونی و تجاری بودند بازدید کرد که گفته شد با موشک در ۶ الی ۸ ماه گذشته مورد حمله قرار گرفته است. این مناطق هموار شده و بخشی از آنها مجددا ساخته و تعمیر شده بود. مناطق مورد حمله تقریباً ابعاد تخریبی همان سه محل دیگر را داشت که مورد حمله واقع شده بود. هیئت هیچ خسارتی را در پایگاه هوایی که مورد حمله موشکی قرار گرفته شده باشد مشاهده نکرد.

۱۶- مشاهدات هیئت و بررسی مدارک ارائه شده این ادعا را تقویت می کند که یکی از سه محل با موشک زمین به زمین مورد اصابت قرار گرفته است که تیم تشخیص داد از نوع موشک اسکاد - بی می باشد. اگر چه هیئت نتوانست از کلیه ساختمان های آسیب دیده بازدید کند، اما میزان خسارت مادی ادعا شده صحیح به نظر می رسد.

۱۷- به هیئت متعاقباً تکه هایی از قسمت های تحتانی دو موشک نشان داده شد که به طور حتم می توانست متعلق به موشک های فراگ باشد. این تکه ها کم کم فرسوده شده و برآورد می شد که حداقل به یک سال قبل مربوط می شود.

ب- اندیمشک ۲۱ می ۱۹۸۳ (۳۱ اردیبهشت ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۱۸- جمعیت شهر قبل از جنگ ۷۰۰۰۰ نفر بود که به ۹۰۰۰۰ نفر افزایش یافته است. علت افزایش جمعیت هجوم آوارگان از سایر مناطق درگیری به این شهر است. فاصله این شهر از مرز در حدود ۸۰ کیلومتر است.

۱۹- مقامات به هیئت اطلاع دادند که شهر در ۱۲ می ۱۹۸۳ (۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۲) در ساعت ۳۰:۸ با موشک زمین به زمین از سمت غرب هدف قرار گرفت که در اثر این حمله ۲۴ کشته و ۱۴۳ مجروح بر جای مانده است. مقامات گفتند که ۶۶ خانه کاملاً ویران شده و به ۱۴ خانه و مغازه خسارات سنگینی وارد آمد و نیمی از یک مدرسه تخریب گردید.

۲۰- فاصله تا خط فعلی جبهه جنگ مشخص نشد. فاصله این شهر تا پایگاه هوایی دزفول ۶ کیلومتر می باشد و نزدیک ترین پادگان نظامی در ۱۲ کیلومتری آن واقع است. هیچ کارخانه ای در این شهر اقلام جنگی تولید نمی کند.

۲۱- شهر کوچک اندیمشک در ۱۴ کیلومتری شمال شرقی دزفول واقع شده است این شهر پر جمعیت در کنار خطوط راه آهن تهران - آبادان واقع شده و دارای ایستگاه بزرگی است و در کنار جاده اصلی که از شمال دزفول می گذرد قرار گرفته است.

۲۲- محل مورد اصابت که واقع در منطقه مسکونی پر جمعیتی است، از ایستگاه راه آهن چندان فاصله ای ندارد. میزان تخریب منطقه مورد اصابت در حدود ۱۰۰ در ۷۵ متر برآورد می شد. تا حدود زیادی آوارها هموار شده بود. اغلب خانه های اطراف به شدت خسارت دیده و تعدادی از آنها غیر قابل تعمیر بودند. در نقطه مورد اصابت دهانه ای که از آوارها پر شده بود وجود داشت که در حدود ۴ در ۲ متر تخمین زده شد. این دهانه به سمت غرب منطقه مورد اصابت بود.

۲۳- یک ورق بزرگ مچاله شده فلزی که می تواند از جداره موشک باشد در محل پیدا شد. نوع و میزان خسارت نشان می داد که کلاهک دارای حداقل ۳۰۰ کیلوگرم مواد منفجره با قدرت انفجاری زیاد سبب این خرابی شده است. قسمت هایی از موشک در دزفول به هیئت نشان داده شد و گفته شد از محلی در اندیمشک جمع آوری شده است. به طور حتم مشخص شد که قسمت هایی از موشک اسکاد - بی می باشد. هیچ مدرکی ارائه یا به دست نیامد که کلاهک از یک هواپیما شلیک شده باشد.

۲۴- مشاهدات هیئت و بررسی مدارک ارائه شده این ادعا را تقویت می کند که محل مورد اصابت با موشک زمین به زمین از سمت غرب هدف قرار گرفته است. نوع و میزان خسارت نشان می دهد که از موشک مشابه یا همانند آنچه در دزفول به کار رفته مورد استفاده قرار گرفته است. در حالی که هیئت نمی توانست از کلیه واحدهای آسیب دیده بازدید به عمل آورد اما میزان خسارت مورد ادعا ظاهراً قابل قبول است.

ج - پلدختر ۲۲ می ۱۹۸۳ (۱ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۲۵- جمعیت این شهر ۲۰۰۰۰ نفری از آغاز جنگ بدون تغییر باقی مانده است، فاصله شهر از مرز ۸۵ کیلومتر می باشد.

۲۶- بر طبق اظهارات مقامات، شهر در ۲۵ آوریل ۱۹۸۳ (۵ اردیبهشت ۱۳۶۲) از سوی هواپیماهای عراقی که از سمت جنوب به غرب در ارتفاع پایین پرواز می کردند مورد حمله قرار گرفت و با پرتاب سه بمب و آتش مسلسل شهر را هدف قرار دادند. دو بمب در نزدیکی مسجد

اصلی اصابت کرد و سومین بمب در خارج از شهر در فاصله ۵۰۰ متری به سوی شمال شرقی برخورد کرد. ده خانه، یک مدرسه و یک ناتوانی کاملاً تخریب شد و در حدود ۱۰۰ خانه و مغازه به میزان مختلفی خسارت دید، در این حمله ها ۲۳ نفر کشته و ۱۱۳ نفر مجروح شدند.

۲۷- فاصله شهر تا خط فعلی جبهه جنگ مشخص نشد. نزدیک ترین تأسیسات مهم نظامی در نزدیکی دزفول در ۱۱۰ کیلومتری این شهر واقع شده است. یک واحد ژاندارمری کوچک در خارج از شهر مستقر است و هیچ کارخانه مهم نظامی در آن واقع نشده است.

مشاهدات هیئت

۲۸- پلدختر شهر کوچکی در کنار رود کارون است که یک پل محلی دو طرف شهر را به هم متصل می نماید. در طرف شرق جاده مهم دزفول به قصر شیرین واقع شده است. این جاده از ۱۵ کیلومتری رودخانه کارون به سمت شمال شرقی امتداد می یابد. در این منطقه هیچ گونه تأسیسات مهم استراتژیک یا اقتصادی مشاهده نشد.

۲۹- محله ای که مورد حمله واقع شده است در نزدیکی مرکز شهر و در حدود ۱۰۰ متری پل محلی قرار دارد. در این منطقه حدود ۵۰ در ۲۵ متر از خاکروبه های ساختمانی و برخی وسایل خانگی انباشته شده است. تعدادی از خانه های اطراف منطقه بر اثر گلوله هایی که حداقل از دو جهت مختلف آتش شده، سوراخ سوراخ شده اند. منطقه دوم مورد اصابت که از آن بازدید شد در حدود ۲۵ متری پل محلی واقع شده که تحقیقات لازم از آن به عمل نیامد، هیئت از نقطه سوم محل اصابت در خارج از شهر بازدید نکرد.

۳۰- تعدادی قطعات فلزی ناشی از انفجارات ذکر شده بالا در محل اصلی پیدا شد، به جز نوعی از آن که تشخیص داده نشد، نوع و میزان خسارت نشان می داد که کلاهک دارای حداقل ۵۰ کیلوگرم مواد منفجره با قدرت انفجاری زیاد بوده که باعث این خسارات شده است. سپس به هیئت قطعاتی از مهمات نشان داده شد که از منطقه مورد اصابت یافت شده که به قرار ذیل بود:

الف - چتر ضامن دار با قطر ۴ متری مربوط به بمب هوایی؛

ب - بمبی که یک حفره به قطر ۴۳۰ میلی متر ایجاد کرده بود؛

ج - گیره های اتصال با علامت ۰۵۱۴۲۴۰۲۹۹؛

د - قطعه فلزی بزرگ با یک متر طول، ۳۰ سانتی متر عرض و ۱۰ میلی متر ضخامت که ۹ میلی متر آن استیل و یک میلی متر آن پوشش جداره ای بود. در این جداره آثار باقی مانده از مواد منفجره با قدرت زیاد وجود داشت و در طرف دیگر آن، گیره جوش خورده به بمب هواپیما آویزان شده بود.

سوراخ های گلوله و سایر علائم موجود در خانه ها و سایر اشیا در منطقه نشان دهنده آن بود که از دو مسلسل با دو کالیبر مختلف تقریباً ۱۰ میلیمتری و ۲۰ میلیمتری استفاده شده و زاویه برخورد نشان می دهد که از هواپیما شلیک شده است.

۳۱- مشاهدات و بررسی مدارک نشان می دهد که شهر بمباران هوایی شده و به وسیله مسلسل مورد حمله قرار گرفته است. اگر چه هیئت نتوانست از کلیه خانه های مورد اصابت بازدید نماید اما میزان خسارات مادی مورد ادعا به طور قابل قبولی صحت دارد.

د - موسیان ۲۲ می ۱۹۸۳ (۱ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۳۲- به هیئت اطلاع داده شد که شهر دارای ۵ هزار نفر جمعیت است که اکثر آنها عرب زبان می باشند. فاصله شهر از مرز ۶ کیلومتر می باشد. این منطقه عمدتاً کشاورزی بوده و مراکز نظامی در آن وجود ندارد. در نزدیکی شهر تأسیسات نفتی ابوغریب و بیاد (Biad) وجود دارد. این شهر در ۸ اکتبر ۱۹۸۰ (۱۶ مهر ۱۳۵۹) پس از ۱۵ روز نبرد که در طی آن ۶۰ نفر کشته شدند، اشغال شد. از آنجایی که اکثر ساکنان آن پس از بروز جنگ گریختند تعداد مجروحان آن مشخص نیست. شهر در ۲۲ مارس ۱۹۸۲ (۲ فروردین ۱۳۶۱) پس از یک هفته نبرد بازپس گرفته شد. مقامات همچنین اظهار داشتند که شهر قبل از اینکه بازپس گرفته شود، به میزان وسیعی تخریب و بسیاری از ساختمان های آن با مواد منفجره منهدم شده بود. در مجموع سی و سه روستای دورافتاده شهر از بین رفته است و ۵۸۰ خانواده اسیر شده اند. این شهر از زمان بازپس گیری تا یک ماه قبل از بازدید هیئت زیر بمباران مداوم قرار داشته و فاصله آن تا خطوط نبرد مشخص نشده است.

مشاهدات هیئت

۳۳- بازدید از موسیان و دهلران جایگزین بازدید برنامه ریزی شده از مهران گردید، به خاطر اینکه مقامات از میادین مینی که اخیراً در آنجا کشف کرده بودند احساس خطر می کردند. در شهر موسیان هیئت مشاهده کرد بخش های وسیعی از آن هموار شده است. در بخش های دیگر، تعدادی از ساختمان ها هنوز سرپا بوده ولی خسارات سنگینی دیده و غیر قابل تعمیر بودند. یکی از خانه هایی که مورد بازدید و تحقیق قرار گرفت نشان می داد که با مواد منفجره دارای قدرت انفجاری زیاد تخریب شده است.

ص: ۶۳

۳۴- به هیئت اطلاع داده شد که ساختمان هایی که هنوز سرپا هستند با گلوله و آتش مستقیم خسارت دیده و در برخی موارد در آنها مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد کار گذاشت شده است. به هر حال مناطقی که با زمین یکسان شده بود و نیز میزان تخریب حاکی از آن بود که از مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد و احتمالاً از تجهیزات مهندسی استفاده شده بود.

ر - دهلران ۲۲ می ۱۹۸۳ (خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۳۵- دهلران در حدود ۲۵ کیلومتری مرز واقع است. به هیئت اطلاع داده شد که با بروز جنگ در سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) شهر دهلران مورد حمله قرار گرفت و در حدود ۶۰ درصد آن از بین رفت و یکصد کشته و ۵۰۰ نفر مجروح شدند.

شهر سه بار توسط نیروهای عراقی اشغال شد و در اشغال اخیر آن نیروگاه و شبکه آب رسانی آن تخریب گردید. اغلب ساکنین شهر در نخستین حمله گریختند و جمعیت ۴۵۰۰۰ نفری آن به ۵۰۰۰ نفر کاهش یافت. هیچ کارخانه ای در شهر یا در نزدیکی آن وجود ندارد. هیچ نیرویی در این منطقه در سال ۱۹۸۰ مستقر نبود. مقامات اظهار داشتند که از مارس ۱۹۸۲ (اسفند ۱۳۶۰ و فروردین ۱۳۶۱) وقتی که شهر توسط نیروهای ایران بازپس گرفته شد، هیچ واحد نظامی در این منطقه مستقر نشده است، تنها یک دسته پدافند هوایی کوچک از واحد ژاندارمری و واحد بازسازی مستقر در شهر وجود داشت. فاصله شهر تا خطوط جبهه ارائه داده نشد.

مشاهدات هیئت

۳۶- دهلران در کنار جاده باریکی از دزفول به مهران واقع است. شهر تا حدود زیادی بیابانی بوده و به نظر می رسد که اغلب جمعیت غیر نظامی آن را ترک کرده باشند. نیمی از شهر شدیداً تخریب شده و غیر قابل تعمیر است و تقریباً کلیه ساختمان ها به میزان متفاوتی خسارت دیده است. به نظر می رسد که این خسارات بر اثر گلوله باران و بمباران های هوایی ایجاد شده باشد.

۳۷- به غیر از پدافند هوایی و واحدهای ژاندارمری مستقر در شهر، هیئت تعدادی از پرسنل را در یونیفورم و خودروهایی نظامی مشاهده کرد که اطلاع داده شد، آنها متعلق به تیم های بازسازی می باشند.

۳۸- به هیئت همچنین محفظه کاملی از یک بمب نشان داده و گفته شد که در

ص: ۶۴

شهر پیدا شده است. قطعات مشخصا متعلق به بمب خوشه ای بود. (از همان نوعی که در دیگر شهرها مانند بانه پیدا شده بود).

ز - آبادان ۲۳ می ۱۹۸۳ (۲ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۴۰- جمعیت شهر قبل از جنگ ۴۰۰۰۰۰ نفر بود و ۲۰۰۰۰۰ نفر نیز در حومه آن زندگی می کردند. مقامات اظهار داشتند که قبل از اینکه شهر در سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) مورد حمله واقع شود، اکثر مردم به سرعت، آن را تخلیه کردند. از این پس شهر زیر آتش سنگین توپخانه و بمباران هوایی قرار گرفت و تنها در حدود ۷۰۰۰۰ نفر از ساکنان آن باقی ماندند که اخیرا به بازسازی آن کمک می کنند. شهر آبادان در مجموع ۱۲۰۰ نفر کشته و ۷۰۰۰ نفر مجروح داشته که ۷۹ نفر آنها فلج می باشند.

از مردم شهر ۲۲۲۸ غیر نظامی اسیر شده اند و به ۴۰۰۰۰ خانه از ۲۰ تا ۱۰۰ درصد خسارت وارد شده است. شهر هنوز زیر گلوله باران و آتش مستقیم قرار دارد و روزانه به طور متوسط یک نفر کشته و ۶ الی ۷ نفر مجروح می شوند.

بمباران هوایی خیلی کم صورت گرفته و قبل از جنگ شهر تنها یک پست مرزی ژاندارمری داشته که هیچ واحد نظامی در آن مستقر نبوده است.

نزدیک ترین واحد نظامی، یک گردان پیاده است که در ۳۰ کیلومتری خرمشهر مستقر می باشد. پس از اینکه به شهر حمله شد جاده آن به سوی اهواز در ۲۰ اکتبر (۲۸ مهر) قطع گردید و واحدهای نظامی جهت دفاع از شهر مجبور بودند از طریق هوا و از طریق رودخانه بهممنشیر تردد نمایند.

۴۱- هیئت به قدیمی ترین و بزرگ ترین بیمارستان شهر برده شد و اطلاع داده شد که روز قبل با گلوله خمپاره ۱۲۰ میلیمتری هدف قرار گرفته است اما هیچ تلفاتی در بر نداشت. هیئت همچنین به بیمارستانی در حومه شهر برده شد و مقامات اظهار داشتند که بیمارستان در اوایل جنگ از طریق هوا مورد بمباران واقع شده است.

۴۲- در نزدیکی شهر یک مجتمع پالایشگاهی واقع است و گفته شد که تقریبا از بین رفته و تأسیسات باقی مانده نیز زیر حملات مداوم قرار دارد. هیئت به منطقه برده نشد زیرا مقامات ایرانی گفتند آنجا یک منطقه نظامی است. بنابراین به نظر می رسد تأسیسات اقتصادی این منطقه دارای اهمیت نظامی و هدفی قانونی است.

۴۳- شهر در مرز میان شط العرب و رودخانه بهمنشیر در جنوب شرقی خرمشهر واقع شده است. در حوالی شهر اعضای هیئت تعدادی از تانک های منهدم شده و دیگر خودروهای نظامی را مشاهده کردند که نشان دهنده نبرد خیلی سنگینی است که می بایست در مدتی قبل رخ داده باشد. به جز نواحی مرکزی که فاصله بیشتری از محل های درگیری داشت، حومه شهر خسارات سنگینی دیده بود. تعداد زیادی از ساختمان ها در مرکز شهر مشاهده شد که بمباران شده بودند.

۴۴- در بازدید از نخستین بیمارستان به هیئت نقاط مختلفی نشان داده شد که در گذشته خسارت دیده بودند. در این محل قطعاتی از ترکش و شیشه مشاهده گردید که از گلوله هایی بود که اخیراً به آن اصابت نموده و شکافی را در گوشه یکی از بخش های آن ایجاد کرده بود. هیئت همچنین مشاهده کرد که به سقف یکی از بخش ها که با علامت ضربدر به رنگ قرمز مشخص شده بود. چند گلوله به طور مستقیم اصابت کرده است که چهار گلوله در سقف نفوذ کرده و باعث خسارت هایی در داخل آن شده بود.

به هیئت همچنین بخشی از محفظه بمبی نشان داده و گفته شد که یکی از دو بمبی که به زمین بیمارستان اصابت کرده است و به طور قطع مشخص بود که از نوع بمب خوشه ای است که در سایر شهرها مانند بانه و دهلران ملاحظه شده بود.

۴۵- در ساختمان دومین بیمارستان علائمی از خسارات قابل ملاحظه نشان داده شد که تعمیر شده بود. همچنین به هیئت محفظه ای از یک بمب نشان داده و گفته شد، پس از حمله هوایی پیدا شده است. قطعات مورد مشاهده بزرگ و بسیار قدیمی بود که می توانست متعلق به بمب باشد.

۴۶- شهر هنوز به طور وسیعی خسارت دیده است. اگر چه برخی از اقدامات برای بازسازی مجدد در آن انجام شده است. همچنین بقایای آتش (بمباران هوایی و توپخانه ای) در شهر هنوز مشهود است.

۴۷- در طی بازدید از نخستین بیمارستان در حدود ساعت ۹ مورخ ۲۳ می ۱۹۸۳ (۲ خرداد ۱۳۶۲) هیئت صدای توپخانه یا آتش خمپاره را می شنید، در حالی که در خرمشهر به هیئت اطلاع داده شد که سه گلوله به پالایشگاه آبادان اصابت کرده و یکی از بمب ها در شهر و در یک کیلومتری بیمارستان اول که تیم بازدید کرده بود، افتاده است. هیئت نتوانست صحت و سقم آن را بررسی کند.

۴۸- پس از این مشاهدات طبق نظر هیئت مدارک مؤید این ادعا است که شهر در

محاصره طولانی قرار داشته و بدیهی است تخریبی که ملاحظه شد، با استفاده از بمباران هوایی، آتش توپخانه و آتش مستقیم صورت گرفته است.

س - خرمشهر ۲۳ می ۱۹۸۳ (۲ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۴۹- قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹)، جمعیت خرمشهر ۲۰۰۰۰۰ نفر بود. در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) به شدت بمباران شده و دو لشکر ارتش عراق به آن حمله کردند. در این حمله یک گردان پیاده از نیروهای ایرانی در شهر استقرار داشت و از سوی غیر نظامیان تقویت می شد که به مدت ۴۰ روز مقاومت کرد. تا اینکه بخش بزرگ تری از شمال شهر از سمت رودخانه کارون توسط نیروهای عراق به اشغال درآمد و تا اواسط می ۱۹۸۲ (اردیبهشت ۱۳۶۱) تحت اشغال باقی ماند. دویست نفر از جمله همه اعضای تعدادی از خانواده ها در نبردهای اولیه کشته شدند. در طی تخلیه جمعیت، چند هزار نفر از غیر نظامیان کشته شدند و بیش از هزاران نفر مجروح و تعداد زیادی اسیر گردیدند، (آمار دقیقی ارائه نگردید).

۵۰- مقامات ایران اظهار داشتند که نیروهایشان شهر را در می ۱۹۸۲ (خرداد ۱۳۶۱) بدون اینکه نبرد سنگینی صورت گیرد بازپس گرفتند. از حدود ۲۳۰۰۰ واحد مسکونی و غیره ۸۰۰۰ ساختمان از جمله ۱۲۰ مسجد و مکان های مذهبی، ۱۰۰ مدرسه، ۲ دانشکده، ۴ بیمارستان مهم و چند کلینیک کاملاً با خاک یکسان شده بود. از حدود ۱۵۰۰۰ واحد مسکونی دیگر ۶۰ درصد آن تخریب شده که غیر قابل تعمیر بود. تعداد زیادی از مغازه ها غارت شده و سوخته بودند. ۵۰ تا ۶۰ کشتی خارجی ثبت شده، غرق یا به شدت آسیب دیده بودند، ۱۰۰۰ کشتی مشخص ثبت شده ایرانی نیز در انواع و اندازه های مختلف منهدم و غرق شده بودند.

۵۱- در بخش اشغالی شهر، ساختمان ها به طور کامل و ردیفی تخریب و سپس هموار شده بود تا فضای بازی جهت آتش فراهم شود. بسیاری از آن مناطق مین گذاری شده بود. مشرف بر مناطق هموار شده، ردیفی از ساختمان های تخریب شده هنوز پابرجا بود و با انبوه نخاله های ساختمانی به خطوط دفاعی مستحکم و سنگر تبدیل شده بود. در شمال شهر مناطق باز بزرگی ایجاد و در آن تیرهای آهن به شکل عمودی کار گذاشته شده بود (تا از فرود چتربازان ایرانی جلوگیری شود). و نیز با استفاده از اتومبیل های فرسوده حصارهای جهت دفاع در مقابل حملات شبه نظامیان ایران ایجاد شده بود.

۵۲- مقامات ایرانی اظهار می داشتند که عملیات تسطیح آوارها، جمع آوری میادین

مین و دیگر مهمات منفجر نشده، در حال انجام است و کار بازسازی که قبلا شروع شده بود تحت بررسی می باشد.

مشاهدات هیئت

۵۳- شهر در مرز شط العرب و رودخانه کارون واقع شده است. هیئت به دو قسمت شهر در دو طرف رودخانه سفر کرد. بخش جنوبی که تحت اشغال نبوده است به شدت آسیب دیده بود و به طور مداوم از طریق هوا و با توپخانه هدف قرار می گرفت. به هر حال به استثنای حاشیه رودخانه که تقریبا کلیه ساختمانهای آن به نظر می رسد با بمباران فروریخته است، بسیاری از ساختمان ها هنوز پابرجاست.

۵۴- در سواحل رودخانه بقایای کشتی ها در انواع و اندازه های مختلف انباشته شده است. پل بزرگی که انتهای جنوبی و شمالی شهر را به هم متصل می سازد ویران شده و از پل شناور موقتی استفاده می شود.

۵۵- با گزارش از حوادث که توسط مقامات ارائه شد، مشخص گردید که بخش جنوبی شهر حفظ شده است. اگر چه هیئت نتوانست تحقیقات جزئی تری انجام دهد، اما ماهیت و میزان تخریب نشان دهنده آن است که در تخریب شهر به جز حملات هوایی و آتش توپخانه از مواد منفجره با قدرت انفجاری زیاد و تجهیزات مهندسی نیز استفاده شده است. کار تسطیح و بازگشایی جاده ها که زیر آوارها دفن شده بود در حال انجام بود. هیئت در موقعیتی نبود که مشخص سازد آیا فضاهای باز، مین گذاری شده بود یا خیر و اگر چنین است چه مساحتی از آنها مین گذاری شده است؟

۵۶- تا آنجا که امکان مشاهده وجود داشت، تقریبا شهر به طور کامل ویران شده بود و هیئت بر این عقیده است قسمت هایی که ساختمان ها هنوز پابرجا بودند، تخریب ها به وسیله گلوله باران و بمباران های شدید در طی درگیری ها انجام شده است. به هر حال بدیهی است در تسطیح مناطقی از شهر از ابزارهایی همچون مواد منفجره با قدرت انفجاری زیاد و تجهیزات مهندسی استفاده شده است.

ش - هویزه ۲۳ می ۱۹۸۳ (۲ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۵۷- هویزه حدودا در ۳۵ کیلومتری مرز واقع است. به هیئت اطلاع داده شد که قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹)، شهر دارای جمعیت ۱۲۰۰۰ نفری بود که ۲۳۰۰۰

نفر نیز در ۷۶ روستای اطراف آن ساکن بودند. اکثر جمعیت آن عرب زبان هستند. شهر دارای حدود ۱۹۰۰ خانه بود. هویزه شهری کشاورزی است، بدون اینکه نیروی نظامی در آن مشاهده شود. در اوایل جنگ شهر اشغال شد و تا می ۱۹۸۲ (۱ اردیبهشت ۱۳۶۱) در اشغال قرار داشت. بر طبق اظهارات مقامات، ۲۰۰ نفر در طی مخاصمات کشته شده و ۵۰۰۰ نفر اسیر شدند. هیچ آماری از مجروحان ارائه نشده است.

۵۸- مقامات اظهار داشتند، هنگامی که شهر بازپس گرفته شد، با زمین هم سطح شده بود و تنها دو ساختمان آسیب دیده پابرجا بود، یک مسجد که از آن به عنوان پست دیده بانی و دیگری خانه ای که از آن به عنوان مقر فرماندهی استفاده می شد. بر طبق اظهارات مقامات در حالی که شهر خساراتی از قبیل ریشه کن شدن درختان را در طی جنگ متحمل شده بود، اما تخریب واقعی شهر در اثر استفاده از مواد منفجره با قدرت تخریبی بالا و استفاده از بولدوزر صورت گرفته است.

مشاهدات هیئت

۵۹- هیئت شاهد بود که کل منطقه با خاک یکسان شده و به استثنای دو ساختمانی که ذکر گردید ساختمان دیگری مشاهده نمی شد و درختی نیز دیده نشد. پل قدیمی در روی رودخانه کرخه نور تخریب شده و پل جدیدی ساخته شده بود. تعدادی خانه جدید در خارج از محدوده شهر، ساخته شده بود.

۶۰- به علت گذشت زمان از حوادث توصیف شده، هیئت قادر نبود مدارکی از قبیل قطعات یا قسمت های گلوله یا بمب را مورد بررسی قرار دهد.

به هر حال هیئت بر این عقیده است که وضعیت محل در زمان بازدید نشان دهنده آن است که شهر می بایست با وسایل دیگری غیر از گلوله و آتش مستقیم تخریب شده باشد و از مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد و تجهیزات مهندسی استفاده شده است.

ص - سوسنگرد ۲۳ می ۱۹۸۳ (۲ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۶۱- سوسنگرد در حدود سی کیلومتری مرز واقع شده است. قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) شهر دارای ۳۰۰۰۰ نفر جمعیت بود که ۱۰۰۰۰۰ نفر نیز در روستاهای اطراف آن زندگی می کردند. شهر و حومه آن عمدتاً یک منطقه کشاورزی است و بر طبق اظهارات مقامات، پس از اینکه جنگ آغاز شد، نیروی زمینی ارتش عراق با حمایت تانک به آن حمله کرد. در طی دو ماه نخست آغاز جنگ شهر سه بار درگیر

ص: ۶۹

نبردهای خیابانی سنگین گردید که نیروهای مهاجم، نهایتاً در ۱۴ نوامبر ۱۹۸۰ (۲۳ آبان ۱۳۵۹) به عقب رانده شدند. خسارات مادی و جانی گزارش شده توسط مقامات این شهر شامل این موارد بود: ۳۵۰۰ خانه از ۲۰ تا ۱۰۰ درصد خسارت دیدند. اغلب مردم از شهر تخلیه نشده بودند. و به همین دلیل تعداد ۴۰۰ نفر کشته، تعدادی نامشخص مجروح و ۱۰۶ نفر اسیر شدند. شهر تا اوایل سال ۱۹۸۲ (اواخر ۱۳۶۰) تحت محاصره قرار داشت و اخیراً از برد توپخانه عراق خارج شده است، بازسازی وسیع آن در حال پیشرفت است.

مشاهدات هیئت

۶۲- هیئت برای مدت زمان کوتاهی در شهر بود و توانست تنها به قسمت محدودی از آن سفر کند. در حالی که تعداد زیادی ساختمان آسیب دیده مشاهده می شد اما به میزان وسیعی کار تعمیر و بازسازی صورت گرفته و در حال انجام بود. هیئت ادعاهای مقامات را درباره خسارات مادی در طول مخاصمات تأیید می کند اما می بایست خاطر نشان کرد که اقدامات نظامی گزارش شده بیش از یک سال قبل از بازدید هیئت اتفاق افتاده است.

ض- سرپل ذهاب ۲۴ می ۱۹۸۳ (۳ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده از سوی مقامات ایران به هیئت

۶۳- شهر در حدود ۲۵ - ۳۰ کیلومتری مرز قرار دارد. قبل از جنگ جمعیت شهر ۳۵۰۰۰ نفر بود و ۶۵۰۰۰ نفر نیز در روستاهای اطراف زندگی می کردند. مقامات اظهار داشتند که شهر از طریق هوا و توپخانه مورد حمله قرار گرفته است و در روز ۲۳ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱ مهر ۱۳۵۹) اشغال شد و نیروهای اشغالگر از تانک جهت تخریب و از بین بردن شهر استفاده کردند. پس از یک هفته نبرد نیروهای مهاجم از شهر خارج شده و در ارتفاعات واقع در چند کیلومتری شهر موضع گرفتند و شروع به گلوله باران آن نمودند. در این مرحله تمامی جمعیت شهر تخلیه شد. بخشی از ارتفاعات در ۴ ژوئن ۱۹۸۲ (۱۴ خرداد ۱۳۶۱) بازپس گرفته شد اما برخی از آنها هنوز در اشغال عراق می باشد و گلوله باران ادامه دارد. هیچ گونه حمله هوایی از می ۱۹۸۲ (اردیبهشت ۱۳۶۱) صورت نگرفته و بخش اندکی از جمعیت بازگردانده شده است.

۶۴- در مورد خسارات مادی، ۷۰۰ خانه در شهر کاملاً تخریب شده و ۲۰۰۰ خانه نیاز به تعمیرات اساسی دارد و ۲۰۰۰ خانه نیز به تعمیرات مختلف نیازمند است. گذشته از منازل مسکونی، ۸۳۵ مغازه به تعمیرات اساسی نیازمند است. از روستاهای اطراف

ص: ۷۰

شهر، ۹۶ روستا کاملاً از بین رفته، ۳۰ روستا به طور وسیعی خسارت دیده و مابقی نیز خسارات جزئی دیده اند. همچنین باغات میوه و درختان خرما نیز از میان رفته است.

قبل از تخلیه کامل شهر، ۹۵ نفر کشته و ۲۶ نفر به اسارت گرفته شدند. مقامات ایرانی آماری در مورد تلفات جانی در روستاها ارائه نکردند. مقامات همچنین اظهار داشتند که شهر، یک روز قبل از بازدید هیئت گلوله باران شده است.

مشاهدات هیئت

۶۵- هیئت به جای اینکه طبق برنامه از قصر شیرین بازدید نماید به سرپل ذهاب برده شد. این شهر در جاده دزفول به قصر شیرین واقع شده و هیچ واحد نظامی در شهر دیده نمی شد. نزدیک ترین پادگان نظامی در حدود ۱۰ کیلومتری واقع شده و فاصله آن تا خطوط جبهه ارائه نگردید.

۶۶- هیئت مشاهده کرد که بخش هایی از شهر خسارات سنگینی دیده و غیر قابل تعمیر می باشد و تقریباً کلیه ساختمان هایی که توسط هیئت مشاهده می شد به میزان متفاوتی خسارت دیده بودند. این خسارات ظاهراً از طریق بمباران هوایی و گلوله باران صورت گرفته است. در ضمن اغلب جمعیت غیر نظامی، شهر را ترک کرده بودند.

۶۷- به هیئت ساختمانی خسارت دیده نشان داده شد و گفته شد که یک روز قبل گلوله باران شده است، اما مدرکی ارائه نگردید که نشان دهد خسارت اخیراً صورت گرفته است.

ط - قصر شیرین ۲۴ می ۱۹۸۳ (۳ خرداد ۱۳۶۲)

یادداشت مقدماتی

۶۸- به محض رسیدن هیئت به سرپل ذهاب، توسط فرمانده محلی به هیئت اطلاع داده شد که به خاطر این شهر چند روز قبل از رسیدن هیئت توسط توپخانه عراق گلوله باران شده است، نمی توان به آنجا رفت و بنابراین امنیت هیئت را نمی توان تضمین کرد. اما به دلیل آن که در گزارش های قبلی قصر شیرین از جمله شهرهای کاملاً تخریب شده اعلام شده بود، هیئت جهت تضمین بازدید، اصرار نمود تا آن گزارش را تصدیق نماید. به هر تقدیر هیئت از سوی مقامات نظامی و با بی میلی آنها به شهر برده شد.

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات ایران

۶۹- قصر شیرین در حدود ۲ الی ۳ کیلومتری مرز واقع شده و قبل از آغاز جنگ، پست گمرکی مهمی بوده است، جمعیت شهر قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) ۵۰۰۰۰ نفر بود و از شهر به عنوان ستاد واحدهای حفاظت مرزی که در منطقه قرار

داشتند، استفاده می شد. همچنین شهر دارای یک واحد ژاندارمری بود. مقامات اظهار داشتند که در ۱۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۲۱ شهریور ۱۳۵۹) پست مرزی به تصرف ارتش عراق درآمد، از ۱۸ سپتامبر (۲۷ شهریور) شهر محاصره شد و در ۲۲ سپتامبر (۳۱ شهریور) اشغال گردید و در ۳ اکتبر (۱۱ مهر) کلیه ساکنان شهر بیرون رانده شدند. شهر تا ۱۲ ژوئن ۱۹۸۲ (۲۲ خرداد ۱۳۶۱) که بازپس گرفته شد، تحت اشغال عراق بود و کاملاً تخریب گردید. در این میان ۵۶۰۰ واحد مسکونی با خاک یکسان شد و از تعداد تلفات اطلاع دقیقی ارائه نگردید. جمعیت رانده شده از شهر به خاطر این که زیر گلوله باران قرار دارد، قادر نیستند به آن بازگردند و جالب توجه است که قبل از رسیدن هیئت نیز، شهر به مدت خیلی کوتاهی گلوله باران شد.

مشاهدات هیئت

۷۰- قصر شیرین در منطقه نبرد واقع شده و به خطوط طرف های درگیر بسیار نزدیک می باشد، در حالی که به سوی شهر در حرکت بودیم، هیئت صدای آتش توپخانه را می شنید و دو ستون از دود که از نزدیکی شهر برخاسته بود مشاهده می گردید. این دود می توانست در نتیجه گلوله باران شهر باشد. تعدادی از خودروها و کامیون های نظامی منهدم شده نیز در طول مسیر مشاهده می شد.

۷۱- مقامات نظامی گفتند که تحت شرایط عادی هیئت نمی تواند به گردش در شهر برده شود، به همین دلیل هیئت مستقیماً به پست فرماندهی مستحکمی برده شد. متعاقب آن گفته می شد که یکی از گلوله ها در آن روز به شهر اصابت کرده است، بنابراین هیئت اصرار داشت از نقطه مورد اصابت تحقیق نماید، مقامات نیز هیئت را با پای پیاده به محل مورد نظر بردند، اما هیچ مدرکی در محل مشاهده نگردید که ادعای مقامات را تصدیق نماید. به نظر می رسید که هیچ گلوله ای در آن روز به شهر شلیک نشده است و گلوله های شلیک می بایست به خارج از محدوده شهر اصابت کرده باشد.

البته در بیمارستان صحرائی شهر تعدادی نظامی مجروح بستری بودند که به هیئت گفته شد، این افراد در گلوله باران آن روز مجروح شده اند.

۷۲- اگر چه تحت شرایط معمول، هیئت نمی توانست تحقیقات جزئی تری از شهر تهیه نماید، اما موفق شد میزان تخریب را در طی مسیرش به سوی مقر فرماندهی مشاهده نماید و تحقیقاتش را با پای پیاده تنها در مورد گلوله باران آن روز تکمیل نماید. در مجموع هیئت پس از مشاهدات خود اعتقاد دارد که انهدام شهر به وسیله گلوله باران و آتش مستقیم صورت گرفته است. به هر حال میزان تخریب نشان می دهد که در

تخریب شهر ممکن است از ابزارهای دیگری از قبیل مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد و نیز تجهیزات مهندسی استفاده شده باشد.

ظ- بانه ۲۶ می ۱۹۸۳ (۵ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه به هیئت توسط مقامات ایران

۷۳- بانه دارای ۱۳۰۰۰ نفر جمعیت بوده و در حدود ۲۰ کیلومتری مرز واقع است. به هیئت اطلاع داده شد که شهر قبل از بازدید در روز ۲۵ می (۴ خرداد) در حدود ساعت ۱۵:۱۰ با دو یا چند هواپیما که از سمت غرب آمده بودند، مورد حمله قرار گرفته است.

همچنین گفته شد در این بمباران ۲۲ بمب در بخش شمال شرقی شهر پرتاب شد که تعدادی از آنها در خارج از محدوده شهر فرود آمده، ۵ بمب عمل نکرده، و باقیمانده بمب ها در مسافت ۳۰۰ متری آن افتاده است. هواپیماها همچنین شهر را با مسلسل هدف قرار داده اند. در این حمله هشتاد نفر کشته شده بودند که از میان آنها سه نفر زن و پنج نفر کودک بودند. هفتاد و سه نفر نیز مجروح شده که در حدود ۷۰ درصد آنها کودک، ۲۰ درصد زن و ۱۰ درصد مرد بودند.

۷۴- مقامات اظهار داشتند که از زمان بروز جنگ هیچ گونه عملیات نظامی در آن بخش از کشور، از سوی دو طرف به استثنای حمله هوایی روز گذشته صورت نگرفته است. هیچ گونه تأسیسات مهم نظامی در منطقه وجود نداشت. تنها یک آمادگاه تدارکاتی کوچک متشکل از ۱۵۰ مرد وجود دارد که صرفاً در جهت حمایت از عملیات تأمین داخلی مورد استفاده قرار می گیرد. این آمادگاه در حدود ۱ الی ۱/۵ کیلومتری منطقه درگیری در سمت شمال شرقی شهر واقع شده است. شهر در کنار جاده باریکی قرار دارد و هیچ صنعت نظامی با اهمیتی ندارد.

مشاهدات هیئت

۷۵- بانه شهر کوچکی واقع در مناطق کوهستانی است که نیمی از آن با تپه هایی از غرب به شمال شرقی احاطه شده است. هیچ گونه خطوط مخابراتی مهمی در نزدیکی آن وجود ندارد و دارای صنعت با اهمیتی نیست و عمدتاً شهری کشاورزی می باشد. تنها تأسیسات نظامی که مشاهده گردید آمادگاه تدارکاتی کوچکی است که قبلاً ذکر شد. در این آمادگاه چند کامیون بزرگ مشاهده شد.

۷۶- در یک منطقه مسکونی تعداد زیادی از علائم نشان می داد که شهر بمباران شده، اما خسارات مادی سنگینی وجود نداشت و تنها تعداد زیادی از پنجره ها شکسته

ص: ۷۳

شده بود. هیئت در یک محل لکه های خشک شده ای از خون را مشاهده کرد و نیز لکه های تقریبا تازه ای از خون بر روی یک دیوار دید. در این منطقه زمین پر از حفره های خیلی کوچک بود که چند سانتی متر عمق داشتند و حدود ۲۰ الی ۳۰ سانتی متر قطر آنها بود. فاصله میان این حفره ها در یک منطقه که مورد تحقیق قرار گرفت از ۱ / ۵ تا ۴ متر بود.

۷۷- اگر چه از هیئت انتظار نمی رفت که تعداد تلفات را برآورد کند اما هیئت احساس کرد که در این شرایط ناشایست خواهد بود که یادداشتی گواه بر حادثه ای که تنها یک روز، قبل از بازدید هیئت رخ داده، ارائه نگردد.

۷۸- هیئت به قبرستانی برده شد تا اجساد مردگانی را مشاهده کند که چندی قبل دفن شده بودند. علاوه بر این، اجساد از دو زن و ۵ کودک در تابوت های باز وجود داشت و به هیئت اطلاع داده شد که زن دیگری بر اثر جراحات وارده در بیمارستان شهر مجاور فوت کرده است.

۷۹- سپس هیئت به بیمارستانی برده شد که در آن جا ۵۶ مجروح بمباران اخیر تحت مداوا قرار داشتند. سایر مجروحین به بیمارستان های شهرهای مجاور اعزام شده بودند، دو پزشک به هیئت نشان دادند که چگونه زخم های شدید یک پسر جوان، هشت زن و چهارده کودک در سنین ۲ الی ۱۲ ساله را طی روزهای قبل مداوا کرده اند. همچنین هیئت زنی با زخم های شدید را مشاهده کرد که فرزندش با عمل سزارین به دنیا آورده شده بود. سایر مجروحین به بیمارستان های شهرهای مجاور اعزام شده بودند و به همین دلیل با توجه به محدودیت زمان، هیئت موفق نشد سایر مجروحین را ملاقات نماید.

۸۰- در منطقه مورد اصابت بمب، هیئت بدنه یک بمب و تعداد زیادی از قطعات بمب خوشه ای را مشاهده کرد. به هیئت همچنین بدنه ۱۳ بمب و تعدادی فیوز بمب ها و تعدادی بمب های خوشه ای منفجر نشده یا بخشی از آن منفجر شده را نشان دادند که به طور قطع به نظر می رسید اخیرا استفاده شده است. بدنه بمب ها از دو قسمت اصلی و انتهایی تشکیل شده بود. ابعاد کل بدنه ۲۰۲ سانتی متر طول و ۳۳ / ۵ سانتی متر قطر داشت، بر بدنه بمب ها علامت (/ Icyc - Ao / ۲۷۰ / ۲۳۰ - pbk - ۲ - LX - A) حک شده بود، بمب های خوشه ای ۱۵۵ میلی متر طول و ۴۸ میلی متر قطر داشتند و بر روی آنها فیوز و پرک نصب شده بود که هر کدام در حدود ۱ / ۱ کیلوگرم وزن داشته و تقریبا حاوی ۱۰۰ گرم مواد منفجره با قدرت تخریبی زیاد بودند، ضخامت دیواره های بدنه استیلی آن ۱۲ میلی متر بود. بمب ها قطعا از نوع بمب های خوشه ای ۲۵۰ کیلوگرمی بودند که هر کدام از

آنها تقریبا حاوی ۱۵۰ بمب خوشه ای کوچک تر می باشد.

۸۱- با توجه به مشاهدات و بررسی مدارک ارائه شده هیئت بر این اعتقاد است که شهر هدف بمباران هوایی با بمب های خوشه ای قرار گرفته است. این قبیل بمب عمدتا علیه نفرات استفاده می شود به همین علت میزان تلفات بالا، اما میزان خسارت مادی نسبتا پایین بود. بنابراین هیئت بر این عقیده است که تحقیقا جزئیات حوادث، به صورتی که گزارش شده است، صحت دارد.

۸۲- به علت محدودیت وقت هیئت نتوانست در مورد این ادعا که شهر با مسلسل هدف قرار گرفته است، تحقیق نماید.

سفر به مناطقی جنگی عراق

۸۳- خط سیر ترسیمی دولت عراق بازدید از مناطق غیر نظامی بود که اخیرا و نیز در گذشته خسارت جنگی دیده بود، تاریخ بازدیدهای هیئت از محل های مختلف در پرانتز نشان داده شده است و زمان نشان داده شده به وقت محلی است. آمار تلفات مربوط به غیر نظامیان می باشد.

الف - زرباطیه ۲۸ می ۱۹۸۳ (۷ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۸۴- زرباطیه در حدود ۸ الی ۱۰ کیلومتری مرز و خط جبهه فعلی قرار دارد و جمعیت شهر قبل از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) ۱۱۰۰۰ نفر بود. مقامات گفتند از ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور ۱۳۵۹) شهر زیر گلوله باران قرار داشت که در نتیجه آن ۵۰۰۰ نفر از مردم شهر را تخلیه کرده و به بدره شهری که در ۱۰ کیلومتری این محل واقع است، نقل مکان کرده اند. در زمانی که نیروهای عراقی در اقدامی تلافی جویانه از مرز عبور کردند و در حدود ۲۵ کیلومتر به داخل ایران پیشروی کردند، شهر از برد توپخانه های ایران خارج شد، به هر حال در جولای ۱۹۸۲ (تیر و مرداد ۱۳۶۱) وقتی که سربازان عراقی از مرز عقب نشینی کردند، شهر مجددا در برد توپخانه ایران قرار گرفت و ۶۰۰۰ نفر از ساکنین باقی مانده نیز شهر را تخلیه کردند. از شروع مخاصمات در شهرهای زرباطیه و بدره مجموعا ۶۸ نفر کشته، ۱۸۰ نفر مجروح و ۴۰ نفر معلول شده اند که ۶۰ نفر آنها کودک بوده اند. مقامات اظهار داشتند که ۲۵ درصد شهر زرباطیه خسارت دیده و غیر قابل تعمیر است.

۵۸- در شهر به استثنای واحدهای پدافند هوایی که در حومه شهر مستقر بودند، در هیچ زمانی نیروی نظامی مستقر نبوده است. نزدیک ترین تأسیسات نظامی، واحد

تدارکاتی بود که در ۳۰ کیلومتری شهر واقع شده است. هیچ گونه تأسیسات اقتصادی و با اهمیت نظامی در شهر وجود ندارد و به آن نیز حملات هوایی نشده است. به هیئت گفته شده شهر روز قبل از بازدید هیئت، هدف قرار گرفته است.

مشاهدات هیئت

۸۶- شهر زرباطیه در مسیر جاده ای به موازات مرز و در دشتی هموار واقع شده است. این شهر کاملاً در منطقه بیابانی است و به استثنای واحدهای پدافند هوایی که در اطراف شهر مستقر بودند هیئت هیچ واحد نظامی دیگری را در محدوده شهر مشاهده نکرد. با این حال چند سکوی نظامی در نزدیکی شهر وجود داشت.

۸۷- هیئت دو خانه را مشاهده کرد که نشان می داد بر اثر اصابت ترکش نسبتاً خسارت دیده اند. خانه سوم که در حومه شهر مورد بازدید هیئت قرار گرفت، مورد اصابت مستقیم گلوله قرار گرفته بود. به هیئت همچنین یک مسجد نشان داده شد که بر اثر اصابت ترکش به دیوارهای آن، چند سوراخ بوجود آمده بود تحقیقات در مورد ادعاهای مقامات مبنی بر هدف گیری روز قبل نشان می داد که هیچ نقطه ای مورد اصابت قرار نگرفته است. بنابراین به هیئت گفته شد که تنها داخل نخلستان مورد هدف قرار گرفته است.

۸۸- به هیئت هیچ بخشی از شهر نشان داده نشد که خسارت سنگینی دیده باشد یا ساختمانی از بین رفته و غیر قابل تعمیر باشد. هیئت پس از مشاهدات برآورد کرد که کل خسارت وارده به شهر در حدود ۵ درصد می باشد. هیئت بر این نظر است که شهر به خاطر خطر بالقوه گلوله باران (شهر به خوبی در تیررس توپخانه های ایران قرار دارد) تخلیه شده است.

ب - مندلی ۲۸ می ۱۹۸۳ (۷ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۸۹- مندلی در ۷ کیلومتری مرز قرار دارد و قبل از ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور ۱۳۵۹) که زیر گلوله باران قرار گرفت جمعیت آن ۱۴۰۰۰ نفر بوده است. مقامات اظهار داشتند که نیروهای عراقی در اقدامی تلافی جویانه به عمق ۱۰ کیلومتری مرز پیشروی کردند. جمعیت فعلی در حدود ۵۰۰۰ نفر است. مقامات گفتند تا ژوئن ۱۹۸۲ (خرداد و تیر ۱۳۶۱) ۱۱۶ نفر کشته و ۸۰۰ نفر مجروح شده اند که ۷۰ نفر آنها معلول هستند.

۹۰- مقامات عراقی به هیئت اطلاع دادند که شهر یک بار در سال ۱۹۸۰ و بار دوم، دو ماه قبل از بازدید هیئت، مورد حمله هوایی واقع شده است. مقامات عراقی مدعی

بودند که در این حملات بخشی از یک مدرسه به وسیله دو راکت تخریب شده است که در آن ۱۰ کودک کشته و ۶۰ نفر مجروح شدند و چهار راکت نیز به حومه شهر اصابت کرده است. بر اساس این ادعا ده درصد شهر از بین رفته و غیر قابل تعمیر است و جهت شروع عملیات های نظامی مورد استفاده قرار گرفته است. نزدیک ترین واحد نظامی به استثنای واحدهای پدافند هوایی و میلشیا، در حدود ۷ کیلومتری شهر مستقر هستند. هیچ کارخانه با اهمیت نظامی در این شهر وجود ندارد و دو روز قبل و نیز یک روز قبل از بازدید هیئت با ۴ یا ۵ گلوله توپ مورد هدف قرار گرفته است.

مشاهدات هیئت

۹۱- هیئت در شهر گردش نموده و آن را شهری نسبتاً بیابانی مشاهده کرد. هیئت از مدرسه ای که با دو راکت مستقیماً مورد هدف واقع شده بود بازدید نمود و ملاحظه کرد که قسمت هایی از ساختمان به طور مشخص با راکت های ۲۱-۱۳م مورد هدف قرار گرفته است. البته خسارات وارده قابل تعمیر بود. هیئت در مورد خسارات وارده به دیگر نقاط شهر که در گذشته رخ داده بود تنها یک ساختمان آسیب دیده غیر قابل تعمیر و یک خانه در حومه شهر را که با بمب هوایی از بین رفته بود، مشاهده کرد. هیچ منطقه ای در شهر به هیئت نشان داده نشد که خسارات سنگینی دیده باشد. بنابراین هیئت اتفاق نظر داشت که میزان خسارات وارده به شهر کمتر از ده درصد می باشد. همچنین هیئت این نظر داشت که شهر به خاطر نزدیکی به مرز تخلیه شده و حقیقت آن است که در برد توپخانه ایران قرار دارد. در تحقیق درباره هدف گیری روز قبل، هیئت به محوطه ای باز برده شد. در این بازدید، هیئت دهانه سوراخ کم عمیقی را مشاهده کرد که بنا به ادعای مقامات عراق این نقطه مورد اصابت گلوله قرار گرفته بود. تعدادی از قطعات و ترکش های گلوله در محل مورد اصابت یافت شد، اما هیچ خانه ای خسارت ندیده بود.

ج - خانقین ۲۸ می ۱۹۸۳ (۷ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۹۲- خانقین در ۸ کیلومتری مرز واقع است. همچنین قبل از شروع جنگ ۵۲۰۰۰ نفر بود. شهر و پالایشگاه نفتی مجاور آن قبل از ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور ۱۳۵۹) از طریق هوا گلوله باران و بمباران شد.

بسیاری از مناطق مسکونی تخلیه شده است. مقامات اظهار داشتند که در ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) نیروهای عراقی در اقدامی تلافی جویانه از مرز عبور

کردند و متعاقب آن در حدود ۴۵ الی ۵۰ کیلومتری داخل خاک ایران مستقر شدند، این شهر در فواصل سپتامبر ۱۹۸۰ (مهر و شهریور ۱۳۵۹) و ژوئن ۱۹۸۲ (خرداد و تیر ۱۳۶۱) از برد توپخانه ایران خارج شده بود و سه بار از طریق هوا مورد حمله قرار گرفته است، در ۱۸ ژوئن ۱۹۸۲ (۲۸ خرداد ۱۳۶۱) نیروهای عراقی شروع به عقب نشینی از مواضع خود در داخل خاک ایران کردند و تا ۲۸ ژوئن ۱۹۸۲ (۷ تیر ۱۳۶۱) به مرز بازگشتند. پس از این تاریخ، شهر زیر حملات موشکی و توپخانه قرار گرفت و از جمله نقاط مورد اصابت، بیمارستان ها و مدارس بودند، در حدود ۴ درصد شهر خسارت دیده و غیر قابل تعمیر است. فاصله شهر تا خطوط درگیری ارائه نشد.

۹۳- در حمله به مناطق مسکونی در ۴ سپتامبر ۱۹۸۰ (۱۳ شهریور ۵۹) هشت زن و کودک کشته و ۱۹ نفر مجروح شدند و تعدادی خانه نیز تخریب گردید. در ۱۸ دسامبر ۱۹۸۲ (۲۷ آذر ۱۳۵۹) یک مدرسه مورد اصابت قرار گرفت و ۲۰ کودک و یک معلم کشته و ۵۰ کودک مجروح شدند. در حدود دو ماه قبل از بازدید هیئت، یک سوپر مارکت مورد اصابت چند راکت قرار گرفت که بر اثر آن ۷ نفر کشته و ۱۹ نفر از جمله تعدادی زن و کودک مجروح شدند. در مجموع ۶۶ نفر از ساکنین شهر کشته و ۴۵۵ نفر مجروح شده اند که ۳۳ نفر آنها معلول هستند. آخرین حمله توپخانه، در ۱۶ می ۱۹۸۳ (۲۶ اردیبهشت ۱۳۶۲) رخ داد که در نتیجه یک نفر کشته و ۸ نفر مجروح شدند.

۹۴- مقامات اظهار داشتند که هیچ نوع عملیات مهم نظامی از این شهر در هیچ زمانی صورت نگرفته و هیچ واحد نظامی به استثنای دسته های پدافند هوایی متشکل از مردان شبه نظامی، در شهر مستقر نیست. دو مسیر تدارکاتی در فاصله ۶ الی ۱۰ کیلومتری از شهر وجود دارد و پالایشگاه نفت در فاصله ۲ کیلومتری شهر واقع شده است.

مشاهدات هیئت

۹۵- هیئت از مدرسه، سوپر مارکت و مناطق مسکونی مورد اشاره بازدید کرد. در تحقیقات، هیئت مشاهده کرد که زمین مدرسه با دو گلوله هدف قرار گرفته است و تعدادی از ترکش ها پنجره ها را شکسته و به داخل دو کلاس پرتاب شده اند. یکی از ترکش ها به در ورودی سوپر مارکت اصابت کرده و ترکش های دیگری به سر در آن برخورد کرده است. در منطقه مسکونی حومه شهر که گفته می شود در سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۱۳۵۹) مورد حمله قرار گرفته، چهار خانه به شدت آسیب دیده و دو خانه خسارات جزیی دیده است. پالایشگاه مجاور و منطقه مسکونی آن به شدت آسیب دیده است. لازم به ذکر است در این منطقه تعدادی سکوی پرتاب موشک نیز دیده می شد.

۹۶- به نظر هیئت پالایشگاه نفت هدف اصلی حمله بوده، اما تعدادی از اهداف غیر نظامی در آن فاصله نیز مورد اصابت قرار گرفته است. برآورد خسارت به شهر ظاهراً صحت دارد.

۹۷- طی بازدید هیئت از خانقین صدای شلیک گلوله های توپ و خمپاره از چهار طرف شنیده می شد که به احتمال زیاد از سمت مرز بود. به هیئت گفته شد که این صداها از توپ های ایران است، اما این ادعا نمی توانست صحت داشته باشد.

د - کرکوک ۲۹ می ۱۹۸۳ (خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۹۸- قبل از سپتامبر ۱۹۸۲، جمعیت شهر ۲۰۰۰۰۰ نفر بود که در همان سطح باقی مانده است. شهر در ۱۴۰ کیلومتری مرز واقع شده است و در برد توپخانه ایران نیست. نزدیک ترین عملیات زمینی در نزدیکی مرز و در حدود ۷۰ کیلومتری شمال خانقین رخ داده است. بر اساس اظهارات مقامات، شهر از طریق هوا از ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۰ (۳۱ شهریور ۱۳۵۹) تا ۲۶ فوریه ۱۹۸۲ (۷ اسفند ۱۳۶۰) شدیداً خسارت دیده است. این حملات که به ویژه در روزهای نخست جنگ شدید بود بر روی اهداف و مناطق مسکونی تمرکز داشت. مقامات عراقی اظهار داشتند که در این حملات یک بیمارستان، یک مدرسه، بازار و قبرستان شهر مورد هدف قرار گرفته، اما به دلیل قدرت سیستم پدافند هوایی، میزان تلفات محدود بوده است. مقامات همچنین اظهار داشتند مجموعاً در حدود ۵۰ حمله هوایی به این منطقه صورت گرفته که تعدادی زیادی نیز ناموفق بوده است. مقامات گفتند در این حملات از بمب های ناپالم، خوشه ای، راکت، مسلسل و در برخی موارد از تله های فریبنده استفاده شده است.

۹۹- به هیئت گفته شد خسارات سنگینی به مناطق مسکونی وارد شده و ۱۲۰ واحد مسکونی و ۱۵ ساختمان عمومی از بین رفته که تقریباً کلیه آنها مجدداً بازسازی شده است. گفته شد که سیاست دولت در این منطقه بازسازی سریع واحدهای خسارت دیده بود که در جریان بازسازی نیز حملات دنبال می شد. این حملات از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۵۹) تاکنون مجموعاً ۳۰ کشته و ۲۴۵ مجروح به جای گذاشته است.

۱۰۰- در فاصله ی ۱۰ و ۲۵ کیلومتری شهر یک پایگاه هوایی و یک مرکز آموزش برای پرسنل لجستیک واقع شده است. کرکوک یک منطقه تولید نفت می باشد و نزدیک ترین تأسیسات نفتی در ۱۰ کیلومتری شهر قرار دارد. تعداد بی شماری کارخانه و کارگاه کوچک، بدون اهمیت نظامی در شهر وجود دارد که بنا به اظهارات مقامات بسیاری از آنها با حملات از بین رفته و مجدداً ساخته شده است.

۱۰۱- هیئت جهت بازدید به پنج نقطه برده شد. در نخستین محل یک خانه نشان داده شد که از بین رفته بود. در کنار این خانه و در فاصله ۲۰۰ متری آن یک منطقه انبار نفت با هفت مخزن بزرگ قرار داشت که ۴ مخزن آن از بین رفته بود. در کنار دومین محل مورد بازدید که منطقه مسکونی بود، یک ایستگاه راه آهن و یک ترمینال اتوبوس واقع شده بود. در این منطقه یک خانه تخریب شده و دو ساختمان دیگر خسارت دیده بود و مجدداً بازسازی شده بود. محل سوم، منطقه مسکونی دیگری بود که اداره بهداشت محلی آن از بین رفته و تعدادی خانه خسارت دیده بودند. در منطقه مسکونی چهارم دو خانه از بین رفته و مجدداً ساخته شده بود. محل پنجم، منطقه تجاری واقع در بخش قدیمی شهر بود که تخریب شده و منطقه ای به وسعت ۷۵ در ۷۵ متر هموار شده بود، اما هنوز بازسازی نشده بود. به هیئت اطلاع داده شد که در این محل از راکت استفاده بیشتری شده است و در نتیجه، ۱۲ نفر کشته و ۵۳ نفر مجروح شده اند. در این محل سر در یک مسجد نیز خسارت جزئی دیده است. فواصل میان ۵ محل در حدود یک کیلومتر بود. این حوادث به خوبی توسط مقامات عراقی مستند شده و ادعاهای آنان را تقویت می کرد. مقامات تصویر مهمات استفاده شده از جمله بمب های خوشه ای و نیز ساختمان های خسارت دیده ای را که مجدداً بازسازی شده بود، به هیئت نشان دادند. هیئت قطعات مهمات مورد استفاده را مشاهده نکرد زیرا مقامات عراقی مدعی بودند که این قطعات را به بغداد ارسال کرده اند. کلیه خسارت های یاد شده در فواصل زمانی ۲۵ سپتامبر تا ۱۸ اکتبر ۱۹۸۰ (۳ تا ۱۶ مهر ۱۳۵۹) بوده است.

۱۰۲- در این شهر بیشتر خسارت هایی که در مراحل اولیه جنگ رخ داده بود تعمیر شده و هیئت قادر نبود در مورد نوع مهماتی که در محل های مختلف استفاده شده بود تحقیق نموده و یا آن را تصدیق نماید. به هر حال هیئت بر این نظر است که مدارک ارائه شده (تصاویر) و نیز خسارات مشهود، تقویت کننده ادعاها، درباره زیان های مالی است.

ز - زبیر ۳۰ می ۱۹۸۳ (۹ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۱۰۳- جمعیت قبل از جنگ ۱۱۲۰۰۰ نفر بود و بدون تغییر باقی مانده بود. شهر در ۴۰ کیلومتری مرز واقع شده است. طبق اظهار مقامات، در شروع جنگ، حملات هوایی بسیاری را خلبانان ایرانی انجام دادند و تنها یک بار موفق شدند بیمارستان شهر را در

ص: ۸۰

۲۲ سپتامبر ۱۹۸۳ (شهریور ۱۳۵۹) هدف قرار دهند که سه نفر کشته و ۱۴ نفر مجروح شدند. آخرین حمله هوایی به شهر در می ۱۹۸۱ (خرداد ۱۳۶۰) رخ داد و از ۲۴ اکتبر ۱۹۸۲ (۲ آبان ۱۳۶۱) تا زمان بازدید هیئت شهر زیر برد توپخانه دوربرد ایران قرار گرفت. از این پس شهر ۱۲ بار گلوله باران شد که در مجموع ۴۷ گلوله به سمت شهر شلیک شد و در نتیجه آن ۲۰ نفر کشته و ۶۳ نفر مجروح شدند. حملاتی نیز به نزدیکی یک پل بر روی یک کانال در ۱۵ کیلومتری شهر صورت گرفته است. شهر تنها داری صنایع محلی بوده و نیروی برق خود را از بصره دریافت می کند و هیچ نیروگاه محلی در آنجا وجود ندارد. فاصله آن از خطوط جبهه ارائه نگردید.

مشاهدات هیئت

۱۰۴- هیئت به پنج محل جهت بازدید برده شد، در دو حادثه ای که در ۲۴ اکتبر ۱۹۸۲ (۲ آبان ۱۳۶۱) رخ داده، یک گلوله به خیابانی در منطقه مسکونی برخورد کرده بود و نیز محل اصابت ترکش هایی بر روی دیوار مشخص بود و یک تیرک فلزی به وسیله ترکش سوراخ شده بود. به هیئت اطلاعات داده شد که ۹ نفر در آنجا کشته و ۴۳ نفر مجروح شده اند. دومین گلوله، به خیابان دیگری اصابت کرده بود که هیچ تلفاتی نداشت. در سومین محل یک خانه با یک گلوله در ۱۸ آوریل ۱۹۸۳ (۲۹ فروردین ۱۳۶۲) آسیب دیده بود. به هیئت گفته شد که در این محل دو نفر کشته و چهار کودک نیز مجروح شده اند. هیئت با چهار کودک مجروح ملاقات کرد. ترکش های ارائه شده به هیئت مورد بررسی قرار گرفت و دقیقاً مشخص بود که متعلق به گلوله توپ کالیبر بزرگ است. در چهارمین محل در حومه شهر، یک ایستگاه پمپ بنزین مورد اصابت قرار گرفته بود و یک مخزن در ۲۸ مارس ۱۹۸۳ (۸ فروردین ۱۳۶۲) آسیب دیده بود. در این محل، آماری از تلفات ارائه نشد. در پنجمین محل بخشی از یک خانه واقع در منطقه مسکونی در ۱۸ آوریل ۱۹۸۳ (۲۹ فروردین ۱۳۶۲) هدف قرار گرفته و تخریب شده بود که هیچ تلفاتی نداشت. قطعاتی از جمله ترکش و یک فیوز به هیئت نشان داده شد که مسلماً متعلق به گلوله توپ با کالیبر بزرگ بود.

۱۰۵- هیئت در پی تحقیقات خود بر این عقیده است که شهر گلوله باران شده اما هیچ خسارت محسوسی را باعث نشده است. از مشاهده قطعات و ترکش های گلوله و نیز با توجه به فاصله شهر از مرز، هیئت بر این عقیده است که تنها توپخانه ای که می توانست شهر را هدف قرار دهد، توپ ۱۷۵ میلیمتری بوده است.

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۱۰۶- شهر قبل از اینکه جنگ شروع شود دارای ۴۲۰۰۰ نفر جمعیت بود و جمعیت فعلی آن در حدود ۳۰۰۰ نفر است که اغلب ساکنین آن، شهر را در اواسط ۱۹۸۱ (۱۳۶۰) ترک کرده اند، این شهر در حاشیه مرز و در حدود ۵۰۰ متری دهانه شط العرب که ۸۰۰ متر عرض دارد، واقع شده است و از سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۵۹) تقریباً زیر گلوله باران روزانه قرار دارد. شهر فاو قبل از جنگ تنها منطقه ای در عراق بود که جهت بارگیری نفت در خلیج (فارس) از آن استفاده می شد. هیچ پالایشگاه نفتی در این شهر وجود ندارد.

۱۰۷- طبق اظهارات مقامات عراق، در فواصل سپتامبر ۱۹۸۰ (شهریور ۵۹) و دسامبر ۱۹۸۱ (دی ۱۳۶۰) حمله هوایی به فاو صورت گرفته است که آخرین آن در دسامبر ۱۹۸۱ (دی ۱۳۶۰) رخ داده است. از زمان شروع جنگ شهر زیر گلوله باران روزانه قرار دارد و به طور متوسط، روزانه ۲۰ تا ۳۰ گلوله به سوی آن شلیک می شود.

شهر همچنین زیر آتش مستقیم تانک ها و مسلسل ها از آن سوی رودخانه می باشد. آمار تلفات تا آن تاریخ ۹۶ کشته و ۲۳۶ مجروح بوده است که بسیاری از آنها معلول شده اند. ۸۰ درصد تلفات بر اثر گلوله باران، ۱۰ درصد بر اثر حملات هوایی و ۱۰ درصد با دیگر وسایل بوده است. سه هزار خانه مورد اصابت قرار گرفته که ۵۰ درصد آنها به طور کامل از بین رفته است. ۳۰ الی ۴۰ درصد دیگر غیر قابل تعمیر است. شهر همواره در معرض تهدید دائمی است و به همین دلیل تاکنون هیچ گونه عملیات بازسازی و تعمیر در آن صورت نگرفته است. مقامات عراق اظهار داشتند هیچ واحد نظامی در نزدیکی شهر مستقر نیست، اما توپخانه عراق جهت پاسخگویی به آتش ایران در حدود ۱۰ کیلومتری شهر آرایش گرفته است. از شهر فاو در هیچ زمانی جهت شروع عملیات نظامی استفاده نشده و در طی مخاصمات نیز نیرویی به آن طرف رودخانه عبور نکرده است. به ادعای مقامات عراق به استثنای نیروهای مرزی که در امتداد شط العرب مستقر هستند، نیروی نظامی دیگری در شهر وجود ندارد.

مشاهدات هیئت

۱۰۸- هیئت جهت بازدید به شش محل برده شد. ابتدا خانه ای مورد بازدید قرار گرفت که گفته شد دو روز قبل با گلوله هدف قرار گرفته است. یکی از دیوارهای خانه ویران شده بود اما اثری از ترکش گلوله مشاهده نشد. در محل دوم از نیروگاهی در کنار

شهر و چند مغازه در حومه شهر که در ۲۰ می ۱۹۸۳ (۳۰ اردیبهشت ۱۳۶۲) مورد اصابت قرار گرفته بودند بازدید به عمل آمد و گفته شد سه نفر از مردم در آنجا مرده اند ولی نیروگاه هنوز کار می کرد. در سومین محل، ۸ خانه در ۴۰۰ متری ترانسفورماتور برق با حمله هوایی در اوایل سال ۱۹۸۱ (اواخر ۱۳۵۹) از بین رفته بود. چهارمین محل در نزدیکی تعدادی مخزن نفتی بزرگ قرار داشت. در این محل ۸ الی ۱۰ خانه از بین رفته بود. در پنجمین محل که یک منطقه مسکونی بود، دو خانه کاملاً تخریب شده و چند خانه به میزان متفاوت بر اثر آتش توپخانه خسارت دیده بودند. ششمین محل در پنج کیلومتری خارج از شهر و در کنار مخزن ذخیره آب قرار داشت. این محل در شروع جنگ از بین رفته بود.

۱۰۹- هیئت طی بازدید از شهر فاو در حدود ۴۰ مخزن بزرگ نفت را دید که در قسمت های مختلف شهر قرار داشتند و اغلب آنها از بین رفته و یا خسارت دیده بودند.

۱۱۰- هیئت بر این عقیده است که تأسیسات نفتی و نیروگاه برق هدف حملات بوده اند و بدیهی است که در جریان گلوله باران، تعداد زیادی از ساختمان های مسکونی هدف قرار گرفته و به شدت آسیب دیده است.

ش - ابوالخصب ۳۰ می ۱۹۸۳ (۹ خرداد ۱۳۶۲)

اطلاعات ارائه شده به هیئت توسط مقامات عراق

۱۱۱- شهر در یک کیلومتری شط العرب واقع شده و تا ۱۵ کیلومتری حومه بصره امتداد دارد و در حدود ۸ کیلومتری مرز می باشد. جمعیت شهر قبل از شروع جنگ ۷۹۰۰۰ نفر بود که به همین صورت باقی مانده بود. مقامات اظهار داشتند که در شروع جنگ شهر یکبار زیر رگبار مسلسل هواپیماهای ایران قرار گرفت و یک نفر کشته شد و از آن زمان به بعد، شهر در معرض گلوله باران دائمی بوده است. آخرین بار در ۲۸ می ۱۹۸۳ (۷ خرداد ۱۳۶۲) شهر هدف آتش توپخانه ایران قرار گرفت و در مجموع ۱۵ گلوله باران به آن شلیک شد. در این حمله یک نفر کشته شد. طبق گزارش مقامات عراقی در مجموع ۳۰۷۸ گلوله به سوی شهر شلیک شده است که از این تعداد ۲۴۰۰ گلوله به کارخانه کودسازی که در حدود ۵ کیلومتری شهر واقع شده اصابت و در حدود ۶۵۰ گلوله نیز به خود شهر برخورد کرده است. تعداد گلوله هایی که در اطراف شهر به زمین اصابت کرده ۲۲۰۰ گلوله می باشد. بر اساس آماری که مقامات ارائه دادند طی این حملات در مجموع ۶ نفر

از مردم کشته و ۱۳۲ نفر مجروح شده اند و ۳۴ خانه به میزان خسارت دیده است.

۱۱۲- بنا به اظهار مقامات، شهر یک منطقه کشاورزی است و هیچ کارخانه صنعتی به استثنای کارخانه کودسازی در نزدیکی آن وجود ندارد. منازل مسکونی کارمندان کارخانه در حدود ۵۰ الی ۲۰۰ متری ساختمان کارخانه قرار دارد. نزدیک ترین تأسیسات نظامی به شهر در سالمیه و در فاصله ۱۵ کیلومتری از شهر واقع شده است.

مشاهدات هیئت

۱۱۳- هیئت به مدرسه ای در شهر برده شد که پشت بام آن هدف مستقیم گلوله قرار گرفته و خسارت دیده بود. این مدرسه در حدود ۵ کیلومتری جنوب غربی کارخانه واقع شده است همچنین هیئت جهت بازدید به محوطه کارخانه ای برده شد که در شروع جنگ به شدت خسارت دیده و از آن تاریخ تعطیل شده است. هیئت از منطقه مسکونی کارخانه بازدید کرد که قبلاً تخلیه شده بود و حداقل چهار واحد آن به شدت آسیب دیده بود.

۱۱۴- هیئت اجزا و ترکش های مهمات مورد اصابت به منازل مسکونی را که در داخل کارخانه به نمایش گذاشته شده بود بررسی کرد و به طور قطع مشخص شد که از کالیبرهای مختلف از جمله ۲۰۳ میلی متری و راکت های ۲۱ - BM بوده است. در مورد نحوه گلوله باران، هیئت بر این نظر است که کارخانه هدف عمده ی این حملات بوده و شهر به طور پراکنده مورد هدف قرار گرفته است.

سند شماره ۱۰۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۵۱

- ۳۰ ژوئن ۱۹۸۳ (۹ تیر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۹ ژوئن ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراماً بنا به اطلاع دولت متبوعم یادداشت وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران را درباره گزارش جناب عالی که طی سند S / ۱۵۸۳۴ مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ منتشر شده به پیوست ارسال می دارم.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نماینده دائمی ایران در سازمان ملل

ص: ۸۴

بسم الله الرحمن الرحيم

یادداشت وزارت امور خارجه جمهور اسلامی ایران

هیئت اعزامی دبیرکل سازمان ملل جهت تحقیق درباره مناطق غیر نظامی ایران که مورد حمله نظامی قرار گرفته است توانست در طی اقامت کوتاهش از برخی از مناطق شهرهای دزفول، اندیمشک، پلدختر، دهلران، موسیان، آبادان، خرمشهر، هویزه، سوسنگرد سرپل ذهاب، قصرشیرین، و بانه بازدید نماید. در حالی که هیئت اعزامی در ایران بود مناطق مسکونی بانه مورد حمله قرار گرفت و دبیرکل پذیرفت که مأموریت هیئت را یک روز دیگر به خاطر بازدید از محل مورد حمله تمدید نماید که دولت جمهوری اسلامی ایران از این اقدام تشکر می نماید.

همانطور که می دانید نیروهای نظامی ایران هرگز عمداً به اهداف غیر نظامی حمله نکرده و دولت ایران درخواست می نماید که هیئت تا زمانی که لازم است از کلیه محل های غیر نظامی که عراق مدعی است از سوی ایران مورد حمله قرار گرفته است بازدید نماید به خاطر اینکه نسبت میزان گستردگی حملات عراق به اهداف غیر نظامی ایران که به طور ناجوانمردانه و عمدی از سوی عراق مورد تهاجم واقع شده، مشخص گردد.

گزارش دبیرکل که طی سند S/ ۱۵۸۳۴ شورای امنیت منتشر شد، نشان دهنده فاصله زیاد میان میزان خسارات در عراق و تخریب در ایران می باشد. حجم خسارات به واحدهای مسکونی عراق به صورتی که از سوی عراق ناشی از حملات نظامی ایران عنوان شده، کمتر از انهدامی است که در ایران صورت گرفته است و تنها دو پنجم حملات موشکی عراق به شهر دزفول می باشد.

تفاوت بسیار مهم دیگر، نگرش های متفاوت هر یک از دو کشور نسبت به جان غیر نظامیان در کشور مقابل است. همان طور که هیئت مکرراً در بازدیدهایش از نقاط مورد حمله ملاحظه نموده، خسارات در عراق از روی عمد علیه غیر نظامیان صورت نگرفته است و در حالی انهدام و تخریب در ایران نه تنها با بمباران اهداف غیر نظامیان عمداً بوده بلکه همچنین از مواد منفجره و ماشین های مهندسی جهت تسطیح کامل شهرها با خاک نیز استفاده شده است. خلبانان عراقی حتی عمداً و مکرراً مردم بی گناه را که جهت نجات قربانیان بمباران هوایی تجمع کرده بودند با مسلسل هدف قرار می دادند به صورتی که در گزارش دبیرکل در مورد پلدختر ذکر شده است.

آنچه هیئت در مورد ملاحظاتی در ایران گزارش داده تنها محدود به محل های

است که می توانست در برنامه خود در طی دوره خیلی محدود دیدارش درج کند. مراکز مسکونی فوق به مقیاس مختلف خسارت دیده و برخی از این نقاط تقریباً به طور کامل خالی از سکنه شده است. برخی از شهرهای فوق و نیز در حدود ۱۲۰۰ روستا که به اشغال عراق درآمد کاملاً توسط نیروهای اشغال گر عراقی از سکنه خالی گردید.

حملات ددمنشانه که نیروهای متجاوز عراق علیه مناطق مسکونی ایران مرتکب شده اند، قابل توصیف نیست و هیئت دبیرکل تنها بخشی از آن را به خاطر کمی وقت مورد بازدید قرار داد. مردم مسلمان ایران آماده هستند که از هر هیئت حقیقت یاب دیگر اعزامی دبیرکل با وقت کافی استقبال نموده تا بتواند تصویر کاملی از جنایاتی که نیروهای متجاوز عراق علیه مردم ایران مرتکب شده اند، نشان دهد.

سند شماره ۱۰۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۷۲

- ۱۸ جولای ۱۹۸۳ (۲۷ تیر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۸ جولای ۱۹۸۳ نمایندگی های یمن دمکراتیک، جمهوری اسلامی ایران، جماهیری عربی لیبی و جمهوری عربی سوریه خطاب به رئیس شورای امنیت

پیرو اعلامیه جولای ۱۹۸۳ که در اوایل هفته دولت ایالات متحده درباره مانورهای نیروهای واکنش سریع ایالات متحده در خاورمیانه و آفریقا در آگوست ۱۹۸۳ صادر کرد،

ص: ۸۶

مایلم توجه شما را به این حقیقت جلب نمایم که اقدام این قدرت بزرگ خطر جدی برای امنیت و استقلال خلق ها و دولت های این مناطق محسوب شده و دخالت مستقیم در امور داخلی آنها تلقی می گردد.

هدف اصلی تشکیل نیروهای مذکور تهدید و ارباب و نیز مقهور ساختن خلق هاست تا رژیم ها دوستی خود را با دولت ایالات متحده تحکیم بخشند و تحت سلطه سیاسی و اقتصادی آن قرار گیرند و از امتیازات انحصاری امپریالیستی آن برخوردار شوند؛ اینها بذر نفاق و تفرقه را میان خلق ها و کشوری همسایه به خاطر سلطه بر آنها می افشانند.

ما تشکیل این نیرو را به خاطر نقض آشکار منشور سازمان ملل، اصول حقوق بین المللی و اصول نهضت عدم تعهد محکوم می نمایم و این کشور مسئول تشویق سایر دولت ها است تا با تشکیل نیروهای مشابه جهت دخالت در امور کشورهای کوچک تر اقدام نمایند و افزایش تنش بین المللی را که سازمان ملل به دنبال کاهش آن می باشد، باعث می شود.

تشکیل این نیرو از سوی آمریکا و مأموریت آنها با انجام مانورهای تحریک آمیز مکرر در فاصله هزاران مایل دورتر است از کشور خود به عنوان یک اقدام خصمانه علیه خلق ها و کشورهای منطقه و نیز تهدید مستقیم علیه حاکمیت آنها محسوب می شود و آن نشان دهنده بخشی از سیاست ایالات متحده بر اساس تجاوز و دخالت در امور سایر کشورها به بهانه حفظ منافع آنها صورت می گیرد و به موجب آن بیانگر انصراف ایالات متحده از مسئولیت های خود به عنوان عضو دائمی شورای امنیت است که یکی از وظایف مهمش حفظ صلح و امنیت بین المللی می باشد.

توجه شورای امنیت را به خطر این تحریکات و تهدیدات ناشی از آن جلب نموده و به جامعه بین المللی نسبت به پیامدهای پافشاری ایالات متحده در سیاست تجاوزگرانه اش علیه دولت های کوچک هشدار می دهیم. اصرار ایالات متحده در حفظ این مانورها تنها به افزایش تنش در منطقه منجر خواهد شد و صلح و امنیت بین المللی را به خطر خواهد انداخت.

علی عبدالسلام تریکی نماینده دائمی جماهیری عربی لیبی در سازمان ملل

عبدالله الاشتال نمایندگی دائمی جمهوری دموکراتیک خلق یمن در سازمان ملل

دیالله الفتال نمایندگی دائمی جمهوری عربی سوریه در سازمان ملل

سعید رجائی خراسانی نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۸۷۴

- ۱۹ جولای ۱۹۸۳ (۲۳ تیر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۴ جولای ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و عطف به نامه مورخ ۲۹ ژوئن ۱۹۸۳ خطاب به جناب عالی که از سوی نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل (سند S / ۱۵۸۵۱) ارسال شده بود، احتراماً به اطلاع می‌رسانم که این نامه حاوی اتهامات ظالمانه، متناقض و تحریفات عمدی است.

به خوبی از نتیجه کار هیئت اعزامی که بنا به درخواست ایران از سوی دبیرکل اعزام شد، آگاه هستید، نامه ایران مؤید آن است که از نتیجه کار این هیئت راضی نیست. عجیب است که ایرانی‌ها اظهار نموده‌اند که آنها درخواست دارند این هیئت مادمی است که لازم باشد در عراق باقی بماند و بیش از پنج بار در نامه‌هایشان درباره کوتاهی زمانی که هیئت در ایران صرف کرده گله داشتند که مکان‌های مهم دیگری به علت عدم وقت کافی مورد بازدید قرار نگرفته است و اینکه « مردم مسلمان ایران آمادگی استقبال از هر هیئت حقیقت‌یاب را که دبیرکل با وقت کافی اعزام کند دارا می‌باشند » در حقیقت این بازتاب واقعی از « طرز تفکر بازاری » رژیم ایران می‌باشد.

به علاوه، این نامه به طور عمدی گزارش هیئت را تحریف نموده و در مورد پل دختر ادعا شد که در گزارش آمده است « خلبانان عراقی حتی به طور عمدی و مکرراً با مسلسل مردم بی‌گناه را که جهت نجات قربانیان بمباران هوایی گرد آمده بودند، هدف قرار دادند. »

این ادعا در نامه ایران، وانمود شده که در نامه هیئت آمده است در حالی که حقیقت گزارش هیئت چنین نتیجه‌ای را در بر نداشت.

همان طور که عراق قطعنامه ۴۷۹ مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ شورای امنیت که در آن از طرفین درخواست شده بود که فوراً از هر گونه استفاده بیشتر از نیروهای نظامی اجتناب گردد و مناقشاتشان را از طریق ابزارهای صلح‌آمیز حل و فصل نمایند، آن را پذیرفت، اما ایران آن را رد کرد. بنابراین ایران به تنهایی مسئول ادامه جنگ و تخریب‌های ناشی از آن تاریخ مذکور می‌باشد. این موضع قبلاً نیز طی نامه ۱۰ ژوئن ۱۹۸۳ به جناب عالی انتقال داده شد که طی سند S / ۱۵۸۲۶ مورخ ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳ منتشر گردید.

اکنون شواهد زیادی برای کلیه اعضای سازمان ملل به ویژه برای اعضای شورای امنیت وجود

دارد که مناقشه نظامی میان ایران و عراق، صرفاً به خاطر نقض مفاد منشور مبنی بر حل و فصل مناقشه از طریق راه های صلح آمیز ادامه یافته و در مقابل همان طور که واقفید، عراق مکرراً آمادگی اش را جهت پای بندی خود به تعهداتش تحت منشور سازمان ملل ابراز نموده است.

ریاض القیسی - سفیر و نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۱۰

- شماره سند شورای امنیت: A / ۳۸ / ۱۹۱

- ۲ آگوست ۱۹۸۳ (۱۱ مرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ نماینده دائمی عراق در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، طبق بند ۱۴ آئین نامه مجمع عمومی و بر اساس دستور جلسه نشست سی و هشتم مجمع عمومی موضوع تحت عنوان « پیامدهای طولانی شدن درگیری نظامی میان ایران و عراق » یادداشت توضیحی بند ۲۰ آئین نامه مزبور به پیوست ارسال می گردد.

با توجه به اهمیت موضوع، دولت متبوعم درخواست می نماید که موضوع در مجمع عمومی و در اجلاس فوق العاده مورد بحث واقع شود.

پیوست

یادداشت توضیحی

۱- در ۲۲ اکتبر ۱۹۸۲ مجمع عمومی قطعنامه ۳ / ۳۷ را درباره پیامدهای طولانی شدن درگیری نظامی میان ایران و عراق تصویب کرد. در این قطعنامه، مجمع مورد توجه قرار داده که طولانی شدن منازعه نقض تعهدات کشورهای عضو، تحت منشور سازمان ملل می باشد. مجمع همچنین خاطر نشان ساخت که مناقشه و طولانی شدن و تشدید آن تلفات سنگین جانی و خسارات قابل ملاحظه مادی را هم از نظر سیاسی و هم از نظر اقتصادی در این منطقه استراتژیکی، بر جای گذاشته و صلح و امنیت بین المللی را در معرض تهدید قرار داده است. مجمع بر لزوم دست یابی به آتش بس فوری و عقب نشینی نیروها به مرزهای شناخته شده بین المللی به عنوان نخستین گام جهت حل و فصل مناقشه با استفاده از ابزارهای صلح جویانه مطابق با اصول عدالت و حقوق بین المللی تأکید نموده و از کلیه کشورها

ص: ۸۹

درخواست می کند که از کلیه اقداماتی که به ادامه مناقشه کمک می نماید، خودداری ورزند و جهت اجرای قطعنامه تسهیلات لازم را فراهم سازند.

۲- ایران تنها در مقابل اراده جامعه بین المللی که به طور دسته جمعی بر اصول مذکور صحه گذاشته اند، ایستاده است و خودسرانه بر سیاست های خود به منظور طولانی کردن جنگ و گسترش آن بدون توجه به تعهدات صریح بین المللی که تحت منشور سازمان ملل به آن متعهد می باشد، پافشاری می نماید.

۳- بر همین اساس، مجمع عمومی بدون تردید می بایست به عنوان تنها مجمع بین المللی که دربر گیرنده ی کلیه اعضای جامعه بین المللی است نظراتش را یک بار دیگر ابراز نماید و بر اساس منشور سازمان ملل با توجه به پیامدهای سیاست های ایران به منظور طولانی نمودن مناقشه نظامی با عراق و نیز در حل و فصل آن از طریق صلح آمیز، گام های لازم را بردارد. جامعه بین المللی نمی تواند با این قبیل موضوعات حیاتی که دقیقا با اقتدار سازمان ملل و اهداف و اصول منشور آن که به حفظ صلح و امنیت بین المللی مرتبط می باشد، فعالانه برخورد ننماید.

سند شماره ۱۱۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۰۹

- ۴ آگوست ۱۹۸۳ (۱۳ مرداد ۱۳۶۲)

نامه ی مورخ ۳ آگوست ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم توجه شما را به گزارش ذیل جلب می نمایم:

در تاریخ ۲ آگوست وزیر فرهنگ و اطلاعات عراق اعلام کرد که « اگر ایران از بمباران اهداف غیر نظامی عراق دست بردارد، عراق شدیداً تلافی خواهد کرد و شهرهای ایران را با خاک یکسان خواهد کرد. »

تجربه گذشته نشان داده است که این قبیل اظهارات از سوی عراق تنها نشان دهنده آن است که حکام آن کشور قصد دارند که حملات جنایتکارانه خود را علیه غیر نظامیان بی گناه جمهوری اسلامی ایران از سر گیرند.

سری حملات موشکی وسیع گذشته علیه غیر نظامیان ایران به دنبال بیانیه وزیر

فرهنگ و اطلاعات عراق در ۲ می ۱۹۸۳ شروع گردید که با بهانه جویی اعلام شد «عراق شهرهای ایران را به تلافی گلوله باران شهرهای عراق بمباران خواهد کرد.»

جهت توجه جناب عالی این اطلاعات بر حسب وظیفه در نامه مورخ ۵ می ۱۹۸۳ خود، اشاره گردید و به عنوان سند ۱۵۷۴۷ / S شورای امنیت منتشر شد. حملات واقعی عراق نیز در ۱۲ می رخ داد که جزئیات آن جهت توجه جناب عالی در نامه مورخ ۱۳ می خود که به عنوان سند ۱۵۷۶۳ / S شورای امنیت منتشر شد، درج شده است.

گزارش جناب عالی در مورد هیئت تحقیق مناطق غیر نظامی در ایران و عراق که مورد حمله نظامی واقع شده است به عنوان سند ۱۵۸۳۴ / S شورای امنیت منتشر شد که به وضوح نشان دهنده آن است که هرگز سیاست نیروهای نظامی جمهوری اسلامی ایران تخریب اهداف غیر نظامی عراق و یا حمله به غیر نظامیان عراق نبوده است، در حالی که سیاست ارتش تجاوزگر عراق همیشه این بوده، همان طور که وزیر فرهنگ و اطلاعات عراق گفته است که «شهرهای ایران را با خاک یکسان می سازد» در حقیقت فعالیت اصلی ارتش تجاوزگر عراق را در طی دو سال گذشته در اشغال غیر قانونی بخش هایی از خاک ایران و ریشه کنی عمدی کلیه علائم حیات در مناطق تحت اشغالش تا سر حد امکان را نشان می دهد که هیئت اعزامی از سوی شما به دو کشور ایران و عراق شاهد این واقعیت بوده است.

دولت جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که این همان هدفی است که ارتش تجاوزگر عراق پیش گرفته که شهرهای مرزی ایران را با توپخانه دوربرد هدف قرار دهد از همین رو در حال حاضر متجاوزان عراق از اکثر مناطقی که آنها تحت اشغال داشتند، عقب رانده شدند. عملیات اخیر رزمندگان مسلمان جمهوری اسلامی ایران در اواخر جولای علیه متجاوزان عراقی در دو جبهه نیز به منظور ساکت کردن منشأ آتش توپخانه علیه شهرهای پیرانشهر و سردشت از پادگان عراق حاج عمران و نیز آزادی شهر مهران از برد آتش توپخانه عراق بوده است با توجه به این مهم هر گونه اقدامی از سوی حکام عراق در از سرگیری حملات وحشیانه علیه غیر نظامیان ایران تلاش بیهوده ای خواهد بود تا موفقیت های عملیات های فوق را تحت شعاع قرار دهد.

در پایان دولت جمهوری اسلامی ایران یکبار دیگر بر این اعتقاد خود را تکرار می کند که بی تفاوتی جامعه بین المللی و شورای امنیت نسبت به جنایاتی که حکام عراق علیه انسانیت صورت می دهند، باعث تشویق کسانی است که به این قبیل جنایات متوسل می شوند و به خاطر اقدامات وحشیانه نیز پاداش می گیرند.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۳۳۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۱۵

- ۹ آگوست ۱۹۸۳ (۱۸ مرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۴ آگوست نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً توجه شما را به گزیده هایی از اطلاعیه های نظامی و اظهارات مقامات ایران در مورد تجاوز اخیر علیه خاک عراق که در تاریخ ۲۱ و ۲۲ جولای ۱۹۸۳ شروع شد، جلب می نمایم. در این اطلاعیه ها و اظهارات رژیم ایران، تجاوز علیه مرزهای بین المللی عراق و دخالت آشکار در امور داخلی جمهوری عراق تأیید شده است.

زهیر ابراهیم محمد - جانشین نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

گزیده هایی از اطلاعیه های نظامی و اظهارات مقامات ایران در مورد تجاوز اخیر ایران علیه خاک عراق

۱- اطلاعیه نظامی شماره ۱ مورخ ۲۲ جولای ۱۹۸۳:

« رزمندگان اسلام موفق شدند پادگان عراقی حاج عمران و نقاط استراتژیک این منطقه را تحت کنترل خود در آورند. »

۲- اطلاعیه نظامی شماره ۲ مورخ ۲۳ جولای:

« نیروهای اسلام به داخل خاک عراق پیشروی کردند. »

۳- اطلاعیه نظامی شماره ۳ مورخ ۲۳ جولای:

« رزمندگان ارتش اسلام با نبرد دلیرانه خود به پیشروی جهت کنترل نقاط مهم در عمق منطقه در داخل خاک عراق ادامه می دهند. »

۴- اطلاعیه نظامی شماره ۴ مورخ ۲۳ جولای:

« نیروهای اسلام موفق شدند ضمن پیشروی در نقاط مهم حاج عمران به سوی بزرگراه بین المللی منتهی به رواندوز حرکت نمایند. در اثر این حمله سریع و حساب شده، پادگان نظامی حاج عمران و نیز شهرک حاج عمران اشغال گردید. در پی این عملیات پیروزمندانه، نیروهای ما با استقرار در محور قلعه دیزه - چومان در خاک عراق آن را به کنترل در آورند. »

۵- اطلاعیه نظامی شماره ۵ مورخ ۲۵ جولای:

ص: ۹۲

« نیروهای اسلام بیش از ۲۵ پایگاه دشمن و مراکز تجمع نیروها را در منطقه Kallah تحت کنترل درآوردند و پادگان حاج عمران را که یکی از مهم ترین پادگان های نظامی حاج عمران محسوب می شد، آزاد ساختند. رزمندگان اسلام همچنین موفق شدند، شهرک حاج عمران را آزاد سازند و نیز گمرک این شهرک و روستاهای عراقی , Bayini , Rayat , Khalanah, Harwah و همچنین محور ارتباطی و تدارکاتی پیرانشهر به شهرک عراقی رواندوز رود در ۱۰ کیلومتری داخل خاک عراق را آزاد ساختند. »

۶- اطلاعیه نظامی شماره ۶ مورخ ۲۵ جولای:

« نیروهای اسلام مرکب از رزمندگان ارتش جمهوری اسلامی ایران، فدائیان گارد متشکل از سپاهیان انقلاب اسلامی، پیش مرگان کرد مسلح و مجاهدان عراقی دومین مرحله عملیات را تحت فرماندهی قرارگاه حمزه سیدالشهدا به منظور اشغال نقاط استراتژیک منطقه و پادگان مهم حاج عمران، مقرهای دشمن و برجیدن مراکز تدارکاتی گروه های معاند و مخالف انقلاب در خاک عراق را آغاز کردند و با از بین بردن نیروهای دشمن به اهداف مهم عملیات دست یافتند. »

۷- در ۲۷ جولای رادیو تهران اظهار داشت:

« بر اساس گزارش های قرارگاه فرماندهی شمال، پادگان حاج عمران که از اهداف مهم تهاجم ایران در شمال عراق محسوب می شود به دست نیروهای ایران در بعدازظهر روز شنبه به تصرف درآمد. »

رادیو تهران توضیح داد که این پادگان در نزدیکی بزرگراه رواندوز - پیرانشهر داخل خاک عراق در یک کیلومتری مرز واقع شده و نیروهای ایران در مواضع جدید در ۱۸ کیلومتر از این بزرگراه مستقر شدند.

۸- در تاریخ ۲۵ جولای، خبرگزاری فرانس پرس گزارش داد:

« ایران تأیید کرد که نیروهایش ۱۵ کیلومتر داخل خاک عراق در منطقه کوهستانی در بخش شمال شرقی این کشور نفوذ کردند. »

۹- در ۲۶ جولای خبرگزاری رویتر به نقل از فرماندهی نظامی ایران و خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران گزارش داد:

« نیروهای ایران تقریباً ۲۰۰ کیلومتر مربع از خاک عراق را تهاجمشان به مناطق کوهستانی کردنشین عراق آزاد ساختند. »

۱۰- به علاوه سفیر ایران در یک کنفرانس مطبوعاتی در مورخ ۲۸ جولای در سفارت ایران در آنکارا اعلام کرد که تصرف شهر کرکوک یا حمله علیه بغداد به

تصمیمات جنگی که رهبری اتخاذ می کند، مرتبط می باشد. وی همچنین گفت که نفت عراق جهت توزیع میان مردم در نظر گرفته خواهد شد و از عایدات آن جلوگیری خواهد شد تا عراق نتواند تسلیحات فرانسوی بیشتری خریداری نماید.

وی افزود نیروهای ایران تلاش می کنند خطوط لوله مشترک ترکیه - عراق را از بین ببرند و ایران تلاش دارد خسارات ترکیه از نفت عراق را جبران نماید. وی تأکید کرد که نیروهای ایران به اهدافشان دست یافته اند و کنترل منطقه وسیعی از خاک عراق را به دست گرفته اند.

۱۱- در ۲۹ جولای خبرگزاری فرانس پرس از تهران گزارش داد که تلویزیون ایران گفته است شورای انقلاب اسلامی عراق سازمان رهبران ناراضیان پناهنده عراقی در ایران، عصر پنج شنبه از منطقه آزاد شده شمال شرقی عراق، بازدید کرد و تصمیم گرفته است که نیروهای خود را در آنجا مستقر سازد. خبرگزاری فرانس پرس در گزارش خود از تهران اعلام کرد که جنگجویان عراقی از مخالفان رژیم بغداد هستند و در پادگان های ایران آموزش دیده و مسلح شده اند که نخستین بار است به تعداد زیادی در این عملیات های نظامی شرکت نموده اند. این تهاجم آنها را قادر ساخته است که نخستین بار موضعی را در عراق در شرق رواندوز به دست آورند.

سند شماره ۱۱۳

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۵۹۲۶

- ۱۵ آگوست ۱۹۸۳ (۲۴ مرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۲ آگوست ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

عطف به نامه مورخ ۳ آگوست ۱۹۸۳ (S/ ۱۵۹۰۹) بنا به اطلاع دولت متبوعم به اطلاع می رسانم همان طور که دولت جمهوری اسلامی ایران هشدار داده بود، رژیم حاکم عراق چهارشنبه ۱۰ آگوست، حمله هوایی وحشیانه دیگری را علیه غیر نظامیان در شهر گیلان غرب انجام داد که باعث مرگ ۵۰ نفر و مجروح شدن ۵۷۵ نفر از غیر نظامیان بی گناه گردید، تعداد زیادی خانه و مغازه نیز تخریب شد.

هواپیماهای عراقی بمب های خوشه ای پرتاب کردند و با استفاده از مسلسل به اجتماع مردم که پناه گرفته بودند حمله نمودند و تلفات سنگینی را به غیر نظامیان وارد ساختند. البته این قبیل اقدامات با سیاست کلی عراق جهت عدم رعایت کامل حقوق

بین المللی بشر دوستانه و وحشی گری این رژیم، سازگار است.

از طرف دیگر پیامدهای این قبیل اقدامات وحشیانه یقیناً آن چیزی نیست که حکام ضد بشری عراق بتوانند پیش بینی کنند. ادامه این قبیل جنایات علیه مردم مسلمان ایران تنها عزم ایرانیان را به مقاومت علیه این قبیل وحشیگری ها و بی عدالتی ها تقویت خواهد کرد تا اینکه مسئول این جنایات تنبیه شود.

مایلم یکبار دیگر بر اعتقاد دولت جمهوری اسلامی تصریح نمایم کسانی که عراق را تشویق کردند و تشویق می نمایند که این رژیم به نقض فاحش حقوق بین المللی بشر دوستانه ادامه دهد، همان بی تفاوتی جامعه بین المللی و شورای امنیت نسبت به واقعیت های مناقشه رو به رو شد ایران و عراق می باشد.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۱۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۳۲

- ۱۸ آگوست ۱۹۸۳ (۲۷ مرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۷ آگوست ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

در مورخ ۱۴ آگوست ۱۹۸۳ از ساعت ۲۲:۰۰ تا ۲۴:۰۰ و نیز در ساعت ۴:۰۰ به وقت محلی، نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران با استفاده از گلوله های مشقی به جای گلوله های واقعی سراسر شهر بصره را روشن نمودند تا رژیم بعثی عراق را متقاعد سازند که ایران این توانایی را دارد که اگر بخواهد می تواند بمباران وحشیانه اهداف غیر نظامی ایران را، تلافی نماید. در جدیدترین جنایات عراق که در طی ۲۴ ساعت گذشته رخ داد به مرگ ۹۷ غیر نظامی منجر شد و ۷۷۵ نفر دیگر مجروح شدند، آنها از ساکنین شهرهای گیلان غرب و اندیمشک بودند.

علی رغم نامه های مورخ ۳ و ۱۲ آگوست (S / ۱۵۹۰۹ و S / ۱۵۹۲۶) که از طریق شما به اطلاع جامعه بین المللی رساندم، در آن نامه ها نخست نیت عراق را یادآور شده سپس نقض جنایتکارانه حقوق بین المللی بشر دوستانه را متذکر شدم که حاکی از رضایت شورای امنیت به خاطر عدم برخورد با بی رحمی های مستند رژیم عراق از نظر بین المللی

ص: ۹۵

قلمداد می گردد که باعث تشویق این رژیم شده است.

با کمال تأسف، بنا به اطلاع دولت متبوعم توجه شما را به نمونه ی دیگری از رفتار جنایتکارانه حکام عراق جلب می نمایم. در ۱۳ آگوست تنها ۷۴ ساعت پس از بمباران گیلان غرب از سوی عراق، دو موشک عراقی به شهر اندیمشک در ساعات ۲۰:۲۵ و ۲۰:۵۰ به وقت محلی اصابت کرد. این حمله باعث مرگ ۴۰ غیر نظامی بی گناه از جمله ۹ کودک و ۲ زن حامله گردید و ۲۰۰ غیر نظامی مجروح شده و ۴۰۰ مغازه و خانه تخریب گردید، که تعداد تلفات با ادامه فعالیت های امدادی نیز افزایش یافته است.

در برابر نقض جنایتکارانه حقوق بین المللی بشر دوستانه، علی رغم گزارش نمایندگان شما [S / ۱۵۸۳۴ annex] و نیز بر خلاف تذکرات بی شمار ما به ویژه نامه های مورخ ۳ و ۱۲ آگوست، سکوت شورای امنیت بهترین تشویق برای گروه حاکم در عراق بوده است. بنابراین شورا تا حدود زیادی در مسئولیت مرگ ۹۷ نفر و نیز مجروحیت ۷۷۵ نفر از ساکنان بی گناه غیر نظامی اندیمشک و گیلان غرب که تنها در سه روز قربانی جنایات جنگی عراق شده اند، سهم می باشد. اگر چه مردم ایران تصمیم گرفته اند که به دفاع عادلانه خود در مواجهه با کلیه مشکلات علی رغم پشتیبانی تاکتیکی سازمان های مختلف بین المللی از رژیم بعث، ادامه دهند، لازم است شورای امنیت نیز با اتخاذ اقدامات مؤثر این جنایات را محکوم نماید و این در صورتی است که شورا حداقل به حفظ حقوق بین المللی بشر دوستانه و نیز اعتبار خویش علاقه مند باشد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر و نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۱۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۳۴

- ۱۸ آگوست ۱۹۸۳ (۲۷ مرداد ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۸ آگوست ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

عطف به نامه مورخ ۱۷ آگوست ۱۹۸۳ [S / ۱۵۹۳۲] بنا به اطلاع دولت متبوعم به اطلاع می رسانم که رژیم حاکم بر عراق غیر نظامیان ایران را در روستای نجف (Najaf) واقع در ۱ کیلومتری حومه شهر گیلان غرب، در غرب ایران بمباران وحشیانه نمود. این

ص: ۹۶

تهاجم وحشیانه در ساعت ۱۴:۴۵ دقیقه به وقت محلی ۱۳ آگوست ۱۹۸۳ واقع شد که باعث مجروح شدن ۷ غیر نظامی گردید که یکی از آنها در گذشته است.

هوایمهای عراقی همچنین چند خانه را تخریب کرده و خرمن گندم در این روستا را به آتش کشیدند. مزارع اطراف کردند در استان باختران نیز مورد حملات مشابه قرار گرفت و برخی از خانه ها و مکان های عمومی دچار آتش سوزی گردیده و پنجره ها شکسته شدند، به علاوه رژیم حاکم بعث عراق بر خلاف اصول و قوانین بین المللی، منطقه عملیاتی والفجر ۲ را بمباران شیمیایی نمود.

این قبیل اقدامات وحشیانه علیه مسلمانان بی گناه جمهوری اسلامی ایران نشان دهنده وضعیت آشفته رژیم عراق می باشد، به علاوه مقاومت قابل توجه مسلمانان ایران را علیه رفتار غیر انسانی در جنگ تحمیلی عراق تقویت می نماید.

یکبار دیگر مایلیم مجدداً تکرار نمایم، سکوت شورای امنیت و بی تفاوتی جامعه بین المللی باعث تشویق رژیم حاکم عراق گردیده که به بی رحمی های وحشیانه خود علیه جان غیر نظامیان جمهوری اسلامی ایران ادامه دهد و حقوق بین المللی بشر دوستانه را آشکارا نقض نماید.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۱۶

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۴۱

- ۲۹ آگوست ۱۹۸۳ (۷ شهریور ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۶ آگوست ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و عطف به نامه های قبلی خود، احتراماً توجه شما را به اخبار اسف بار شهادت دو تن از کودکان بی گناه و نیز مجروح شدن یک نفر دیگر در نتیجه حمله هوایی عراق به منطقه غیر نظامی روستای واوان (Vavan) سردشت در آذربایجان غربی مورخ ۲۳ آگوست ۱۹۸۳، جلب می نمایم.

امیدوارم که شورای امنیت پیامدهای غم انگیز شرارت های مداوم رژیم حاکم بر عراق که جنایات مستندی را بر جای گذاشته، درک نماید.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۳۲ / Add.۱

- ۲ سپتامبر ۱۹۸۳ (۱۱ شهریور ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱ سپتامبر ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

پیرو نامه شماره ۷۶۳ خود مورخ ۱۷ آگوست ۱۹۸۳ درباره بمباران بخش های غیر نظامی گیلان غرب و تخریب مناطق مسکونی توسط رژیم جنایتکار عراق، بنا به درخواست دولت متبوعم دو تصویر از تخریب مناطق گیلان غرب به پیوست ارسال می گردد. این دو تصویر پیوست سند S / ۱۵۹۳۲ مورخ ۱۸ آگوست ۱۹۸۳ می باشد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

(تصاویر مذکور ۱۱۵ و ۱۱۶ بخش انگلیسی آمده است.)

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۶۲

- ۹ سپتامبر ۱۹۸۳ (۱۸ شهریور ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۷ سپتامبر ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

عطف به نامه های مورخ ۲۶ (S/۱۵۹۴۱) و ۱۸ (S/۱۵۹۳۴) و ۱۷ (S/۱۵۹۳۲ و Add.۱) و ۱۲ (S/۱۵۹۲۶) آگوست ۱۹۸۳ در مورد اطلاعات درباره حملات هوایی عراق به غیر نظامیان بی گناه ایران در شهرها و روستاهای غرب ایران، بنا به اطلاع دولت متبوعم به اطلاع می رسانم که حملات بیشتری در آن تاریخ رخ داده است و تخریب و انهدام بسیاری را باعث شده است. مناطق مسکونی مریوان در ۲۷ و ۳۰ آگوست بمباران شد که در نتیجه آن ۷ غیر نظامی شهید و ۲۰ نفر دیگر مجروح شدند.

در ۲۸ آگوست، ۲ جنگنده میراز عراق با بمباران های خوشه ای و ناپالم روستای خانقاه (Khanagah) در نزدیکی شهر پاوه را هدف قرار دادند که بر اثر آن سه تن از

روستایان کشته و چهار باغ میوه آتش گرفت. شهر مریوان یکبار دیگر در ۱ سپتامبر بمباران شد که متأسفانه ۴۶ نفر مجروح و بیش از ۲۰۰ رأس گوسفند متعلق به روستایان بومی از بین رفت. مریوان برای دومین بار در همان روز با ۱۸ بمب افکن روسی و فرانسوی هدف قرار گرفت که در نتیجه آن ۵۰ غیر نظامی شهید شده که برخی از آنها با تیر مستقیم مسلسل هدف واقع شدند و نیز ۲۰۰ غیر نظامی مجروح و بیش از ۱۵۰ خانه، مغازه و مسجد تخریب شد. حملات هوایی علیه مریوان در ۲ سپتامبر تکرار شد.

این و سایر جنایات عراق مؤید آن است که رژیم بعث عراق در رودرویی با رزمندگان مسلمان در جبهه های نبرد ناتوان است و به اقدامات غیر قانونی و ددمشانه و کشتار ساکنان بی گناه متوسل می شود. همان طور که شما به خوبی آگاه هستید، بسیاری از شهرها و روستاهای عراق از جمله شهر بندری بصره در برد آتش توپخانه ایران قرار دارد و تعهدات اکید ما به قوانین اسلامی و اخلاقی ایجاب کرده است که آن را هدف قرار ندهیم و گرنه شهرهای در تیررس با خاک یکسان می شد. دولت جمهوری اسلامی ایران وظیفه ی خود می داند که از مردم مسلمان ایران در برابر این قبیل تجاوزات شیطانی دفاع نماید و حق خود را در توسل به اقدامات تلافی جویانه با هر ابزاری تحت قوانین اسلامی جهت اجرای کامل وظیفه خود، محفوظ نگاه می دارد.

جامعه بین المللی باید بار دیگر وظیفه اش را در مورد جنایاتی که علیه غیر نظامیان مرتکب می شوند، به یاد آورد. جمهوری اسلامی ایران اعتقاد خود را متذکر می شود که همدستی تاکتیکی این سازمان بین المللی با رژیم عراق باعث تداوم جنایات عراق علیه غیر نظامیان ایران می گردد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۱۹

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۴۰۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۵۹۸۳

- ۱۳ سپتامبر ۱۹۸۳ (۲۲ شهریور ۱۳۶۲)

نامه ی مورخ ۱۲ سپتامبر نمایندگی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً بازگشت به نامه های نمایندگی جمهوری اسلامی

ایران خطاب به جناب عالی در تاریخ های ۱۸، ۱۷، ۱۲، ۳ و ۲۶ آگوست و ۱ و ۷ سپتامبر ۱۹۸۳ (S/۱۵۹۶۲)، S/۱۵۹۰۹، S/۱۵۹۲۶، S/۱۵۹۳۲، S/۱۵۹۳۴، S/۱۵۹۴۱، S/۱۵۹۳۲/Add.۱

این نخستین بار نیست که نمایندگی ایران بیهوده تلاش می کند از موضع ضعف رژیم خود به همدردی متوسل شده که یک بار دیگر اقدامات فریب، تزویر، سوء استفاده و بی اعتنایی این رژیم را ثابت می کند. اینجانب در فواصل مشابه گذشته به تفصیل این مواضع رژیم ایران را طی پاسخ های خود در نامه های قبلی ایران خطاب به جناب عالی و نیز پیرو گزارش شما درباره هیئت تحقیق در مورد مناطق غیر نظامی ایران و عراق که هدف حمله نظامی واقع شده اند مطرح ساخته ام، به هر حال در خصوص نامه های مزبور، نکات ذیل نیازمند آن است که مورد توجه و تأکید واقع شوند:

۱- ادعای ایران از جمله سند S/۱۵۹۰۹ مبنی بر این که عملیات های نظامی ایران علیه عراق در جولای گذشته در دو جبهه « به منظور خاموش کردن آتش توپخانه » علیه شهرهای ایران صورت گرفته، تنها یک دروغ است. موارد مشابهی نیز در نامه های قبلی فوق، ذکر شده که به اصطلاح جهت « مصمم ساختن » مردم ایران برای ادامه مقاومت عادلانه و نیز « نبرد دفاعی » آنها صورت گرفته است. مدارک مستندی که از اطلاعیه های نظامی و اظهارات مقامات ایران برای شما طی نامه مورخ ۴ آگوست ۱۹۸۳ (S/۱۵۹۱۵) ارسال شده، نشان دهنده برخی از واقعیت ها است. همان طور که قبلاً خاطر نشان ساختیم آن اطلاعیه ها و اظهارات منعکس کننده سابقه آشکار رژیم ایران در تجاوز علیه عراق و دخالت صریح در امور داخلی کشور ما می باشد.

۲- همچنین سند S/۱۵۹۰۹ کاملاً گویای آن است که نماینده ایران به دنبال برداشت نادرست از محتوای گزارش شما در مورد هیئت تحقیق درباره مناطق غیر نظامی ایران و عراق می باشد مبنی بر این که عراق این حملات نظامی را باعث گردیده است. این امر بدون سابقه نیست همان طور که در نامه نماینده ایران مورخ ۲۹ ژوئن (S/۱۵۸۵۱) به آن اشاره شده در نامه خود مورخ ۱۴ جولای (S/۱۵۸۷۴) به آن پاسخ داده ام.

۳- بدون شک جناب عالی و اعضای مشهور شورای امنیت کاملاً نسبت به نگرش مثبت و مشارکت فعال عراق در تلاش هایی که در طی می تا جولای گذشته جهت اتخاذ ترتیباتی برای هیئت جهت شروع روند جدید صلح صورت گرفت، آگاه هستید، همین طور مطلعید که در طی تحقیق هیئت به عالی ترین مقام آن پیشنهاد پیمان صلح ویژه را تحت نظارت سازمان ملل ارائه داد که به موجب آن طرفین متعهد شوند از هر گونه حمله به شهرها و روستاها، علی رغم ادامه جنگ، خودداری ورزند. (اسناد S/۱۵۸۰۴ و S/۱۵۸۲۵ مورخ

۲۷ می و ۱۴ ژوئن ۱۹۸۳). اما کلیه این تلاش‌ها بیهوده بود، زیرا رژیم ایران در تلاش‌های صادقانه شورا که حرکت جدیدی را جهت صلح آغاز کرده بود کارشکنی نمود و به جنگ تجاوزگرانه‌اش ادامه داد. بنابراین در نامه‌های ایران که تصور می‌شد نشانه‌هایی از آمادگی جهت همکاری با شورا و حل و فصل منازعه با استفاده از ابزارهای صلح‌جویانه ملاحظه شده است، ثابت گردید که صرفاً فریبی بیش نبوده است.

۴- در اینجا چگونگی تشکیل هیئت در این دوره را یادآور می‌شوم که علت مهم آن خصوصیت ویژه نامه‌های ایران خطاب به شما بود که به ادعای «بی تفاوتی» شورای امنیت یا جامعه بین‌المللی یا هر دو نسبت به وضعیت درگیری نظامی میان ایران و عراق داشته است و علی‌رغم این حقیقت که به این ادعا به طور کامل در نامه‌های ۲ و ۱۲ می [S / ۱۵۷۴۳ / S / ۱۵۷۶۵] خود پاسخ داده‌ام، اما ادعای مشابهی به شکل وقیحانه‌تر در نامه‌هایی که اخیراً ایران خطاب به جناب عالی ارسال داشته، تکرار شده است و یک بار دیگر جامعه بین‌المللی و نیز شورای امنیت را به بی‌تفاوتی متهم کرده و علاوه بر آن با اصطلاحات «راضی»، «مشوق»، «رضایت‌ضمنی» آنها را مجرم دانسته است. این امور نشان‌دهنده تزویر و دورویی است که از ذهنیت عجیب و غریب رژیم ایران منعکس می‌گردد. این روش شترمرغی ایران را قبلاً در طی نامه‌ی طولانی مورخ ۲ می خود که در بالا اشاره شد، مورد بحث قرار داده‌ام. در واقع نه جامعه بین‌المللی و نه شورا نسبت به وضعیت درگیری نظامی میان ایران و عراق بی‌تفاوت نیستند. در فواصل مختلف شورا، بدون نیاز به مجمع عمومی و سایر مجامع بین‌المللی به طور مکرر درخواست کرده است که به جنگ پایان داده و مناقشه را با ابزارهای صلح‌جویانه حل و فصل نمایند. علی‌رغم این حقیقت که ایران تجاوز را آغاز کرده است، عراق به وضوح و بدون قید و شرط به کلیه این درخواست‌ها پاسخ مثبت داد، در حالی که ایران به طور قاطع اینها را رد کرده است. بر همین اساس ایران به تنهایی مسئول ادامه جنگ و ضایعات ناشی از آن از تاریخ نخستین درخواست جهت آتش‌بس از طرف شورای امنیت که به اتفاق آرا قطعنامه ۴۷۹ را تصویب کرد، می‌باشد. به علاوه اصرار این رژیم در وادار ساختن اتهامات ظالمانه به شورا به خاطر اقداماتی است که شورا به طور صحیح و بنا به صلاحیت خود تحت منشور انجام داده است و محکومیت شورا به خاطر ارائه نقض تعهدات کشورهای عضو بر اساس منشور، به ویژه ماده ۲۵ می‌باشد. این رفتار رژیم ایران همچنین مسئولیت قانونی آغاز کردن جنگ تجاوزگرانه و اصرار به ادامه آن را متوجه این رژیم می‌سازد. در این باره مایلم موضع دولت متبوعم را در مورد این فرضیه تکرار نمایم که جدالی در رابطه با دوره شروع عملیات‌های نظامی تا تصویب قطعنامه ۴۷۹ وجود دارد و

عراق آماده است این مواضع را به داوری واگذار کند تا مشخص شود که چه طرفی مسئول شروع آن عملیات ها بوده و چه خساراتی را تا آن تاریخ به دنبال داشته است، اما شکی نمی تواند وجود داشته باشد که ایران پس از تاریخ مذکور کاملاً مسئول بوده است. این موضع قبلاً در نامه مورخ ۱۰ ژوئن (S / ۱۵۸۲۶) به شما انتقال داده شده است. در واقع می بایست جهت قضاوت در مورد ادعاهای ایران آزمون هدفدار صورت پذیرد. به جای توهین به شورای امنیت با رژیم ایران مبارزه کنیم و دورویی و فرییش را آشکار سازیم که به تعهدات بدون قید و شرط خود نسبت به صلح پای بند باشد.

۵- تزویر در نامه های ایران با درخواست مربوط به حقوق بین المللی بشر دوستانه در مورد جنگ، تشدید شد. این باور سخت است که نماینده ایران هنوز از این حقیقت اطلاع ندارد که سابقه آگاهی رژیمش نسبت به آگاهی کامل از افکار عمومی کل جهان واقعا بسیار پایین است. اگر وی هنوز ناآگاه است که به ندرت این امکان پذیر است پس مایلیم وی را در مورد آنچه پاسخ می دهد به مبارزه بطلبیم آیا او می تواند در مورد نقض... حقوق بین المللی بشر دوستانه که توسط دولتش در رفتار با اسیران عراقی جنگ به صورتی که کمیته بین المللی صلیب سرخ منتشر ساخته، پاسخ قانع کننده ای بدهد. به علاوه چه جوابی می تواند به کمیسیون فرعی منع تبعیض نژادی و حفظ حقوق اقلیت ها بدهد که از ایران در مورخ ۵ سپتامبر گذشته درخواست کرده بود که به تعهدات بین المللی پای بند باشد و از اعزام سربازان نوجوان به جنگ تجاوز گرانه اش علیه عراق خودداری ورزد؟

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۲۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۰۰۰

- ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۳ (۳۱ شهریور ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۲ سپتامبر ۱۹۸۳ کاردار موقت هیئت نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

پیرو نامه مورخ ۷ سپتامبر ۱۹۸۳ (S / ۱۵۹۶۲) نمایندگی جمهوری اسلامی ایران درباره بمباران مداوم مناطق غیر نظامی ایران به وسیله رژیم بعثی حاکم بر عراق، از سوی دولت متبوعم یک بار دیگر به اطلاع می رسانم که حملات وحشیانه عراق ادامه داشته و

ص: ۱۰۲

هنوز از حجم آن کاسته نشده و خسارات جانی بی شماری را به غیر نظامیان بی گناه جمهوری اسلامی ایران وارد ساخته است.

سری تهاجمات اخیر از ۶ سپتامبر آغاز شد و در تاریخ ۸ سپتامبر شهر آبادان با توپخانه دوربرد عراق هدف قرار گرفت که در مجموع ۷ واحد مسکونی خسارت دید. دشمن با آتش توپخانه بخش های مسکونی سردشت در استان آذربایجان غربی را نیز هدف قرار داد که باعث کشته شدن ۴ غیر نظامی بی گناه و مجروح شدن ۱۲ نفر دیگر شد.

در ۷ سپتامبر جنگنده های عراق به شهر مریوان حمله کرده و حومه و دشت های اطراف آن را از ساعت ۱۲:۱۵ الی ۱۲:۳۰ به وقت محلی هدف قرار دادند که باعث مجروح شدن یک چوپان و تخریب چند خانه شد.

شهر مریوان مجددا در ۸ سپتامبر در ساعت ۹:۳۰ و ۱۰:۳۰ از سوی متجاوزان عراقی مورد حمله قرار گرفت که این حمله وحشیانه به کشته شدن ۶ غیر نظامی منجر شد و ۲۰ خانه مسکونی تخریب گردید، به تعدادی خانه نیز خسارت وارد شد. صبح ۹ سپتامبر چند هواپیما به بمباران مناطق مسکونی مریوان در ساعت ۹:۳۰ و ۱۰:۳۰ ادامه داده و باعث کشته شدن ۸ نفر و مجروح شدن ۲۷ نفر شدند و نیز چند خانه دچار آتش سوزی گردید. مریوان مجددا در ۱۰ سپتامبر هدف حمله هوایی قرار گرفت.

در ادامه این حملات ضد انسانی، شهر سردشت در ۱۱ سپتامبر مجددا گلوله باران شد و یک خودرو راه سازی متعلق به جهاد، بمباران شد که در اثر آن سه نفر از کارگران جهاد کشته شدند.

متجاوزان عراقی در جدیدترین سری تهاجمات وحشیانه خود در ۱۲ سپتامبر، مناطق اطراف شهر پیرانشهر را در ساعت ۱۲:۳۰، در حالی که کارگران در زمین هایشان مشغول کار بودند با دو هواپیمای عراقی به طور وحشیانه هدف قرار دادند که در اثر آن شش کشاورز کشته و تعداد زیادی مجروح شدند. یک صد رأس دام متعلق به روستاییان بومی در طی این حملات نیز تلف شدند. دولت جمهوری اسلامی ایران یادآور می شود که وظیفه خود می داند که از مردم مسلمان علیه این قبیل تجاوزات شیطانی دفاع نماید و حق خود را در متوسل شدن به هر نوع ابزار تلافی جویانه طبق اصول اسلامی در انجام وظیفه خود محفوظ می دارد.

تازه ترین سری حملات عراق این اعتقاد را در موضع دولت متبوعم تقویت می کند که جامعه بین المللی خصوصا سازمان ملل به طور آگاهانه نسبت به اقدامات وحشیانه رژیم بعثی عراق، اغماض می کند.

- شماره سند مجمع عمومی: PV.۱۳ / ۳۸ / A

- سپتامبر ۱۹۸۳ (مهر ۱۳۶۲)

سخنرانی آقای دکتر علی اکبر ولایتی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران در سی و هشتمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد

« بسم الله الرحمن الرحيم »

ان الذين كفروا ينفقون اموالهم ليصدوا عن سبيل الله فسينفقونها ثم تكون عليهم حسره ثم يغلبون والذين كفروا الى جهنم يحشرون

(قرآن مجید، سوره الانفال، آیه ۳۶)

آقای رئیس!

مقدمتا انتخاب شما را به عنوان رئیس سی و هشتمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد تبریک می گویم. در این فرصت هم چنین مایلیم از رئیس قبلی مجمع برای حسن تدبیر و اداره ی موفق جلسات در سال گذشته سپاسگزاری نمایم. هیئت نمایندگی ما آرزو دارد که این مجمع بتواند اهداف اعلام شده در دستور کار خود را به نحو مطلوب دنبال کند و برای حل مشکلات و معضلات کنونی جهانی راه حل های مناسبی پیشنهاد نماید.

آقای رئیس!

این مجمع در حالی کار خود را آغاز می کند، که متأسفانه بحران های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بین المللی نسبت به سال گذشته ابعاد وسیع تر و عمیق تری یافته است. دامنه تجاوزات به حقوق ملت های مستضعف به رغم تمامی قول و قرارها در مجمع سال گذشته در زیر سایه شوم ابرقدرت ها که لحظه ای در پایمال کردن حقوق ملت ها به خود تردید راه نمی دهند گسترش بی سابقه ای پیدا نموده است. گمان ندارم هیچ یک از نمایندگان محترم، حجم عظیم قطعنامه های مصوب و نطق های آتشین سال گذشته مجمع را که همه سرشار از احساسات صلح دوستانه و ابراز تنفر نسبت به جنگ طلبی و پایمال کردن حقوق ملت ها بوده، فراموش کرده باشند با وجود این در طی سالی که گذشت شبی را به روز و روزی را به شب نرسانده ایم مگر آن که شاهد بیدادگری قدرت های بزرگ و عمالشان در گوشه و کنار جهان باشیم. از اصول اولیه ی منشور ملل

متحد عملاً جز قالب بی روحی باقی نمانده و مفاهیم آزادی و عدالت اجتماعی ملعبه ی دست خود کامگان شده است.

آقای رئیس!

جهان امروز دچار یک بحران عظیم اخلاقی است، که اگر به طور جدی و هماهنگ با آن مقابله نشود، موجودیت انسان و انسانیت را به طور جدی تهدید می کند، ما به قیمت تحمل تلخ ترین تجربه های تاریخی به درک این واقعیت رسیده ایم که ضعف اخلاقی و انحراف فرهنگی ما در همه ی تیره روزی ها، ستم کشی ها و زورپذیری ها، از یک سو و ستمگری ها، توسعه طلبی ها، تجاوزها و زورمداری ها از سوی دیگر است. متأسفانه با این که واقعیت تجربه ی مشترک تمامی بشریت است در شرایط فعلی، از معنویات که می تواند و باید برای روابط اجتماعی و زندگی متعالی انسان شالوده ی محکمی ایجاد نماید و در سایه همایون خود شرایط مطلوب رشد جامعه ی بشری را پرورش دهد، خبری نیست.

آقای رئیس، نمایندگان محترم!

سؤال اساسی امروز این است که ما به کجا می رویم؟! آیا وقت آن نرسیده که جامعه ی جهانی لحظه ای درنگ کند و به خود و سرنوشت خود با وجدانی بیدار بیندیشد و پاسخ مناسبی در خور حیثیت انسانی برای این سؤال بیابد؟! آیا اوضاع آشفته ی حاکم بر جهان ما به حد کافی رقت آور و تکان دهنده نیست؟! آیا برای مقابله با هیولاهای فقر و گرسنگی و جنگ و تجاوز و استثمار که در شرایط فعلی بر سرنوشت قسمت اعظم ساکنان کره ارض تسلط یافته است، می توان به نیروی سازمان ملل متحد، که هر عضوی از اندام نحیفش در چنگال ابرقدرتی گرفتار آمده، امید بست؟!!

بسیار تأسف آور است که شاهد این باشیم که برخی از ما به عنوان « نمایندگان ملت ها » حتی طبیعی ترین و ابتدایی ترین حساسیت های انسانی را نسبت به فجیع ترین نمایش هایی که در حال حاضر به وسیله ی ابرقدرت ها در صحنه ی گیتی اجرا می شود، از دست داده باشیم. گویی در دنیا زندگی می کنیم که از جهان واقعیت ها به کلی بیگانه است. آیا وقت آن نرسیده که به وضعیت واقعی خود بیندیشیم و خود را بازبیمیم و بفهمیم که در چه دنیایی زندگی می کنیم؟!!

آقای رئیس!

اجازه می خواهم در پاسخ به آخرین سؤال شمه ای از وضعیت وحشتناک و رقت بار جهان را توصیف نمایم. به عنوان یک مسلمان و نماینده ی ملتی که مبارزه با صهیونیسم را همواره در رأس برنامه های خود داشته و دارد از مسئله فلسطین آغاز می کنم، سی و شش سال است

ص: ۱۰۵

که ملت ستم دیده ی فلسطین به طور مداوم در معرض وحشیانه ترین تهاجمات و تجاوزات از جانب رژیم غاصب صهیونیستی قرار دارد. سی و شش سال است که تاریخ این ملت مظلوم را - که دچار جانسینان هیتلر شده است - با خون می نویسند. در طول این دوران، سازمان ملل متحد بنا به شیوه ی معمول به صدور قطعنامه هایی بسنده نموده که هیچ راه به جایی نبرده است. رژیم اشغال گر قدس با بی اعتنایی کامل به این قطعنامه ها عملاً ثابت نموده که تحت حمایت بی قید و شرط امپریالیسم امریکا، هیچ مرزی برای تحدید و توقف تجاوز به ملت فلسطین و کشورهای اسلامی نمی شناسد. ما از دیرباز اعلام داشته ایم که اصولاً ماهیت رژیم صهیونیستی با تجاوز و سلطه گری آمیخته و اینها از هم جدایی ناپذیرند و بنابراین هر گونه کوششی برای توقف تجاوزات این رژیم غاصب از طریق مذاکرات صلح دوستانه راه به جایی نبرده و نخواهد برد.

چرا نمی خواهیم از گذشته درس بگیریم و بفهمیم که صرف نظر از ماهیت رژیم صهیونیستی، اصولاً- مذاکره و تفاهم با متجاوزی که خاک ما را در اشغال دارد جز امتیاز دادن به دشمن ثمره ی دیگری به بار نمی آورد. اگر کمپ دیوید نمی بود خاک لبنان امروز این گونه در زیر چکمه های صهیونیست ها قرار نداشت. بعد از این تجربه ی تلخ آیا حق نداریم که قبول طرح هایی از قبیل طرح فاس و طرح ریگان و قرار داد لبنان و اسرائیل و از این قبیل را خیانتی نه تنها به آرمان فلسطین، بلکه خیانتی به یک میلیارد مسلمان بدانیم؟ اگر متحدین در جنگ دوم جهانی می توانستند هیتلر را با مذاکره به عقب نشینی از سرزمین های اشغالی و شناسایی حقوق سایر ملل و ادار بنمایند امروز هم ما می توانیم رژیم صهیونیستی را متقاعد کنیم. تردیدی نداریم که امپریالیسم امریکا و صهیونیسم به گونه ای هماهنگ سیاست نفی هویت ملی و مذهبی مردم ستم کشیده فلسطین و در نهایت نابودی آرمان ایشان را به وسایل مختلف سیاسی، نظامی و تبلیغاتی دنبال می کنند. حضور روز افزون نیروهای متجاوز امپریالیسم امریکا و فرانسه در منطقه نیز یک معنا بیشتر ندارد و آن تصمیم به مواجهه ی نهایی با استقلال و آزادی کلیه ی ملل مسلمان است. آیا بمباران مناطق مسلمان نشین لبنان، به دست نیروهای متجاوز امریکا و فرانسه که در همین ایام صورت گرفته، مقصود دیگری را دنبال می نموده است؟

آقای رئیس!

من می خواستم بگویم سازمان ملل متحد چنانچه خود را متعهد به اجرای اصول منشور ناظر بر حفظ صلح و امنیت می داند باید جبهه ی گسترده ای به منظور تحریم کامل نظامی، اقتصادی علیه رژیم اشغال گر صهیونیستی در تمام سطوح برقرار

ص: ۱۰۶

نماید. می‌خواستم بگویم سازمان ملل باید یک سیستم نظارت، بر اعمال مؤثر تحریم، ایجاد و متخلف را در هر مورد مشخص و معرفی کند. می‌خواستم بگویم سازمان ملل متحد به استناد مواد ۴۱ و ۴۲ از فصل هفتم منشور باید به وظایف قانونی خود در مورد تخلف نسبت به صلح و امنیت بین‌المللی بدون هیچ‌گونه تبعیض عمل نماید. می‌خواستم بگویم این سازمان طبق اصول منشور می‌بایست تجاوزات نیروهای امریکا و فرانسه را به خاک و حقوق مردم لبنان متوقف نماید.

می‌خواستم بگویم و می‌گویم که رژیم صهیونیستی به دلیل تخلفات مکرر از اصول منشور طبق ماده ی ششم منشور باید از سازمان ملل اخراج گردد.

ولی چه سود؟ مردم فلسطین و سایر ملل تحت تجاوز از تکرار هر ساله ی این شعارها چه طرفی بسته اند؟

جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که راه حل مسئله فلسطین در اقدام مشترک بین‌المللی برای رفع موجبات تجاوز و مقابله قاطع و قهرآمیز با متجاوز و فراهم ساختن زمینه ی بازگشت ملت فلسطین به سرزمین های خود و تشکیل یک کشور مستقل در سراسر خاک اشغال شده فلسطین، نهفته است. ما یقین داریم که توفیق در این راه جز با تمسک به اسلام و ارزش های اسلامی و انسانی و مبارزه و بسیج همه مسلمانان و آزادگان جهان علیه حکام وابسته به امریکا و اسرائیل، تحقق نخواهد یافت.

هیئت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران ضمن اعلام حمایت کامل خود از مبارزات قهرآمیز ملت فلسطین در احقاق حقوقشان، توجه فرد فرد اعضای جامعه بین‌المللی و سازمان ملل متحد را به وظایف و تکالیفشان در قبال این مسئله خطیر جلب نموده و هشدار می‌دهد که شکست آرمان فلسطین، معنایی جز شکست جامعه بین‌المللی در مقابل رژیم صهیونیستی و جبهه متحد نیروهای تجاوزکار در جهان ندارد. ما با قاطعیت اعلام می‌کنیم که سرنوشت فلسطین با سرنوشت امت اسلامی پیوند خورده و جدایی ناپذیر است، بنابراین اگر امروز نسبت به وضعیت فلسطین بی‌تفاوت بمانیم و به متجاوز مجال دهیم، فردا صهیونیسم حیات فرد فرد ما را هدف خواهد گرفت. یک بار و برای همیشه باید بیاموزیم که زورمدار، منطقی جز زور نمی‌شناسد.

آقای رئیس!

بزرگ‌ترین عیب تساهل در رفع تجاوز و قبول زور در یک مورد، استقرار همان تجاوز نیست، بلکه در این است که تمام نیروهای متجاوز بالقوه را به عمل تحریک و ترغیب می‌کند. اگر انفعال و زورپذیری برخی از رژیم‌های حاکم بر کشورهای اسلامی در مقابل

ص: ۱۰۷

تجاوز رژیم صهیونیستی و حامیش شیطان بزرگ تحقق نمی یافت، نیروهای اشغال گر اتحاد شوروی نیز جرأت ورود به خاک کشور اسلامی افغانستان را به خود راه نمی دادند و اگر ملت ویتنام در مقابل تجاوزات امپریالیسم امریکا تسلیم می شد، یقیناً امروز شاهد آن بودیم که قسمت های وسیع تری (از کشورهای جهان سوم) دستخوش تاخت و تاز ابرقدرت ها بود. بنابراین مبارزه ی قهرآمیز یک ملت علیه تجاوز تنها به نفع خود آن ملت نیست بلکه در واقع تضمین کننده استقلال و حاکمیت ملت های دیگر نیز می باشد. از این رو بیش از سه سال مبارزه بی امان ملت افغانستان در مقابله با تجاوزهای شوروی، در نظر کشورهای جهان سوم، به ویژه کشورهای اسلامی از جایگاه متعالی و اهمیت وافری برخوردار است. وقت آن رسیده است که جامعه جهانی به مسئله افغانستان به نحو جدی تری بپردازد. کشتار مردم بی پناه افغانی که با حداقل امکانات حماسه ای عظیم از مقاومت آفریده اند، بمباران مداوم خانه ها و مزارع ملت مستضعف افغانستان به وسیله هواپیماهای شوروی و به کار بردن بمب های شیمیایی و فسفوری، قتل عام صدها نفر و مجروح و معلول نمودن کثیری از مردم و آوارگی بیش از ۴ میلیون زن و مرد و کودک و پیر و جوان مسائلی نیست که بشود آنها را پشت میز مذاکرات ژنو آن هم بدون حضور نمایندگان واقعی مردم افغانستان، حل و فصل نمود. اتحاد شوروی در افغانستان به همان راهی می رود که امریکا در ویتنام رفت و اگر به راه خود ادامه دهد، درسی از ملت افغانستان خواهد گرفت که امریکا از ویتنامی ها گرفت.

جمهوری اسلامی ایران به لحاظ وجوه مشترک بسیار بین مردم دو کشور نمی تواند در برابر این تجاوز سکوت کند و خروج کامل بی قید و شرط و فوری قوای نظامی اشغالگر خارجی از آن کشور، عدم مداخله دیگر نیروها در امور داخلی افغانستان، بازگشت مردم آواره افغانی به سرزمین های خود و تعیین سرنوشت مردم به دست خودشان را، یگانه راه حل مسئله افغانستان می داند و هر نوع مذاکره ای را بدون حضور نمایندگان واقعی مردم افغانستان مردود شمرده و اعلام می نماید مردم افغانستان قیم نمی خواهند و هیچ یک از دولت ها و سازمان های بین المللی حق ندارند به نیابت از طرف آنها وارد مذاکره شوند.

آقای رئیس!

درست سه سال است که ملت ما به جرم آزادی خواهی، استقلال طلبی، عدم پذیرش سلطه ابرقدرت ها، حق گویی و حق طلبی مورد وحشیانه ترین تهاجمات استکبار جهانی و عمالش قرار دارد. رژیم بعث عراق سه سال است که به نمایندگی از مستکبرین در جهت

ص: ۱۰۸

تخریب و انهدام سرمایه های انسانی و اقتصادی دو ملت مسلمان ایران و عراق کوشیده خدمات شایانی از این رهگذر به اربابان خود کرده است. سه سال پیش در زمانی که ملت ما تازه از بند شاه و امریکا رسته و به تدریج دوران سازندگی را آغاز نمود، ناگهان با حمله برق آسای نیروهای متجاوز عراق مواجه شد.

دوازده لشکر مجهز، سه هزار تانک و ده ها هواپیمای بمب افکن دفعتاً خاک ما را مورد تهاجم قرار داده، توانستند تا عمق قابل توجهی در خاک ما نفوذ نمایند. شهرهای بی دفاع ما یکی بعد از دیگری مورد تهاجم قرار می گرفت و خاطره حمله چنگیز بعد از قرن ها زنده می شد. ده ها هزار انسان بی دفاع از زن و مرد و پیر و جوان قتل عام شدند.

شهرها با خاک یکسان می شد و ما می آموختیم که بهای استقلال و آزادی بیش از آن مقداری است که پرداخته بودیم. ما از آغاز تجاوز می دانستیم که ابرقدرت ها بر سر تجاوز به خاک ما و حمایت از رژیم بعثی عراق به توافق رسیده اند.

در آن هنگام که رژیم صدام سرمست از پیروزی های خیالی رجز می خواند و در نامه های رسمی به سازمان ملل با لحن پیروزمندانه و پرنخوتی اظهار می داشت: «نیروهای عراق مارش پیروزمندانه خود را ادامه می دهند و شکست های بیشتری به دشمن وارد می آوردند...» (به نقل از اعلامیه شورای به اصطلاح انقلاب عراق، سند شماره ۱۳۳۷/۱، C, A سازمان ملل مورخ ۱۳ اکتبر ۱۹۸۰) در آن هنگام، آقای رئیس، شورای امنیت نسبت به این تجاوزات و رجزخوانی ها چه عکس العملی نشان داد؟! من یقین دارم که قطعنامه صادره شورای امنیت مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰ را خوانده اید آیا در این قطعنامه اثری از درخواست نسبت به عقب نشینی نیروهای متجاوز به مرزهای بین المللی می بینید؟ چرا در این قطعنامه چنین درخواستی وجود ندارد؟ آیا این سکوت در هماهنگی کامل با اظهارات وزیر خارجه وقت عراق در نامه مورخ ۴۴ اکتبر ۱۹۸۰ وی منضم به سند S/۱۴۲۳۶ شورای امنیت قرار ندارد که می گوید: «... دولت جمهوری عراق مایل است به این مسئله اشاره نماید که هر گونه فراخوانی در جهت عقب نشینی نیروهای عراقی، قبل از اینکه ایران حاکمیت عراق را در عمل و قانوناً در موارد اشاره شده از سوی عراق، به رسمیت بشناسد، از نظر دولت ما قانوناً و در عمل غیر ممکن است...»

در پاراگراف دوم از صفحه دوم همین سند، وزیر خارجه عراق تصریح می نماید که «سرزمین هایی که تاکنون به وسیله ی نیروهای عراقی تصرف شده مواضعی است که لزوماً باید تا زمان نیل به یک راه حل دائمی و نهایی در موارد اختلاف حفظ گردد.»

آیا روش رعایت و احترام به بند یک از ماده ی اول و بند سه و چهار از ماده ی دوم منشور ملل

متحد این چنین است؟ آیا چنین رژیمی واقعا صلح و امنیت بین المللی را محترم می شمارد؟

در بند سوم از پاراگراف اجرایی قطعنامه (ب) می خوانیم که شورای امنیت به کلیه ی کشورهای دیگر توصیه می کند که « از اعمالی که به تشدید بیشتر جنگ و توسعه درگیری می افزاید شدیداً احتراز ورزند. » مگر اعضای دائمی شورای امنیت به این قطعنامه رأی مثبت ندادند؟! مگر امریکا، شوروی و فرانسه به عنوان اعضای دائمی شورای امنیت خود مصوبه خود را به وسیله ی کمک های عظیم تسلیحاتی و مالی به رژیم عراق نقض نمودند؟ موشک هایی که در طول سال ها پس از صدور قطعنامه صبح و شام بر سر مردم بی دفاع ما فرومی ریخته است از کجا آمده؟ راستی چرا این نقض آشکار قطعنامه مزبور هرگز مورد سؤال قرار نگرفته است؟ چرا تا دو سال بعد از صدور این قطعنامه شورای امنیت در مورد مسئله جنگ ساکت ماند؟ آیا جنایت های نیروهای بعثی در عمق خاک ما صلح و امنیت بین المللی را تهدید نمی کرد؟ کجا بودند اینهایی که اکنون برای به خطر افتادن صلح در منطقه نوحه سرایی می کنند. اهل نظر می دانند که این صدام و به تبع آن منافع ابرقدرت هاست که به خطر افتاده نه صلح. ابرقدرت ها دست از تجاوز بردارند مردم دنیا آسوده خواهند شد.

آقای رئیس، نمایندگان محترم!

شورای امنیت دو سال تمام رجز خوانی های رژیم بعثی را که با خونریزی های بی سابقه ای در خاک ما پیوند داشت، با سکوت و بی تفاوتی خود همراهی نمود. ملت ما از ابتدا می دانست که انگیزه تجاوز رژیم بعثی عراق فقط تسخیر قسمت هایی از خاک ما در جهت منافع خود نیست بلکه قصد هدم موجودیت نظام جمهوری اسلامی را دارد. ما می دانیم که چون مستقل هستیم و می خواهیم مستقل بمانیم، تنها هستیم و باید به تنهایی از خود رفع تجاوز نماییم. حرکت های عظیم نیروهای رزمنده به جبهه ها حساب ها را به هم زد. خرمشهر پس از نبردی سهمگین آزاد شد و نیروهای شکست خورده عراق عقب نشستند. رژیم صدام رژیمی که وزیر خارجه اش در نامه مورخ ۲۴ اکتبر ۱۹۸۰ به دبیرکل اظهار می دارد: « بر مبنای ملاحظات نظامی و جغرافیایی ممکن است برای اهداف دفاعی مناطق بهتری در جلو نیروهای ما باشد نه در پشت سر»، بعد از شکست در خرمشهر و نابودی سریع نیروهای عراقی در خاک ما، ناگهان و به طور خلق الساعه صلح طلب می شود و بلافاصله اعلام می دارد که به طور یکجانبه تصمیم به تخلیه سرزمین های اشغالی گرفته است. شورای امنیت نیز بعد از دو سال سکوت ناگهان و در فاصله دو ماه و نیم دو قطعنامه صادر می نماید و این بار از طرفین می خواهد که سرزمین های اشغالی را تخلیه نمایند!

آقای رئیس!

دو سال اشغال خاک ما هیچ خطری برای امنیت و صلح بین المللی نداشت ولی شکست نیروهای عراقی آن هم در خاک ما چنین خطری را به بار آورد؟ آیا ملت ما حق نداشت که رأی صاحب این منطق یعنی شورای امنیت را مردود شمارد؟

نمایندگان محترم!

اینجانب یقین دارد که اکثر شما گزارش هیئت اعزامی سازمان ملل متحد برای بازدید از مناطق اشغالی آزاد شده در کشور ما را که به ضمیمه سند S/ ۱۵۸۳۴ مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ منتشر شده به دقت ملاحظه نموده اید. مستحضرید که هیئت به عراق نیز رفته و از شهرهای مرزی این کشور بازدید به عمل آورده و آن را گزارش نموده است. این گزارش با اینکه در کشور ما کامل نبوده و منعکس کننده تمامی واقعیات نیست، اما توانسته است گوشه ای از واقعیات را بدون جانبداری از هیچ یک از طرفین مخاصمه آشکار سازد. از آنها که این سند را تاکنون ملاحظه نکرده اند تقاضا دارم آن را به دقت بررسی و اظهارات آن را با متون اعلامیه های خبری و یادداشت های رسمی رژیم متجاوز و کشور مورد تجاوز به ویژه آن چه که به عنوان اسناد مجمع عمومی و یادداشت به دبیرکل سازمان ملل انتشار یافته است مقایسه نمایند. در این مقایسه چهره رسوای رژیم عراق به بهترین وجهی آشکار خواهد شد. گزارش هیئت اعزامی درست در تطابق کامل با اعلامیه های خبری ما نشان می دهد که بسیاری از شهرهای ما که در اشغال نیروهای عراق بوده تا میزان نود درصد و گاه صد در صد به وسیله وسائل فنی و مهندسی و بر خلاف نص صریح مواد کنوانسیون چهارم ژنو نابود شده است. از آن میان از شهرهای هویزه، خرمشهر، قصر شیرین می توان نام برد. در مقابل، زبونی مقامات عراقی در اثبات ادعاهایشان مبنی بر بمباران شهرهای مرزی عراق کاملاً در گزارش مشهود است. آیا این سند عمق صلح دوستی و انسانیت مردم مورد تجاوز ما را - که در طول سه سال جنگ علی رغم اینکه روز و شب در معرض بمباران کور موشکی عراق قرار داشته اند، به تبعیت از دستورات اسلامی حاضر نشده اند مناطق شهری عراق را مورد حمله قرار دهند - نمی رساند؟

نمایندگان محترم!

اظهارات اخیر وزیر خارجه ی عراق را در این مجمع درباره ی صلح دوستی رژیم بعثی با عملکرد این رژیم در همین چند ماه اخیر نسبت به شهرهای پیرانشهر، گیلان غرب، بانه، مریوان و اندیمشک مقایسه کنید. وزیر خارجه عراق در حالی قیافه صلح دوستانه می گیرد که هنوز سنگفرش های شهرهای ما از خون تازه ی مردم کوچه و بازار و زن ها و بچه های بی پناه رنگین است.

ص: ۱۱۱

این گوشه کوچکی از جنایات رژیم بعثی است. چه کسی از عمق فاجعه ی نشت نفت که منافع بسیاری از کشورهای خلیج فارس و محیط زیست دریا را در معرض خطر جدی قرار داد، با خبر نیست و نمی داند که چگونه رژیم بعثی با پیوند مسئله ی مهار نفت به کل جنگ، در واقع منافع بسیار حیاتی کشورهای خلیج فارس را نیز قربانی اهداف پلید و مطامع ضد انسانی خود نموده است؟

خوشبختانه متخصصان فنی جمهوری اسلامی ایران در پی تلاشی عظیم و با ایثار و فداکاری و قبول مخاطرات توانستند یکی از چاه های نفت در حال نشت را مهار و از ریزش بیش از دو هزار بشکه نفت در روز در خلیج فارس جلوگیری نمایند. این اقدام علاقه و توانایی ما را در حفظ منافع کشورهای منطقه به خوبی نشان می دهد. اما آیا با وجود وحشیگری های رژیم صدام امکان حفظ منافع کشورهای منطقه وجود دارد؟ چه کسی تضمین می کند که همین فردا رژیم بعثی مجددا با صدور اعلامیه ای مشابه اعلامیه نظامی شماره ۱۰۱۶ مورخ ۲ / ۳ / ۱۹۸۲ این کشور که طی آن حمله به چاه های نفتی و تخریب آن را به عنوان یک موفقیت نظامی محسوب داشت، دست به حمله ی مشابه دیگری نزنند و منافع حیاتی کشورهای منطقه را مورد مخاطره قرار ندهد؟

نمایندگان محترم!

اگر شما یا پدران شما و همه کسانی که عزیزانشان قربانی تجاوزات فاشیسم شده است، در مراحل پایانی جنگ جهانی دوم که رژیم هیتلری روزهای آخر عمر خود را می گذرانید و نیروهای متحدین شهرهای اشغالی را یکی پس از دیگری آزاد می نمودند ناگهان و با حیرت شاهد بودید که شخص هیتلر طی یک مصاحبه رادیویی اعلام می دارد که خواهان صلح است، صلح را عمیقا دوست می دارد، تجاوزات متفقین را به سرزمین های اشغالی ارتش نازی محکوم می کند و متعجب است که چرا متحدین اهل مذاکره نیستند، چه احساسی می داشتید؟ اگر هیتلر این دورویی را نداشت، صدام حسین دارد.

آقای رئیس، دبیر کل محترم!

طی حملات موشکی اخیر عراق، در دو نوبت جمهوری اسلامی ایران را به سازمان ملل اطلاع داد که ظرف چند روز آینده حملات موشکی عراق به مناطق شهری و غیر نظامی آغاز خواهد شد. اسناد منتشره ی سازمان مورخ ۵ مه ۱۹۸۳ و ۴ آگوست ۱۹۸۳ شاهد این مدعا است. متأسفانه در هر نوبت پیش بینی ما تحقق یافت بی آنکه عکس العمل مناسبی از جانب سازمان ملل مشاهده شود. این روند تا کی می تواند ادامه یابد؟!

ص: ۱۱۲

هر چقدر که رژیم عراق به عمق جنایاتش بیفزاید ذره ای در اراده ی ملت مسلمان ما که به احقاق حقوق طبیعی شان تعلق گرفته است، خلل وارد نخواهد آورد.

تشدید این جنایات و استمرار تجاوزات رژیم بعث عراق، رسیدن به هر گونه صلح و توافقی را غیر محتمل و نامقبول ساخته است. ما کمترین جزء حقوق مان را مصالحه نخواهیم نمود. بدیهی است عواملی که بر سر راه این احقاق حقوق مانع ایجاد نمایند، مسئولیت واقعی ادامه جنگ را به عهده خواهند داشت. ما همین جا به ابرقدرت هایی که از یک سو ماشین جنگی رژیم عراق را تغذیه می کنند و از سوی دیگر با ایجاد تبلیغات وسیع دایر بر عدم امنیت خلیج فارس، برای حضور هر چه بیشتر نیروهای خود در منطقه زمینه سازی می نمایند، هشدار می دهیم که دود این آتش به چشم خودشان خواهد رفت. ما به جامعه ی بین المللی اطمینان می دهیم تا زمانی که بتوانیم منافع اقتصادی خود را در خلیج فارس حفظ کنیم، قادر خواهیم بود امنیت کامل این منطقه و عبور و مرور سالم کشتی ها را نیز طبق موازین و مقررات بین المللی تضمین نماییم. اطمینان داریم عملکرد ما تا به حال این توانایی را به خوبی نشان داده است. دفاع شرافتمندانه و موفق ما از سرزمین های خودمان و سرکوبی متجاوز ثمری جز صلح و امنیت و آرامش برای کشورهای منطقه به بار نخواهد آورد. صلحی که می تواند روابط نزدیک و دوستانه بر اساس احترام متقابل بین کشورهای منطقه را تحکیم بخشد. ما اعلام می داریم که بیش از این نمی توانیم شاهد عبور کشتی های پر از اسلحه از تنگه هرمز که به مقصد بنادر جنوبی خلیج فارس از سوی سوداگران مرگ برای رژیم بغداد ارسال می گردد، باشیم و در آینده نیز کنترل بیشتری بر تنگه اعمال خواهیم کرد. ما با قاطعیت می گوئیم که هر گونه صدمه به منافع حیاتی جمهوری اسلامی ایران در خلیج فارس انسداد کامل تنگه هرمز و توقف صدور نفت از این منطقه را به دنبال دارد. بدیهی است مسئولیت عواقب این امر به عهده ی آنهایی است که سلاح های پیشرفته در اختیار متجاوزان می گذارند. روی سخن بیش از همه به جانب دولت فرانسه است که بدون پرده پوشی و با یک گستاخی جاهلانه در این وادی قدم گذاشته است. ما به دولت سوسیالیست فرانسه هشدار می دهیم که شما یک قرن از تاریخ عقب هستید و می خواهید ادای استعمارگران قرن نوزدهم را در آورید، ولی بدانید که دنیا عوض شده و روزگار کشتی های توپ دار به سر آمده است. اگر به خود نیاید، شما یا هر متجاوز دیگری که قصد ما نماید، مطمئن باشید که خلیج فارس را گورستان شما خواهیم نمود. کشور ما سرزمین مردانی است که در میدان علم و مبارزه بارها سرنوشت جهان را رقم زده اند.

آقای رئیس!

متأسفانه دامنه این تعدیات و تجاوزات سراسر دنیا به خصوص جهان سوم را فرا گرفته است. به افریقا بنگرید ببینید چگونه میدان آزمندی های جهان خواران شده است. ما اعزام قوای نظامی، هواپیماهای جنگنده و تجهیزات جنگی از سوی فرانسه و امریکا را به چاد که به منظور ادامه سلطه گری استعمار فرانسه و غارت منابع طبیعی این کشور جنگ زده و محروم صورت می گیرد، شدیداً محکوم کرده، خواستار قطع فوری مداخلات استکباری در چاد می باشیم، متأسفانه دولت سوسیالیست فرانسه برای سرپوش نهادن بر شکست سیاست های اقتصادی خود به حمایت از دولت های متجاوز برخاسته و با صدور اسلحه و مهمات و نیروهای نظامی به کشورهای دیگر نه تنها کنوانسیون های بین المللی بلکه قطعنامه های شورای امنیت را، که خود امضا نموده، نقض کرده است.

هیئت نمایندگی جمهوری اسلامی ایران ضمن تجلیل از آزادی خواهی و فرهنگ غنی و سنت های با ارزش ملت فرانسه تجاوزات دولت سوسیالیست آن کشور به حقوق سایر ملل را به شدت محکوم می کند.

آقای رئیس!

سال هاست که ملت مسلمان صحرای باختری به رهبری پولیساریو، در راه نیل به استقلال و حق حاکمیت ملی خود مبارزه می کند ما از این مبارزات به حق قویا جانبداری نموده، خواهان پایان بخشیدن به اشغال نظامی صحرای مطابق مصوبات نوزدهمین اجلاس سران سازمان وحدت افریقا و سازمان ملل می باشیم. رژیم های دست نشانده در افریقا باید بدانند که خوش خدمتی به امپریالیسم و حرکت در جهت منافع ابرقدرت ها نفعی به حالشان ندارد. امروز ما مردم خاورمیانه و غرب آسیا بیش از هر زمان دیگر دردهای برادران افریقایی خود را احساس می کنیم، زیرا علاوه بر تجربیات مشترک دیگر، هر دو مردم به درجاتی مساوی دچار وحشی گری های رژیم نژاد پرست متجاوز می هستیم که به شدت از جانب امریکا حمایت می گردد. افریقای جنوبی به حق اسرائیل افریقا، نام گرفته است. صهیونیسم و تبعیض نژادی هر دو، پایگاه و مقصد واحدی دارند، قصد واحد آنها تجاوز به حقوق و آزادی های افراد و سلطه قهرآمیز بر سرزمین دیگران و در غایت بر هم زدن نظام روابط بین المللی از طریق بی اعتنایی به افکار عمومی جهان و منشور و قطعنامه های سازمان ملل متحد است. این دو نیرو می کوشند با حاکم کردن قانون جنگل در روابط بین المللی بعد از عبور از مرحله تجاوز به حقوق افراد، سرزمین های غصبی و حقوق ملت های آزاد جهان را لگدمال مطامع خود سازند.

ص: ۱۱۴

سازمان ملل متحد با تشخیص این بیماری که اساس روابط بین المللی را در معرض خطر قرار داده است و نظر به تعهداتی که از نظر حفظ حقوق انکار ناپذیر انسانی و احترام به حق تعیین سرنوشت ملل و تمامیت ارضی آنها دارد، لازم است با توسل به وسائل و روش های قاطع و مؤثر نسبت به محو کامل تبعیض نژادی و صهیونیسم از عرصه گیتی اقدام نماید و رسالت تاریخی خود را در اجرای مفاد منشور ملل متحد در رابطه با صلح و امنیت جهانی و حقوق بشر به انجام رساند.

آقای رئیس!

ما ضمن حمایت از حقوق حقه ی مردم تحت ستم نامیبیا خواستار خروج نیروهای اشغال گر دولت نژاد پرست افریقای جنوبی از آن سرزمین و جنوب آنگولا- بوده، از کشورهای انقلابی افریقا و نهادهای مترقی و بیشتر از همه از سواپو به عنوان نماینده واقعی مردم نامیبیا می خواهیم به تلاش خود در این زمینه بیفزایند.

ما کشورهای استعمارگر را که بر خلاف قطعنامه ها و اصول منشور ملل متحد از رژیم نژاد پرست و متجاوز پرتوریا حمایت می کنند، قویا محکوم می کنیم و از کشورهای خط مقدم از جمله آنگولا و موزامبیک و زیمبابوه در مبارزاتشان علیه افریقای جنوبی، حمایت می نمایم.

آقای رئیس!

وضعیت امریکای لاتین نیز بهتر از افریقا و خاورمیانه نیست. امریکا با مداخلات علنی در امور داخلی کشورهای این منطقه به ویژه نیکاراگوئه و السالوادور، علاوه بر نقض آشکار اصول منشور سازمان ملل متحد، امنیت و صلح جهانی را به مخاطره افکنده است. دولت جمهوری اسلامی ایران ضمن محکوم کردن این سیاست ها حرکت نیروهای رزمنده را که علیه سلطه شیطان بزرگ پیا خاسته و با حکومت های دست نشانده ی آن مبارزه می نمایند ستایش می کند و حمایت بی دریغ خود را از مبارزه رهایی بخش آنان اعلام می دارد.

ما معتقدیم تصمیمات مندرج در اعلامیه ی کونتادورا می تواند اساس مناسبی برای حل مسائل امریکای لاتین و جلوگیری از تجاوزات و مداخلات خارجی باشد، وقت آن است که مردم پیا خواسته در سراسر گیتی به همه ی تجاوزگران و سلطه جویان بفهمانند که هیچ ملتی نیازمند به قیمومیت ابرقدرت ها نیست. وقت آن است که ملت هایی که در نتیجه ی توطئه ابرقدرت ها دچار شکاف و جدایی از یکدیگر شده اند همبستگی فرهنگی و ملی خود را بازیابند.

اجازه می خواهم نظر دولت جمهوری اسلامی ایران را درباره ی مسئله ی خطیر مسابقه ی تسلیحاتی عنوان نمایم. دومین اجلاس ویژه مجمع عمومی برای خلع سلاح، به علت

کارشکنی ابرقدرت‌ها، اگرچه با شکست مواجه شد ولی کمیته خلع سلاح ژنو را مأمور کرد که برای سی و هشتمین اجلاس مجمع عمومی یعنی اجلاسی که در پیش روی خود داریم، یک برنامه جامع خلع سلاح که مورد توافق کلیه کشورهای باشد تهیه و ارائه نماید. آیا این کمیته در انجام وظیفه محوله توفیقی حاصل نموده است یا اینکه باز هم باید کشورهای جهان در ترس و وحشت و اضطراب ناشی از سلطه جویی ابرقدرت‌ها خود را با مذاکرات بی نتیجه و سرگرم کننده فریب دهند. مذاکرات دو جانبه‌ی امریکا و شوروی درباره محدودیت سلاح‌های میان برد و همچنین مذاکرات مربوط به سلاح‌های استراتژیک که سرنوشت بیش از چهار میلیارد مردم جهان با آن رقم زده می شود در چه وضعیتی است؟

مراحل اجرایی تصمیم برای استقرار بیش از پانصد موشک با کلاهک هسته‌ای و از جمله موشک‌های پرشینگ ۲ و کروزر در اروپا آغاز گردیده است و این منطقه از جهان به صورت انبار باروتی مبدل شده که حتی با یک اشتباه و محاسبه غلط و یک جرقه‌ی کوچک به یکباره کشورهای زیادی در این قاره را قربانی مطامع ابرقدرت‌ها خواهد ساخت و از لهیب شعله‌های این فاجعه سایر نقاط جهان نیز مصون نخواهند بود.

این نوع استدلال نادرست شوروی که در صورت استقرار این موشک‌ها از طرف غرب، شوروی نیز به تقویت موشکی خود در اروپا خواهد پرداخت، در حقیقت به گونه‌ای دیگر منطق غلط امریکا را در مورد مخالفت با برگزاری کنفرانس اقیانوس هند به بهانه حضور نیروهای اشغال‌گر شوروی در افغانستان، موجه جلوه خواهد داد.

تاریخ برگزاری کنفرانس مهم اقیانوس هند که برای سال ۱۹۸۳ تعیین شده بود برای چندمین بار باز هم به تعویق افتاده است. ما از تغییر موضع پاره‌ای از کشورها، که تاکنون با برگزاری این کنفرانس مخالف بودند و اینک با درک واقعیات و تشخیص ضرورت این امر مهم، در جهت پیشبرد مفاد قطعنامه‌ی مجمع عمومی، گام برمی دارند استقبال می کنیم و امیدواریم که سایر مخالفان برگزاری این کنفرانس نیز به آنان تاسی جویند.

صلح و امنیت بین‌المللی اینک بیش از هر زمان دیگری نیازمند آن است که منطقه اقیانوس هند از رقابت تسلیحاتی ابرقدرت‌ها دور بماند و این اقیانوس به یک حوزه‌ی عاری از سلاح‌های هسته‌ای مبدل شود.

در سال گذشته با طرح تعهد یک‌جانبه (NOFIRSTUSE) مختصر نورامیدی به دل‌های نگران و مضطرب تائید و این خوش‌بینی قوت گرفت که دیگران هم با اعلام تعهد متقابلی، حتی در مرحله‌ی حرف، نیز گامی در جهت تسلی خاطر جهانیان بردارند ولی متأسفانه عملکرد دو ابرقدرت نشان داد که این گونه اظهارات چه در مورد «اولین

به کار گیرنده سلاح هسته ای» و چه در مورد «کاهش هزینه های تسلیحاتی و کنترل آن» و یا «تقلیل موشک های استراتژیک مستقر در زمین (S.L.B.M)» جز مانور سیاسی و بهره برداری تبلیغاتی، هدف دیگری را دنبال نمی نماید.

آقای رئیس!

اکنون اجازه می خواهم که اشاره ای به وضعیت اقتصادی جهان بنمایم. اتخاذ سیاست های حمایتی دفاعی و نیز سیاست های انقباضی مالی توسط کشورهای پیشرفته، موجب تداوم کاهش تجارت جهانی گردیده است. کاهش فاحش قیمت کالاهای اساسی و افزایش هم زمان قیمت صادرات صنعتی کشورهای توسعه یافته، به وخیم تر شدن هر چه بیشتر رابطه ی مبادله منجر شده است. تشدید بحران پولی و مالی جهانی به ویژه به خاطر سیاست های ایالات متحده امریکا و متحدان صنعتی اش و اعمال محدودیت های گوناگون در طریق دسترسی جهان سوم به منابع مالی و امتیاز بازارهای سرمایه داری بین المللی و تکنولوژی، بحران اقتصادی کنونی را وخیم تر و روند رشد و توسعه ی کشورهای جهان سوم را شدیداً مختل کرده است. افزایش سرسام آور حجم بدهی های کشورهای توسعه نیافته و مشکلات سیاسی و اقتصادی فلج کننده ناشی از آن، تنها یکی از مظاهر چنین بحرانی است.

البته نباید فراموش کرد که بر خلاف ادعای سلطه گران بین المللی، مشکلات کنونی در اقتصاد جهانی در وجود و عملکرد نظام غیر عادلانه سرمایه داری جهانی و سلطه تاریخی اقلیت بر اکثریت نهفته است و لذا ماهیت ساختاری و ریشه ای داشته و به هیچ وجه ادواری نمی باشد.

آقای رئیس!

همچنان که به خوبی واقفید مستکبرین و سلطه گران بین المللی مخالف هر گونه اصلاح و تغییر در نظام اقتصادی حاکم بر جهان بوده و حتی در مقابل کمترین خواسته های مشروع و به حق کشورهای تحت ستم به سختی مقاومت می ورزند. اتخاذ روش های منفی در برابر شروع جدی مذاکرات برای برقراری نظام جدید اقتصادی بین المللی و طرفه روی از مذاکرات جهانی علی رغم ادعاهای پرطمطراق شان مبنی بر تفاهم و همکاری در زمره ی سیاست های مخرب و منفی سلطه گران بین المللی، به ویژه ایالات متحده امریکا می باشد. صندوق بین المللی پول و بانک جهانی توسط امریکا و متحدان پیشرفته اش یکی دیگر از مجاری اعمال فشار و اخلال در جهت جلوگیری از تحقق خواسته های جهان سوم به شمار می رود.

سیاست کشورهای عضو سازمان همکاری توسعه ی اقتصادی و به خصوص ایالات متحده

امریکا در جریان ششمین کنفرانس آنکتاد در بلگراد به روشنی بیان گر طرح ها و انگیزه ها و هم چنین روش هایی است که بدان اشاره شد. بن بست حاصله در کنفرانس بلگراد و عدم موفقیت آن در اتخاذ هر گونه اقدام مثبت و کارساز در کلیه زمینه های مورد بحث در کنفرانس نتیجه بسیار منطقی سرسختی و خودمحوری منفعت طلبانه این کشورها می باشد.

آقای رئیس!

به کرات گفته شده که مذاکرات جهانی جدی و پیگیر اولین گام در جهت حل و رفع بحران اقتصادی بین المللی و نیز ایجاد تغییرات ساختاری در نظام کنونی می باشد. ما معتقدیم بدون محو کامل آثار استکباری ابرقدرت ها در سرنوشت کشورهای جهان سوم و قطع دست ایادی دست نشانده ی آنها در این کشورها، این مذاکرات راه به جایی نخواهد برد. ما همچنین معتقدیم که راه حل های جزئی و محدود و از آن جمله انجام مذاکرات در چارچوب سازمان های تخصصی (که عمدتاً توسط امریکا کنترل می شوند) و نیز توسل به ترتیبات دو جانبه در مقابل چند جانبه در روابط مالی، جز در خدمت حفظ کنترل مستکبران بر این نهادها و استمرار سلطه تاریخی و نهادی شدن هر چه بیشتر شرایط بحرانی کنونی نمی تواند باشد.

آقای رئیس!

ما نظام کنونی بین المللی را، مبنی بر تقسیم جهان دو قطب غرب و شرق، مردود می شماریم و اعتقاد داریم توازن وحشت حاکم بر جهان، که صلح ناپایدار کنونی بر آن مبتنی است، نمی تواند راهگشای تأمین صلح و امنیت و سعادت ملت ها باشد. بلوک بندی و صف آرایی و اتکا به پیمان های نظامی اثر سوء و مخرب خود را به منصفه ی ظهور رسانیده و موجب شده است جهانیان همواره بر لبه پرتگاه جنگ قرار گیرند.

از فردای جنگ جهانی دوم تاکنون زمانی را به خاطر نداریم که دنیا از آتش جنگ های محلی و ناآرامی و تشنج و احساس خطر فارغ بوده باشد. ابرقدرت ها چنان در توجیه تجاوزکاری هایشان صحبت از به خطر افتادن منافع حیاتی خود می کنند که گویی در سراسر گیتی و در همه کشورها برای ایشان حقوقی طبیعی نهفته است. آیا به جز یک احساس تفوق نژادی، قدرت گرایان را بر این باور داشت که ملت های دیگر را نیازمند قیومیت خود بدانند؟ صحبت از منافع فرانسه در خلیج فارس، منافع شوروی در افغانستان و آسیا و آفریقا و منافع امریکا در سراسر گیتی، آیا پایه و اساسی غیر از این دارد؟ آیا هیتلر غیر از این می گفت؟

متأسفانه این منطق تنها در سطح ابرقدرت ها محدود نمانده بلکه به سرعت به

دست پروردگان آنها نیز سرایت یافته است، اعلامیه های نظامی رژیم صدام، بیانه های سیاسی رژیم صهیونیستی و موضعگیری های رژیم افریقای جنوبی را ببینید که چگونه مشحون از این منطق است آیا منافع دولت فرانسه بر حفظ منابع حیاتی و کیان دو ملت ایران ایران و عراق ارجحیت دارد؟

آقای رئیس!

ما به تعالیم عالییه ی اسلامی معتقدیم که انسان ها همه با هم برابرند و هیچ انسانی حق ندارد با قبول زور و منطق تبعیض نژادی، که منطق معمول ابرقدرت هاست، تذلیل و تخفیف ناشی از حاکمیت زورگرایان را به خود بخرد. لذا معتقدیم که در اثر حرکت دسته جمعی کشورهای زیر سلطه باید به سلطه جویی ابرقدرت ها خاتمه داده شود.

ما بر این باور هستیم که تقویت جنبش عدم تعهد با تأکید بر اصول عدم تعهد، راه آزادی ملل ستمدیده از سلطه ابرقدرت ها را هموار می سازد. در شرایطی که جهان دوره ای بحرانی و دشوار را طی می کند و سازمان ملل متحد به علت کارشکنی ابرقدرت ها عملاً قادر به پاسخگویی به معضلات عدیده گیتی نیست، نقش نهضت عدم تعهد در مقابله با بحران ها و تشنجات جهانی بیش از همیشه می تواند مهم و مؤثر باشد. این توفیق موكول به آن است که نهضت بتواند با قاطعیت خود را از وجود دست نشانندگان ابرقدرت ها، که در ظاهر ادعای عدم تعهد و در واقع درصدد تأمین منافع استکبار جهانی در حرکت جنبش هستند، تصفیه کنند و بدین وسیله سلامت، حرکت صحیح و رشد خود را تضمین نمایند. موفقیت هایی که جنبش عدم تعهد در ارائه راه حل برای پاره ای از مسائل جهانی به دست آورده است و همچنین احساس مسئولیت غالب کشورهای عضو جنبش نسبت به سرنوشت آینده آن این نوید را می دهد که جنبش نقش تاریخی بزرگ و مؤثری را در سیاست های آینده ی جهانی بر عهده گیرد.

آقای رئیس، نمایندگان محترم!

اگر چه تا به حال کوشش های سازمان ملل متحد در اجرای اصول اولیه ی منشور ملل متحد با عدم موفقیت رو به رو بوده و علی رغم تلاش هایی که به عمل آورده، نتوانسته است گام های مؤثری در سطح جهانی در جهت حصول هدف های مورد نظر بردارد، مع هذا اجازه می خواهم که در پایان یک بار دیگر از صمیم قلب آرزو نمایم که مجمع بتواند گریبان خود را از دست قدرت های سلطه گر، که پیکر سازمان ملل متحد را به بند کشیده اند، رها ساخته و در اهداف خود توفیق یابد.

والسلام علی عبادالله الصالحین - متشکرم

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۰۱۹

- ۳۰ سپتامبر ۱۹۸۳ (۸ مهر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۹ سپتامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً به اطلاع می‌رسانم که در تاریخ ۲۷ سپتامبر ۱۹۸۳ رادیو بغداد اعلام کرد که دولت بعث عراق قصد دارد حملات علیه اهداف غیر نظامی داخل خاک ایران را آغاز کند « که ماهیت آن تدافعی نخواهد بود و صرفاً تأثیر منفی بر روحیه نظامی و سیاسی دشمن خواهد داشت ». به طوری که تجربه نشان داده این قبیل اعلامیه‌های عراق نشان دهنده قصد و نیت دولت آن کشور می‌باشد که بمباران اهداف مسکونی ایران را از سر گیرد و غیر نظامیان بی‌گناه را به قتل برساند و یا خانه‌ها و وسایل معیشتی آنها را از بین ببرد. این قبیل نگرش جنایتکارانه نسبت به غیر نظامیان ایران، ویژگی اصلی رژیم حاکم بر عراق است و آن نگرشی است که تنها با بی‌تفاوتی مجامع بین‌المللی تقویت شده که رژیم عراق جنایات مکرری را علیه بشریت مرتکب شود.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۰۴۹

- ۱۸ اکتبر ۱۹۸۳ (۲۶ مهر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۴ اکتبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

احتراماً متن اعلامیه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران را درباره آلودگی نفتی در خلیج فارس به پیوست ارسال می‌نمایم.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

پیوست

اطلاعیه وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران - تهران ۱۷ اکتبر ۱۹۸۳

حوزه نفتی نوروز در شمالی ترین بخش خلیج فارس در منطقه بهرگان را جنگنده های عراقی مورخ ۲۷ ژانویه ۱۹۸۳ بمباران کردند که دکل چاه نفتی شماره ۳ آن خسارت دید و نشت نفت خام به آب های خلیج فارس شروع شد. این اقدام تجاوزگرانه نقض آشکار مقررات سازمان منطقه ای محافظت از محیط دریایی که هم ایران و هم عراق عضو آن هستند، به شمار می رود. این مقررات دقیقا حملات نظامی به تأسیسات نفتی را ممنوع کرده است. همچنین به چاه های دیگری در حملات بعدی عراق خسارت وارد گشت. این اقدامات نشان دهنده تشدید آشکار جنگ از سوی عراق بوده و تخریب آمرانه حیات دریایی را در خلیج فارس که از منافع مشترک مردم کل منطقه محسوب می شود، باعث شده است.

دولت جمهوری اسلامی ایران ضمن اعلام نگرانی شدید خود درباره محیط دریایی خلیج فارس، خواستار یافتن راه های جلوگیری از آلودگی بیشتر آب این دریا می باشد. همچنین از کلیه تلاش ها و ابتکاراتی که جهت متوقف ساختن تحرکات نابخردانه دولت عراق صورت می گیرد، حمایت می نماید. مخالفت عراق با تضمین سلامتی متخصصان نفتی، خوی تجاوزگرانه دیگر عراق را نشان می دهد که در این شرایط متخصصان خارجی از تعمیر خسارات وارده به تأسیسات و متوقف ساختن نشت نفت خودداری ورزیدند، اما متخصصان ایرانی این مهم را علی رغم این شرایط به عهده گرفتند و موفق شدند نشت نفت در چاه شماره ۳ در ۸۰ فوتی زیر سطح دریا را با تلاش های مضاعف خود و بدون کمک فنی خارجی مهار سازند. کار بر روی سایر دکل های خسارت دیده در حال انجام است.

با توجه به تهدیدات اخیر عراق در حمله به تأسیسات نفتی سواحل ایران و موضوع سالم نگهداشتن محیط دریایی در خلیج فارس یک بار دیگر وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران بنا به وظیفه خود به کشورهای ساحلی خلیج فارس نسبت به خطرات روز افزون سیاست های غیر مسئولانه عراق در تهدید سالم سازی محیط دریایی آب های مشترک که مسئله حیاتی برای مردم کلیه کشورهای ساحلی محسوب می شود، هشدار می دهد. ضرورت دارد که این مسئله حیاتی قبل از اینکه تبدیل به یک فاجعه گردد مورد توجه قرار گیرد زیرا تجربه نشان داده که عراق هیچ علاقه ای نسبت به تعهدات خود جهت حفظ محیط دریایی خلیج فارس از خود نشان نمی دهد. ایران نه تنها مسئولیت هرگونه تهدیدات شرایط فعلی را ناشی از ماجراجویی نظامی عراق می داند بلکه نمی بایست از این رژیم انتظار داشت اعمال شیطانی عمدی مشابهی را علیه سایرین انجام ندهد.

- شماره سند شورای امنیت: S/۱۶۰۵۳

- ۱۹ اکتبر ۱۹۸۳ (۲۷ مهر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۹ اکتبر سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم به اطلاع می‌رسانم که در ۱۱ اکتبر ۱۹۸۳ عراق جنایات دیگری را علیه انسانیت با بمباران مناطق غیر نظامیان بی‌گناه در شهر مریوان مرتکب شد. این حملات به مرگ ۳ نفر و مجروح شدن ۲۰ نفر و تخریب تعدادی از ساختمان‌های مسکونی منجر شد.

حملات هوایی نیز علیه مناطق مسکونی بانه در ۱۵ اکتبر صورت گرفت که در نتیجه آن ۲۰ نفر کشته و ۵۰ نفر مجروح شدند و چندین خانه مسکونی از بین رفت. این حملات از جدیدترین عملیات‌های بمباران بی‌شمار رژیم بعثی عراق پس از انتشار گزارش هیئت حقیقت‌یاب اعزامی شما به ایران و عراق جهت ارزیابی خسارات عمدی وارده به غیر نظامیان می‌باشد. این گزارش اگر چه به خاطر محدودیت‌های زمانی کامل نیست، اما به وضوح نشان‌دهنده عدم رعایت حقوق بین‌الملل بشر دوستانه در مورد جان غیر نظامیان در زمان جنگ می‌باشد.

سماجت عراق در تکرار اقدامات جنایتکارانه خود علیه غیر نظامیان ایران مستقیماً ناشی از این حقیقت است که جامعه بین‌المللی و شورای امنیت به طور ضمنی از این قبیل اقدامات عراق با سکوت خویش حمایت کرده‌اند.

عدم اقدام از سوی شورای امنیت در رابطه با گزارش هیئت حقیقت‌یاب نشان‌دهنده دوری جستن شورای امنیت از واقعیت‌های مناقشه‌رو به رشد میان ایران و عراق می‌باشد. مردم ایران این جنایاتی را که رهبران عراق علیه غیر نظامیان ایران مرتکب می‌شوند، عامل اصلی ادامه مناقشه میان دو کشور قلمداد کرده و اعتقاد دارند که قبل از اینکه گامی برای ایجاد صلح واقعی برداشته شود، مسئول این جنایات می‌بایست به عدالت سپرده شود.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۵۲۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۰۶۱

- ۲۱ اکتبر ۱۹۸۳ (مهر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۰ اکتبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً به اطلاع می‌رسانم که ایران حمله نظامی به مقیاس وسیعی را علیه عراق در بخش شمالی به منظور نفوذ در خاک تحت حاکمیت عراق و اشغال شهر پنجوین، آغاز کرده است.

در این مورد مایلیم خاطر نشان سازم، در حالی که نیروهای نظامی عراق هم اکنون درگیر پاسخ به جدیدترین اقدام تجاوزگرانه و از بین بردن نیروهای متجاوز می‌باشند، دولت جمهوری عراق این حق را برای خود محفوظ می‌دارد که به نیروهای متجاوز ایران هر کجا که لازم باشد به خاطر دفاع از حاکمیت، امنیت و منافع حیاتی عراق پاسخ گفته و به متجاوزان ایران بفهماند که تلاش‌های بیهوده شان و پافشاری در طولانی نمودن جنگ، بر خلاف اراده شورای امنیت و مجامع بین‌المللی بوده و به دست یابی به اهداف... منجر نخواهد شد.

ریاض القیسی نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۰۷۱

- ۲۵ اکتبر ۱۹۸۳ (آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۳ اکتبر ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

احتراماً عطف به سند (S / ۱۶۰۶۱) شورای امنیت حاوی متن نامه نمایندگی دائمی عراق درباره تهاجم نیروهای مسلمان ایران علیه عراق که وی آن را تلاش‌های بیهوده و اصرار بر طولانی ساختن جنگ در برابر اراده شورای امنیت و جامعه بین‌المللی نامیده

ص: ۱۲۳

است، می خواهم برداشت نادرست نمایندگی عراق را در مورد «اراده جامعه بین المللی» تصحیح نمایم.

محتوای نامه نمایندگی دائمی عراق بر برداشت دولت متبوعش دلالت دارد که اراده جامعه بین الملل را تنها به عدم طولانی شدن جنگ معطوف ساخته است. منش سازمان ملل که یکی از مظاهر اراده جامعه بین المللی بوده و دولت عراق نیز به پای بندی به اصول آن متعهد شده است، تمامی دولت ها را با عبارات صریح از توسل به جنگ قبل از بکارگیری کلیه ابزارهای صلح آمیز جهت حل و فصل مناقشات، بر حذر نگه داشته است. عدم توجه به این اصول منشور از طرف هر دولتی، بهترین دلیل بر بی توجهی به کل اصول منشور است.

عراق به طور یک جانبه تصمیم گرفت مناقشات مرزی خود با ایران را در جنگ تمام عیار تجاوزگرانه اش در اشغال ایران در سپتامبر ۱۹۸۰، تشدید نماید. این کشور به ابزارهای موجود برای حل و فصل مسالمت آمیز مناقشات بر اساس قرارداد مرزی دو جانبه ۱۹۷۵ و حسن همجواری میان ایران و عراق و نیز اصول مندرج در منشور از جمله مراجعه به شورای امنیت، متوسل نشده و هر گونه ادعای این کشور جهت احترام به «اراده جامعه بین المللی» که اکنون عدم احترام به آن بر همگان آشکار شده، چیزی جز دورویی صرف نیست و چهره واقعی رژیم عراق را به خوبی برملا ساخته است. این قبیل دورویی به هیچ وجه از مسئولیت عراق به خاطر نقض حقوق بین المللی بشر دوستانه در حملات وحشیانه و عمدی به غیر نظامیان در ایران نخواهد کاست.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۱۲۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۰۹۲

- ۲۸ اکتبر ۱۹۸۳ (۶ آبان ۱۳۶۲)

طرح قطعنامه (۵۴۰) توسط کشورهای گویان توگو و زئیر

با بررسی مجدد موضوع تحت عنوان «وضعیت میان ایران و عراق»؛

با یادآوری قطعنامه ها و بیانیه های شورا که در آن از جمله آتش بس همه جانبه و پایان عملیات نظامی میان طرفین خواسته شده است؛

ص: ۱۲۴

با یادآوری گزارش مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ (S / ۱۵۸۳۴) دبیرکل در مورد هیئت اعزامی منتخب وی جهت بازدید مناطق غیر نظامی در ایران و عراق که مورد حملات نظامی قرار گرفته اند و قدردانی از دبیرکل به خاطر تقدیم گزارش واقع بینانه، متوازن و عینی در این مورد؛

و نیز با ابراز قدردانی از تشویق ها و کمک ها و همکاری هایی که دولت های ایران و عراق نسبت به هیئت اعزامی دبیرکل مبذول داشته اند؛

با ابراز تأسف مجدداً از مناقشه میان دو کشور که منجر به خسارات هنگفت جانی و زیان های فراوان به شهرها، اموال و تأسیسات زیربنایی اقتصادی شده است، با تأیید لزوم بررسی واقع بینانه علل جنگ؛

۱- از دبیرکل تقاضا می نماید تا با کوشش های میانجیگرانه خود میان طرفین به منظور نیل به حل اختلاف به نحو کامل و عادلانه و شرافتمندانه که مورد قبول هر دو طرف باشد، ادامه دهد.

۲- نقض حقوق انسانی و بشر دوستانه، مخصوصاً مفاد کنوانسیون ۱۹۴۹ را در کلیه زمینه های آن محکوم می کند و خواستار توقف فوری کلیه عملیات های نظامی علیه هدف های غیر نظامی از جمله شهرها و مناطق مسکونی است.

۳- حق کشتیرانی و بازرگانی آزاد را در آب های بین المللی مورد تأکید قرار داده و از کلیه کشورها می خواهد که بلافاصله به خصومت ها در منطقه خلیج (فارس) از جمله خطوط دریایی آبراه های قابل کشتی رانی، بنادر، پایانه ها، تأسیسات دور از ساحل و همه ی بنادری که به طور مستقیم یا غیر مستقیم به دریا راه دارند، پایان داده و به تمامیت ارضی دیگر کشورهای ساحل احترام بگذارند.

۴- از دبیرکل درخواست می نماید که با طرفین در مورد راه های توقف خصومت، از جمله احتمال اعزام ناظران سازمان ملل مشورت نماید و گزارش نتیجه این مشورت ها را به شورای امنیت تسلیم نماید.

۵- از هر دو طرف می خواهد که از هر اقدامی که صلح و امنیت بین المللی و همچنین حیات دریایی در منطقه خلیج (فارس) را در معرض مخاطره قرار می دهد، خودداری ورزند.

۶- بار دیگر از کلیه کشورها می خواهد که حداکثر خویشتنداری را درباره اقداماتی که ممکن است به افزایش و گسترش مناقشه منجر شود، به کار برند و بدین ترتیب اجرای این قطعنامه را تسهیل نمایند.

۷- از دبیرکل درخواست می نماید که در مورد اجرای فوری و مؤثر این قطعنامه با طرفین به مشورت پردازد.

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۰۴

- ۳۱ اکتبر ۱۹۸۳ (۹ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

پیرو نامه مورخ ۲۳ اکتبر ۱۹۸۳ (S / ۱۶۰۷۱) خود احتراماً به اطلاع می‌رسانم که در ۲۰ اکتبر ۱۹۸۳، نیروهای مسلمان ایران عملیاتی را در منطقه کردستان در مرز ایران و عراق به منظور عقب راندن واحدهای توپخانه عراق آغاز کردند تا شهرهای مرزی ایران را از تیررس خارج ساخته و غیر نظامیان از تهدید به مرگ و تخریب خانه‌ها رهایی یابند. در نخستین روزهای عملیات، نیروهای مسلمان ایران موفق شدند دشمن را چند مایل به عقب رانده و پادگان گرمک را تصرف نمایند که از آن به عنوان پایگاه مقدم عملیات‌ها و تدارکات ضد انقلابیون ایرانی با همیاری مستقیم عوامل رژیم بعث عراق مورد استفاده قرار می‌گرفت. از این پادگان که به عنوان زندان نیز استفاده می‌شد ۴۵ ایرانی که ضد انقلابیون آنها را زندانی کرده بودند، آزاد شدند. یکی از این زندانیان آزاد شده چگونگی قتل عام سایر زندانیان به دست ضد انقلابیون را توضیح داد. همانند کلیه عملیات‌های نظامی، نیروهای مسلمان ایران حداکثر تلاش را به کار گرفته‌اند تا اصول اخلاقی اسلام و حقوق بین‌المللی جنگ نقض نگردد. نیروهای نظامی عراق که قادر نیستند در جبهه‌های نبرد رو در رو شوند یکبار دیگر به حملات خائنه و ضد انسانی علیه غیر نظامیان ایران متوسل شدند. در ۲۲ اکتبر ۱۹۸۳، مناطق مسکونی شهر دزفول و مسجد سلیمان با موشک‌های زمین به زمین هدف قرار گرفت که باعث کشته شدن بیش از ۱۲۰ تن از غیر نظامیان بی‌گناه گردیده که ۸۲ نفر آنها کودک بودند و نزدیک به ۴۵۰ نفر دیگر مجروح شدند، تعداد زیادی از خانه‌ها و مغازه‌ها از بین رفت. مناطق مسکونی شهر مریوان نیز هدف بمباران هوایی قرار داشت که متحمل تلفات و تخریب بسیاری گردید.

این اقدامات وحشیانه عراق همراه با عملیات‌های مشابه بی‌شماری که در این اواخر شاهد هستیم حقیقتی را آشکار می‌سازد که ژست‌های صلح دوستی عراق در سازمان‌های بین‌المللی صرفاً تلاشی برای منحرف ساختن افکار عمومی بین‌المللی از واقعیت‌های جبهه قلمداد شده تا ماهیت وحشیانه رژیم حاکم بر عراق را موجه نشان دهد.

ص: ۱۲۶

گزارش های دریافتی از واحدهای نیروهای نظامی ایران مستقر در تپه های مشرف به شهر پنجوین و ملاحظه اقدامات نیروهای نظامی عراق در این شهر، حاکی از آن است که عمدا قسمت هایی از شهر، یا شاید تمامی آن را از بین برده اند، صدای انفجارات شنیده می شود و دود از قسمت های مختلف شهر برخاسته است، در همین حال با استفاده از ماشین های سنگین عمدا بخش هایی از شهر تخریب می گردد که از بخش های شرقی شروع گردیده است. فرماندهی مشترک نیروهای مسلح ایران در جبهه به دلایل ذیل به این اقدامات عراق مظنون هستند:

الف - عراق که منتظر است رزمندگان مسلمان ایران بر شهر فائق شوند، تصمیم گرفته است تأسیسات مهم را جهت عدم تصرف آنها از بین ببرد.

ب - عراق موقعیت را غنیمت شمرده تا ایران را مقصر هر گونه تخریب قلمداد نماید و وانمود سازد که نیروهای نظامی ایران در این شهر خود باعث تخریب شده اند، بنابراین به طور عبث تلاش دارد سابقه ذلت بار خود را در جنایات مداومش علیه غیر نظامیان ایران، تعدیل نموده و آن را موجه جلوه دهد.

ج - عراق می خواهد به اقداماتی در پنجوین دست بزند و آن را بهانه ای جهت آغاز حملات وحشیانه علیه غیر نظامیان بی گناه در ایران قرار دهد.

با توجه به گسترش این درگیری ها، دولت جمهوری اسلامی ایران از جناب عالی درخواست دارد که نماینده خود را به منطقه اعزام کرده تا مجددا شاهد این واقعیت ها در صحنه باشند و گزارش هیئت حقیقت یاب اعزامی به ایران و عراق که طی سند S/ ۱۵۸۳۴ شورای امنیت منتشر شد، به روز تکمیل گردد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۱۲۹

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۱۷

- ۳ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۲ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیرکل

پیرو نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۳ خود (S/ ۱۶۱۰۴)، بنا به اطلاع دولت متبوعم به اطلاع می رسانم که مورخ ۲۹ اکتبر ۱۹۸۳، رژیم بعثی عراق جنایت دیگری را علیه

ص: ۱۲۷

انسانیت با بمباران اخیر خود علیه غیر نظامیان بی گناه ایران در شهرهای مسجد سلیمان و بهبهان در ساعات ۱۷:۰۱ و ۱۷:۱۵ به وقت محلی مرتکب شده است. پیامدهای این حملات به شهید و مجروح شدن ۴۷۴ دانش آموز و تخریب ۱۰۰ واحد مسکونی در بهبهان و نیز شهادت ۶ نفر در مسجد سلیمان منجر شد.

نخستین حمله هوایی وحشیانه رژیم ضد انسانی عراق علیه مدارس و مناطق مسکونی بهبهان طی هفته قبل و نیز حمله مذکور، ۹۴ شهید بر جای گذاشته که ۷۴ نفر آنها دانش آموز سنین ۱۲ و ۱۵ ساله می باشند.

ادامه این بمباران های وحشیانه علیه مدارس و مناطق غیر نظامی مسکونی و سکوت آشکار سازمان ملل تنها کمک می نماید که رژیم بعثی عراق به اقدامات جنایتکارانه تشویق شود. مردم و دولت جمهوری اسلامی به جای توسل به اقدامات تلافی جویانه مشابه این قبیل اقدامات جنایتکارانه، پاسخی متناسب در جبهه نبرد خواهند داد و تردیدی در ادامه آن نخواهند داشت.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۳۰

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۶۵۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۲۰

- ۳ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۲ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً به پیوست متن بیانیه ذیل را که بیانگر موضع رسمی دولت عراق در مورد قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت مصوب ۳۱ اکتبر ۱۹۸۳ می باشد ارسال می دارم.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

متن بیانیه

دولت عراق صادقانه با شورای امنیت به منظور دست یابی به قطعنامه ای عادلانه و شرافتمندانه در مورد مناقشه خود با ایران همکاری کرده و به این همکاری ادامه خواهد داد.

ص: ۱۲۸

دولت عراق قطعنامه هایی که شورا به تصویب رسانده از جمله قطعنامه های ۴۷۹ مورخ ۲۸ سپتامبر ۱۹۸۰، ۱۹۸۰ مورخ ۱۲ جولای و ۵۲۲ مورخ ۴ اکتبر ۸۲ را پذیرفته است. بنابراین، از قطعنامه ۵۴۰ که شورای امنیت دیروز ۳۱ اکتبر ۱۹۸۳ نیز تصویب کرد، استقبال می نماید. مایلم در این خصوص نیز موارد ذیل را به اطلاع برسانم.

۱- دولت عراق مایل است یادآور شود که همیشه از طرف ایرانی خواسته است که از حمله به اهداف غیر نظامی پرهیز نماید و نسبت به پیامدهای اصرار ایران در متوسل شدن به چنین اقداماتی، هشدار داده است. همچنین قبلا از طرف ایرانی خواسته است که به توافق صورت گرفته تحت نظارت سازمان ملل یا سایر مجامع بین المللی در اجتناب از حمله به اهداف غیر نظامی، پاسخ مثبت دهد.

بنابراین دولت عراق از پاراگراف ۲ قطعنامه استقبال نموده و آمادگی اش را جهت اجرای آن اعلام می دارد. در ضمن آنچه حائز اهمیت است تعهدات طرف دیگر با ضمانت شورای امنیت در چارچوب نظارتی مؤثر جهت اجرای دقیق قطعنامه مورد نظر است.

دولت عراق همچنین تأکید می نماید که پاسخ مثبت به کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو از ضرورت حائز اهمیتی برخوردار بوده و خصوصا توجه شما را به نقض آشکار بخشی از کنوانسیون سوم ژنو در مورد رفتار با اسیران عراقی جنگ توسط دولت ایران جلب می نمایم.

۲- دولت عراق پاراگراف ۳ قطعنامه مذکور را پذیرفته است. به هر حال، این پذیرش مشروط به پذیرفتن آن از سوی طرف دیگر می باشد و به آمادگی کامل و صادقانه طرف مقابل بستگی خواهد داشت که آن را بدون طرح هیچ گونه موانعی اجرا کند. طرف دیگر باید قطعنامه مصوب شورای امنیت را رد کند یا آن را بپذیرد و در اجرای صادقانه و دقیق آن سنگ اندازی ننماید. دولت عراق این حق را برای خود محفوظ نگاه می دارد که گام های لازم را جهت نگهداری و حفظ منافع حیاتی عراق بردارد و با هر ابزار ممکن از اینها دفاع کند. در صورتی که اگر طرف دیگر در آسیب رسانی به منافع ما اصرار ورزد و با هر عملیات یا اقدامی باعث محروم شدن عراق از حق طبیعی اش در استفاده از آزادی دریانوردی در منطقه خلیج و تنگه هرمز و مسیرهای دریایی منتهی به آنها و نیز استفاده از بنادر و گذرگاه های آبی مربوطه جهت کلیه مقاصد مانع شود با واکنش دولت عراق مواجه خواهد شد. به ویژه تأکید می نماید که یکی از اقدامات ضروری و فوری که باید طبق قطعنامه صورت گیرد، پاکسازی شط العرب و بازگرداندن قابلیت های لازم جهت دریانوردی در آن می باشد. دولت عراق تأکید می نماید که دبیرکل سازمان ملل لازم است جهت این مهم مستقیما یا از طریق یکی از نمایندگان های ویژه و یا سایر

سازمان های بین المللی مربوطه استفاده نماید تا قطعنامه به طور کامل اجرا شود و کلیه طرف های مربوط بتوانند به طور برابر از آن بهره مند شوند.

۳- دولت عراق آماده همکاری با دبیرکل سازمان ملل به منظور یافتن سیستم مؤثری جهت برقراری آتش بس بوده و تضمین لازم می دهد که کلیه طرف های مربوطه از نتایج آنها و اجرای مفاد پاراگراف ۴ قطعنامه به طور یکسان بهره ببرند.

۴- بر اساس آنچه در بالا ذکر شد و به خاطر اینکه دولت عراق در موارد بسیاری بر آمادگی اش جهت مذاکره به منظور دست یابی به حل و فصل عادلانه و شرافتمندانه مورد قبول طرفین تأکید کرده است، از پاراگراف ۱ قطعنامه نیز استقبال می نماید. همچنین از تلاش هایی که دبیرکل صورت می دهد استقبال نموده تا طبق پاراگراف ۷ قطعنامه ادامه این تلاش ها مثمر ثمر واقع شود.

۵- دولت عراق جهت حفظ صلح و امنیت در سطوح منطقه ای و بین المللی جدیت داشته و تلاش می کند، که شاهد آن تأکید مداومش بر دعوت همیشگی خود جهت حل و فصل مناقشه با ایران با ابزارهای صلح جویانه بر طبق اصول منشور و قوانین حقوق بین المللی است. بنابراین دولت عراق امیدوار است که طرف دیگر نیز به دعوت شورا طبق پاراگراف ۵ پاسخ داده و آمادگی کاملش را جهت اجرای قطعنامه، به طور صادقانه ابراز نماید.

در این باره دولت عراق از قبل نسبت به هر گونه تلاشی جهت اجرای بخشی از قطعنامه هشدار داده زیرا تمامی پاراگراف های مندرج در آن جا را یکجا پذیرفته و قطعنامه را به طور کامل مطلوب دانسته است و صرفاً بر اساس این فرضیه ثابت که قطعنامه مجموعه ای غیر قابل تقسیم و یکپارچه با توجه به مفاد، زمان بندی و نیز روش های اجرای کلیه پاراگراف ها به ویژه در مورد این فرض ثابت که کلیه طرف های مربوطه از اجرای آن فوراً به طور یکسان بهره خواهند برد، آن را قبول نموده است.

سند شماره ۱۳۱

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۵۴۶

- شماره سند شورای امنیت: S / ۲۲۱۶۱

- ۴ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۳ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۳ نوامبر نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

ص: ۱۳۰

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً به اطلاع می‌رسانم که امروز صبح، ایران حمله نظامی جدیدی را به مقیاس وسیع در منطقه پنجوین به منظور اشغال مجدد خاک عراق آغاز کرد.

این اقدام جدید تجاوز گرانه که سه روز پس از تصویب قطعنامه ی ۵۴۰ شورای امنیت صورت گرفت حاکی از مبارزه آشکار این رژیم علیه اراده شورا و سازمان ملل است. همچنین بیانگر روحیه تجاوز گرانه واقعی رژیم ایران و بی توجهی مداوم و آشکار این رژیم نسبت به تعهدات بین المللی و قطعنامه های شورا و بی اعتنایی نسبت به توافق جمعی افکار عمومی جهان در مورد ضرورت خاتمه فوری کلیه عملیات های نظامی و حل و فصل مناقشه میان دو کشور از طریق صلح جویانه و تضمین حقوق قانونی طرفین، می باشد.

در حالی که عراق با تمام توانش به تجاوز جدید ایران پاسخ داده است، مایل است تصریح نماید همان طور که در بیانیه مورخ ۱ نوامبر ۱۹۸۳ (S / annex, ۱۶۱۲۰) گفته است با جدیت از حقوق کامل خویش جهت حمله به اهدافی در ایران استفاده خواهد کرد که می تواند پاسخی به تجاوز مداوم ایران علیه عراق باشد. به خاطر اینکه به متجاوز تفهیم شود که تجاوزاتش بدون تنبیه باقی نخواهد ماند و هزینه گزافی خواهد داشت.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۳۲

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۲۸

- ۷ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۶ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۳ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

پیرو نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۳ خود (سند S / ۱۶۱۴۰) که در آن جناب عالی درخواست اعزام نماینده خود به خطوط جبهه ایران و عراق را به منظور تهیه ی گزارش جدید هیئت حقیقت یاب اعزامی به ایران و عراق (سند S / ۴۳۸۵۱ شورای امنیت) پذیرفته اید، احتراماً به اطلاع می‌رسانم که در طی هفته های گذشته نیروهای متجاوز عراق در فواصل متعدد در بخش های مختلف جبهه از سلاح های شیمیایی استفاده کرده اند، امیدوارم که نماینده جناب عالی دستور لازم را جهت بررسی مدارک پزشکی و

ص: ۱۳۱

نظامی در مورد سلاح های شیمیایی به کار گرفته شده توسط نیروهای متجاوز عراقی، داشته باشد. گزارشی از جزئیات این حملات و مدارک لازم درباره حملات شیمیایی عراق متعاقبا تسلیم خواهد شد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی

سند شماره ۱۳۳

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۲۹

- ۸ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۷ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۳ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

پیرو نامه مورخ ۱۹ اکتبر ۱۹۸۳ خود (سند S/ ۱۶۰۵۳) و بنا به اطلاع دولت متبوعم تصاویری که افشاگر حملات رژیم جنایتکار عراق در حمله به مردم بی گناه شهرهای دزفول، مریوان و اندیمشک و تخریبی که این رژیم باعث شده را به پیوست ارسال می نمایم.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

(در پیوست ۴ تصویر از مناطق مسکونی شهرهای فوق نشان می دهد که مورد حمله قرار گرفته و تخریب شده است. دارای زیرنویس انگلیسی و توضیحات لازم می باشد).

سند شماره ۱۳۴

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۳۹

- ۱۰ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۹ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۹ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، با کمال تأسف به اطلاع می رسانم که حملات عراق به اهداف غیر نظامی ایران و نیز با استفاده از سلاح های شیمیایی در موارد بسیاری ادامه داشته که تلفات بسیاری را به غیر نظامیان وارد ساخته است و مناطق مسکونی زیادی را

ص: ۱۳۲

تخریب نموده که در مغایرت آشکار با حقوق بین المللی بشر دوستانه می باشد. در ۵ نوامبر ۱۹۸۳، شهرهای اندیمشک، مسجد سلیمان، بهبهان و نهاوند یکبار دیگر با موشک های عراقی هدف حمله قرار گرفت. آمار خسارات و تلفات چهار شهر مذکور به شرح ذیل است:

الف- اندیمشک: ۱۳ نفر شهید، ۹۵ نفر مجروح، ۵۰ خانه منهدم و ۱۵۰ خانه خسارت دید.

ب - مسجد سلیمان: ۱۹ نفر شهید، ۷۰ نفر مجروح و ۱۱۰ خانه و تأسیسات عمومی خسارت دیده یا از بین رفت.

ج - بهبهان: ۲۸ نفر شهید، ۱۰۰ نفر مجروح و ده ها خانه تخریب شد.

د - نهاوند: ۱۵ نفر شهید، ۳۱۵ نفر مجروح، ۴۰ خانه تخریب و ۴۰ خانه خسارت دید.

همچنین اخیر دو روستا در نزدیکی شهر بانه مورد حمله ی شیمیایی واقع شد که باعث مجروح شدن ۳۱ نفر و کور شدن برخی از آنها سوختگی های جلدی شدید با جراحات دستگاه تنفسی در کلیه افراد فوق شده است.

اینجانب درخواست می نمایم این نامه به عنوان سند شورای امنیت منتشر شود، به خاطر اینکه بتوان دلیل متقن از آنچه که رژیم عراق از صلح درک می کند، ارائه کرد. این حملات یا حملات مشابه پس از اینکه اردن متحد عراق قطعنامه ای را در شورای امنیت به تصویب رساند و خواستار توقف این قبیل اقدامات وحشیانه شد، صورت گرفته است. عراق نیز قبلاً اعلام کرده بود که این قطعنامه را پذیرفته است.

دولت جمهوری اسلامی ایران بر لزوم پای بندی به کلیه اصول تأکید ورزیده و اعلام می دارد که این روش دست یابی صلح نیست و وقت آن است که شورای امنیت از تشویق حکام جنایتکار عراق خودداری ورزد تا چنین جنایات بی رحمانه ای را مرتکب نشوند.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۳۵

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۴۰

- ۱۰ نوامبر ۱۹۸۳ (۱۹ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۹۳ نوامبر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

پیرو نامه ۳ نوامبر ۱۹۸۳ خود (سند S / ۱۶۱۸۲) درباره استفاده عراق از سلاح های

ص: ۱۳۳

شیمیایی علیه اهدافی در ایران، احتراماً به اطلاع می‌رسانم نمونه‌هایی از قطعات دو گلوله‌ی شیمیایی که در ۲۵ اکتبر ۱۹۸۳ به منطقه پیرانشهر پرتاب شده و نیز نمونه‌های مواد از محل‌هایی که گلوله‌ها منفجر شده‌اند، جمع‌آوری شده است.

بر اساس گزارش ارتش جمهوری اسلامی ایران بر اثر اصابت این دو گلوله به هدف، دود غلیظی در حدود یک دقیقه به هوا برخاست و پرسنل آن حوالی وادار شدند که از ماسک‌گاز استفاده نمایند. با وجود این، تعدادی از پرسنل بر اثر نفوذ مقداری گاز از طریق ماسک‌هایشان یا پس از اینکه ماسک‌ها را برداشتند، مجروح شدند. این پرسنل در حدود ۵۰۰ متری محل مورد اصابت، مستقر بودند. اثرات گاز بر روی پرسنل شامل سوزش گلو، مشکلات تنفسی و سرفه مداوم، آبریزش بینی و چشم‌ها، تهوع و بی‌حسی بوده است.

همان‌طور که توضیح داده شد از شش نفری که مجروح شده بودند، ۴ نفر در محل تحت درمان قرار گرفته و پس از چند ساعت مرخص شدند، یک نفر به مدت شش روز در بیمارستان بستری گردید و یک نفر شدیداً مجروح شده بود به بیمارستانی در تهران منتقل شد. پزشک معالج گزارش داده است که گاز سیستم عصبی وی را مختل ساخته است.

همچنین چند حمله شیمیایی از سوی عراق به ویژه در منطقه خرمشهر صورت گرفته است. تصاویری از قربانیان حملات شیمیایی عراق ضمیمه می‌باشد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۳۶

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۵۴

- ۱۶ نوامبر ۱۹۸۳ (۲۵ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۶ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

پیرو نامه‌ی قبلی مورخ ۱۰ نوامبر ۱۹۸۳ خود (سند S/ ۱۶۱۴۰) درباره استفاده از سلاح‌های شیمیایی نیروهای نظامی عراق علیه اهداف غیر نظامی در ایران، با کمال تأسف به اطلاع می‌رسانم این قبیل حملات هنوز ادامه دارد. در صبح ۲۱ اکتبر ۱۹۸۳ هوایمای عراقی یک بمب شیمیایی را در نزدیکی روستای بادمجان در نزدیکی بانه پرتاب کرد که بر اثر آن دود سفید رنگی فضای منطقه را پوشاند و جراحات جلدی شدیدی را باعث گردید همچنین صدمات جسمی شدیدی به مردم آن ناحیه وارد

ص: ۱۳۴

ساخت و یازده نفر جان خود را از دست دادند. آثار مواد شیمیایی هنوز در منطقه وجود دارد. در شب ۳۰ اکتبر نیز نیروهای عراقی سه بار از گلوله های شیمیایی در خطوط جبهه در کمتر از هفت دقیقه استفاده کردند. مردمی که در معرض آن قرار داشتند بینایی خود را از دست داده و دچار شکم دردهای شدیدی گردیدند. در حملات قبلی از گاز خردل و سپس ترکیباتی حاوی آرسنیک استفاده شده که ۲۵ نفر نیز اخیرا در روستاهای بنیجان و شاهرone در اثر این حملات کشته و مجروح شدند. اگر چه اثرات شیمیایی مورد استفاده به مرور زمان از بین می رود با وجود این، از زخم های روی بدن های قربانیان می توان تحقیق به عمل آورد و علت های آن را متخصصان در این زمینه به آسانی می توانند تشخیص دهند.

امیدوارم که جناب عالی تیم کارشناسی خود را جهت تأیید صحت استفاده عراق از سلاح های شیمیایی، قبل از اینکه اثرات مواد شیمیایی بر اثر گذشت زمان از بین برود، به محل مورد حمله اعزام نمایید.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۳۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۹۵۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۵۶

- ۱۷ نوامبر ۱۹۸۳ (۲۶ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۴ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً گزیده هایی از اطلاعیه های نظامی رسمی ایران درباره تجاوز اخیر ایران علیه خاک عراق را ارسال می نمایم.

اطلاعیه های مذکور به وضوح و صریحا مؤید تجاوز علیه حاکمیت عراق و ورود به خاک و اشغال آن می باشد.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

گزیده هایی از اطلاعیه های رسمی نظامی ایران

۱- اطلاعیه نظامی ایران به شماره ۱۴۸۹ مورخ ۲۰ اکتبر ۱۹۸۳ حاوی مطالب ذیل می باشد:

ص: ۱۳۵

« رزمندگان توانمند اسلام موفق شدند تعدادی از تپه های استراتژیک و برخی از مواضع نظامی مهم دشمن را در منطقه مرزی بانه و مریوان تصرف کنند. »

۲- اطلاعیه شماره ۱۵۰۶ مورخ ۲۳ اکتبر شامل موارد ذیل می باشد:

« تا سپیده دم امروز نیروهای غرور آفرین و توانمند اسلام در ادامه عملیات پیروز والفجر ۴ موفق شدند به پاکسازی و تقویت و مستحکم نمودن بیشتر مواضع آزاد شده خود پردازند. »

همچنین در این اطلاعیه آمده است:

« در منطقه ارتفاعات براله (Baralah) رزمندگان توانمند اسلام به عملیات هایشان ادامه داده و حملاتشان را از ساعت ۱۱ شب گذشته از سر گرفتند و ارتفاعات سریراله (Sarir Alah) را آزاد ساختند. »

۳- اطلاعیه شماره ۱۵۱۶ مورخ ۲۷ اکتبر شامل موارد ذیل می باشد:

« در جبهه عملیاتی والفجر ۴ رزمندگان توانمند اسلام با ادامه عملیات هایشان مواضع جدید خود را حفظ کردند. »

۴- در اطلاعیه شماره ۱۹ قرارگاه حمزه مورخ ۳ نوامبر آمده است:

« در این دوره از ادامه مرحله سوم عملیات والفجر ۴ رزمندگان موفق شدند مناطقی از چوارته، سید صادق و جاده ی سلیمانیه را آزاد ساخته و بخش دیگری از غرب پنجوین را به کنترل خود درآوردند. همچنین نیروهای ما علاوه بر شهرهای ذکر شده در اطلاعیه های قبلی، شهرک های خان زید سفلی و علیا، درامینا، درومیانه، دارفرا و خان شیان را آزاد ساختند همچنین نیروهای ما با استقرار در آن شهرک ها، مواضع نظامی دشمن در آنجا را از بین بردند. پس از آزادی ارتفاعات غرب پنجوین در طی مرحله سوم عملیات والفجر ۴ شهرک عراقی Qullat Bariz در دید و برد آتش مستقیم رزمندگان ما قرار گرفت. »

۵- در اطلاعیه شماره ۱۷ قرارگاه فرماندهی حمزه آمده است:

« آنها توانستند با تصرف ارتفاعات شیخ کردستان به شماره ۱۸۸۱ و شماره ۹۰۴۳ آن را حفظ نمایند. آنها پست کنترل Kazlakah Badam و نیز Ahmad Kalyan و شهرک عراقی سلیمانیه را تصرف کردند و پس از استقرار در کلیه مناطق مذکور، آن نقاط را تحت کنترل قرار دادند.

۶- در اطلاعیه شماره ۲۰ مورخ ۴ نوامبر آمده است:

« ... نیروهای ما با حمله وسیع و گسترده با نفوذ به قلب مواضع دشمن در عمق خاک عراق ۹ ارتفاع مهم به شماره ۱۴۱۷، ۱۵۵۵، ۱۵۰۰، ۱۶۲۵، ۱۷۲۰، ۱۷۴۴ را آزاد ساختند. »

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۵۹۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۵۷

- ۱۷ نوامبر ۱۹۸۳ (۲۶ آبان ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۵ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً مطالب ذیل که در اطلاعیه های نظامی عراق در طی ۱ اکتبر تا ۶ نوامبر ۱۹۸۳ درج گردیده و درباره گلوله باران مراکز شهری و روستایی خاک عراق به وسیله نیروهای متجاوز ایران است که خسارات جانی و مالی زیادی به تأسیسات غیر نظامی در مراکز شهری و روستایی وارد ساخته، به پیوست ارسال می گردد.

پافشاری رژیم ایران در گلوله باران اهداف غیر نظامی در عراق دلیل روشنی برای اظهارات سراسر کذب حکام تهران در مورد نگرانی های آنها نسبت به اصول بشر دوستانه در حمله به مناطق شهری و نیز انهدام مناطق مسکونی می باشد.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

اطلاعیه های نظامی عراق در طی دوره ۱ اکتبر تا ۶ نوامبر ۱۹۸۳

۱ اکتبر ۱۹۸۳: رژیم ایران شهر بصره و حومه ی آن و شهرک شانه دری در منطقه سید صادق را گلوله باران کرد. این گلوله باران دشمن به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد ساخت.

۲ اکتبر: رژیم ایران شهر بصره و حومه آن را گلوله باران کرد که در اثر این گلوله باران به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد شد.

۳ اکتبر: رژیم ایران شهرک خرمال در منطقه حلبچه را گلوله باران کرد و به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد شد.

۴ اکتبر: دشمن ناحیه شانه دری را گلوله باران کرد که در اثر این گلوله باران وحشیانه سه تن از غیر نظامیان از جمله یک کودک و یک زن مجروح شدند.

۵ اکتبر: رژیم ایران شهرهای بصره و مندلی و حومه آنها و شهرک های خرمال و

سید صادق را گلوله باران کرد، این گلوله باران به زخمی شدن دو کودک در شهرک سید صادق منجر شده و برخی از تأسیسات غیر نظامی بصره و مندلی را زیر آتش قرار داد.

۶ اکتبر: رژیم ایران شهرک سید صادق و حومه آن را هدف توپخانه خود قرار داد که در این گلوله باران وحشیانه دشمن، ۵ غیر نظامی از جمله دو کودک مجروح و به یک خانه ی مسکونی خسارت وارد شد.

۷ اکتبر: شهرهای بصره و مندلی و حومه ی آنها و شهرک خرما ل گلوله باران شد که این گلوله باران دشمن به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد ساخت.

۸ اکتبر: ناحیه شعبیه و شهرک خرما ل و حومه آن گلوله باران شد که در اثر آن به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد شد.

۹ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن گلوله باران شد که در اثر گلوله باران دشمن به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد شد.

۱۱ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن گلوله باران شد که در اثر گلوله باران دشمن به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد گردید.

۱۲ اکتبر: شهر بصره و نواحی آن گلوله باران شد که بر اثر گلوله باران دشمن خسارات و ضایعاتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد گشت.

۱۳ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن گلوله باران شد که بر اثر این گلوله باران خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد گشت.

۱۴ اکتبر: شهر مندلی و شهرک سید صادق و حومه آنها گلوله باران شد که بر اثر این گلوله باران ضایعات و خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی آنجا وارد گشت.

۱۵ اکتبر: شهرک خرما ل و نواحی آن گلوله باران شد. این گلوله باران باعث شد خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد گردد.

۱۶ اکتبر: شهرک خرما ل و نواحی آن گلوله باران شد و به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد گشت.

۱۷ اکتبر: شهرهای خانقین و مندلی و نواحی آنها و نیز حومه شعبیه گلوله باران شد در اثر این گلوله باران به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی آسیب وارد گردید.

۱۸ اکتبر: شهر مندلی، شهرک های پنجوین و سید صادق، خرما ل و نواحی آن گلوله باران شد که این گلوله باران به زخمی

شدن یک غیر نظامی در شهرک سید صادق و انهدام یک خانه مسکونی در شهرک پنجویں منجر شد.

ص: ۱۳۸

۱۹ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن گلوله باران شد که در اثر این گلوله باران خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد گشت.

۲۲ اکتبر: ناحیه شعیبیه و حومه آن و ناحیه شانہ دری گلوله باران شد که در اثر این گلوله باران خساراتی به یک مدرسه ابتدایی و یک خانه ی مسکونی در شعیبیه وارد شد.

۲۴ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن و شهرک های خرمال و سید صادق و نواحی آن گلوله باران شد که این گلوله باران به انهدام یک خانه ی مسکونی در ناحیه سید صادق منجر شد و به برخی از تأسیسات غیر نظامی مندلی و دو شهر مذکور خسارت وارد شد.

۲۵ اکتبر: شهر مندلی و شهرک های خرمال و سید صادق و نواحی آنها گلوله باران شد که بر اثر این گلوله باران به برخی از تأسیسات غیر نظامی شهر مندلی و شهرک های مذکور خسارت وارد گشت.

۲۶ اکتبر: شهرک خرمال و ناحیه شانہ دری و حومه آن گلوله باران شد که این گلوله باران ضایعات و خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی آنجا وارد ساخت.

۲۷ اکتبر: شهر مندلی و حومه آن و شهرک های سید صادق و شانہ دری گلوله باران شد که بر اثر گلوله باران دشمن ۲۴ نفر از غیر نظامیان شهید شده و ۱۷ نفر در شهرک های سید صادق و شانہ دری مجروح شدند و خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی و اموال غیر نظامیان در شهر مندلی وارد آمد.

۲۸ اکتبر: شهرهای بصره و مندلی و حومه آنها و شهرک سید صادق و ناحیه شانہ دری گلوله باران شد که این گلوله باران منجر به شهادت سه غیر نظامی از جمله دو زن و نیز مجروح شدن هفت نفر دیگر از جمله سه زن گردید. همچنین یک خانه ی مسکونی منهدم و برخی از تأسیسات غیر نظامی در مندلی و شهرک های مذکور زیر آتش قرار گرفت.

۲۹ اکتبر: شهر مندلی و نواحی آن و شهرک خرمال گلوله باران شد که این گلوله باران به زخمی شدن یک غیر نظامی در شهر مندلی منجر شده و به برخی از تأسیسات غیر نظامی آنجا خساراتی وارد گردید.

۳۰ اکتبر: شهر مندلی و شهرک سید صادق و نواحی آن گلوله باران شد که این گلوله باران به انهدام یک خانه ی مسکونی و مجروح شدن یک غیر نظامی در شهر سید صادق منجر شد و به برخی از تأسیسات غیر نظامی مندلی خسارات وارد گشت.

۳۱ اکتبر: شهرهای بصره و خانقین و نواحی آن و شهرک سید صادق و شانہ دری و

خرمال گلوله باران شد که این گلوله باران منجر به زخمی شدن یک مرد غیر نظامی و یک زن شد و یک خودرو غیر نظامی در خانقین خسارت دید. همچنین در این گلوله باران خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی بصره و شهرک های مذکور وارد شد.

۱ نوامبر: شهر بصره و نواحی آن و شهرک سید صادق و ناحیه شانہ دری گلوله باران شد که این گلوله باران منجر به شهادت یک غیر نظامی و زخمی شدن ۳ نفر دیگر در ناحیه شانہ دری شده و خسارات و ضایعاتی به تأسیسات بصره وارد ساخت.

۶ اکتبر: شهرهای مندلی و خانقین و نواحی آنها و شهرک سید صادق گلوله باران شد که در این گلوله باران به یک خانه ی مسکونی در مندلی خساراتی وارد شد.

سند شماره ۱۳۹

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۶۰۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۸۱

- ۲۳ نوامبر ۱۹۸۳ (۲ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۲ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیرکل

عطف به نامه مورخ ۱۵ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق (سند S / ۱۶۱۵۷) خطاب به جناب عالی که حاوی لیستی از ادعای حملات ایران علیه مراکز شهری و روستایی عراق می باشد، لازم است توجه شما را جلب نمایم که برای این سازمان بین المللی از درجه اول اهمیت برخوردار است که کلیه این مدارک را بررسی کرده و حکام عراق نیز می بایست ادعاهایی که آنها در نامه مذکور داشته اند، برای آن مدارک لازم را ارائه دهند. همچنین ضرورت دارد که جامعه بین المللی از نقض حقوق بین المللی بشر دوستانه در جنگ ایران و عراق مطلع شده و دولت جمهوری اسلامی ایران مایل است به شما اطمینان دهد که کاملاً همکاری نماید. بنابراین مکرراً دعوت خود را از جناب عالی جهت اعزام هیئت حقیقت یاب به منطقه، یکبار دیگر تکرار می کنم به خاطر اینکه گزارش قبلی شما [۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ S / ۱۵۸۳۴] به روز گردد.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

ص: ۱۴۰

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۸۵

- ۲۵ نوامبر ۱۹۸۳ (۴ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۵ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و پیرو نامه های قبلی خود، احتراماً به پیوست ۱۰ تصویر که نشان دهنده خسارات وارده به بخش های غیر نظامی شهرهای بهبهان، دزفول، مریوان و مسجد سلیمان بر اثر حملات موشکی اخیر عراق می باشد، ارسال می نمایم.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۱۸۶

۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ (۸ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً عطف به نامه های ایران خطاب به جناب عالی در تاریخ های ۲۲ سپتامبر (S/۱۶۰۰۰) و ۱۹، ۲۳ و ۲۸ اکتبر (S/۱۶۱۰۴، ۱۶۰۷۱، S/۱۶۰۵۳) و ۲، ۳ و ۹ نوامبر ۱۹۸۳ (S/ ۱۶۱۲۹، ۱۶۱۳۹، S/ ۱۶۱۱۷) و به طور کلی در کلیه نامه های ایران، تلاش بیهوده ای جهت استفاده از دستگاه سازمان ملل در ایجاد تبلیغات واهی نشان داده می شود. بنابراین یکبار دیگر با بازتاب ذهنیت بازاری رژیم ایران با اصول رفتاری تزویر و فریب مخصوص خود مواجه می باشیم.

در نامه های ایران درباره موضوع حملات علیه اهداف غیر نظامی فریاد بلند است در حالی که با استادی حقایق و پیشرفت های مهم کتمان می شود که توجه جناب عالی را به موارد ذیل در این رابطه جلب می نمایم.

۱- در ابتدا به اطلاع می رسانم که موضع عراق درباره موضوعاتی از جمله گزارش هیئت اعزامی جهت تحقیق درباره مناطق غیر نظامی ایران که مورد حملات نظامی واقع شده (سند مورخ ۲۰ ژوئن ۱۹۸۳ و S/ ۴۳۸۵۱) و نیز در نامه مورخ ۱۲ سپتامبر

۱۹۸۳

(S / ۱۵۹۸۳) اینجانب به وضوح بیان شده است. در نامه نخست ایران که در بالا ذکر شد، این موضع نادیده گرفته شده است.

۲- حائز اهمیت است، یادآور شوم که در پاراگراف ۳ نامه مورخ ۱۲ سپتامبر خویش، خاطر نشان ساختم که در نامه های ایران طی اواخر می تا جولای، تصور می شد که این نامه ها از آمادگی این کشور جهت همکاری با شورای امنیت حکایت دارد تا مناقشه با استفاده از ابزارهای صلح جویانه حل و فصل شود در حالی که ثابت شد که فریبی بیش نبوده، به خاطر اینکه رژیم ایران با کارشکنی در تلاش های صادقانه شورا حرکت جدیدی را علیه صلح آغاز کرد و به جنگ تجاوزگرانه اش ادامه داده است. این ارزیابی بر اساس نامه های ایران که تحت بررسی قرار گرفت، انجام شده است. مطمئنا نمایندگی ایران وقتی که نامه خود را در مورخ ۲۸ اکتبر ارسال کرد، نمی توانست از طرح قطعنامه شورای امنیت (S / ۱۶۰۹۲) بی اطلاع باشد که حاوی اصول خاص در مورد موضوعات منعکس شده در گزارش هیئت بوده و چند روزی نیز درگیر مشورت با تعدادی از اعضای شورا در مورد طرح مذکور بود و از آن اطلاع کامل داشته است که شورا نیز دو روز بعد به آن رأی داد. وی هنوز این حقیقت را نادیده پنداشته و به دنبال پیشنهاد اعزام هیئت دیگری است که تنها دو روز پس از تصویب قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت صورت می گیرد و در نامه مورخ ۲ نوامبر خود جهت تحت فشار قرار دادن این سازمان با الفاظی تحت عنوان « رضایت آشکار » به سازمان ملل اکاذیبی را نسبت می دهد.

۳- همچنین حائز اهمیت است خاطر نشان گردد که بدگمانی، فریب و کج اندیشی رژیم ایران طی نامه مورخ ۹ نوامبر نماینده خود این موضع را شفاف تر کرده است. در آن نامه که موضوع مطرح شده، به نظر می رسد از آنجایی که به اصطلاح « حملات » پس از آن تصویب قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت واقع شده و قطعنامه خواستار توقف حملات شده بود، و همچنین از آنجایی که عراق اعلام کرده است که قطعنامه را پذیرفته، نگارنده در پی نتیجه گیری است که این راهی نیست که از طریق آن بتوان به صلح دست یافت و زمانی به این هدف خواهیم رسید که شورای امنیت تشویق عراق را متوقف سازد. در این باره نماینده ایران و اربابانش در تهران نیازمند آنند که برخی از حقایق مطلع شوند. نخست آنکه موضع دولت عراق درباره قطعنامه ۵۴۰، در پیوست نامه مورخ ۱ نوامبر (S / ۱۶۱۲۰) روشن و آشکار است و هیچ سفسطه ای نمی تواند این حقیقت را پنهان سازد و اگر صلحی برقرار شود به نفع طرفین خواهد بود، ثانیاً این موضوع دقیقاً در پاراگراف ۱ پیوست نامه مذکور، مورد توجه بوده که به شرح ذیل می باشد:

دولت عراق می خواهد یادآور شود که همیشه از طرف ایرانی درخواست کرده است

که از حمله به اهداف غیر نظامی خودداری ورزد و نسبت به پیامدهای آن و اصرار جهت دست زدن به چنین اقداماتی، هشدار داده است. همچنین قبلاً از طرف ایرانی دعوت کرده بود که نسبت به توافق ویژه تحت نظارت سازمان ملل و یا سایر مجامع بین المللی جهت اجتناب از حمله به اهداف غیر نظامی، توجه لازم را بنماید.

بنابراین دولت عراق ضمن استقبال از پاراگراف ۲ قطعنامه، آمادگی اش را جهت اجرای آن اعلام داشته است. در ضمن لازم است طرف دیگر با ضمانت شورای امنیت در یک قالب مؤثر نظارتی، قطعنامه را بپذیرد و نسبت به اجرای دقیق آن متعهد شود، همچنین دولت عراق بر پذیرش کنوانسیون ۱۹۴۹ ژنو تأکید نموده و بر این مهم حداکثر توجه و تأکید را دارد و ضرورت دارد دولت ایران علی رغم نقض کنوانسیون سوم ژنو جهت رعایت آن در مورد رفتار با اسیران عراقی جنگ گام بردارد.

از آنجایی که موضع ما ثابت و قطعی است اما رژیم ایران ستیزه جویی نموده تا بلکه بتواند خود را قاطعانه مقید نسازد. ثالثاً، چه حسن نیتی در پاسخ نماینده ایران درباره اطلاعیه های رسمی ایران که به صورت پیوست در نامه مورخ ۱۴ نوامبر (سند S / ۱۶۱۵۶) منتشر شد، مشاهده می شود، آیا به وضوح نشان دهنده اقرار دولتش در ارتکاب تجاوز علیه عراق و ورود و اشغال سرزمین ما نمی باشد؟ آیا نماینده ایران می تواند اقرار خویش را در نامه ۲۸ اکتبر خود، منکر شود؟

۴- متذکر می شوم که در نامه مورخ ۲۰ اکتبر خود (سند S / ۱۶۰۶۱) به جناب عالی، و اعضای سازمان ملل اطلاع دادم که ایران حمله نظامی به مقیاس وسیعی را علیه عراق در بخش شمالی به منظور نفوذ به سرزمین تحت حاکمیت عراق و اشغال شهر پنجوین آغاز کرده است که در اینجا توجه شما را به پاسخ مورخ ۲۳ اکتبر (S / ۱۶۰۷۱) نمایندگی ایران جلب می نمایم. در این نامه وی به قول معروف می خواهد درک « نادرست » من را درباره اراده جامعه بین المللی « تصحیح » نماید. آیا من باید از نمایندگی ایران متشکر باشم نه به خاطر اینکه درک نادرست من را تصحیح کرده بلکه به این خاطر که برای من و جامعه بین المللی دلیل دیگری را تراشیده و راهنمایی های منطقی پیچیده را ارائه کرده که نهایتاً به همان موضع یعنی محکومیت رژیم اش منتهی خواهد شد.

بدیهی است که جهت خاتمه جنگ ایران و عراق یک احساس و توافق بین المللی وجود دارد و این در حالی است که تنها رژیم ایران است که گستاخانه در برابر این احساسات موضع گرفته است. همچنین در پاسخ به اتهام نمایندگی ایران مبنی بر این که عراق به طور یک جانبه موقعیت را آبدستن جنگ نمود، مایلم توجه آن را به موضع

رسمی دولت متبوعم در نامه مورخ ۱۰ ژوئن ۱۹۸۳ خود (S / ۱۵۸۲۶) و بیانیه وزیر امور خارجه عراق در مجمع عمومی اجلاس سی و هشتم سازمان ملل جلب نمایم. در آنجا عراق صراحتاً اراده و موافقت قاطع خود را جهت تسلیم مدارک به داوری بی طرف، اعلام داشته تا مشخص سازد که چه کسی تجاوز و جنگ را آغاز کرده است.

مواضع ما مطابق با اصول منشور می باشد که از سوی جامعه بین المللی پذیرفته شده و در زمره ی اصولی است که بر عدم استفاده از زور در حل و فصل مسالمت آمیز مناقشات تأکید دارد. ولی آیا تا حال حاضر نمایندگی ایران توانسته است تعهدات مشابهی را از طرف رژیمش ارائه دهد یا اینکه ادراکش این است که اینها نادرست بوده و نیاز به تصحیح دارد، وی به خوبی پند خواهد گرفت که انرژی خویش را باید برای خود و رژیمش و نیز برای خیراتی که در کشورش شروع شده، صرف نماید.

۵- همچنین، بسیار مضحک است که نمایندگی ایران طی نامه مورخ ۲۸ اکتبر خود درباره به اصطلاح پیشروی بیشتر در وضعیت جبهه، به طور تخیلی عنوان نموده است که نیروهای نظامی عراق شهر پنجوین را تخریب کرده و فرماندهی مشترک نیروهای مسلح ایران سه علت را برای این اقدام عراق مطرح ساخته که عبارت بودند از:

الف - عراق انتظار داشت که ایران شهر را در تاخت و تاز قرار دهد.

ب - عراق می خواست اقدامات خودش را بهانه قرار دهد تا حملات علیه غیرنظامیان بی گناه ایران را آغاز کند.

ج - عراق با بررسی این وضعیت فرصت را مغتنم شمرده تا شهر را تخریب سازد و آن را به نیروهای ایران نسبت دهد.

... در ابتدا مطلبی اظهار نکردیم تا وقتی که به اصطلاح این پیشروی مورد ملاحظه قرار گرفت و از آن مطمئن شدیم که طی نامه مورخ ۲۰ اکتبر خود به اطلاع اعضای سازمان ملل رساندم که ایران تجاوزش را به بخش شمالی جبهه در منطقه پنجوین در تاریخ فوق آغاز کرد. همچنین متوجه شدیم که اطلاعیه های رسمی ایران که پیوست نامه مورخ ۱۴ نوامبر اینجانب می باشد به تجاوز ایران و ورود به داخل خاک تحت حاکمیت عراق و اشغال آن، اقرار کرده است. اگر کلیه این موارد کنار هم گذاشته شود چه چیزی از حمله نظامی وسیع ایران در منطقه پنجوین که در تاریخ ۳ نوامبر یعنی سه روز پس از تصویب قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت، به منظور اشغال دوباره خاک عراق آغاز شد، استنباط می گردد؟ به صورتی که موقعیت آن زمان را در نامه خود (S / ۱۶۱۲۲) متصور ساخته ام.

بر اساس مطالب فوق مشخص است که نخستین دلیل بنا به اظهارات فوق مورد

« ظن » فرماندهی مشترک ایران است که بنا به اقرار خود، تعهدات خویش را در عملیات تجاوزگرانه آمرانه نقض کرده است. اگر از زاویه دیگر نظر افکنیم چرا باید عراق به دنبال بهانه و فرصت زمانی باشد در حالی که موضعش را در مناقشه نظامی خود با ایران در کلیه زمینه ها به طور آشکار و در فواصل مختلف تبیین نموده است. به نظر می رسد که تنها یک راه وجود داشته باشد که در آن وهم و خیال ایران قابل درک باشد که با توجه به ذهنیت ایجاد شده و تمایل به جنگ افروزی و خونریزی، رژیم ایران ظاهراً فکر می کند که در... سایرین نیز سهیم هستند، از همین رو رژیم ایران باید متوجه باشد که هیچ کس نمی تواند حقیقت را کتمان سازد.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۴۲

- شماره سند مجمع عمومی: ۶۱۷ / ۳۸ / A

- شماره سند شورای امنیت: ۱۶۱۸۹ / S

- ۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ (۸ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً موارد ذیل را به اطلاع می رسانم:

۱- در ۲۶ اکتبر ۱۹۸۳، طی جلسه ای در یک مسجد، [آیت الله] علی خامنه ای نطقی ایراد کرد که برخی از مطالب آن عبارت بود از:

« انقلاب ایران به نقطه ای رسیده است که این دوره نیز سپری خواهد شد و ریشه های فساد و توطئه قطع خواهد گردید. متأسفانه، دولت های اسلامی یا درک می کنند یا نمی کنند اما به خاطر ادامه نقش موقتی خود و همکاری با اینها سکوت خود را حفظ کرده اند. ما باید با اینها مخالفت کنیم به خاطر اینکه انقلاب اسلامی بتواند به هر کجا صادر شود. »

۲- در اطلاعیه شماره ۱۵۳۳ نظامی ایران که در تاریخ ۶ نوامبر ۱۹۸۳ صادر شد، آمده است: « نبرد در منطقه عملیاتی والفجر ۴ دیروز ادامه داشت و رزمندگان ما به تقویت و استحکام بیشتر مواضع جدیدشان ادامه دادند. »

۳- در تاریخ ۱۳ نوامبر، رئیس مجلس ایران هاشمی رفسنجانی مطالب ذیل را بیان نمود: « تأیید شد، که در حمله سپیده دم مورخ ۲۰ اکتبر ۱۹۸۳ احتمالاً بیش از ۷۰۰ کیلومتر

مربع از خاک عراق به اشغال درآمد و ۱۸۰۰۰ سرباز عراقی در نبرد از بین رفته اند.»

این اظهارات دلیل روشنی از قصد دولت ایران در تجاوز از پیش طراحی شده علیه عراق و کشورهای اسلامی می باشد و تردیدی برای همگان در مورد تجاوزات نظامی علیه عراق و نقض اصول منشور سازمان ملل و حقوق بین المللی، باقی نخواهد گذاشت.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۴۳

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۶۱۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۹۰

- ۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ (۸ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، مایلم به اطلاع شما برسانم که هواپیماهای جنگی رژیم ایران خسارات و انهدام سایت های مخابراتی با سیم و بی سیم در سراسر این کشور را باعث شدند که به شرح ذیل است:

۱- سایت مایکروویو آزمار (Azmar): کاملاً منهدم شد.

۲- سایت مایکروویو بازیان (Baziyan): کمی خسارت دید.

۳- سایت مایکروویو و فرستنده تلویزیونی میسان: کمی خسارت دید.

۴- سایت مایکروویو شیخ شنایف (Sheikh shnayif): کمی خسارت دید.

۵- سایت مایکروویو انجناح (Anjanah): کمی خسارت دید.

بمباران های هوایی جنگنده های ایران به این سایت ها محدود نشده بلکه گسترش یافته و حملات علیه ساختمان های دولتی غیر نظامی از جمله دفاتر پستی را نیز شامل شده است. برای مثال انهدام کامل اداره پست Dibis نیز از آن جمله است که به مرگ کلیه کارکنان و سایر غیر نظامیان حاضر در آن نیز منجر شده است. انهدام و خسارات مذکور به قطع شبکه ملی ارتباطی و مخابراتی منجر شده و در جریان ارتباطات بین المللی از طریق عراق با کشورهای همسایه نیز اختلال ایجاد کرده است.

مهندسان فنی عراق تلاش زیادی را به عمل آورده اند تا امکان سرویس دهی فراهم گردد.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

ص: ۱۴۶

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۶۱۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۹۱

- ۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ (۸ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً گزیده هایی از اطلاعیه های نظامی رسمی عراق، طی ۷ نوامبر تا ۲۵ نوامبر ۱۹۸۳ درباره گلوله باران اهداف غیر نظامی در خاک عراق به دست نیروهای متجاوز ایران ارسال می گردد. این حملات به مردم و تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد ساخته است.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

گزیده هایی از اطلاعیه های رسمی نظامی عراق از ۷ تا ۲۵ نوامبر ۱۹۸۳

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و نواحی آن و شهرستان سید صادق و حومه شان در خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۷۲ مورخ ۷ نوامبر ۱۹۸۳)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و نواحی آن خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۷۵ مورخ ۱۰ نوامبر)

بر اثر گلوله باران نواحی کرات (Qarat)، خرما و حومه آنها سه خانه مسکونی در کرات منهدم شد و به برخی از تأسیسات غیر نظامی در خرما خسارات وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۷۶ مورخ ۱۱ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهرستان های سید صادق و خرما و حومه آنها خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد گشت. (اطلاعیه شماره ۱۲۷۹ مورخ ۱۴ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و نواحی آن به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۰ مورخ ۱۵ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و خانیقین و نواحی اطراف آن، در شهر مندلی سه خانه مسکونی منهدم شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۱ مورخ ۱۶ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر خانقین و شهرستان شانه دری و نواحی آنها به برخی از

ص: ۱۴۷

تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد گشت. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۳ مورخ ۱۸ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و نواحی آن، شهرستان شانه دری و نواحی شهر به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۴ مورخ ۱۹ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر بصره و نواحی آن ضمن خسارت به برخی از تأسیسات غیر نظامی یک زن و یک کودک مجروح شدند. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۷ مورخ ۲۱ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و شهرستان های Shihabiyan و سید صادق و نواحی آنها، یک زن در مندلی مجروح شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۸ مورخ ۲۸ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی و نواحی آنها به برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد شد. (اطلاعیه شماره ۱۲۸۹ مورخ ۲۳ نوامبر)

بر اثر گلوله باران شهر مندلی، شهرستان سید صادق و حومه خرما و نواحی آنها، چهار غیر نظامی از جمله یک کودک شهید و دو نفر در سید صادق مجروح شدند. صدماتی به دو غیر نظامی در خرما وارد گشت. (اطلاعیه شماره ۱۲۹۱ مورخ ۲۵ نوامبر)

سند شماره ۱۴۵

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۶۵۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۱۹۳

- ۳۰ نوامبر ۱۹۸۳ (۹ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۹ نوامبر نمایندگی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، پیرو نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ خود (S / ۱۶۱۶۸) احتراماً توجه شما را به نامه های نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی در تاریخ های ۹، ۳ و ۱۰ نوامبر ۱۹۸۳ (S/۱۶۱۵۴، S/۱۶۱۳۹، S/۱۶۱۲۹) جلب می نمایم. در این نامه ها ادعا شده، عراق از سلاح های شیمیایی علیه اهداف غیر نظامی در ایران استفاده کرده است.

دولت متبوعم به طور قاطع این ادعاهای ایران را رد کرده و آن را یک مانور مفتضحانه جهت انحراف افکار جامعه بین المللی از حقیقت خودداری دولت ایران در توقف جنگ تجاوزگرانه اش علیه عراق و نیز رد قطعنامه های شورای امنیت جهت برقراری صلح می داند.

دولت متبوعم مایل است پاسخ خود را در رد ادعاهای ایران ابراز نماید. همچنین از جناب عالی در اعزام نماینده یا کارشناس و

یا تیم کارشناسان به طرف های درگیر که

ص: ۱۴۸

جهت توقف جنگ و یا حداقل اجرای برخی از مفاد قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت می باشد، تشکر می نماید، به علاوه خواستار تصویب و بکارگیری اقدامات مشخص و روشنی می باشیم تا با تاکتیک های انحرافی و دفع الوقت ایران به منظور رهایی از تعهدات بین المللی مقابله شود.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۴۶

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۰۴

- ۷ دسامبر ۱۹۸۳ (۱۶ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۶ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به دبیر کل

شب هنگام مورخ ۳ دسامبر، تلویزیون بغداد به دفعات مناطق غیر نظامی در عراق را نشان داد و مدعی شد که مورد حمله ایران واقع شده است و هشدار داد که عراق قصد دارد تلافی نموده و اهداف از پیش تعیین شده در ایران را مورد حمله قرار دهد.

تجربه گذشته باعث می گردد دولت جمهوری اسلامی ایران باور کند که عراق به بهانه های واهی جهت موجی از حملات وحشیانه به اهداف غیر نظامی در ایران زمینه چینی می نماید تا با حمایت و تشویق دائم جامعه بین المللی جنایات بی شمار دیگری را مرتکب شود.

دولت جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که وظیفه سازمان ملل می باشد که از این قبیل جنایات جنگی جلوگیری نماید و نیز با جمع آوری حقایق صحیح در مورد نقض حقوق بین المللی آن را به اطلاع جامعه بین المللی برساند و مقصران را در هر جا که هستند، معرفی نماید.

از طرف دیگر غیر نظامیان بی گناه نباید در زمان جنگ به منظور گرفتن امتیازات سیاسی با رفتار ضد انسانی مواجه شدند، بنابراین نقض حقوق بشر دوستانه بین المللی می بایست به طور مستقل یا با سایر عوامل مورد بحث واقع شود. دولت جمهوری اسلامی ایران آماده است درباره هر گونه تحقیقی که شما بتوانید در مورد نقض حقوق بین المللی بشر دوستانه در مناقشه ایران و عراق انجام دهید، همکاری نماید.

سعید رجائی خراسانی - نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل

- شماره سند شورای امنیت: S/۱۶۲۱۳

- ۱۲ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۱ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۱ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بنا به درخواست دولت متبوع متن مواضع وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران درباره قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) شورای امنیت به پیوست ارسال می گردد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

پیوست

هنگامی دولت جمهوری اسلامی ایران از نیات شورای امنیت جهت رسیدگی به موضوع مناقشه ایران - عراق مطلع شد که شورا سرگرم تصویب قطعنامه ای به نفع رژیم متجاوز عراق بود. در هر حال ما به اعضای مشخصی از شورا اطمینان دادیم که در صورتی که تفاهم ایجاد شود و شورا سابقه گذشته خود را تصحیح نماید، می توان به نتایج مثبتی دست یافت.

همچنین تصمیم گرفتیم پاسخ مثبت بدهیم و حسن نیت خود را نیز نشان دادیم، به خاطر این که جمهوری اسلامی ایران نسبت به بی نتیجه ماندن آن مسئولیت نخواهد داشت و علی رغم صداقت و حسن نیت برخی از اعضای مشخص شورا نسبت به ضرورت استقرار صلح عادلانه و پایدار، اقدام شورا در همان روش نامتوازن که از ابتدای جنگ تجاوزگرانه عراق دنبال کرده است، باقی ماند.

قطعنامه ۵۴۰ مصوبه ۳۱ اکتبر ۱۹۸۳ شورای امنیت همانند قطعنامه های قبلی حفاظی برای عراق فراهم ساخته تا از پیامدهای جنگ تجاوزگرانه و جنایات بی شمارش علیه بشریت در امان ماند و این در حالی است که قطعنامه حقوق مردم ایران را که متحمل صدمات بسیاری به خاطر ماجراجویی عراق گردیده اند، نادیده گرفته است.

بنابراین ما ضمن ملاحظه قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) اعلام می نماییم که آن غیر سازنده بوده و از حقایق و واقعیت های وضعیت موجود به دور است و بنابراین به دلایل ذیل عملا از واقعیت ها تهی است.

ص: ۱۵۰

پاراگراف ۲ توقف فوری کلیه عملیات های نظامی علیه اهداف غیر نظامی را خواستار شده است در حالی که جمهوری اسلامی ایران به طور کلی از چنین درخواستی به خاطر تبعیت دقیق خود از اصول اخلاقی اسلام استقبال می کند، ولی با وجود این در مورد مناقشه میان ایران و عراق از آنجایی که تنها طرفی که حقوق بشر دوستانه بین المللی را نقض کرده و به اهداف غیر نظامی حمله می کند، عراق است، بنابراین پاراگراف فوق مربوط به این کشور می باشد و اگر عراق تاکنون به خاطر کلیه نقض مقررات گذشته خود محکوم شده بود، هم اکنون مستقیماً درخواست نمی گردید که تعهدات بین المللی خویش را رعایت کرده و از هر گونه عملیات نظامی علیه غیر نظامیان اجتناب نماید.

پاراگراف ۳ مشخص نساخته که خلیج فارس مورد نظر می باشد و بنابراین ماهیت خیلی کلی داشته و درج آن در قطعنامه ضرورت نداشته است. اما با توجه به تصریح شورا در این پاراگراف درباره حقوق دریانوردی آزاد و تجارت در آب های بین المللی از کلیه دولت ها درخواست شده که به این حق احترام بگذارند، مایلیم به جامعه بین المللی یادآور شوم که جمهوری اسلامی ایران از آغاز جنگ، آزادی دریانوردی را در خلیج فارس تأمین کرده و در فواصل مختلف نسبت به رعایت این حق در چارچوب حقوق بین المللی تأکید کرده است. اما لازم است تصریح نمایم که آزادی دریانوردی تنها تحت ایجاد شرایط امنیتی امکان پذیر است و در مورد خلیج فارس امکان ندارد امنیت یک کشور ساحلی مجزا از امنیت سایر کشورها برقرار شود. بنابراین اگر یک کشور منطقه یا خارج از منطقه، امنیت جمهوری اسلامی ایران را در خلیج فارس تهدید کند به طور اتوماتیک امنیت کل منطقه را در معرض تهدید قرار داده است. جمهوری اسلامی ایران هرگز هیچ گونه اقدام خصمانه که تهدید کننده امنیت و آزادی کشتی رانی در خلیج فارس باشد مرتکب نشده است. بالعکس، جمهوری اسلامی ایران قربانی اقدامات تجاوزگرانه بی شمار عراق در خلیج فارس می باشد و تاکنون حداکثر خویشتن داری خود را در برابر چنین تحریکات عراق از خود نشان داده است و اگر شورای امنیت واقعا علاقه مند به امنیت خلیج فارس می باشد می بایست از عراق درخواست کند که از هر گونه اقدامات خصمانه که بعضاً می تواند به قطع دریانوردی آزاد منجر گردد، اجتناب نماید. این شورا باید از حامیان عراق بخواهد که سلاح های پیچیده را در اختیار این رژیم ماجراجو قرار ندهند که قادر باشد جسورانه منازعه ایران - عراق را بین المللی نماید.

در مورد آزادی کشتی رانی در آبراه شط العرب می بایست مزایای آن مورد ملاحظه واقع شود و نباید به عنوان توسعه دریانوردی آزاد در خلیج فارس مورد مناقشه واقع شود.

شط العرب به خاطر تجاوزات عمدی و مستقیم نظامی عراق علیه جمهوری اسلامی ایران و هجوم و اشغال سرزمین ایران که نقض آشکار حقوق بین المللی و مفاد منشور سازمان ملل می باشد، به روی کشتی ها بسته شده است. عراق نه تنها به طور یک جانبه قرار داد دو جانبه خود با جمهوری اسلامی ایران و مقررات کشتی رانی در این رودخانه را فسخ کرده است بلکه عملاً تأسیسات مهم بندری ایران در خرمشهر را در طی مدت اشغال از بین برده و بنابراین رودخانه را برای کشتی رانی ایران بلااستفاده ساخته است. از همین رو بازگشایی شط العرب جهت کشتی رانی بی معناست مگر این که توانایی های ایران جهت استفاده از این رودخانه به منظور کشتی رانی به وضعیت گذشته بازگردد. باید یادآور شد که تأسیسات بندری عراق در بصره بیش از یک سال است که در برد آتش ایران قرار دارد اما به خاطر تبعیت دقیق ما از اصول اخلاقی اسلام درباره جنگ، بصره با خاک یکسان نشده است.

در پاراگراف ۴ نسبت به صحت و سقم توقف مخاصمات میان ایران و عراق اظهار نگرانی نشده است که می بایست تأکید شود آنچه در منطقه می گذرد نمی توان آن را « مخاصمات » نامید. این جنگ تدافعی سخت آزادی بخش از سوی جمهوری اسلامی ایران است. که هدف کلی آن دگرگون ساختن پیامدهای جنگ تجاوزگرانه ای است که عراق آغاز کرده و نیز از بین بردن مظاهر آن می باشد. جامعه بین المللی مردم جمهوری اسلامی ایران را وقتی که آنها قربانی تجاوزات نظامی عراق بودند به فراموشی سپرده بودند و آنها راهی جز نبرد برای احقاق حقوق خود با اتکا به خویش نداشتند. هر گونه تلاش از سوی شورای امنیت جهت ایجاد مکانیسمی که عراق را از حاصل تجاوزات خائنانه خودش علیه مردم جمهوری اسلامی ایران در امان نگه دارد، کاری عبث می باشد که از جمله آن تشویق آشکار متجاوز با اجازه دادن به آن جهت گریز از مسئولیت های خود در رابطه با تجاوزاتی است که مرتکب می شود و این اقدامات تنها باعث می شود که این رژیم فرصت یابد که مایوسانه به فضای مورد نیاز دست یابد تا با تجدید سازمان و تجهیزاتی اقدامات تجاوزگرانه دیگری را آغاز کند. بدیهی است که منشور به شورای امنیت هیچ فرمانی را جهت تحقق این مهم نداده است. از همین رو جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که پاراگراف ۴ موضوع را به طور خیلی سطحی مورد بحث قرار داده و هیچ عنصر مثبتی را که می تواند به صلح عادلانه و پایدار منجر شود شامل نمی گردد.

پاراگراف ۵ هیچ منطقه جغرافیایی را مشخص نساخته و بنابراین آن را غیر مربوط می دانیم.

دولت جمهوری اسلامی ایران معتقد است که عراق قصد دارد امنیت خلیج فارس را تهدید نموده تا به حملاتش علیه اهداف غیر نظامی جمهوری اسلامی ایران ادامه دهد و تلاش می نماید قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) را به عنوان سپری جهت سرپوش گذاردن بر جنایات خود مورد استفاده قرار دهد. بنابراین شورای امنیت می بایست مسئولیت کامل فراهم ساختن چنین شرایطی را برای عراق را بپذیرد که به وخامت وضعیت منجر شده است. دولت جمهوری اسلامی ایران به خاطر دلایل فوق قطعنامه ۵۴۰ را به نفع متجاوز متمایل می داند که همانند قطعنامه های قبلی شورا درباره منازعه ایران و عراق صادر شده است. بهترین دلیل جهت نشان دادن تمایلات شورا، واقعیت اقدامات آن شورا است که مغایر با سایر قطعنامه های مصوبه شورا درباره اقدامات تجاوزگرانه در اقصی نقاط جهان می باشد.

قطعنامه ها شورا درباره منازعه ایران و عراق تنها قطعنامه هایی است که با هماهنگی کامل دولت متجاوز یعنی عراق تهیه گردیده و از صمیم قلب مورد حمایت این کشور می باشد، در حالی که قربانی یعنی جمهوری اسلامی ایران هرگز ملاحظاتی در هیچ یک از قطعنامه های مصوبه شورا منعکس نشده است.

به علاوه با روشی که قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) تصویب شده نیز تردیدهایی را در مورد صداقت شورا برانگیخته است. تعجیلی که در تصویب این قطعنامه شده مصادف با آخرین روز ریاست نماینده متحد اصلی عراق در جنگ تجاوزگرانه اش علیه ایران می باشد. حرکتی که به شدت از سوی یک عضو دائمی حمایت می گردید که تصادفا نیز متحد قدرتمند عراق در جنگ و تنها تضعیف کننده قطعنامه کارآمد و سودمند می باشد. همچنین اعضای شورا در اظهارات خود درباره موضوع به آن اشاره کرده اند.

همین طور جهت دستوری که به دبیرکل در قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) داده شد، دولت جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که ماهیت بی تأثیر و غیر عملی قطعنامه نسبتاً آشکار است و دستور مندرج در پاراگراف یک به هیچ هدفی دست نمی یابد و تنها فشار غیر قابل توجیه را به دبیرکل افزایش می دهد.

دولت جمهوری اسلامی ایران همواره آماده بوده تا به همکاری خود با دبیرکل ادامه دهد، اما اعتقاد راسخ دارد که هر گونه تلاش جهت میانجی گری در منازعه شانس دست یابی به نتایج مثبت را وقتی بهبود خواهد بخشید که شورای امنیت موضع متمایل خود به نفع عراق یعنی متجاوز را تعدیل نماید.

بنابراین دولت جمهوری اسلامی ایران هیچ راهی جز ادامه سیاست گذشته خود و فاصله گرفتن از قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) شورای امنیت ندارد.

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۱۴

- ۱۳ دسامبر ۱۹۸۳ (آذر ۱۳۶۲)

گزارش دبیرکل در مورد قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) شورای امنیت

۱- این گزارش عطف به پاراگراف ۴ قطعنامه ۵۴۰ شورای امنیت مورخ ۳۱ اکتبر ۱۹۸۳ تسلیم می گردد که در آن شورا درخواست کرده بود که دبیرکل گزارشی از نتایج مشورت های خود را با طرف های درگیر درباره راه های دستیابی به توقف مخاصمات از جمله اعزام احتمالی ناظران سازمان ملل، ارائه کند.

۲- متن قطعنامه ۵۴۰ بلافاصله برای دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری عراق ارسال شد. درباره پاراگراف های ۴ و ۷ قطعنامه به آنها اطلاع داده شد که در صورت موافقت دو دولت، تصمیم داریم هیئت کوچکی از مقامات عالی رتبه دبیرکل به بغداد و تهران اعزام نماییم، زیرا مؤثرترین ابزار اجرایی جهت مشورت با طرفین، در مورد قطعنامه خواهد بود.

۳- در ۱ نوامبر، نماینده دائمی عراق موضع دولتش را در مورد قطعنامه ارسال نمود (سند S / ۳۸ / ۳۶۰ - A).

دولت عراق اعلام کرد که از قطعنامه استقبال نموده و آماده است که جهت « یافتن سیستم مؤثری برای تضمین آتش بس و اطمینان دادن به کلیه طرف ها در برخورداری از نتایج آن به طور تساوی طبق پاراگراف ۴ قطعنامه » همکاری نماید.

دولت عراق همچنین اعلام کرد که پیشاپیش نسبت به هر گونه تلاش در اجرای بخشی از قطعنامه هشدار می دهد زیرا که پاراگراف موجود در آن را یک جا پذیرفته و کلیات آن را مطلوب دانسته است و مفاد آن را غیر قابل تجزیه دانسته و با توجه به مطالب و زمان بندی جهت روند اجرایی کلیه پاراگراف های آن حائز اهمیت می باشد، به ویژه اینکه کلیه طرف های درگیر بلافاصله با اجرای آن به طور مساوی سود خواهند برد.

۴- در ۱۲ دسامبر ۱۹۸۳، دولت جمهوری اسلامی ایران به من اطلاع داد که به درخواست پاسخ داده است (سند S / ۱۶۲۱۳)، همچنین در طی مذاکرات اخیر خود نیز خوش بینی خود را نسبت به تصمیمات شورای امنیت، به خاطر اینکه اطمینان یافته است که اعضای مشخصی در شورا « متوجه شده اند که سابقه گذشته باید اصلاح گردد تا

نتایج مثبتی حاصل شود» ابراز کرد و افزود در غیر این صورت «اقدامات شورا در همان حالت نابرابر باقی خواهد ماند که از آغاز جنگ تجاوزکارانه عراق دنبال شده است.»

در ادامه پاسخ ایران آمده است که:

«بنابراین دولت جمهوری اسلامی ایران آلترناتیوی نخواهد داشت جز اینکه به سیاست قبلی خود ادامه دهد و خودش را از قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) جدا می‌یابد.»

همین طور به پاراگراف ۴ قطعنامه اشاره نموده است که به نظر دولت جمهوری اسلامی ایران، وضعیت منطقه نمی‌تواند با عبارت «مخاصمات» بیان شود زیرا جنگ دفاعی، آزادی بخش و بسیار سخت جمهوری اسلامی ایران به منظور شکست اهداف جنگ تجاوزکارانه عراق و از بین بردن نمایش قدرت عراق صورت گرفت.

همچنین دولت جمهوری اسلامی ایران اعتقاد دارد که پاراگراف ۴ عملاً موضوع را «به طور سطحی و بدون هیچ عنصر مثبتی در نظر گرفته و امکان آن وجود ندارد که به صلحی عادلانه و شرافتمندانه منجر شود.»

۵- من احساس می‌نمایم و می‌بایست توجه شورا را به نامه مورخ ۲۸ اکتبر ۱۹۸۳ ایران خطاب به اینجانب که طی سند ۱۶۱۰۴ S/ منتشر شد، جلب نمایم. نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در این نامه درخواست دولت خود را مطرح ساخت که هیئت را جهت تحقیق به مناطق غیر نظامی ایران که مورد حمله نظامی واقع شده اعزام نمایم به منظور اینکه گزارش هیئت حقیقت یاب که از ایران و عراق در می‌امسال (سند S/ ۴۳۸۵۱) دیدار داشته به روز باشد.

نمایندگی دائمی همچنین به من گفت که دولتش از دیدار هیئت از عراق همانند موضوع مأموریت قبلی، استقبال خواهد کرد. طی نامه بعدی خویش وی درخواست دولتش را جهت اعزام هیئت تکرار نمود. در این سه نامه، وی اعلام داشته که عراق از سلاح‌های شیمیایی استفاده کرده و خواستار تحقق هیئت کارشناسان در این زمینه شده است (۱).

۶- همانند درخواست قبلی و ماهیت مشابه آن که جمهوری اسلامی ایران در ماه می مطرح کرده بود، من با نمایندگی دائمی عراق مشورت نمودم و از او درخواست کردم که نظرات دولتش را در مورد موضوع جويا شود وی به من اطلاع داد که دولت عراق از پذیرش این پیشنهاد معذور است. وی همچنین در نامه‌های خود خطاب به این جانب اعلام کرد که مناطق غیر نظامی عراق هدف حملات نظامی قرار داشته و این ادعاها که

ص: ۱۵۵

۱ - ۳. نامه‌های مربوطه به نمایندگی دائمی ایران: S/۱۶۱۳۹، S/۱۶۱۴۰، S/۱۶۱۵۴، S/۱۸۱۸۱، S/۱۶۱۸۵، S/۱۶۲۰۴، S/۱۶۱۲۹، S/۱۶۱۲۸، S/۱۶۱۱۷، S/۱۶۱۰۴، S/۱۶۰۷۱، S/۱۶۰۵۳، S/۱۶۰۱۹، S/۱۶۰۰۰، S/۱۵۹۶۲، S/۱۵۹۴۱، S/۱۵۹۳۴، S/۱۵۹۳۲، Add.۱، S/۱۵۹۲۶، S/۱۵۹۰۹، S/۱۵۸۵۱.

عراق از سلاح های شیمیایی در ایران استفاده کرده را رد کرد (۱).

نمایندگی دائمی عراق این موضع را اتخاذ کرد که موضوع اصلی درخواست ایران می بایست در متن پاراگراف ۲ قطعنامه ۵۴۰ (۱۹۸۳) شورای امنیت مورد ملاحظه قرار گرفته باشد، را که دولت متبوعش این قطعنامه را تمام و کمال و غیر قابل تجزیه پذیرفته و می بایست به همین صورت نیز اجرا شود.

۷- از آنجایی که یکی از طرفین خاطر نشان ساخته که این موضوع نمی تواند جدا از سایر جوانب مناقشه مندرج در قطعنامه مورد بحث واقع شود، در حال حاضر مشکلات عملی جهت دست یابی به درخواست ویژه جمهوری اسلامی ایران وجود دارد.

۸- همان طور که اعضای شورا مطلعند اینجانب به همراه نماینده ویژه خود آقای اولاف پالمه اعلام آمادگی نمودیم که جهت نیل به حل و فصل همه جانبه، عادلانه و شرافتمندانه مسائل مورد منازعه جمهوری اسلامی ایران و جمهوری عراق کمک نماییم. اینجانب قصد دارم به کلیه تلاش ها جهت توقف مخاصمات ادامه دهم، در اواخر سپتامبر آقای پالمه و اینجانب مباحثات فشرده ای را با وزیران خارجه دو کشور داشتیم و در حال حاضر نیز سرگرم مشورت های بیشتر با آقای پالمه می باشم. انتظار دارم که جلسه نشست سازمان کنفرانس اسلامی در کازابلانکا که در ژانویه تشکیل می گردد فرصتی را برای من ایجاد نماید تا با سران دو کشور در مورد گام هایی که می توان جهت دست یابی به راه حل صلح جویانه برداشت، مذاکره نمایم.

سند شماره ۱۴۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۱۸

- ۱۵ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۴ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۴ دسامبر ۱۹۸۳ سفیر نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

بازگشت به نامه های قبلی خود و بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً توجه شما را به بیانیه اخیر مقامات عراق جلب می نمایم که تهدید به افزایش بیشتر در حوزه درگیری ایران

ص: ۱۵۶

۴-۱. نامه های مربوط به نمایندگی عراق: S/۱۶۱۵۶، S/۱۶۱۵۷، S/۱۶۱۸۶، S/۱۶۱۸۹، S/۱۶۱۹۰، S/۱۶۱۹۱، S/۱۶۱۹۳، S/۱۵۸۷۴، S/۱۵۹۱۵، S/۱۵۹۸۳، S/۱۶۰۶۱.

و عراق نموده است. در ۱۲ دسامبر ۱۹۸۳، در ساعت ۲۴ به وقت محلی، تلویزیون عراق برنامه عادی خود را قطع کرد و اطلاعاتیه رژیم عراق را پخش نمود. در این اطلاعاتیه حکام عراق با بی شرمی تمام حوادث اخیر در کویت را به جمهوری اسلامی نسبت داده و اعلام کردند که «از آنجایی که ما هر گونه تجاوز علیه هر یک از کشورهای عربی برادر را به عنوان تجاوز علیه کل دنیای عرب می دانیم تصمیم گرفتیم از طریق نظامی به اهداف مشخصی در ایران حمله کنیم به خاطر اینکه به حکام ایران درس بیاموزیم».

دولت جمهوری اسلامی ایران توجه جناب عالی و نیز از طریق شما توجه جامعه بین المللی را به موارد ذیل جلب می نماید:

۱- جمهوری اسلامی ایران قاطعانه کلیه ادعاهای بی اساس درباره دخالت ایران در حوادث اخیر کویت را رد می نماید و این ادعاها را به عنوان بخشی از تلاش های جهت دار رژیم اغفال شده عراق و متحدین ابرقدرت آن جهت تشدید جنگ تحمیلی و سوق دادن آن به جنگ منطقه ای می داند، بنابراین به دنبال هموار کردن راهی برای دخالت ابرقدرت ها در خلیج فارس بوده و مایل هستم متذکر شوم که مسئولیت تشدید مناقشه، صرفا متوجه عراق و متحدین آن به ویژه فرانسه و ایالات متحده می باشد که مقصر شروع این جنگ تجاوزکارانه نیز هستند.

۲- رژیم حاکم بر عراق، بیهوده از آغاز جنگ تجاوزکارانه خود علیه جمهوری اسلامی ایران سعی کرده است که این ددمنشی را به عنوان منازعه میان اعراب و فارس معرفی نماید به خاطر اینکه به سهولت بتواند جنگ را به کشورهای عرب منطقه گسترش دهد. این ادعاهای جدید عراق نیز به عنوان بخشی از آن استراتژی محسوب می شود، همچنین اعمال فریب آمیز عراق قابل بررسی است زیرا این کشور هرگز تجاوز صهیونیست ها علیه اعراب و مردم مسلمان خاورمیانه را «تجاوز علیه کل کشورهای عربی» قلمداد ننموده و اقدامات آن را ۳۵ سال تجاوز ندانسته است. لازم است به ذکر است که عبارت «مقابله به مثل علیه اهداف برگزیده» را از حکام صهیونیست آموخته است. ما اعتقاد داریم که عراق به طور احمقانه ای خودش را در دام تجاوزش علیه انقلاب اسلامی گرفتار کرده و در موضعی نیست که بتواند درسی به دیگران بدهد به ویژه اینکه در دفاع از برادران عرب ما، حکام عراق به آنها واقعا بار سنگینی را تحمیل کرده و انگل ناخوانده به شمار می روند.

۳- همان طور که در بالا و موارد مشابه ذکر کردیم این ادعاهای عراق همیشه به عنوان بهانه هایی جهت بمباران وحشیانه اش علیه مناطق غیر نظامی و مسکونی

جمهوری اسلامی ایران مطرح گردیده و متأسفانه همیشه با بی تفاوتی و خشنودی جامعه بین المللی همراه بوده است.

با توجه به اینکه ادعاهای اخیر مقدمه ای جهت همان نوع کشتارهایی است که علیه مردم بی گناه ما مرتکب می شود، بنابراین، جامعه بین الملل مسئول بخشی از گناه های گذشته و آینده شقاوت های رژیم عراق خواهد بود، به خاطر اینکه جامعه بین الملل ناخواسته تعهدات اخلاقی خود و وظایفش را در این خصوص نادیده گرفته است.

۴- اگر ادعاهای بی اساس اخیر این رژیم، بهانه یی برای هر گونه حمله به تأسیسات نفتی ما در خلیج فارس می باشد، جامعه بین المللی باید آگاه باشد که جمهوری اسلامی ایران همان طور که قبلا اعلام کرده است حق خود را برای کلیه اقداماتی که شایسته پاسخ بوده و جزء لا یتغیر دفاع از خود در حراست از حقوق قانونی اش در منطقه است، محفوظ نگه می دارد.

سعید رجائی خراسانی نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۰

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۲۰

- ۱۶ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۵ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۵ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

متعاقب نامه مورخ ۱۴ دسامبر خود (S / ۱۶۲۱۸) و بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً توجه شما را به اخبار تأسف آور و ناراحت کننده جدیدترین بی رحمی ها و شقاوت های رژیم عراق علیه مناطق غیر نظامی در شهرهای مرزی جمهوری اسلامی ایران، جلب می نمایم.

بسیار تأسف آور است که به اطلاع برسانم که در نامه مذکور خود نیز اشاره کردم که « ما متقاعد شده ایم که ادعاهای اخیر مقدمه ای برای همان نوع قتل عام ها علیه غیر نظامیان بی گناه است که مرتکب می شود. » همچنین متذکر شدم که « جامعه بین المللی مسئول بخشی از گناه ددمنشی های گذشته و آینده رژیم عراق می باشد به خاطر اینکه به طور ناخواسته جامعه بین الملل از تعهدات و وظایف اخلاقی خود در این باره شانه خالی کرده است. »

متأسفانه در کمتر از ۲۴ ساعت پیش بینی های ما جامعه عمل پوشید. در ۱۴ دسامبر

ص: ۱۵۸

۱۹۸۳، در ساعت ۱۷:۳۵ به وقت محلی مزدوران عراقی به بخش های غیر نظامی و مناطق مسکونی چهار شهر مرزی ایران حمله کردند و تلفات ذیل را باعث گردیدند.

ما مکررا به جامعه بین المللی هشدار داده ایم که اختلاف نظر آنها درباره این جنایات فجیع علیه انسانیت، در واقع حکام بغداد را تشویق می کند که به بی رحمی های خود علیه غیر نظامیان بی گناه ادامه دهند. ما اعتقاد داریم این از تعهدات اخلاقی و قانونی سازمان ملل است که قویا واکنش نشان داده و بی درنگ این حملات جنگی را متوقف سازد و رژیم متجاوز عراق را از طرح های غیر انسانی و وحشیانه بازدارد.

یقینا جان غیر نظامیانی که به خاطر بی تفاوتی جامعه بین الملل هدف بمباران قرار گرفته اند، نسبت به ملاحظات سیاسی کوتاه نظرانه از اهمیت بیشتری برخوردار است که متأسفانه برخی از اعضای مشخص در مجامع بین المللی از تعهدات خود نسبت به منشور سرباز می زنند.

حقیقت تأسف بار اینکه سازمان ملل به دلایل مختلفی که برای همگان روشن است هنوز ناتوان است که به طور سازنده مسائل حیاتی و مهم را در جنگ تجاوزکارانه رژیم صدام حسین و متحدان مرتجع آن علیه جمهوری اسلامی ایران مورد بررسی قرار دهد و این سازمان از دست زدن به هر گونه اقدام قاطع و سریع جهت پایان بخشیدن به این بی رحمی ها وحشیانه، اعتقادی ندارد.

دولت جمهوری اسلامی ایران در نامه های قبلی خود درخواست کرده و نامه های آن طی اسناد

S/۱۶۰۰۰، S/۱۵۹۴۱، S/۱۵۹۳۴، S/۱۵۹۳۲ Add۱ ، S/۱۵۹۳۲، S/۱۵۹۲۶، S/۱۵۹۰۹، S/۱۵۸۵۱، S/۱۶۱۳۹، S/۱۶۱۲۹،
S/۱۶۱۲۸، S/۱۶۱۲۵، S/۱۶۱۱۷، S/۱۶۱۰۴، S/۱۶۰۷۱، S/۱۶۰۵۳، S/۱۶۰۱۹، S/۱۶۲۰۴، S/۱۶۱۸۱، S/۱۶۱۵۴، S/۱۶۱۴۰

منتشر شده است، از همین رو شایسته است جناب عالی نمایندگانی را به منطقه اعزام نمایید تا شقاوت های عراق را مشاهده و بررسی نمایند که از جمله ی آن استفاده از سلاح شیمیایی علیه غیر نظامیان بی گناه در شهرهای مرزی جمهوری اسلامی ایران می باشد. حقیقتی است که حکام عراق پیوسته قبل از آغاز وحشی گری خود مدعی می شوند که حملات آنها «مقابله به مثل» است، به خاطر اینکه نیروهای جمهوری اسلامی ایران، به اهداف غیر نظامی در داخل عراق حمله کرده اند، در حالی

که بسیار شایسته و ضروری می باشد که نمایندگان جناب عالی از دو کشور بازدید نمایند و اعتبار ادعاهای عراق مشخص سازند. به علاوه جامعه بین المللی به درخواست های ما درباره اعزام هیئتی جهت بررسی مناطقی که با سلاح های شیمیایی مزدوران عراقی علیه اهداف غیر نظامی در خاک جمهوری اسلامی ایران در چند ماه گذشته مورد حمله قرار گرفته، پاسخ نداده است. این تعلل بی مورد به از بین رفتن بخش هایی از مدارک و شواهدی منجر خواهد شد که با گذشت زمان محو و نابود می شوند، تأخیر و درنگ بیشتر به محو بقایای مدارک و شواهد این جنایت فجیع حکام عراق منتهی خواهد شد و باعث می شود که افکار عمومی جهان از حقایق واقعیت های جبهه های جنگ محروم شوند.

دولت جمهوری اسلامی ایران مجدداً از نمایندگان جناب عالی دعوت به عمل می آورد که از دو کشور بازدید نمایند و اعتبار این ادعاها درباره اقدامات نظامی علیه غیر نظامیان را بررسی کنند.

در پایان مایل هستم به شما تضمین دهم که جمهوری اسلامی ایران با هیئت حقیقت یاب همکاری خواهد کرد به خاطر اینکه بتواند وظایفش عمل نماید. اعتقاد راسخ داریم که اکراه و مخالف قسمت های مشخص در سازمان ملل به این سازمان بین المللی اجازه می دهد که به مسئولیت های بشر دوستانه خود توجه ننموده که یقیناً به ادامه این جنایات وحشیانه علیه انسانیت - علی رغم اطلاع به موقع سازمان ملل از طریق جناب عالی - منجر می گردد و این در حالی است که سازمان ملل مسئولیت حساسی را جهت اجرای وظایف انسانی خود دارا می باشد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۱

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۲۲

- ۱۶ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۵ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۶ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به گزارش دولت متبوعم به اطلاع می رسانم که در تاریخ ۸ دسامبر دو کشتی بازرگانی که یکی یونانی و دیگری قبرسی بود هدف حمله هواپیماهای جنگی دو عراق قرار گرفتند. این کشتی ها در نزدیکی بنادر ایران در خلیج فارس بوده و هیچ نوع اقلام نظامی

ص: ۱۶۰

حمل نمی کردند. کشتی ها در نتیجه این حملات خسارات زیادی را متحمل شدند.

این حملات عراق و حملات مشابه اخیرا در جنگ ایران و عراق به طور آشکار تشدید شده که در آن یکی از طرفین، یعنی عراق درصدد گسترش جنگ به کشتی رانی بازرگانی در خلیج فارس می باشد.

در حالی که جمهوری اسلامی ایران در احترام به حقوق کلیه کشورها در آزادی دریانوردی تحت حقوق بین الملل تأکید می ورزد، حق خود را در مقابله به مثل علیه کشتی رانی عراق به طور مستقیم یا غیر مستقیم در خلیج فارس و هر کجا که مناسب باشد، محفوظ می دارد. قطعا جمهوری اسلامی ایران تنها اقدامات عراق را مقابله به مثل خواهد نمود.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۲

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۷۶۳

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۲۵

- ۱۹ دسامبر ۱۹۸۳ (۲۸ آذر ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۱۴ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم احتراماً پیرو نامه های مورخ ۲۲ و ۲۵ نوامبر و ۶ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی، (S / ۱۶۱۸۵ / S / ۱۶۲۰۴ / S / ۱۶۱۸۱) موارد ذیل را به اطلاع می رسانم.

۱- آنچه که در نامه های ایران مشهود است این است که این کشور به دنبال تجزیه و تحلیل و جزء جزء نمودن روند قطعنامه ی مصوب سازمان ملل در مورد منازعه میان ایران و عراق مبنی بر حل و فصل صلح جویانه، عادلانه و شرافتمندانه می باشد.

موضع دولت متبوعم در مورد نامه های مذکور در نامه های مورخ ۱ و ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ (S / ۱۶۱۸۶ / S / ۱۶۱۲۰) قبلاً توضیح داده شده است.

۲- با توجه به نامه ایران مورخ ۶ دسامبر، به پیوست جهت اطلاع شما متن کامل بیانیه نظامی عراق مورخ ۲ دسامبر را ارسال می دارم که به اختصار در نامه مزبور با تحریف بیانیه مذکور به قسمت هایی از آن اشاره شده بود.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

ص: ۱۶۱

بیانیه نظامی عراق مورخ ۲ دسامبر ۱۹۸۳

بسم الله الرحمن الرحيم

روز به روز رژیم ایران بر اقدامات تجاوزگرانه و تخلفاتش از ارزشهای انسانی و نیز بی تفاوتی نسبت به ناکامی هایش به خاطر قراردادن مردم ایران در جنگ تجاوزگرانه اش علیه کشور ما، می افزاید و علی رغم درخواست های مداوم عراق مبنی بر عدم حمله به روستاها و شهرها به حملات ادامه داده و آن به خاطر این است که رژیم [امام] خمینی این درخواست ها را نادیده گرفته و بر بمباران شهرها و روستاهای عراق اصرار می ورزد و خسارات به تأسیسات غیر نظامی را باعث شده و شهروندان غیر نظامی صدماتی را متحمل شده اند.

بر اساس این مواضع تجاوزگرانه، خود را ملزم می بینیم که از مردم کشورمان و حق قانونی آنها جهت حق حیات، دفاع کنیم. بر همین اساس به حکومت تهران هشدار جدید می دهیم که به آن توجه کند که در صورت اصرار بر روش تجاوزگرانه اش، متأسفانه ملزم خواهیم بود که با نیروی بیشتری علیه اهداف تعیین شده مقابله کنیم.

کسی که هشدار می دهد معذور است.

خدا شاهد است که هیچ انگیزه پنهانی نداریم.

سند شماره ۱۵۳

- شماره سند شورای امنیت: S/ ۱۶۲۳۵

- ۲۸ دسامبر ۱۹۸۳ (۷ دی ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۷ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیرکل

پیرو نامه های قبلی خود درباره استقلال عراق از سلاح های شیمیایی در جنگ تجاوزکارانه خود علیه مردم مسلمان جمهوری اسلامی ایران، موارد ذیل را به اطلاع می رسانم.

تاکنون موارد بی شماری از نقض حقوق بین المللی بشر دوستانه از سوی عراق به ویژه استفاده از سلاح های شیمیایی، به جامعه بین المللی گزارش شده اما این جامعه بین المللی واکنش نشان نداده که علل آن نیز برای کشورهای عضو نامعلوم است. متأسفانه بسیاری از منابع حملات شیمیایی عراق به تدریج و به مرور زمان در حال نابودی است. بنابراین شورای امنیت باید مسئولیت مانع تراشی جهت بررسی مدارک

جنایات جنگی را که رژیم بعث عراق مرتکب شده پذیرد.

همچنین حملات علیه اهداف غیر نظامی و تخریب این مناطق، به ویژه استفاده از سلاح های شیمیایی، جنایات وحشیانه علیه انسانیت محسوب می شود و این قبیل جنایات نباید در هیچ حالتی صورت پذیرد و یا به عنوان ابزاری جهت چانه زدن سیاسی مورد ملاحظه قرار گیرد و کسانی که این گونه اصول بشر دوستانه را نقض کنند بایستی به خاطر اینکه این قبیل اعمال را مرتکب شده اند شدیداً مورد عقاب قرار گیرند و متجاوزان نباید مورد تفقد واقع شوند.

ناتوانی شورای امنیت در بررسی منازعات ایران و عراق به طور شایسته، از مسئولیت این شورا جهت ملاحظه قرار دادن نقض فاحش و رسوا کننده حقوق بین المللی بشر دوستانه از سوی عراق در جنگ تجاوزگرانه خود علیه جمهوری اسلامی ایران، نمی کاهد.

سعید رجائی خراسانی - سفیر نمایندگی دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۴

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۳۶

- ۲۸ دسامبر ۱۹۸۳ (۷ دی ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۸ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم توجه شما را به این موضوع جلب می نمایم که در ۲۴ دسامبر ۱۹۸۳ در ساعت ۲۴ به وقت محلی تلویزیون عراق برنامه عادی خود را به خاطر پخش اطلاعاتی قطع کرد، در این اطلاعیه مقامات رژیم بعث عراق به طور مفتضحانه ای ادعا کردند که نیروهای جمهوری اسلامی شهرها و روستاهای عراق را بمباران کردند و از آن میان از خانقین و اطراف آن نام بردند که آنها مجبور شدند به تلافی حملات ایران بخشی از اهداف که قبلاً در جمهوری اسلامی ایران مشخص شده بود، هدف قرار دهند.

این اقدام به طور رسمی نیت جنایتکارانه و متناقض عراق در مورد اصول بین المللی بشر دوستانه را نشان می دهد و علی رغم دعوت کمیته بین المللی صلیب سرخ در بیانیه مطبوعاتی ۱۴۷۹ مورخ ۱۵ دسامبر ۱۹۸۳ خود، روز بعد در ساعت ۱۷:۴۰ به وقت محلی عراق شهر مسجد سلیمان را با موشک های زمین به زمین هدف قرار داد و به تهدیدات خود جامه عمل پوشانید. این رژیم به خاطر اینکه حداکثر تلفات را به غیر نظامیان بی گناه وارد

ص: ۱۶۳

سازد، وقتی که همه مردم در منازل خود در حال استراحت بودند، حمله نمود. بر اساس جدیدترین گزارش‌ها از تلفات، تاکنون تعدادی از مردم که در میان آنها چند کودک مشاهده می‌شود شهید و ۲۹ نفر مجروح شده‌اند. در حدود ۵۰ واحد مسکونی به طور کامل تخریب شد و ۲۵۰ مغازه و خانه به شدت خسارت دید، همچنین ۱۸ اتومبیل نیز دچار خسارت شد. این حادثه و سایر حوادث مشابه نمونه‌ای از جنایات سازمان یافته عراق علیه جان انسان‌ها است که متأسفانه با تشویق آگاهانه سازمان بین‌الملل صورت می‌گیرد.

اگر این سازمان بین‌الملل بخواهد ثابت کند که از اقدامات جنایتکارانه عراق حمایت نمی‌کند، لازم است بیش از این تماشاگر نقض مکرر و پیوسته حقوق بین‌المللی بشر دوستانه از جانب متجاوزان عراقی نباشد و اقدامات لازم را به عمل آورد.

واقعاً جای بسی تأسف است که تعداد مشخصی از اعضای شورای امنیت با اقدامات غیر اخلاقی از موقعیت خود در این نهاد سوء استفاده کرده که در نتیجه‌ی آن بر عمق بی‌اعتباری و رسوایی خود می‌افزایند.

سعید رجائی خراسانی - نماینده و سفیر دائمی ایران در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۵

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۷۶۷

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۳۸

- ۲۹ دسامبر ۱۹۸۳ (۸ دی ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۳ دسامبر نمایندگی دائمی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً عطف به نامه مورخ ۱۴ اکتبر ۱۹۸۳ نمایندگی دائمی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملل خطاب به جناب عالی (S / ۱۶۰۴۹) موارد ذیل را به اطلاع می‌رسانم:

۱- اینجانب قبلاً به تفصیل موضع دولت عراق را درباره مسائل مندرج در نامه مذکور ایران و در نامه مورخ ۵ می (۱۵۷۵۲ / S) خود که در پاسخ به یادداشت مورخ ۲۰ آوریل (سند S / ۱۵۷۲۳) بود، اعلام کردم.

۲- در اطلاعیه مورخ ۱۳ اکتبر، وزارت خارجه ایران (پیوست S / ۱۶۰۴۹) مدعی شد که هواپیماهای عراقی حوزه نفتی نوروز را بمباران کردند و آن را «نقض آشکار مقررات سازمان منطقه‌ای محافظت از محیط دریایی که هم ایران و هم عراق از اعضای آنها

هستند» خوانده است. شایان ذکر است که در یادداشت مورخ ۲۰ آوریل ۱۹۸۳، ایران همچنین عدم شده است که عراق ماده ۳۵ کنوانسیون ژنو را در مورد امنیت محیط و عدم توسط به عملیات های نظامی که ممکن است منجر به آلودگی محیط دریایی گردد نقض کرده و همچنین عراق متن و روح کنوانسیون منطقه ای کویت را در مورد همکاری در محافظت از محیط دریایی از آلودگی و نیز پروتکل مربوط به همکاری منطقه ای در برابر آلودگی ناشی از نفت و سایر مواد مضره در موارد اضطراری نقض نموده است.

در این باره مایلم، خاطر نشان سازم که کنوانسیون ژنو مورد ادعا موجود نیست و مقامات ایران به آثار باقیمانده از متن آن استناد می کنند. من همچنین مایلم خاطر نشان سازم که اصول کنوانسیون منطقه ای کویت در مورد همکاری در محافظت از محیط دریایی جهت جلوگیری از آلودگی، این پروتکل با پیوست مربوطه آن در هنگام بروز مناقشات نظامی قابل استناد نیست.

۳- عراق پیوسته خواستار صلح در منطقه بوده که این سیاست بر اساس روابط دوستانه، احترام متقابل به حاکمیت و تمامیت ارضی، عدم دخالت در امور داخلی کشورها و اجتناب از سیاست های تجاوزگرانه استوار است. سیاست عراق در این زمینه ها برای همگان روشن است.

۴- نگرانی مورد ادعای ایران جهت امنیت محیط دریایی نیازمند آن است که نخستین گام را دولت ایران بردارد و به تعهدات بین المللی خود عمل نماید و بر اساس این همکاری با کلیه کشورهای منطقه رفتار صلح جویانه داشته باشد. همچنین می بایست از تهدیدات گستاخانه و ادعاهای بی پایه علیه سایر کشورها همانند آنچه که در اطلاعیه ۱۳ اکتبر ایران آمده است، دست بردارد که این اقدامات خاطره سیاست «ژاندارمی خلیج» رژیم شاه را در اذهان تداعی می کند.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

سند شماره ۱۵۶

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۷۶۸

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۳۹

- ۲۹ دسامبر ۱۹۸۳ (۸ دی ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۳ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیر کل

بنا به اطلاع دولت متبوعم و پیرو نامه مورخ ۲۸ نوامبر ۱۹۸۳ خود (S / ۱۶۱۸۶) احتراماً

ص: ۱۶۵

به پیوست گزیده هایی از اطلاعیه های نظامی عراق، طی دوره ۲۵ نوامبر تا ۱۹ دسامبر را ارسال می نمایم که مؤید گلوله باران اهداف غیر نظامی داخل خاک عراق به دست نیروهای نظامی رژیم ایران می باشد و به تلفات مردم بی گناه غیر نظامی منجر شده و به تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد ساخته و نیز باعث انهدام خانه های مسکونی شده است.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

پیوست

گزیده هایی از اطلاعیه های رسمی نظامی عراق، طی دوره ۲۵ نوامبر تا ۱۹ دسامبر ۱۹۸۳

۱- شهر مندلی و حومه آن با توپخانه در ۲۵ نوامبر گلوله باران شد که در این بمباران وحشیانه دو کودک و یک زن مجروح و پنج خانه مسکونی منهدم شد.

۲- شهر مندلی و شعیب و اطراف آن با توپخانه در ۲۶ نوامبر هدف قرار گرفت که بر اثر آتش توپخانه به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد گشت.

۳- مندلی و حومه آن در ۲۷ نوامبر با توپخانه گلوله باران شد که بر اثر این گلوله باران به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارات وارد گشت.

۴- شهر مندلی و روستای خرمال و حومه ی آن با توپخانه در ۲۸ نوامبر گلوله باران شد که این بمباران منجر به خسارات شده و به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی آسیب وارد شد.

۵- شهرهای بصره و مندلی و نواحی آن در ۲۹ نوامبر با توپخانه گلوله باران شد و موجب خسارات به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی گردید.

۶- شهر مندلی و نواحی آن و بخش هایی از خرمال و شانه دری و شهر زور و نواحی آنها در تاریخ ۳۰ نوامبر با توپخانه گلوله باران شد که در این بمباران وحشیانه ضایعات خساراتی به تعدادی از تأسیسات شهری و روستایی وارد شد.

۷- شهر مندلی و نواحی آن مورخ ۱ دسامبر با توپخانه هدف قرار گرفت که در اثر این گلوله باران به یک مدرسه ابتدایی و نیز برخی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد گردید.

۸- شهر مندلی و ناحیه شانه دری و حومه آنها در تاریخ ۲ دسامبر با توپخانه گلوله باران شد. این گلوله باران خسارت به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی را باعث گردید.

۹- شهر مندلی و حومه آن در تاریخ ۴ دسامبر با توپخانه هدف قرار گرفت که بر اثر آن خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد شد.

۱۰- شهر مندلی و نواحی آن در تاریخ ۵ دسامبر با توپخانه گلوله باران شد که بر اثر آن خساراتی به یک مزرعه و تعدادی تأسیسات غیر نظامی وارد شد.

ص: ۱۶۶

۱۱- شهر مندلی و نواحی آن در ۶ دسامبر با توپخانه هدف قرار گرفت. در این بمباران خساراتی به تأسیسات غیر نظامی وارد گردید.

۱۲- روستای سید صادق و ناحیه شانه دری و حومه ی آنها در ۱۰ دسامبر با توپخانه هدف قرار گرفت که در اثر این گلوله باران به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد گشت.

۱۳- شهر مندلی و اطراف آن در ۱۲ دسامبر با توپخانه گلوله باران شد. این گلوله باران خساراتی به تأسیسات غیر نظامی وارد ساخت.

۱۴- شهر مندلی و نواحی اطراف آن در ۱۴ دسامبر با توپخانه سنگین هدف قرار گرفت که این گلوله باران وحشیانه باعث مرگ یکی از ساکنین و مجروح شدن دو نفر غیر نظامی گردید. همچنین به ۲۱ خانه خسارت وارد شد و به یک خودروی غیر نظامی و تعدادی از تأسیسات غیر نظامی آسیب وارد گشت.

۱۵- رژیم ایران شهر مندلی و حومه آن را در تاریخ ۱۶ دسامبر گلوله باران کرد. این گلوله باران به تعدادی از تأسیسات غیر نظامی خسارت وارد ساخت.

۱۶- رژیم ایران شهر مندلی و نواحی اطراف آن را با توپخانه سنگین در ۱۷ دسامبر هدف قرار داد. این گلوله باران خساراتی را به تأسیسات غیر نظامی وارد ساخت.

۱۷- در ۱۹ دسامبر شهر مندلی و نواحی آن با توپخانه گلوله باران شد. در این گلوله باران خساراتی به برخی از تأسیسات غیر نظامی وارد شد.

سند شماره ۱۵۷

- شماره سند مجمع عمومی: A / ۳۸ / ۷۶۹

- شماره سند شورای امنیت: S / ۱۶۲۴۰

- ۲۹ دسامبر ۱۹۸۳ (۸ دی ۱۳۶۲)

نامه مورخ ۲۳ دسامبر ۱۹۸۳ نمایندگی عراق خطاب به دبیرکل

بنا به اطلاع دولت متبوعم، احتراماً عطف به نامه مورخ ۱۵ دسامبر نمایندگی جمهوری اسلامی ایران خطاب به جناب عالی (S / ۱۶۲۲۰) فرصت را غنیمت شمرده به اطلاع می رسانم که موضع دولت عراق درباره این مسئله را قبلاً در نامه های خود به جناب عالی و نیز جدیدترین آن در مورخ ۲۹ نوامبر ۱۹۸۳ (S / ۱۶۱۹۳)، بیان نموده ایم.

ریاض القیسی - نمایندگی دائمی عراق در سازمان ملل

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

